

DE EUROPESE OMBUDSMAN

NL

jaarverslag 2006

DE EUROPESE OMBUDSMAN

jaarverslag 2006

© De Europese Ombudsman 2007

Alle rechten voorbehouden.

Reproductie voor onderwijskundige en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits de bron vermeld wordt.

Het auteursrecht van de foto's berust bij de Europese Ombudsman, tenzij anders aangegeven.

Vooromslag: © iStockphoto.com/urbancow

De volledige tekst van het verslag is gepubliceerd op Internet: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Belgium

GEDRUKT OP WIT CHLOORVRIJ PAPIER

DE EUROPESE OMBUDSMAN

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. dr. Hans-Gert PÖTTERING
Voorzitter
Europees Parlement
Wiertzstraat
1047 Brussel
BELGIË

Straatsburg, 12 maart 2007

Mijnheer de Voorzitter,

Overeenkomstig artikel 195, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en artikel 3, lid 8, van het Besluit van het Europees Parlement inzake het Statuut van de Europese Ombudsmannen de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt, leg ik u mijn Verslag over het jaar 2006 voor.

Hoogachtend,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

INLEIDING	15
1 SAMENVATTING	21
2 KLACHTEN EN ONDERZOEKEN	37
2.1 RECHTSGRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN	37
2.2 HET MANDAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN	37
2.2.1 Klachten en initiatiefonderzoeken.....	38
2.2.2 Communautaire instellingen en organen	38
2.2.3 “Wanbeheer”	39
2.2.4 De Europese Code van goed administratief gedrag.....	41
2.3 ONTVANKELIJKHEID EN GRONDEN VOOR HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK	41
2.4 ANALYSE VAN DE IN 2006 ONDERZOCHE KLACHTEN	41
2.5 DOORVERWIJZINGEN EN ADVIEZEN	42
2.6 DE PROCEDURES VAN DE OMBUDSMAN	45
2.6.1 Aanvang van een onderzoek	45
2.6.2 Eerlijke procedure.....	45
2.6.3 Inzage van dossiers en horen van getuigen.....	45
2.6.4 Openbare procedure.....	46
2.7 UITKOMSTEN VAN ONDERZOEKEN	46
2.7.1 Geen wanbeheer	46
2.7.2 Door de instelling geregelde zaken en minnelijke schikkingen	46
2.7.3 Kritische opmerkingen en ontwerpaanbevelingen	47
2.7.4 Speciale verslagen aan het Europees Parlement.....	47
2.8 IN 2006 GENOMEN BESLUITEN TOT AFSLUITING VAN ZAKEN	48
2.8.1 Openheid, toegang tot documenten en gegevensbescherming.....	48

2.8.2	De Europese Commissie als hoedster van het Verdrag	50
2.8.3	Aanbestedingen, contracten en subsidies.....	52
2.8.4	Personeelsaangelegenheden.....	54
2.8.5	Overige zaken.....	55
3	BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK	59
3.1	ZAKEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD	59
3.1.1	Het Europees Parlement	59
	VERZUM VAN HET PARLEMENT OM EEN TOELICHTING TE VRAGEN MET BETREKKING TOT EEN INGEDIENDE OFFERTE	59
3.1.2	De Europese Commissie.....	60
	VERTRAGING IN DE BEHANDELING VAN EEN KLACHT OP GROND VAN ARTIKEL 226	60
	OORDEEL COMMISSIE INZAKE DE SPAANSE WETGEVING MET BETREKKING TOT HET UITZENDEN VAN STIERENGEVECHTEN	61
	BEËINDIGING VAN SAMENWERKING OP BASIS VAN OUDE REGELINGEN	61
	SELECTIE VAN DESKUNDIGEN BINNEN HET ZESDE KADERPROGRAMMA	62
	INTREKKEN VAN FINANCIERING VOOR NORMALISATIEWERKZAAMHEDEN	63
	VERMEENDE SCHENDING VAN INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN OP EEN VERTAALPROGRAMMA.....	63
3.1.3	Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.....	64
	AANKONDIGING VAN EEN OPDRACHT VOOR VERTAALDIENSTEN	64
3.1.4	Het Europees Bureau voor personeelsselectie	65
	VERMEENDE ONNAUWKEURIGE BEOORDELING VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND SELECTIEONDERZOEK.....	65
	WEIGERING OM TOT EEN SELECTIETEST TE WORDEN TOEGELATEN	66
	VERPLICHTING TOT INSCHRIJVING VOOR SLECHTS ÉÉN VAN DRIE PARALLELE VERGELIJKENDE ONDERZOEKEN.....	67
	BEOORDELING VAN HET ANTWOORD VAN EEN KANDIDAAT OP EEN EXAMENVRAAG.....	67
	VERMEENDE SLECHTE ORGANISATIE VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK.....	68
3.1.5	De Europese Investeringsbank	69
	WEIGERING INFORMATIE TE VERSCHAFFEN OVER MOGELIJKE FINANCIERING VAN EEN PROJECT IN EEN KANDIDAAT-LIDSTAAT	69
3.1.6	Het Europees Bureau voor fraudebestrijding	70
	VERMEEND VERZUM OM OP EEN VERZOEK OM INFORMATIE TE REAGEREN	70
3.2	DOOR DE INSTELLING GEREGLDE ZAKEN	71
3.2.1	Het Europees Parlement	71
	TOEGANG TOT EEN ARTIKEL IN DE "EP-NEWSHOUND"	71
3.2.2	De Europese Commissie.....	71
	WEIGERING OM ACHTERSTALLIG(E) SALARIS EN RENTE TE BETALEN	71
	ANTWOORD IN EEN ANDERE TAAL OP EEN SOLLICITATIEBRIEF	72
	VERTRAGING IN DE BETALING VAN EEN SUBSIDIE VOOR STEDENJUMELAGE	72
3.2.3	De Europese Commissie en het Europees Milieuagentschap.....	73
	VLOT AANGEBODEN VERONTSCHULDIGINGEN VOOR GEMAAKTE FOUTEN	73
3.2.4	Het Comité van de Regio's.....	74
	VERGOEDING VAN REISKOSTEN IN VERBAND MET EEN SOLLICITATIEGESPREK	74

3.3	DOOR DE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKINGEN	75
3.3.1	De Europese Commissie.....	75
	INTERPRETATIE VAN DE RICHTLIJN BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN PERSOONSGEGEVENS IN HET KADER VAN EEN INBREUKPROCEDURE.....	75
3.3.2	De Europese Investeringsbank	76
	WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN AUDITRAPPORT - 1.....	76
3.3.3	Het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart	77
	TERUGVORDERING VAN INRICHTINGSVERGOEDINGEN DIE TIJDENS EEN PROEFTIJD WAREN UITBETAALD	77
3.4	ZAKEN DIE GESLOTEN WERDEN MET EEN KRITISCHE OPMERKING DOOR DE OMBUDSMAN	78
3.4.1	Het Europees Parlement	78
	TOEGANG TOT DE KANDIDATENLIJSTEN IN EEN SELECTIEPROCEDURE	78
3.4.2	De Raad van de Europese Unie.....	79
	DE AFHANDELING VAN EEN VERZOEK OM INFORMATIE	79
3.4.3	De Europese Commissie.....	79
	ONEERLIJKE BEHANDELING VAN GEDETACHEERDE NATIONALE DESKUNDIGEN	79
	TOEGANG TOT DOCUMENTEN: KOSTEN VOLGENS NATIONALE WETGEVING EN GRONDEN VOOR WEIGERING VAN GEDEELTELIJKE TOEGANG.....	80
	WEIGERING PROCESKOSTEN TE BETALEN	81
	WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN AUDITRAPPORT - 2.....	82
	VERZUM OM TE RAGEREN OP EEN KLACHT DIE INGEDIEND WAS OP GROND VAN ARTIKEL 90, LID 2, VAN HET STATUUT VAN DE AMBTENAREN	84
	DISCRIMINATIE IN DE AFHANDELING VAN EEN INSCHRIJVING EN VERZUM TOEGANG TE VERLENEN TOT DOCUMENTEN	85
	GEBREK AAN RECHTSMIDDELEN IN EUROPESE SCHOLEN.....	86
	WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN TOELICHTING VAN DE COMMISSIE VOOR EEN GESCHILLENPANEL VAN DE WERELDHANDELSORGANISATIE	87
	REGELS VOOR BIJZONDER VERLOF VOOR NATIONALE DESKUNDIGEN	88
	VERZUM OM DUITSLAND GEHOOR TE LATEN GEVEN AAN EEN ARREST VAN HET EUROPEES HOF VAN JUSTITIE.....	89
	TOEGANG TOT DOCUMENTEN BETREFFENDE DE TOEWIJZING VAN BROEIKASGASEMISSIERECHTEN	90
	VERZUM EEN NEGATIEVE BEOORDELING VAN EEN WERKNEMER VAN EEN AGENTSCHAP TOE TE LICHTEN	91
	CONTROLE VAN DE VERZENDDATUM VAN VOORONTWERPEN VOOR SUBSIDIES	92
3.4.4	Het Europees Bureau voor personeelsselectie	93
	ONTOEREIKENDE INFORMATIE AAN EEN KANDIDAAT OVER ZIJN FOUTEN IN EEN VERTAALTOETS.....	93
	VERMEENDE DISCRIMINATIE EN ONEERLIJKHEID VANWEGE MINDER VOORBEREIDINGSTIJD VOOR MONDELING EXAMEN DAN DE OVERIGE KANDIDATEN.....	94
	INCONSEQUENTE INFORMATIE IN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND SELECTIEONDERZOEK	95
3.4.5	Het Comité van de Regio's.....	96
	GEDEELTELIJKE BETALING VOOR, NAAR BEWEERD, ONVOLTOOIDE WERKZAAMHEDEN.....	96
3.4.6	Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding	97
	BETREKKINGEN TUSSEN HET BESTUUR EN AMBTENAREN IN EEN COMMUNAUTAIR ORGAAN	97
3.5	DOOR DE INSTELLING AANVAARDE ONTWERPAANBEVELINGEN	97
3.5.1	De Europese Commissie.....	97
	VERMEENDE STAATSTEUN IN VERBAND MET DE PRIVATISERING VAN EEN DUITSE ONDERNEMING.....	97
	VERZUM VAN DE COMMISSIE EEN BESLUIT TE NEMEN INZAKE EEN KLACHT OVER EEN INBREUK	98

3.6	OM ANDERE REDENEN GESLOTEN ZAKEN	99
3.6.1	De Raad van de Europese Unie.....	99
	SPONSORING VAN HET VOORZITTERSCHAP VAN DE RAAD	99
3.6.2	De Europese Commissie.....	100
	NIET TE RECHTVAARDIGEN VERTRAGING BIJ DE BEHANDELING VAN TWEE INBREUKPROCEDURES.....	100
	ONJUISTE CLASSIFICATIE VAN EEN FREELANCECONFERENTIETOLK.....	101
	VIJF JAAR UITBLIJVEN VAN EEN ANTWOORD.....	102
3.6.3	Het Europees Bureau voor personeelsselectie	102
	ACHTERWEGE LATEN VAN VERONTSCHULDIGINGEN VOOR EEN BEOORDELINGSFOUT.....	102
3.7	NA EEN SPECIAAL VERSLAG GESLOTEN ZAKEN	103
3.7.1	De Raad van de Europese Unie.....	103
	VOOR WEBSITES VAN VOORZITTERSCHAPPEN GEBRUIKTE TALEN.....	103
3.7.2	De Europese Commissie.....	104
	VERTRAGING IN DE BEHANDELING VAN EEN POLITIEK GEVOELIGE EN CONTROVERSIËLE KLACHT.....	104
3.8	ONDERZOEKEN OP EIGEN INITIATIEF VAN DE OMBUDSMAN	105
	ONDERZOEK NAAR DE BEREIDHEID VAN DE COMMISSIE GEBRUIK TE MAKEN VAN BEMIDDELING BIJ CONFLICTEN MET AANNEMERS	105
	AFHANDELING VAN EEN KLACHT INZAKE DE ONTWIKKELING VAN EEN INDUSTRIËLE HAVEN IN SPANJE.....	106
	MAXIMALE LEEFTIJDGRENZEN IN HET INTERNE STAGEPROGRAMMA.....	107
3.9	DOOR DE OMBUDSMAN AFGEHANDELDE VRAGEN	107
	DISCRETIONAIRE BEVOEGDHEID VAN EEN LIDSTAAT IN EEN LANDBOUWKWESTIE	107
	VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN.....	108
4	BETREKKINGEN MET INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE	111
4.1	HET EUROPEES PARLEMENT	113
4.2	DE EUROPESE COMMISSIE	115
4.3	ANDERE INSTELLINGEN EN ORGANEN	116
5	BETREKKINGEN MET OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTELLINGEN	121
5.1	HET EUROPEES NETWERK VAN OMBUDSMANNEN	121
5.2	ANDERE SEMINARIES EN CONFERENTIES VAN OMBUDSMANNEN	126
5.3	ANDERE ACTIVITEITEN MET OMBUDSMANNEN EN HUN MEDEWERKERS	128

6	COMMUNICATIE	133
6.1	HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR	133
6.2	VOORLICHTINGSBEZOEKEN	135
6.3	OVERIGE CONFERENTIES EN ONTMOETINGEN	140
6.4	CONTACTEN MET DE MEDIA	150
6.5	PUBLICATIES	155
6.6	ONLINE COMMUNICATIE	156
7	BIJLAGEN	159
A	STATISTIEKEN	161
B	BEGROTING VAN DE OMBUDSMAN EN EIGEN BEGROTING	168
C	PERSONEEL	170
D	INDEX VAN BESLUITEN	179
	CONTACT OPNEMEN MET DE EUROPESE OMBUDSMAN	183

INLEIDING

Aan het begin van elk jaar leg ik de laatste hand aan de tekst van de belangrijkste publicatie van de Europese Ombudsman – het jaarverslag. De noodzakelijke ononderbroken aandacht die de afronding van een dergelijk manuscript vergt, is van onschatbare waarde omdat zij mij de gelegenheid biedt niet alleen te inventariseren welke successen er de afgelopen twaalf maanden zijn behaald, maar ook om vast te stellen op welke punten het beter kan. Het is mijn bedoeling u op de volgende bladzijden deelgenoot te maken van de resultaten van deze terugblik.

De voornaamste taak van de Ombudsman – Klagers helpen

Het aantal klachten dat de Europese Ombudsman in 2006 ontving, bleef in de buurt van de recordaantallen die in 2005 en 2004 bereikt werden, wat erop wijst dat het aantal klachten dat wordt ingediend bij de Ombudsman zich nu gestabiliseerd heeft op 320 per maand – een aantal dat voorheen ongekend was. In de overgrote meerderheid van de in 2006 ontvangen klachten kon de Ombudsman de klager van dienst zijn door een onderzoek naar de zaak te starten, door deze over te dragen aan een bevoegd orgaan of door klagers mee te delen tot wie zij zich het beste konden wenden voor een snelle en effectieve oplossing van het probleem. In de Samenvatting van het jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de zaken die in 2006 zijn behandeld, terwijl deze meer in detail worden geanalyseerd en beschreven in de hoofdstukken 2 en 3 van het verslag.

Veel positieve resultaten – Voorbeelden van beste praktijken

Onder de samenvattingen die in dit verslag worden gegeven, bevinden zich vele voorbeelden van hoe EU-instellingen en -organen positief reageren op problemen die ik onder hun aandacht breng. In dit verslag heb ik voor het eerst zes voorbeeldzaken geselecteerd van beste praktijken die ik voor het voetlicht wil brengen. In een van deze zaken stemde de Europese Commissie ermee in haar interpretatie van de richtlijn betreffende de bescherming van persoonsgegevens te herzien om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van een burger, een ander voorbeeld betreft de constructieve reactie van de Europese Investeringsbank op een zaak die verband hield met de toegang tot documenten, en het Europees Parlement geeft eveneens het goede voorbeeld met zijn besluit om in zijn stageprogramma niet langer leeftijdsgrenzen te stellen. Met het uitlichten van deze zaken wil ik alle EU-instellingen en -organen modellen van goed bestuur aanbieden die als inspiratiebron kunnen dienen en waarmee zij hun eigen praktijken kunnen vergelijken. Meer informatie over deze voorbeeldzaken vindt u in de hierna volgende Samenvatting. De zes voorbeeldzaken zijn tevens opgenomen in bijlage D van het volledige jaarverslag.

Enkele gemiste kansen

Sinds ik op 1 april 2003 het ambt van Europees Ombudsman aanvaardde, was ik erop gebrand een cultuur van dienstverlening te bevorderen in het bestuur van de EU. Dat is wel het minste wat burgers verdienen. In het Handvest van de grondrechten van de EU is het recht op behoorlijk bestuur opgenomen en het is onze plicht deze belofte aan de Europese burgers waar te maken.

Zoals ik al vaak gezegd heb, valt aan de wijze waarop een openbaar bestuursorgaan op klachten reageert in belangrijke mate af te meten in hoeverre de burger centraal staat. Hoewel er op veel gebieden vooruitgang is geboekt, is in 2006 het percentage zaken die ik met een kritische opmerking heb afgesloten helaas gestegen en was er een even significante daling te zien in het aantal zaken waarin een minnelijke schikking werd getroffen. Eveneens betreurenswaardig is dat

de ontwerpaanbevelingen van de Ombudsman minder vaak overgenomen en ten uitvoer gelegd werden door de instellingen.

Deze ontwikkeling zou iedereen die betere betrekkingen tussen de Europese Unie en haar burgers wenst, zorgen moeten baren. Klachten bieden een kans om dingen recht te zetten en te laten zien dat de instelling of het orgaan in kwestie het fundamentele recht van de burger op behoorlijk bestuur werkelijk eerbiedigt. Ik betwijfel of de burger de veelvuldige verklaringen van de instellingen dat zij “dichter bij de burger” willen staan gemakkelijk in overeenstemming kan brengen met het feit dat diezelfde instellingen herhaaldelijk verzuimen de kansen aan te grijpen die de Ombudsman hun biedt om de relatie te verbeteren.

Een deel van het probleem lijkt te zijn dat door sommige bestuurders nog niet ten volle wordt begrepen dat behoorlijk bestuur meer van instellingen en individuele ambtenaren vraagt dan alleen maar het vermijden van onwettig gedrag en dat zij zich deze gedachte nog onvoldoende eigen hebben gemaakt. Ik zal dit cruciale punt in 2007 blijven benadrukken. Voorts ben ik van plan om in 2007 studies te verrichten naar het gevolg dat is gegeven aan alle verdere opmerkingen en kritische opmerkingen die in 2006 gemaakt zijn en deze studies ook te publiceren, om ervoor te zorgen dat mijn onderzoeken concreet en blijvend effect hebben. Dit zou de betrokken instellingen verder moeten aanmoedigen hun praktijken te verbeteren ten behoeve van de burgers.

Samenwerking met de instellingen om een cultuur van dienstverlening te bevorderen

Circa 70 procent van de onderzoeken van de Ombudsman betreft de Europese Commissie. Het is dan ook van essentieel belang dat de Commissie het voortouw neemt in het bevorderen van een cultuur van dienstverlening. Met het oog hierop ben ik begonnen aan een reeks bilaterale bijeenkomsten met elk van de Europese commissarissen; deze bijeenkomsten hebben ten doel nadrukkelijk de aandacht te vestigen op de kernbeginselen van behoorlijk bestuur waaraan op elk niveau binnen de Commissie moet worden voldaan en tevens te wijzen op gebieden die volgens mijn onderzoeken naar klachten aanleiding geven tot bezorgdheid. Uit de open en betrokken houding van de elf commissarissen die ik tot dusver heb gesproken, blijkt duidelijk dat zij er de waarde van inzien constructief op klachten te reageren. Mijn ontmoetingen met de andere EU-instellingen en -organen waren al even bemoedigend; nadere bijzonderheden van deze bijeenkomsten staan in hoofdstuk 4 van dit verslag.

Meer bekendheid geven aan beroepsmogelijkheden die onder het subsidiariteitsbeginsel vallen

Aangezien een belangrijk deel van de klachten die ik elk jaar ontvang buiten mijn mandaat valt, heb ik mij ook gedurende 2006 weer ingespannen om meer bekendheid te geven aan beroepsmogelijkheden die onder het subsidiariteitsbeginsel vallen. Veel mensen die een klacht bij mij indienen, lijken zich niet bewust te zijn van de buitengerechtelijke beroepsmogelijkheden die hun in de lidstaten ter beschikking staan, of van het feit dat nationale of regionale ombudsmannen bevoegd kunnen zijn om hun klachten af te handelen, ook in zaken die verband houden met EU-wetgeving. Een belangrijke hulpbron is het Europees netwerk van ombudsmannen, dat nationale en regionale ombudsmannen helpt zaken waarin EU-wetgeving een rol speelt zo effectief mogelijk af te handelen. In 2006 viel meer dan 75 procent van de klachten die ik ontvang buiten mijn mandaat, hoofdzakelijk doordat ze nationale of regionale overheden in de lidstaten betroffen. In de overgrote meerderheid van dit soort gevallen was een ander lid van het Europees netwerk van ombudsmannen bevoegd zich te buigen over de kwestie waarover geklaagd werd. In al deze gevallen heb ik ofwel, met voorafgaande toestemming van de klager, de klacht rechtstreeks overgedragen aan de juiste ombudsman, ofwel de klager meegedeeld tot wie hij of zij zich het beste kon wenden. Hoewel de burger zonder twijfel zeer geholpen is met dergelijke doorverwijzingen en adviezen, zou het beslist de voorkeur verdienen als burgers meteen bij de juiste ombudsman zouden aankloppen.

Een doelgerichtere communicatiestrategie

Wij werken er daarom, via het Europees netwerk van ombudsmannen, hard aan burgers de weg te wijzen naar de juiste ombudsman door duidelijke en begrijpelijke informatie te verschaffen over de diverse beroepsmogelijkheden die hun op Europees, nationaal en regionaal niveau ter beschikking

staan. Deze informatie wordt de burgers aangeboden via links op mijn website naar nationale en regionale ombudsmannen, waarvan vorig jaar meer dan 44 000 keer gebruik is gemaakt, via publicaties van mijn hand die informatie over het netwerk bevatten, en via presentaties die ik samen met de betreffende nationale of regionale ombudsman geef tijdens mijn informatiebezoeken aan lidstaten.

In aanvulling op de activiteiten die via het netwerk worden ondernomen, hebben wij onze communicatie-inspanningen ook meer in het algemeen geïntensiveerd. In de loop van het jaar hebben wij drie hoofdstrategieën ontwikkeld om het publiek te bereiken – een uitgebreide mediastrategie, een plan om de website van de Ombudsman drastisch te vernieuwen, en een op zorgvuldig onderzoek gestoeld beleid om ons effectiever te richten op en contact te zoeken met potentiële klagers. Deze laatste strategie is van vitaal belang om het huidige aantal klachten dat buiten mijn mandaat valt te verlagen. De bedoeling achter alle drie deze maatregelen is ervoor te zorgen dat iedereen die een ontvankelijke klacht heeft, weet hoe hij of zij deze bij de Ombudsman moet indienen en dat degenen die een klacht hebben die buiten mijn mandaat valt, weten tot wie zij zich dan wel moeten wenden. Deze communicatieactiviteiten zouden er eveneens aan moeten bijdragen dat het grote publiek zich meer bewust wordt van de rol van de Europese Ombudsman bij het ter verantwoording roepen van de EU-bestuursorganen.

Personeelsretraite

In oktober 2006 vond de allereerste personeelsretraite van de Europese Ombudsman plaats, tijdens welke uitvoerig van gedachten werd gewisseld over onderwerpen als: wat houdt behoorlijk bestuur in, zowel vanuit conceptueel als vanuit procedureel oogpunt? Hoe kan binnen het bureau van de Ombudsman een cultuur van dienstverlening verder versterkt en gestimuleerd worden? Hoe bereiken we burgers in het algemeen en hoe richten we ons op bepaalde, meer specifieke doelgroepen? Een retraite is een oefening in zelfreflectie waar het gehele personeel van een instelling bij betrokken wordt en die tot doel heeft het inzicht in de waarden en de missie van de instelling te ontwikkelen en te versterken, en te bevorderen dat deze doeltreffend in praktijk worden gebracht. Ieder personeelslid werd aangemoedigd actief deel te nemen aan de beraadslagingen en zijn/haar ideeën over de diverse gespreksonderwerpen uit te spreken. Na afloop was men het er algemeen over eens dat de retraite een uiterst productieve en zinvolle ervaring was geweest die voor herhaling vatbaar was.

Alle activiteiten die ik in deze inleiding heb aangestipt, worden uitgebreid beschreven in het jaarverslag; een beknopter verslag van de werkzaamheden van de Ombudsman vindt u in de Samenvatting en Statistieken, die ook als afzonderlijke publicatie wordt uitgebracht. Ik hoop dat beide publicaties u een volledig beeld geven van het werk dat de Europese Ombudsman in 2006 verricht heeft en ik nodig u uit meer te ontdekken over de instelling die ik de eer heb te mogen leiden. Persoonlijk zie ik uit naar weer een jaar vol uitdagingen in 2007, en het is mijn tweeledige doel samen te werken met de instellingen om behoorlijk bestuur te bevorderen en mijn communicatieactiviteiten zodanig aan te passen dat eenieder die mogelijk gebruik moet maken van de diensten van de Europese Ombudsman naar behoren en juist geïnformeerd wordt over de wijze waarop hij of zij dat kan doen.

Straatsburg, 22 februari 2007

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 SAMENVATTING

Het twaalfde jaarverslag van de Europese Ombudsman aan het Europees Parlement geeft een overzicht van de activiteiten van de Ombudsman in 2006. Het is het vierde jaarverslag dat wordt aangeboden door de heer P. Nikiforos DIAMANDOUROS, die op 1 april 2003 aantrad als Europese Ombudsman.

OPBOUW VAN HET VERSLAG

Het verslag bestaat uit zes hoofdstukken en vier bijlagen. Het begint met een persoonlijke inleiding, waarin de Ombudsman een overzicht geeft van de belangrijkste activiteiten en resultaten van het jaar en hij ideeën voor de komende jaren uiteenzet. Deze beknopte samenvatting wordt gegeven in hoofdstuk 1.

In hoofdstuk 2 worden de procedures beschreven die de Ombudsman volgt om klachten te behandelen en onderzoeken te doen. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de in de loop van het jaar behandelde klachten, met inbegrip van een thematische analyse van de resultaten van na onderzoek gesloten zaken. Deze analyse omvat de belangrijkste juridische en feitelijke bevindingen van de in 2006 door de Ombudsman genomen besluiten.

Hoofdstuk 3 bestaat uit een selectie van samenvattingen van die besluiten, die de veelheid aan onderwerpen en instellingen omvat waarop de klachten en initiatiefonderzoeken betrekking hadden. De samenvattingen zijn in de eerste plaats ingedeeld naar type bevinding of resultaat, en vervolgens naar betrokken instelling of orgaan. Samenvattingen van besluiten naar aanleiding van initiatiefonderzoeken en voorbeelden van verzoeken die bij nationale en regionale ombudsmannen zijn ingediend, zijn te vinden aan het eind van het hoofdstuk.

Hoofdstuk 4 gaat over de betrekkingen met andere instellingen en organen van de Europese Unie. Het hoofdstuk geeft allereerst aan hoe groot de waarde is van de constructieve werkrelaties die de Ombudsman met de diverse instellingen en organen onderhoudt; daarna volgt een opsomming van de diverse bijeenkomsten en evenementen die op dit vlak in 2006 hebben plaatsgevonden.

Hoofdstuk 5 handelt over de betrekkingen van de Europese Ombudsman met de gemeenschap van nationale, regionale en lokale ombudsmannen in Europa en daarbuiten. De activiteiten van het Europees netwerk van ombudsmannen worden gedetailleerd beschreven, terwijl daarnaast ook de seminars, conferenties en bijeenkomsten waaraan de Ombudsman heeft deelgenomen, worden besproken.

In hoofdstuk 6 komen de communicatieactiviteiten van de Ombudsman aan bod. Dit hoofdstuk is ingedeeld in zes delen: hoogtepunten van het jaar, informatiebezoeken van de Ombudsman, conferenties en ontmoetingen waarbij de Ombudsman en zijn personeel betrokken waren, contacten met media, publicaties en onlinecommunicatie.

Bijlage A bevat statistieken over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman in 2006. De bijlagen B en C bevatten gegevens over respectievelijk de begroting en het personeel van de Ombudsman. Bijlage D bevat een index van de in hoofdstuk 3 opgenomen besluiten, geordend per zaaknummer, per onderwerp en per soort vermeend wanbeheer. Ook staan in deze bijlage de voorbeeldzaken en alle zaken die in 2006 met een kritische opmerking zijn afgesloten.

SYNOPSIS

De taak van de Europese Ombudsman

Het ambt van de Europese Ombudsman werd ingesteld bij het Verdrag van Maastricht, als onderdeel van het burgerschap van de Europese Unie. De Ombudsman onderzoekt klachten over wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen en organen, met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak. Met goedkeuring van het Europees Parlement heeft de Ombudsman een definitie van “wanbeheer” gegeven waarin respect voor de mensenrechten, de rechtsstaat en de beginselen van behoorlijk bestuur als vereiste is opgenomen.

De Ombudsman reageert niet alleen op klachten van burgers, bedrijven en verenigingen, maar stelt zich ook proactief op door op eigen initiatief onderzoeken in te stellen, te overleggen met leden en functionarissen van de EU-instellingen en -organen, en burgers te benaderen om hen te informeren over hun rechten en over de wijze waarop zij die kunnen uitoefenen.

Klachten en onderzoeken in 2006

In 2006 ontving de Ombudsman 3 830 klachten. Dit houdt een lichte daling (2%) in ten opzichte van 2005¹, maar bevestigt ook dat het aantal klachten stabiliseert op het ongekend hoge niveau van 2004. In totaal 57 procent van alle klachten die in 2006 bij de Ombudsman binnenkwamen, was elektronisch ingediend, ofwel per e-mail ofwel via het klachtenformulier op de website van de Ombudsman. In 3 619 gevallen was de klacht rechtstreeks door een individuele burger ingediend, terwijl 211 klachten afkomstig waren van verenigingen of bedrijven.

In bijna 70 procent van de gevallen kon de Ombudsman de klager van dienst zijn door een onderzoek naar de zaak te starten, door deze over te dragen aan een bevoegd orgaan of door klagers mee te delen tot wie zij zich het beste konden wenden voor een snelle en effectieve oplossing van het probleem.

In totaal werden in de loop van het jaar 258 nieuwe onderzoeken geopend naar aanleiding van klachten. De Ombudsman stelde ook negen onderzoeken in op eigen initiatief. Hij heeft in totaal 582 onderzoeken verricht in 2006, waarvan 315 waren overgeheveld uit 2005.

Evenals in voorgaande jaren waren de meeste klachten die tot een onderzoek leidden, d.w.z. 387 ofwel 66 procent van het totaal, tegen de Europese Commissie gericht. Aangezien de Commissie de belangrijkste communautaire instelling is die besluiten neemt die rechtstreekse gevolgen voor de burgers hebben, is het logisch dat zij het belangrijkste doelwit van klachten van burgers is. Er waren 74 onderzoeken (13 procent van het totaal) die het Bureau voor Personeelsselectie van de Europese Gemeenschappen (EPSO) betroffen, 49 (8 procent) hadden betrekking op het Europees Parlement en 11 (2 procent) op de Raad van de Europese Unie.

De belangrijkste typen vermeend wanbeheer waren gebrek aan transparantie, met inbegrip van weigering van informatie (in 25 procent van de zaken), oneerlijke behandeling of machtsmisbruik (19 procent), procedurefouten (12 procent), vermijdbare vertraging (9 procent), discriminatie (9 procent), nalatigheid (8 procent), juridische dwaling (5 procent), en niet-nakoming van verplichtingen, dat wil zeggen een verzuim door de Europese Commissie in de vervulling van haar rol als “hoedster van het Verdrag” jegens de lidstaten (4 procent).

In totaal 3 540 individuele informatieverzoeken werden per e-mail ontvangen, vergeleken met ongeveer 3 200 in zowel 2005 als 2004. Alle mails werden individueel beantwoord door een ter zake deskundig personeelslid van de Ombudsman.

¹ Er zij opgemerkt dat in 2006 281 klachten zijn ontvangen die hetzelfde onderwerp betroffen, terwijl dat in 2005 bij 335 klachten het geval was.

Resultaten van de onderzoeken van de Ombudsman

In 2006 sloot de Ombudsman 250 onderzoeken af, waarvan 247 samenhangen met klachten en drie op eigen initiatief van de Ombudsman waren geopend. Hierna volgt een overzicht van de bevindingen.

Geen wanbeheer

In 95 zaken bracht het onderzoek van de Ombudsman geen wanbeheer aan het licht. Zo'n bevinding is niet altijd negatief voor de klager, aangezien hij er toch baat bij heeft dat de betrokken instelling of het betrokken orgaan volledige uitleg over haar/zijn optreden geeft en dat de Ombudsman zijn visie op de zaak geeft. Enkele voorbeelden van zaken in 2006 waarin geen wanbeheer werd geconstateerd, zijn:

- De Ombudsman ontving een klacht over de wijze waarop de Europese Investeringsbank (EIB) omging met verzoeken om informatie over mogelijke financiering door de EIB van een project in de Tsjechische Republiek. In zijn aanvankelijke reactie op de informatieverzoeken had de EIB in algemene bewoordingen opgemerkt dat zijn weigering toegang tot de informatie te verschaffen in overeenstemming was met zijn op dat moment geldende beleid en regels. In de loop van het onderzoek van de Ombudsman gaf de EIB vervolgens een meer specifieke toelichting, met een verwijzing naar het algemeen belang in verband met internationale betrekkingen. De Ombudsman kwam tot de conclusie dat de EIB niet in strijd met zijn eigen regels inzake toegang tot informatie gehandeld had en sloot de zaak af met de bevinding dat er geen sprake was van wanbeheer. Met het oog op toekomstige gevallen moedigde hij de EIB echter aan een eventuele weigering om informatie te verschaffen gepaard te laten gaan met een afdoende toelichting van de redenen daarvoor en deze toelichting te zenden naar de persoon die om de informatie verzocht heeft voordat het probleem escaleert en er een klacht wordt ingediend bij de Ombudsman. (3501/2004/PB)
- Een sollicitant in een algemeen vergelijkend onderzoek dat georganiseerd was door het Bureau voor Personeelsselectie van de Europese Gemeenschappen (EPSO) beklagde zich er bij de Ombudsman over dat het onderzoek onvoldoende transparant en slecht georganiseerd was geweest en dat EPSO zich niet had gehouden aan de inschrijvingstermijn voor de selectietesten. Naar aanleiding van zijn onderzoek kwam de Ombudsman tot de slotsom dat EPSO de sollicitanten regelmatig en overeenkomstig de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling had geïnformeerd over de achtereenvolgende fasen van de selectieprocedure. Hij concludeerde dat de door EPSO verschaft informatie duidelijk en toereikend was geweest en dat er geen sprake was van wanbeheer. (472/2006/DK)
- Een Zweeds vertaalbureau diende een klacht in bij de Ombudsman over een uitnodiging van het Hof van Justitie om een offerte uit te brengen. De uitnodiging bevatte een niet in de oorspronkelijke aankondiging van de opdracht vermelde voorwaarde, waaraan het bureau niet kon voldoen. De Ombudsman stelde zich op het standpunt dat volgens de relevante regels bepaalde voorwaarden pas in de uitnodiging tot inschrijving hoefden te worden gespecificeerd en niet ook al in de aankondiging van de opdracht. Hij concludeerde dat het Hof niet, zoals de klager had beweerd, de voorwaarden tijdens de procedure gewijzigd had en dat er dus geen sprake was van wanbeheer. (2523/2005/TN)

Ook wanneer de Ombudsman geen wanbeheer vaststelt, kan hij aangeven hoe de instelling of het orgaan de kwaliteit van haar/zijn bestuur in de toekomst kan verbeteren. In dergelijke gevallen maakt de Ombudsman een aanvullende opmerking; dit gebeurde bijvoorbeeld in de onderstaande zaken:

- De Ombudsman constateerde geen wanbeheer in verband met het besluit van het Parlement om na een openbare aanbesteding het bod van de klager af te wijzen. Hij vestigde echter de aandacht van het Parlement op een verklaring die het had afgelegd over de discretionaire bevoegdheden van het Parlement in openbare aanbestedingsprocedures. De Ombudsman wees erop dat deze verklaring niet strookte met de openbare aanbesteding waar het in dit geval

om ging, noch met de beginselen van behoorlijk bestuur ten aanzien van de uitoefening van discretionaire bevoegdheden. (1315/2005/BB)

- De Ombudsman stelde het Bureau voor Personeelsselectie van de Europese Gemeenschappen (EPSO) voor om, telkens wanneer het tot aanstelling bevoegde gezag verwacht dat het een verzoek dat is ingediend op grond van artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren, pas zal beantwoorden nadat de voorziene antwoordtermijn van vier maanden is verstreken, een voorlopig antwoord te sturen. Dit naar aanleiding van een klacht van een kandidaat die niet geslaagd was voor een algemeen vergelijkend onderzoek. EPSO verklaarde de vertraging in dit specifieke geval te betreuren. De Ombudsman maakte gebruik van de gelegenheid die deze klacht bood om duidelijk te maken dat hij bevoegd is de rechtmatigheid van een besluit van de jury te onderzoeken. EPSO had de bevoegdheid van de Ombudsman daartoe in deze zaak betwist. (1217/2004/OV)

Door de instelling geregelde zaken en minnelijke schikkingen

Waar mogelijk tracht de Ombudsman een positief resultaat te bereiken waarmee zowel de klager als de aangeklaagde instelling tevreden kan zijn. De samenwerking van de communautaire instellingen en organen is essentieel om tot dergelijke positieve uitkomsten te komen, die bijdragen tot een verbetering van de betrekkingen tussen de instellingen en de burgers en die dure en tijdrovende gerechtelijke procedures kunnen voorkomen.

In 2006 werden 64 zaken, nadat een klacht bij de Ombudsman was ingediend, door de instelling of het orgaan zelf geschikt. Het betrof onder meer de volgende zaken:

- De Commissie schikte met betrekking tot een te late betaling in verband met een uitwisselingsprogramma voor scholieren tussen Berlijn, Duitsland, en Halton, Verenigd Koninkrijk, nadat een lokale overheid in Berlijn een klacht had ingediend bij de Ombudsman. De Commissie kondigde tevens aan dat zij maatregelen had getroffen om haar administratie wat betreft jumelages van steden te verbeteren. De Ombudsman begroette dit antwoord met instemming, maar voegde eraan toe dat het gepast zou zijn in dit soort gevallen rente te betalen. (3172/2005/WP)
- De Commissie stemde erin toe een ambtenaar een bedrag aan achterstallig salaris te betalen nadat de Ombudsman de zaak had onderzocht. De ambtenaar was kort nadat zij haar functie had aanvaard, ziek geworden en kreeg uiteindelijk een arbeidsongeschiktheidsuitkering. De Commissie weigerde geruime tijd haar te betalen en voerde daarvoor als argument aan dat zij geen enkel bewijs had geleverd waaruit bleek dat haar afwezigheid aan medische oorzaken te wijten was. Naar aanleiding van het onderzoek van de Ombudsman stemde de Commissie erin toe het achterstallig salaris te betalen, plus de rente waarop de klaagster aanspraak maakte. (106/2005/TN)
- Het Comité van de Regio's vergoedde de reiskosten die een sollicitant had gemaakt in verband met een sollicitatiegesprek en stemde erin toe rente te betalen, nadat de Ombudsman zich over de zaak gebogen had. Op de stelling van de klager dat de vergoedingsprocedure moest worden verbeterd, antwoordde het Comité dat de vertraging te wijten was geweest aan uitzonderlijke omstandigheden en dat zijn procedures niet hoefden te worden herzien. In een aanvullende opmerking voerde de Ombudsman aan dat de administratieve normen van het Comité verder verbeterd zouden worden als via systematische controles de vinger aan de pols werd gehouden wat betreft de afhandeling van betalingsdossiers zoals het dossier in kwestie. Dit zou kunnen worden gedaan door contact op te nemen met sollicitanten als bepaalde vereiste documenten ontbraken en door in geval van oponthoud sollicitanten op de hoogte te houden van de vertragingen en de oorzaken daarvan. (800/2006/WP)

Wanneer een onderzoek wanbeheer aan het licht brengt, probeert de Ombudsman altijd een minnelijke schikking te bereiken als dat mogelijk is. In sommige gevallen kan een minnelijke schikking tot stand komen doordat de betrokken instelling of het betrokken orgaan de klager een schadeloosstelling aanbiedt. Een dergelijk aanbod wordt altijd ex gratia gedaan, dat wil zeggen

zonder dat werkelijke aansprakelijkheid wordt erkend en zonder dat er een precedent wordt geschapen.

In 2006 werden 28 minnelijke schikkingen voorgesteld. Drie zaken werden afgesloten na totstandkoming van een minnelijke schikking, met inbegrip van twee zaken waarin het voorstel reeds in 2005 was gedaan. Eind 2006 waren 27 voorstellen voor minnelijke schikkingen nog in behandeling. Hier volgen enige voorbeelden van in 2006 bereikte minnelijke schikkingen:

- De Europese Investeringsbank (EIB) gaf gedeeltelijk toegang tot een auditrapport nadat een klacht was ingediend bij de Ombudsman. Bovendien stemde de EIB ermee in de betreffende onderneming vertrouwelijke toegang te verschaffen tot delen van het rapport die specifiek betrekking hadden op de groep waartoe de onderneming behoorde. Het rapport betrof een door de EU gesubsidieerd project in Afrika waarin de groep had deelgenomen. De EIB had aanvankelijk geweigerd toegang tot het rapport te verlenen. De Ombudsman juicht de constructieve aanpak van de EIB toe als een voorbeeld voor toekomstige zaken aangaande de toegang tot documenten. (1776/2005/GG)
- Na een klacht van een Duitse burger stemde de Commissie ermee in haar interpretatie van de Europese richtlijn betreffende de bescherming van persoonsgegevens² te herzien. Volgens de klager hadden de publieke overheden van de deelstaat Hamburg persoonsgegevens onrechtmatig doorgegeven aan ondernemingen, terwijl zij wisten dat deze de gegevens voor marketingdoeleinden zouden gebruiken. De Commissie had aanvankelijk verklaard dat de richtlijn betreffende de bescherming van persoonsgegevens niet voorzag in de bescherming tegen een dergelijke mogelijkheid. Na tussenkomst van de Ombudsman besloot zij haar oordeel te herzien. (2467/2004/PB)
- Nadat de Ombudsman in de zaak tussenbeide was gekomen, stemde het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart (EASA) ermee in de geplande terugvordering van vergoedingen die aan de klager waren betaald, te annuleren. De Ombudsman was van mening dat EASA de klager onvolledige informatie had verstrekt waarvan verwacht kon worden dat zij hem zou misleiden, en stelde als minnelijke schikking voor dat EASA zou overwegen ten minste een deel van de vergoedingen niet terug te vorderen. EASA bleef bij zijn standpunt dat er geen sprake was geweest van wanbeheer, maar annuleerde de terugvordering in zijn geheel, “gezien de unieke aard van deze zaak en vanuit het grootste respect voor de mening van de Ombudsman”. (1729/2005/(PB))JF)

Kritische opmerkingen, ontwerpaanbevelingen en speciale verslagen

Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is of de pogingen om een minnelijke schikking tot stand te brengen geen succes hebben, sluit de Ombudsman de zaak af met een kritische opmerking aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan, of doet hij een ontwerpaanbeveling.

Een kritische opmerking wordt normaliter gemaakt, indien (i) de betrokken instelling niet meer in staat is het wanbeheer ongedaan te maken, (ii) het wanbeheer geen algemene implicaties blijkt te hebben en (iii) er geen verdere stappen van de Ombudsman nodig lijken te zijn. Een kritische opmerking bevestigt jegens de klager dat zijn of haar klacht gerechtvaardigd is, en wijst de betrokken instelling of het betrokken orgaan op haar/zijn fouten, om wanbeheer in de toekomst te helpen voorkomen. In 2006 sloot de Ombudsman 41 onderzoeken af met een kritische opmerking. Enkele voorbeelden:

- De Ombudsman uitte kritiek op het feit dat de Commissie geen verdere stappen had ondernomen om te zorgen dat Duitsland gehoor zou geven aan een uitspraak van het Europees Hof van Justitie inzake de Duitse verpakkingsverordening. De aanleiding hiervoor was een klacht van verscheidene Europese drankenproducenten over het uitblijven van maatregelen van

²

Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, PB 1995 L 281, blz. 31.

de Commissie in dit verband. Het Hof had geoordeeld dat de Duitse verpakkingsverordening voor bepaalde dranken een belemmering vormde voor het intracommunautaire handelsverkeer. Gezien het feit dat een van de inbreukprocedures tegen de Duitse verpakkingsverordening nog niet was afgerond, was de Ombudsman van mening dat het zinvol zou kunnen zijn als zijn standpunten – in de vorm van een kritische opmerking – alsnog door de Commissie in overweging genomen werden in het kader van die procedure. (1037/2005/GG)

- De Ombudsman uitte kritiek op het feit dat EPSO verzuimd had een kandidaat in een algemeen vergelijkend onderzoek de door hem gevraagde informatie te verschaffen om hem te helpen inzicht te krijgen in de beoordeling van een vertaaltoets waarvoor hij gezakt was. EPSO had niet aangevoerd dat het verstrekken van bovengenoemde informatie een onevenredig zware administratieve belasting met zich mee zou brengen en evenmin gaf het Bureau andere steekhoudende argumenten voor zijn verzuim om deze informatie aan klager te verstrekken. (674/2004/PB)
- De Ombudsman uitte kritiek op het feit dat de Commissie de non-gouvernementele milieuorganisatie Friends of the Earth geen toegang verleende tot documenten. De documenten hadden betrekking op de wetenschappelijke kwesties in verband met de veiligheid van genetisch gemodificeerde voedingsmiddelen die de Commissie had voorgelegd aan de Wereldhandelsorganisatie. De Ombudsman herinnerde eraan dat uitzonderingen om de toegang van het publiek te beperken, strikt geïnterpreteerd en toegepast dienden te worden en was van mening dat de Commissie in deze zaak een ontoelaatbaar ruime interpretatie van de relevante bepalingen had gehanteerd. (582/2005/PB)

Het is belangrijk dat de instellingen en organen gevolg geven aan kritische opmerkingen van de Ombudsman en maatregelen nemen om nog bestaande problemen op te lossen en op die manier wanbeheer voor de toekomst te voorkomen. De Ombudsman is voornemens in de loop van 2007 te onderzoeken welke maatregelen de betrokken instellingen hebben getroffen naar aanleiding van alle kritische opmerkingen die hij in 2006 heeft gemaakt, en de resultaten van dit onderzoek te publiceren. Ook zal een vergelijkbaar onderzoek worden verricht naar het gevolg dat is gegeven aan de aanvullende opmerkingen die de Ombudsman in 2006 in 38 zaken heeft gegeven.

In gevallen waarin nadere actie door de Ombudsman wel noodzakelijk lijkt, dat wil zeggen waar het voor de betrokken instelling wel mogelijk is het wanbeheer ongedaan te maken, of waar het wanbeheer bijzonder ernstig is of algemenere gevolgen heeft, doet de Ombudsman normaal gesproken een ontwerpaanbeveling aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan; de instelling of het orgaan moet de Ombudsman vervolgens binnen drie maanden een uitgebreid advies doen toekomen.

In 2006 werden dertien ontwerpaanbevelingen opgesteld. Daarnaast leidden tien ontwerpaanbevelingen uit 2005 tot besluiten in 2006. Vier zaken werden in de loop van het jaar gesloten nadat een ontwerpaanbeveling door de instelling was aanvaard. Twee zaken leidden tot een speciaal verslag aan het Europees Parlement. Negen zaken werden om andere redenen gesloten. Eind 2006 waren negen ontwerpaanbevelingen nog in behandeling, inclusief een ontwerpaanbeveling uit 2004. Onder andere de volgende ontwerpaanbevelingen werden in 2006 aanvaard:

- De Ombudsman drong er bij de Commissie op aan dat zij zo snel mogelijk een klacht over de Europese arbeidstijdenrichtlijn zou afhandelen. Een Duitse arts had zich erover beklagd dat Duitsland de richtlijn overtrad wat betreft het werk van ziekenhuisartsen en hun wachtdiensten. De Commissie voerde aan dat er een wijziging van de richtlijn op stapel stond. De Ombudsman was echter van oordeel dat de Commissie de afhandeling van de klacht niet voor onbepaalde tijd mocht uitstellen op basis van het argument dat de richtlijn ergens in de toekomst misschien gewijzigd wordt. (3453/2005/GG)
- De Ombudsman riep de Commissie op onnauwkeurige en misleidende informatie over de rechten van luchtvaartpassagiers in folders, op posters en in een videopresentatie, te corrigeren. Klachten van twee verenigingen van luchtvaartmaatschappijen vormden hiertoe de aanleiding. De verenigingen hadden kritiek op de informatie die de Commissie verstrekke over de rechten

van reizigers op compensatie en bijstand in geval van instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten. De Ombudsman was weliswaar van mening dat niet alle beweringen van de klagers terecht waren, maar constateerde wel bepaalde onnauwkeurige en misleidende stellingen in het informatiemateriaal en verzocht de Commissie deze te corrigeren. (1475/2005/(IP)GG en 1476/2005/(BB)GG)

De Commissie moest haar gedetailleerd standpunt naar aanleiding van de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman in zaak 3453/2005/GG in december 2006 indienen, en haar gedetailleerd standpunten in de zaken 1475/2005(IP)GG en 1476/2005/(BB)GG worden in maart 2007 verwacht. Aangezien deze onderzoeken aan het eind van 2006 nog niet waren afgesloten, zijn zij niet opgenomen in hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

Hier volgen enige voorbeelden van in 2006 aanvaarde ontwerpaanbevelingen:

- De Commissie aanvaardde de bevinding van de Ombudsman dat het behoorlijk bestuur zou zijn geweest als zij had geprobeerd opheldering te krijgen over verklaringen die waren afgelegd in een commissievergadering van een regionaal parlement in Duitsland en als zij had bevestigd dat te zullen proberen. De aanleiding hiervan was een ontwerpaanbeveling waarin de Ombudsman er bij de Commissie op aandrong dat zij gepaste maatregelen zou treffen om vast te stellen of bij de verkoop van een staatsbedrijf in Duitsland sprake was geweest van staatssteun. Volgens de klager vergde dit de opheldering van verklaringen die waren afgelegd tijdens de commissievergadering van het regionaal parlement en die erop wezen dat er staatssteun was verleend. (642/2004/GG)
- De Commissie aanvaardde een ontwerpaanbeveling waarin de Ombudsman haar opriep zo snel mogelijk een besluit aan te nemen over de klacht inzake een inbreuk en dit besluit mee te delen aan de klager. Een Deense autohandelaar had zich tot de Ombudsman gewend met de beschuldiging dat de Commissie zich niet had gehouden aan haar toezegging een besluit te nemen over zijn klacht inzake een inbreuk in verband met de belastingheffing op geïmporteerde auto's in Denemarken. (956/2004/PB)

Indien een communautaire instelling of instantie niet afdoende reageert op een ontwerpaanbeveling, kan de Ombudsman een speciaal verslag aan het Europees Parlement zenden. Dit is het laatste wapen van de Ombudsman en vormt de laatste directe stap die de Ombudsman kan doen in zijn behandeling van een zaak, omdat de goedkeuring van een resolutie en de uitoefening van de bevoegdheden van het Parlement voorwerp zijn van een politieke beoordeling door het Parlement. In 2006 werden twee speciale verslagen opgesteld:

- De Ombudsman deed een beroep op de Raad zijn keuze in verband met de talen die op de websites van de EU-voorzitterschappen worden gebruikt, te heroverwegen. Aanleiding hiervoor was een klacht van een Duitse vereniging die stelde dat deze websites niet alleen in het Engels en Frans beschikbaar moesten zijn, maar ook in het Duits. De Raad betoogde dat de lidstaat die het voorzitterschap bekleedt de enig verantwoordelijke is voor zijn website. De Ombudsman was het hier niet mee eens en legde de zaak, nadat de Raad zijn ontwerpaanbeveling had verworpen, voor aan het Europees Parlement. (1487/2005/GG)
- In een speciaal verslag aan het Europees Parlement betoogde de Ombudsman dat de bewering van de Commissie dat zij niet in staat was politieke overeenstemming te bereiken over de te volgen koers haar niet ontsloeg van de plicht een klacht over een inbreuk naar behoren af te handelen. Een Duitse aanbieder van diensten op het gebied van sportwedenschappen had zich er bij de Commissie over beklagd dat de Duitse autoriteiten hem gelast hadden zijn dienstverlening te staken, waardoor hij gedwongen was zijn zaak te sluiten. De klager stelde zich op het standpunt dat dit een inbreuk was op de vrijheid van dienstverlening. Nadat er een speciaal verslag was ingediend, deelde de Commissie het Parlement en de Ombudsman mee dat zij een besluit had genomen inzake de klacht over de inbreuk. (289/2005/GG)

Initiatiefonderzoeken

De Ombudsman maakt in hoofdzaak in twee soorten gevallen gebruik van zijn initiatiefbevoegdheid. Allereerst kan hij deze bevoegdheid gebruiken om onderzoek te doen naar een mogelijk geval van wanbeheer wanneer een klacht is ingediend door een onbevoegde persoon (d.w.z. wanneer de klager geen burger of ingezetene van de Unie is en evenmin een rechtspersoon met een statutaire zetel in een lidstaat). In 2006 werden vijf van dergelijke initiatiefonderzoeken geopend. De Ombudsman kan zijn initiatiefbevoegdheid ook gebruiken om kennelijk stelselmatig optredende problemen binnen de instellingen aan te pakken. In 2006 heeft hij dit viermaal gedaan, onder meer in de volgende twee gevallen:

- De Ombudsman verzocht de Commissie te onderzoeken of het mogelijk was meer gebruik te maken van bemiddeling voor de afhandeling van geschillen die ontstaan in het kader van door haar gefinancierde contracten. De Commissie reageerde positief met de toezegging dat zij in de toekomst alternatieve methoden voor geschillenoplossing zou aanmoedigen door een optionele bemiddelingsclausule op te nemen in haar standaard aanbestedingscontracten. Bij de afsluiting van het onderzoek vroeg de Ombudsman de Commissie hem vóór 30 juni 2007 nadere informatie te doen toekomen over zowel de bemiddelingsclausule als de inspanningen van de instelling om ervoor te zorgen dat bemiddeling ook bij geschillen over subsidies kan worden toegepast. De Ombudsman onderstreepte tevens dat het belangrijk was bemiddeling aan te bevelen in conflicten tussen aannemers en onderaannemers. (OI/1/2006/TN)
- In januari 2006 opende de Ombudsman een initiatiefonderzoek naar de regels en het beleid van het Europees Parlement inzake de maximale leeftijd van deelnemers aan zijn stageprogramma. In zijn aanbevelingen verwees de Ombudsman naar (i) artikel 21, over non-discriminatie, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, (ii) recente jurisprudentie van het Hof van Justitie, volgens welke het beginsel dat leeftijdsdiscriminatie niet is toegestaan een algemeen beginsel van Gemeenschapsrecht is, en (iii) het besluit dat de Commissie, na een aanbeveling van de Ombudsman, had genomen om leeftijdsgrenzen voor haar stageprogramma af te schaffen. Het Parlement deelde de Ombudsman mee dat het vanaf 15 februari 2006 niet langer een maximale leeftijdsgrens hanteerde voor zijn stageprogramma. (OI/3/2006/BB)

Voorbeeldzaken die een model voor optimale praktijken vormen

De bovengenoemde reactie van de **Europese Commissie** op het initiatiefonderzoek van de Ombudsman aangaande bemiddeling (OI/1/2006/TN) en die van het **Europees Parlement** op het initiatiefonderzoek naar mogelijke leeftijdsdiscriminatie (OI/3/2006/BB) zijn voorbeelden van optimale praktijken die het verdienen te worden gerekend tot de “voorbeeldzaken” die in het jaarverslag 2006 van de Ombudsman beschreven staan. Ze dienen ook als voorbeeld voor de andere EU-instellingen en -organen wat betreft de wijze waarop het best kan worden gereageerd op vraagstukken die de Ombudsman aan de orde stelt. De Commissie toonde voorts haar bereidheid tot constructieve samenwerking met de Ombudsman in de bovengenoemde zaak door ermee in te stemmen haar interpretatie van de Europese richtlijn betreffende de bescherming van persoonsgegevens te herzien (2467/2004/PB). Door rekening te houden met de argumenten van de Ombudsman en de bezorgdheid van de klager, liet zij zien bereid te zijn de burger centraal te stellen in haar werkzaamheden. De Ombudsman juicht deze handelwijze toe.

Een ander voorbeeld van een constructieve reactie van de instellingen in 2006 betrof de eerder genoemde zaak **106/2005/TN**, waarin de Commissie ermee instemde het bedrag aan achterstallig salaris dat zij een ambtenaar schuldig was, te voldoen en tevens rente te betalen. Het **Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart** (EASA) gaf een voorbeeld van een echte cultuur van dienstverlening toen het, hoewel het bij zijn standpunt bleef dat er geen sprake was geweest van wanbeheer, instemde met de minnelijke schikking van de Ombudsman (zie **1729/2005/JF** hierboven). De innovatieve wijze, ten slotte, waarop de **Europese Investeringsbank** (EIB) gehoor gaf aan het verzoek van de klager om toegang tot een auditrapport, in zaak **1776/2005/GG**, en tegelijkertijd de legitieme belangen van derden beschermde, zou als model kunnen dienen voor toekomstige zaken die de toegang tot documenten betreffen.

Nadere analyse

Het laatste gedeelte van hoofdstuk 2 van het jaarverslag bevat besprekingen van deze en andere zaken vanuit het gezichtspunt van de volgende thematische categorieën: (i) openheid, met inbegrip van toegang tot documenten en informatie, alsmede gegevensbescherming; (ii) de Commissie als hoedster van het Verdrag; (iii) aanbestedingen, contracten en subsidies; en (iv) personeelsaangelegenheden, met inbegrip van aanwerving.

Hoofdstuk 3 van het verslag bevat samenvattingen van 59 van de in totaal 250 besluiten waarmee zaken in 2006 werden gesloten. Deze samenvattingen weerspiegelen de diversiteit van onderwerpen en instellingen waarop de onderzoeken van de Ombudsman en de verschillende soorten bevindingen betrekking hadden.

De besluiten waarbij zaken worden gesloten, worden normaal gesproken gepubliceerd op de website van de Ombudsman (<http://www.ombudsman.europa.eu>), in het Engels en in de taal van de klager indien dat een andere taal is.

Betrekkingen met de instellingen en organen van de Europese Unie

Constructieve werkrelaties met de instellingen en organen van de Europese Unie zijn voor de Ombudsman onontbeerlijk om zijn werk ten behoeve van burgers doeltreffend te kunnen verrichten. De samenwerking heeft de vorm van regelmatige bijeenkomsten en gezamenlijke activiteiten. De Ombudsman maakt van de gelegenheid die deze bijeenkomsten bieden gebruik om toe te lichten welke rol hij speelt bij het bevorderen van behoorlijk bestuur binnen de instellingen en organen.

In 2006 waren in het bijzonder de bilaterale bijeenkomsten met de Europese commissarissen van belang; tijdens die bijeenkomsten werd het functioneren besproken van de nieuwe procedure voor het reageren op de onderzoeken van de Ombudsman, die de Commissie in november 2005 heeft ingevoerd. In juni had de Ombudsman voorts een uiterst productief overleg met de Commissiemedewerkers die de behandeling van de onderzoeken van de Ombudsman coördineren. Bij het faciliteren van al deze bijeenkomsten was een cruciale rol weggelegd voor Margot WALLSTRÖM, vice-voorzitter van de Commissie en verantwoordelijk voor onder andere de betrekkingen met de Ombudsman, en Catherine DAY, secretaris-generaal van de Commissie. Mevrouw WALLSTRÖM sprak in december tevens de medewerkers van de Ombudsman toe in Straatsburg, waarbij zij een overzicht gaf van de maatregelen die de Commissie getroffen heeft om haar relatie met de burger te verbeteren.

De Ombudsman bleef in 2006 de constructieve werkverhoudingen met de leden van het Europees Parlement verder uitbouwen. De heer DIAMANDOUROS voerde een aantal individuele besprekingen met Parlementsleden, en daarnaast nam hij in de loop van het jaar deel aan vier bijeenkomsten van de Commissie verzoekschriften, tijdens welke hij zijn jaarverslag en speciale verslagen over een scala aan onderwerpen presenteerde. Op verzoek van de Commissie verzoekschriften werd de Ombudsman bij elk van de bijeenkomsten van de commissie in 2006 ook vertegenwoordigd door een van zijn medewerkers.

Ook in 2006 bleef de Ombudsman contact zoeken met de andere instellingen en organen. In maart had hij bijeenkomsten met de presidenten van het Hof van Justitie, het Gerecht van eerste aanleg en het Gerecht voor Ambtenarenzaken, de president van de Rekenkamer en de president van de Europese Investeringsbank, in Luxemburg. In oktober overlegde hij met de directeurs van het Europees Bureau voor Wederopbouw en het Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding in Griekenland. In de loop van het jaar gaf hij ook presentaties over zijn werk voor diverse groepen personeelsleden van Europese instellingen in Brussel, Luxemburg en Straatsburg.

De Ombudsman tekende in 2006 een aantal belangrijke overeenkomsten met het doel de best mogelijke dienstverlening aan burgers te waarborgen.

In maart ondertekende hij een nieuwe overeenkomst met het Parlement over samenwerking op gebieden als het bouwenbeleid, informatietechnologie en communicatie. Dit nieuwe akkoord

moet de Ombudsman in staat stellen de middelen die zijn dienst krijgt toegewezen zo goed mogelijk te gebruiken en tegelijkertijd volstrekt autonoom te werk te gaan.

Een andere belangrijke overeenkomst die in 2006 getekend werd, was het memorandum van overeenstemming met de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming. Doel van de overeenkomst is een consistente afhandeling van klachten inzake gegevensbescherming te bewerkstelligen en onnodige overlapping te voorkomen. De Ombudsman en de Toezichthouder voor Gegevensbescherming, de heer Peter HUSTINX, hebben het memorandum van overeenstemming op 30 november in Brussel ondertekend³.

Eerder die dag tekende de Ombudsman een overeenkomst met de Spaanse regering die het burgers mogelijk maakt in willekeurig welk van de in Spanje erkende talen (Baskisch, Catalaans/Valenciaans en Galicisch) een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman. Door de ondertekening van deze overeenkomst bracht de Ombudsman zijn werkwijze in overeenstemming met de conclusies van de Raad van juni 2005, die voorzien in het gebruik van deze talen om de communicatie tussen Spaanse burgers en EU-instellingen te vergemakkelijken. De permanente vertegenwoordiger van Spanje bij de Europese Unie, ambassadeur Carlos BASTARRECHE SAGÜES, heeft de overeenkomst namens de Spaanse regering ondertekend.

Betrekkingen met ombudsmannen en soortgelijke organen

De Europese Ombudsman werkt nauw samen met zijn collega's op nationaal, regionaal en lokaal niveau om ervoor te zorgen dat de klachten van burgers over EU-wetgeving snel en doeltreffend worden behandeld. Dit is met name van belang omdat tal van klagers zich tot de Europese Ombudsman wenden als zij problemen ondervinden met een nationale, regionale of lokale overheidsinstantie. In veel gevallen kan een ombudsman in het betrokken land zorgen voor een effectieve remedie. Deze samenwerking is eveneens essentieel om op de hoogte te blijven van belangrijke ontwikkelingen in de wereld van de ombudsmannen, informatie uit te wisselen over het recht van de Europese Unie en beste praktijken te delen. Deze samenwerking geschiedt voor het merendeel onder auspiciën van het Europees netwerk van ombudsmannen, wat niet wegneemt dat de Europese Ombudsman ook deelneemt aan conferenties, seminaries en bijeenkomsten buiten het netwerk.

Het Europees netwerk van ombudsmannen

Het Europees netwerk van ombudsmannen bestaat momenteel uit bijna 90 bureaus in 31 landen en is binnen de Unie actief op nationaal en regionaal niveau, en in de kandidaat-lidstaten, Noorwegen en IJsland op nationaal niveau. Het netwerk vormt een doeltreffend mechanisme voor samenwerking inzake de afhandeling van zaken. De Europese Ombudsman draagt deze zaken waar mogelijk rechtstreeks over aan nationale en regionale ombudsmannen of geeft de klager een passend advies. In 2006 adviseerde de Ombudsman 828 klagers om zich tot een nationale of regionale ombudsman te wenden en droeg hij 363 klachten (waarvan er 270 hetzelfde onderwerp betroffen) rechtstreeks over aan de bevoegde ombudsman.

Naast de normale, informele informatie-uitwisselingen via het netwerk kunnen nationale of regionale ombudsmannen via een speciale procedure vragen om schriftelijke beantwoording van informatieverzoeken over EU-wetgeving en de interpretatie daarvan, inclusief verzoeken die voortvloeien uit hun behandeling van specifieke zaken. De Ombudsman geeft rechtstreeks antwoord of stuurt het verzoek, indien dat de meer aangewezen weg is, ter beantwoording door naar een andere instelling of een ander orgaan van de EU. In 2006 ontving de Ombudsman twee van dergelijke verzoeken (één van een nationale en één van een regionale ombudsman) en sloot hij de behandeling van drie verzoeken af (met inbegrip van twee verzoeken waarvan de behandeling in 2005 was begonnen). Nadere bijzonderheden van de verzoeken worden verstrekt in hoofdstuk 3.

³

Memorandum van overeenstemming tussen de Europese Ombudsman en de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming; PB C 27 van 7 februari 2007, blz. 21.

Het netwerk is evenzeer actief op het gebied van uitwisseling van ervaringen en beste praktijken – doelen die het tracht te bereiken via seminars en bijeenkomsten, een periodieke nieuwsbrief, een elektronisch discussieforum en een dagelijkse elektronische nieuwsdienst.

Elk jaar worden seminars voor ombudsmannen gehouden – het ene jaar voor nationale, het andere jaar voor regionale ombudsmannen – en deze worden gezamenlijk georganiseerd door de Europese Ombudsman en een nationale of regionale collega. Het vijfde seminarie voor de regionale ombudsmannen van de EU-lidstaten, dat georganiseerd werd door de ombudsman voor plaatselijk bestuur in Engeland, de heer Tony REDMOND, en de Europese Ombudsman, vond plaats in Londen van 19 tot en met 21 november. Ongeveer 80 deelnemers, uit elk van de zes landen die ombudsmannen op regionaal niveau hebben (te weten België, Duitsland, Spanje, Italië, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk⁴), woonden het seminarie bij. Het thema van het seminarie was “Samenwerken om behoorlijk bestuur te bevorderen en op te komen voor de rechten van burgers in de EU”. Op het programma stonden onder meer bijeenkomsten over EU-wetgeving, behoorlijk bestuur, het afhandelen van klachten en samenwerking tussen ombudsmannen.

Verbindingsambtenaren, die als eerste contactpunt fungeren voor het netwerk binnen de diensten van de nationale ombudsmannen, komen eveneens om de twee jaar bijeen. Het vijfde seminarie voor de verbindingsambtenaren heeft van 18 tot en met 20 juni plaatsgevonden in Straatsburg. Het seminarie, dat de titel “Upholding fundamental rights – Sharing best practice” (Handhaving van de grondrechten – Uitwisseling van beste praktijken) droeg, had tot doel een forum te bieden waar verbindingsambtenaren hun ideeën over optimale praktijken binnen hun instellingen kunnen uitwisselen en met elkaar kunnen discussiëren over hun werk ten behoeve van het bevorderen van grondrechten. Het seminarie verschaftte de verbindingsambtenaren eveneens een gelegenheid het functioneren van het netwerk te evalueren en met suggesties ter verbetering ervan te komen. Al met al hebben 28 deelnemers uit 26 Europese landen het seminarie bijgewoond, met inbegrip van vertegenwoordigers van de nationale ombudsmannen van Bulgarije, Kroatië en Roemenië, die voor het eerst deelnamen.

Ook in 2006 bleef de *European Ombudsmen – Newsletter* weer een uiterst waardevol instrument voor de uitwisseling van informatie over het EU-recht en over beste praktijken. De twee edities, die in april en oktober verschenen, bevatten artikelen over het primaat van het EU-recht, de wederzijdse erkenning van diploma's in de EU, Europese milieuwetgeving en toegang tot milieu-informatie, de rol van ombudsmannen bij het toezicht op gevangenen, universele toegang tot breedbandinternet, discriminatie in de toegang tot arbeid, vrijheid van meningsuiting, kinderrechten, en problemen op het vlak van migratie en asiel. De internetfora van de Ombudsman voor discussie en het delen van documenten werden in de loop van het jaar verder uitgebouwd, zodat bureaus informatie konden uitwisselen door vragen en antwoorden te plaatsen. Diverse belangrijke discussies werden gestart over kwesties uiteenlopend van het onafhankelijk toezicht op gevangenen, een permanente verblijfstitel voor in de EU geboren kinderen van immigranten, het bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling, en het recht te stemmen in plaatselijke verkiezingen in de EU. Voorts verscheen iedere werkdag de elektronische nieuwsdienst van de Ombudsman – *Ombudsman Daily News* – met artikelen, persberichten en aankondigingen van bureaus uit het hele netwerk.

De informatiebezoeken van de Ombudsman aan ombudsmannen in de lidstaten en kandidaat-lidstaten blijken ook uitermate doeltreffend voor de ontwikkeling van het netwerk; zij vormen tevens een uitstekende manier om het scala aan communicatiemiddelen die het netwerk ter beschikking stelt, onder de aandacht te brengen. In de loop van 2006 heeft de Europese Ombudsman zijn nationale collega's in Luxemburg (maart), Spanje (mei), Noord-Ierland (november) en Bulgarije (november) bezocht.

Bijeenkomsten

De inspanningen van de Europese Ombudsman om met zijn collega-ombudsmannen samen te werken, beperkten zich ook dit jaar niet tot de activiteiten van het Europees netwerk van

4

De landen staan vermeld in de protocollaire volgorde die in de EU gehanteerd wordt, dat wil zeggen alfabetisch volgens de naam van elk land in zijn eigen taal. Deze protocollaire volgorde wordt in deze gehele publicatie aangehouden.

ombudsmannen. Met de bedoeling een degelijke invulling van het ambt van ombudsman te bevorderen, interinstitutionele betrekkingen te bespreken en beste praktijken uit te wisselen, woonde hij 28 bijeenkomsten bij die waren georganiseerd door nationale en regionale ombudsmannen en overlegde hij met diverse ombudsmannen en vertegenwoordigers van ombudsdiensten uit de EU en daarbuiten.

Communicatieactiviteiten

Contact zoeken met burgers is een centrale taak in het ambt van de Ombudsman. In 2006 zijn de inspanningen om informatie te verspreiden over het recht een klacht in te dienen over wanbeheer verder geïntensiveerd. De Ombudsman en zijn medewerkers hielden circa 120 presentaties tijdens conferenties, seminars en bijeenkomsten die gedurende het jaar plaatsvonden. De bezoeken die de Ombudsman bracht aan Luxemburg, Spanje, Noord-Ierland en Bulgarije boden hem een nadere gelegenheid de burgers in deze landen meer bewust te maken van hun recht tot het indienen van klachten.

De media-activiteiten werden in 2006 uitgebreid; zo werden er 22 communiqués verspreid onder journalisten overal in Europa. De onderwerpen die daarbij aan bod kwamen, waren onder meer: de keuze van de talen die op de websites van EU-voorzitterschappen worden gebruikt, transparantie op het gebied van lobbyactiviteiten en subsidies, een klacht over een incorrecte tenuitvoerlegging van de arbeidstijdenrichtlijn, en een gebrek aan openheid in het functioneren van de Raad. De Ombudsman gaf meer dan 40 interviews aan journalisten van de schrijvende pers, radio en televisie, en elektronische media in Brussel, Straatsburg en daarbuiten. Hij gaf ook presentaties over zijn werk en beantwoordde vragen tijdens persconferenties en -bijeenkomsten.

Materiaal over het werk van de Ombudsman werd gedurende het hele jaar op grote schaal verspreid, met name op de open dagen in mei die door het Europees Parlement werden georganiseerd. In 2006 zijn van twee belangrijke communicatie-instrumenten nieuwe versies verschenen: de Gids voor de klager en klachtenformulier, getiteld *De Europese Ombudsman: kan hij u helpen?* kwam in 23 talen beschikbaar, en de brochure *De Europese Ombudsman: in het kort* in 25 talen. In november verscheen een Franstalige uitgave, zowel in gebonden versie als in paperback, van het gedenkboek van de Ombudsman met de titel *The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution* (De Europese Ombudsman: oorsprong, instelling, evolutie). De Ombudsman ging in 2006 ook door met het verspreiden van exemplaren van zijn andere publicaties, in het bijzonder *De Europese code van goed administratief gedrag* in 25 talen. De code werd in 2006 in het Macedonisch uitgegeven om goed bestuur te helpen bevorderen in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië.

De website van de Ombudsman werd regelmatig bijgewerkt met besluiten, persberichten en gegevens over zijn communicatieactiviteiten. In mei migreerde de website, samen met die van de andere EU-instellingen, -organen, en -agentschappen, naar het nieuwe topniveaudomein ".eu". Het officiële adres is nu: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Van 1 januari tot en met 31 december 2006 werd de website van de Ombudsman bezocht door 416 533 individuele bezoekers. De Engelstalige pagina's van de site werden het vaakst geraadpleegd, gevolgd door de Franse, Spaanse, Duitse en Italiaanse versies. In termen van geografische herkomst van de bezoeken kwamen de meeste bezoekers uit Italië, gevolgd door Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland. Het linkgedeelte van de website van de Ombudsman bevat links naar de sites van nationale en regionale ombudsmannen in heel Europa. In de loop van 2006 zijn de linkpagina's meer dan 44 000 maal bezocht, wat duidelijk aantoont dat de coördinerende werkzaamheden van de Europese Ombudsman ten aanzien van het Europees netwerk van ombudsmannen meerwaarde heeft voor de burgers.

Interne ontwikkelingen

De Ombudsman vervolgde in 2006 zijn inspanningen om de klachten van burgers uit 25 lidstaten in 21 Verdragstaten te kunnen behandelen. Ook werden voorbereidingen getroffen op de toetreding van Bulgarije en Roemenië op 1 januari 2007.

Op 1 augustus 2006, na een open sollicitatieprocedure, benoemde de Ombudsman zijn eerste secretaris-generaal. Ook werd een derde juridisch hoofdsupervisor aangetrokken voor de Juridische Dienst met het oog op een verdere versterking van de procedures voor case-management en kwaliteitscontrole.

In het organisatieschema van de Ombudsman waren in 2006 in totaal 57 posten opgenomen, tegenover 51 posten in 2005. Deze stijging hing voornamelijk samen met de voorbereiding op de toetreding van Bulgarije en Roemenië en met de tenuitvoerlegging van het besluit te komen tot een beheer van het personeel van de Ombudsman dat volledig autonoom is ten opzichte van de diensten van het Parlement. In de begroting voor 2007, die in december 2006 door de begrotingsautoriteiten is vastgesteld, is geen uitbreiding voorzien.

Met de bedoeling het inzicht in de waarden en de missie van de instelling te ontwikkelen en te versterken, en te bevorderen dat deze doeltreffend in praktijk worden gebracht, organiseerde de Ombudsman in oktober 2006 een personeelsretraite. Het was de eerste keer in haar korte bestaansgeschiedenis dat de instelling een dergelijke activiteit ondernam.

De medewerkers werden uitgenodigd om, als onderdeel van de voorbereiding op de retraite, hun opvattingen kenbaar te maken over het algehele functioneren van de dienst en over de bredere invloed van het werk van de Ombudsman tot dusver, door deel te nemen aan een evaluatie. Deze evaluatie werd gehouden in de vorm van een vragenlijst aan de hand waarvan de medewerkers verschillende aspecten beoordeelden van de procedures en werkmethoden die de Europese Ombudsman op zijn diverse actieterreinen hanteert, alsmede de resultaten die de Ombudsman voor de burgers in het algemeen had bereikt. Een nevendoelstelling van deze belangrijke activiteit was te zorgen voor een beter risicobeheer binnen de instelling, zoals de interne controlenormen van de EU vereisen.

De resultaten van de vragenlijst dienden, samen met ander achtergrondmateriaal, als basis voor discussies die tijdens de retraite werden gehouden en die zich toespitsten op (i) de betekenis van behoorlijk bestuur, zowel vanuit conceptueel als vanuit procedureel oogpunt, (ii) het bereiken van burgers in het algemeen en van bepaalde, meer specifieke doelgroepen, en (iii) het verder versterken en stimuleren van een cultuur van dienstverlening binnen het bureau van de Ombudsman. Ieder personeelslid werd aangemoedigd actief deel te nemen aan de beraadslagingen. Na afloop was men het er algemeen over eens dat de retraite een uiterst productieve en zinvolle ervaring was geweest die voor herhaling vatbaar was.

De Ombudsman heeft voor het jaar 2007 een nieuwe begrotingsstructuur aangenomen. Het totale bedrag van de kredieten voor 2007 is EUR 8 152 800 (in 2006 was dit EUR 7 682 538).

2 KLACHTEN EN ONDERZOEKEN

De Europese Ombudsman bevordert behoorlijk bestuur vooral door het onderzoeken van mogelijke gevallen van wanbeheer en door het, waar nodig, aanbevelen van corrigerende maatregelen. Mogelijke gevallen van wanbeheer worden voornamelijk onder de aandacht van de Ombudsman gebracht via klachten; de afhandeling daarvan vormt het belangrijkste aspect van de reactieve rol van de ombudsman.

Het recht om een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman is een van de rechten die bij het burgerschap van de Europese Unie horen (artikel 21 van het EG-Verdrag) en is ook opgenomen in het Handvest van de grondrechten (artikel 43).

Daarnaast heeft de Ombudsman de mogelijkheid om op eigen initiatief onderzoeken te verrichten en zodoende een proactieve rol te spelen bij de bestrijding van wanbeheer.

2.1 RECHTSGRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN

De Ombudsman oefent zijn ambt uit overeenkomstig artikel 195 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Statuut van de Ombudsman (een besluit van het Europees Parlement¹) en de uitvoeringsbepalingen die door de Ombudsman overeenkomstig artikel 14 van het Statuut zijn vastgesteld. De huidige uitvoeringsbepalingen zijn op 1 januari 2003 in werking getreden en zijn beschikbaar op de website van de Ombudsman (<http://www.ombudsman.europa.eu>) en op papier op te vragen bij de ombudsman.

Het Statuut vormt nog steeds een goed kader voor de activiteiten van de ombudsman. Na rijp beraad heeft de Ombudsman echter bepaalde kleine wijzigingen vastgesteld die de effectiviteit van zijn werk voor Europese burgers zouden kunnen verhogen. Op 11 juli 2006 deed hij de Voorzitter van het Europees Parlement dan ook een schrijven toekomen waarin hij hem verzocht de procedure voor het wijzigen van het Statuut in gang te zetten.

2.2 HET MANDAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Krachtens zijn in artikel 195 van het EG-Verdrag vastgestelde mandaat heeft de Ombudsman het recht kennis te nemen van klachten van burgers van de Unie of van natuurlijke of rechtspersonen met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen, met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak. Een klacht valt derhalve buiten het mandaat indien:

¹

Besluit 94/262 van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitvoering van zijn ambt, PB 1994 L 113, blz. 15.

1. klager niet bevoegd is een klacht in te dienen;
2. de klacht niet tegen een instelling of orgaan van de Gemeenschap is gericht;
3. de klacht tegen het Hof van Justitie of het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak is gericht; of
4. de klacht niet over een mogelijk geval van wanbeheer gaat.

Op elk van deze punten wordt hieronder nader ingegaan.

2.2.1 Klachten en initiatiefonderzoeken

Het recht om een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman beperkt zich tot burgers en natuurlijke of rechtspersonen met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat. Daarnaast heeft de Ombudsman zelf de bevoegdheid om op eigen initiatief onderzoeken te openen. Deze bevoegdheid om op eigen initiatief onderzoeken te beginnen stelt de Ombudsman in staat mogelijke gevallen van wanbeheer te onderzoeken op basis van klachten die afkomstig zijn van klagers die daartoe niet bevoegd zijn. Het is in dergelijke gevallen de gewoonte van de Ombudsman de betrokken personen tijdens het onderzoek dezelfde procedurele mogelijkheden te bieden als die welke beschikbaar zouden zijn geweest wanneer de zaak als een klacht zou zijn behandeld.

In 2006 werden vijf van dergelijke initiatiefonderzoeken geopend.

De Ombudsman bepaalt doorgaans van geval tot geval of de initiatiefbevoegdheid op deze manier moet worden toegepast. In reactie op de bezorgdheid die geuit was door organisaties uit het maatschappelijk middenveld over de controleerbaarheid van de Europese Investeringsbank (EIB) heeft de Ombudsman bijvoorbeeld duidelijk gemaakt dat hij bevoegd is een onderzoek in te stellen naar mogelijk wanbeheer in de leenactiviteiten van de EIB buiten de Europese Unie (externe leningen). Bovendien overweegt de Ombudsman om, afhankelijk van eventuele budgettaire beperkingen in de toekomst, altijd gebruik te maken van zijn initiatiefbevoegdheid wanneer het feit dat een klager geen burger of ingezetene van de Unie is de enige reden vormt om geen onderzoek in te stellen naar aanleiding van een klacht over vermeend wanbeheer door de EIB.

2.2.2 Communautaire instellingen en organen

Het mandaat van de Ombudsman heeft betrekking op de instellingen en organen van de Gemeenschap. De instellingen worden opgesomd in artikel 7 van het Verdrag, maar er bestaat geen definitie of officiële lijst van communautaire organen. Het begrip omvat de organen die bij de Verdragen zijn ingesteld, zoals het Economisch en Sociaal Comité en de Europese Centrale Bank, alsmede agentschappen die bij wetgeving in het kader van de Verdragen zijn ingesteld, zoals het Europees Milieuagentschap en het Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen (Frontex).

Klachten over publieke overheden van de lidstaten vallen niet binnen het mandaat van de Europese ombudsman, zelfs als de klachten betrekking hebben op zaken die onder de werkingssfeer van EU-wetgeving vallen. Veel van dergelijke klachten vallen echter wel binnen het mandaat van nationale en regionale ombudsmannen in het Europees netwerk van ombudsmannen (zie verder onder paragraaf 2.5).

Een voorbeeld van een klacht die niet tegen een instelling of orgaan van de Gemeenschap was gericht

In februari 2006 ontving de Ombudsman een aantal klachten over advies nr. 4-2005 van het EU-netwerk van onafhankelijke deskundigen inzake de grondrechten. Volgens klagers impliceerde het advies dat artsen gedwongen kunnen worden abortussen uit te voeren, ongeacht hun geloofsovertuigingen.

Het netwerk wordt gefinancierd via een servicecontract tussen de Commissie en de Universiteit van Leuven, dat is toegekend na een aanbestedingsprocedure. Zowel in de publicaties van het netwerk zelf als in die van de Commissie wordt het netwerk als volledig onafhankelijk beschreven en de Commissie wijst uitdrukkelijk iedere verantwoordelijkheid voor de standpunten van het netwerk van de hand. Gezien deze omstandigheden beschouwde de Ombudsman zichzelf niet bevoegd de klachten te behandelen.

Klacht 530/2006/KW

Klacht tegen het Europees Defensieagentschap

Het Europees Defensieagentschap (EDA) is opgericht bij Gemeenschappelijk optreden 2004/551/GBVB van de Raad van 12 juli 2004, in het kader van het Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie.

De Ombudsman ontving een klacht van een persoon die bij het EDA naar een functie had gesolliciteerd. Hij nodigde het EDA en de Raad uit hun mening te geven en beide instellingen gingen daarop in.

In zijn besluit over de zaak merkte de Ombudsman op dat het EDA onder de Raad ressorteert, dat de klacht wervingsprocedures betrof en dat de Raad het personeelsstatuut van het EDA had aangenomen als communautair rechtsinstrument. Gezien deze omstandigheden stelde de Ombudsman zich op het standpunt dat de klacht binnen zijn mandaat viel.

Vertrouwelijke zaak

2.2.3 “Wanbeheer”

De Europese Ombudsman heeft het begrip wanbeheer steeds in ruime zin opgevat, en is van mening dat goed beheer onder andere inhoudt dat wettelijke regels en beginselen moeten worden nageleefd, met inbegrip van fundamentele rechten. De beginselen van goed beheer gaan echter verder; de communautaire instellingen en organen moeten niet alleen hun wettelijke verplichtingen nakomen, maar zich ook dienstbaar opstellen en ervoor zorgen dat leden van het publiek behoorlijk worden behandeld en hun rechten ten volle kunnen genieten. Dus alle onwettig handelen is noodzakelijkerwijs wanbeheer, maar wanbeheer is niet automatisch onwettig handelen. Wanneer de Ombudsman wanbeheer vaststelt, betekent dit dus niet automatisch dat er sprake is van onwettig gedrag dat door een rechtbank zou kunnen worden bestraft.²

In antwoord op een oproep van het Europees Parlement heeft de Ombudsman in zijn *Jaarverslag 1997* de volgende definitie gegeven:

Wanbeheer doet zich voor wanneer een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij gehouden is.

In 1998 heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen waarin het met deze definitie instemde. In 1999 bleek uit een briefwisseling tussen de Ombudsman en de Commissie dat ook de Commissie zich in deze definitie kon vinden.

Volgens het Handvest van de grondrechten, dat in december 2000 werd afgekondigd, is ook het recht op behoorlijk bestuur een van de grondrechten van het burgerschap van de Unie (artikel 41).

²

Zie in dit verband de arresten van het Gerecht van eerste aanleg van 28 oktober 2004 in de gevoegde zaken T-219/02 en T-337/02, *Herrera tegen Commissie*, punt 101, en van 4 oktober 2006 in zaak T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack tegen Commissie*, punt 128.

Artikel 43 van het Handvest bevat het recht een klacht in te dienen bij de Europese ombudsman, die een extern mechanisme biedt waarmee communautaire instellingen en organen ter verantwoording kunnen worden geroepen voor wanbeheer. Het is van belang in te zien dat een cultuur van dienstverlening aan burgers integraal onderdeel uitmaakt van behoorlijk bestuur. Deze cultuur van dienstverlening dient niet te worden verward met een cultuur van veroordeling die bevordert dat partijen zich in de verdediging gedrukt voelen. Er zij in dit verband opgemerkt dat de onderzoeken van de Ombudsman geen tuchtprocedure vormen of daar een voorbereiding voor zijn (zie de samenvatting van zaak 163/2006/MHZ in hoofdstuk 3).

De strategie van de Ombudsman voor het bevorderen van een cultuur van dienstverlening omvat niet alleen diverse proactieve initiatieven, maar strekt zich tevens uit tot de afhandeling van klachten. Een belangrijk onderdeel van een cultuur van dienstverlening is dat gemaakte fouten erkend moeten worden en dat zaken zo mogelijk rechtgezet dienen te worden. De Ombudsman moedigt de instellingen en organen aan aldus te handelen door samen met de instelling of het orgaan in kwestie een oplossing te zoeken, als dat mogelijk is, om klager tevreden te stellen. Het is echter van belang op te merken dat de relevante bepalingen van het Statuut (artikel 3, lid 5³) en de uitvoeringsbepalingen (artikel 6, lid 1⁴) uitsluitend van toepassing zijn als er sprake lijkt te zijn van wanbeheer en het mogelijk lijkt dat daar een einde aan kan worden gemaakt.

Wanbeheer en bemiddeling

In sommige talen zou de vertaling van "Europese ombudsman" (bijv. Frans *Médiateur européen*; Italiaans *Mediatore europeo*) aanleiding kunnen geven tot het misverstand dat bemiddeling, d.w.z. partijen helpen hun meningsverschillen bij te leggen zonder het geschil op zichzelf te beschouwen, tot het takenpakket van de Ombudsman behoort.

De Ombudsman kan in feite alleen een minnelijke schikking voorstellen met het doel een einde te maken aan een geval van wanbeheer.

Dit neemt niet weg dat de Ombudsman zich actief inspant om te bevorderen dat de communautaire instellingen en organen voor het oplossen van geschillen gebruik maken van bemiddeling, zie bijvoorbeeld de samenvattingen in hoofdstuk 3 van initiatiefonderzoek OI/1/2006/TN en zaak 2601/2005/ID. In 2006 heeft de Ombudsman de Commissie tevens verzocht om informatie over de bemiddelingsdiensten die haar personeel ter beschikking staan en over de wijze waarop hun werk zich verhoudt tot de procedures die zijn neergelegd in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het Statuut van de ambtenaren. In haar antwoord noemde de Commissie haar interne ombudsman, het team dat zich met zaken op het vlak van pesterij bezighoudt en vertrouwenspersonen binnen DG ADMIN, en een interne bemiddelaar binnen DG TREN. De interne ombudsman ontvangt een kopie van alle klachten die onder artikel 90, lid 2, vallen, zodat hij of zij kan beoordelen of interventie mogelijk is.⁵

Zoals uit verscheidene samenvattingen in hoofdstuk 3 blijkt, is het aanbieden van verontschuldiging voor gemaakte fouten een van de meest effectieve manieren om spanningen te verminderen en conflicten te beperken. Wanneer prompt verontschuldiging wordt aangeboden kan een zaak snel afgehandeld worden (3297/2006/BU en 3684/2006/BU), of kan minstens voorkomen worden dat de Ombudsman formeel kritiek moet leveren op de betrokken instelling (1841/2005/BM en 242/2006/BM). Een spijtbetuiging alleen is echter nog geen verontschuldiging (163/2006/MHZ). Er zij op gewezen dat verontschuldiging op een zodanige wijze kunnen worden aangeboden dat daarmee geen schuld wordt bekend of wettelijke aansprakelijkheid wordt erkend (2312/2004/MHZ).

³ "De ombudsman tracht zoveel mogelijk met de betrokken instellingen of organen tot een oplossing te komen om een eind te maken aan de gevallen van wanbeheer en met betrekking tot de ingediende klacht genoegdoening te verschaffen."

⁴ "Indien de Ombudsman een geval van wanbeheer vaststelt, werkt hij zoveel mogelijk met de betrokken instelling samen bij het streven naar een minnelijke schikking om aan dit geval van wanbeheer een einde te maken en de klager genoegdoening te verschaffen."

⁵ Brief van de Ombudsman aan de voorzitter van de Commissie van 15 februari 2006, antwoord van de voorzitter aan de Ombudsman van 15 april 2006.

2.2.4 De Europese Code van goed administratief gedrag

Op 6 september 2001 heeft het Europees Parlement een Code van goed administratief gedrag goedgekeurd die de instellingen en organen van de Europese Unie, alsmede hun diensten en ambtenaren moeten naleven in hun contacten met het publiek. De code houdt rekening met de beginselen van het in de jurisprudentie van de Europese hoven van justitie vervatte Europese administratieve recht en is op de nationale wetgevingen geïnspireerd. Het Europees Parlement heeft ook een beroep gedaan op de Ombudsman om de Code van goed administratief gedrag toe te passen. De Ombudsman houdt derhalve rekening met de in de code vervatte regels en beginselen bij het onderzoek van klachten en bij het doen van onderzoek op eigen initiatief.

2.3 ONTVANKELIJKHEID EN GRONDEN VOOR HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK

Een klacht over wanbeheer door een instelling of orgaan van de Gemeenschap, die wordt ingediend door een daartoe gerechtigde klager, moet aan nog enkele andere ontvankelijkheidscriteria voldoen voordat de Ombudsman een onderzoek kan instellen. Die criteria, die zijn vastgelegd in de betreffende artikelen van het Statuut van de ombudsman, houden in dat:

1. uit de klacht het onderwerp en de identiteit van de persoon van wie zij uitgaat, moeten blijken (artikel 2, lid 3, van het Statuut);
2. de Ombudsman niet mag interveniëren in een procedure voor de rechter en evenmin de gegrondheid van een rechterlijke beslissing in twijfel mag trekken (artikel 1, lid 3);
3. de klacht moet zijn ingediend binnen twee jaar na de datum waarop degene die de klacht indient, in kennis is gesteld van de feiten die aan de klacht ten grondslag liggen (artikel 2, lid 4);
4. voorafgaand aan de klacht passende administratieve stappen bij de betrokken instellingen of organen moeten zijn ondernomen (artikel 2, lid 4); en
5. over de arbeidsbetrekkingen tussen de instellingen en organen van de Gemeenschap en hun ambtenaren of andere personeelsleden slechts een klacht kan worden ingediend indien de betrokkene de interne administratieve mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput (artikel 2, lid 8).

Op grond van artikel 195 van het EG-Verdrag verricht de Ombudsman “het door hem gerechtvaardigd geachte onderzoek”. In sommige gevallen zijn er voor de Ombudsman onvoldoende gronden om een onderzoek in te stellen, ook al is de klacht ontvankelijk.

Als een klacht reeds als verzoekschrift door de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement is behandeld, gaat de Ombudsman er voorts normaliter van uit dat er voor hem geen gronden zijn om een onderzoek in te stellen, tenzij nieuw bewijsmateriaal ter tafel wordt gelegd.

2.4 ANALYSE VAN DE IN 2006 ONDERZOCHE KLACHTEN

In 2006 ontving de Ombudsman 3 830 nieuwe klachten, tegenover 3 920 in 2005.⁶ Het is vaste praktijk dat alle klachten die aanleiding geven tot een onderzoek, in de door de Ombudsman geproduceerde statistieken worden meegeteld. Om echter vertekening te voorkomen, worden niet-

⁶

Er zij opgemerkt dat in 2006 281 klachten zijn ontvangen die hetzelfde onderwerp betroffen, terwijl dat in 2005 bij 335 klachten het geval was.

ontvankelijke, massaal per e-mail verzonden klachten, die qua aantal vaak in de duizenden lopen, slechts tot en met de elfde klacht apart in de statistieken meegeteld.

In 3 619 gevallen was de klacht rechtstreeks door een individuele burger ingediend, terwijl 211 klachten afkomstig waren van verenigingen of bedrijven.

In 2006 is in 95% van de gevallen de procedure afgerond in het kader waarvan wordt beoordeeld of de klachten binnen het mandaat vallen, aan de ontvankelijkheidscriteria voldoen en voldoende gronden bieden om een onderzoek in te stellen. Van alle onderzochte klachten viel net iets meer dan 21,5% binnen het mandaat van de ombudsman. Hiervan voldeden 449 aan de ontvankelijkheidscriteria, maar boden 191 onvoldoende gronden voor een onderzoek.

In totaal werden in de loop van het jaar 258 nieuwe onderzoeken geopend naar aanleiding van klachten. De Ombudsman stelde ook negen onderzoeken in op eigen initiatief. In bijlage A wordt een statistische analyse van deze onderzoeken gepresenteerd.

In 2006 heeft de Europese Ombudsman in totaal 582 onderzoeken verricht, waarvan er 315 waren overgeheveld uit 2005.

Evenals in voorgaande jaren waren de meeste klachten die tot een onderzoek leidden tegen de Europese Commissie gericht (66% van het totaal). Aangezien de Commissie de belangrijkste communautaire instelling is die besluiten neemt die rechtstreekse gevolgen voor de burgers hebben, is het logisch dat zij het belangrijkste doelwit van klachten van burgers is. Er waren 74 onderzoeken die het Bureau voor personeelsselectie van de Europese Gemeenschappen (EPSO) betroffen, 49 hadden betrekking op het Europees Parlement en 11 op de Raad van de Europese Unie.

De belangrijkste typen vermeend wanbeheer waren: gebrek aan transparantie, met inbegrip van weigering van informatie (190 zaken), oneerlijke behandeling of machtsmisbruik (141 zaken), procedurefouten (91 zaken), vermijdbare vertraging (71 zaken), discriminatie (65 zaken), nalatigheid (59 zaken), juridische dwaling (36 zaken), en niet-nakoming van verplichtingen, dat wil zeggen een verzuim door de Europese Commissie in de vervulling van haar rol als “hoedster van het Verdrag” jegens de lidstaten (28 zaken).

2.5 DOORVERWIJZINGEN EN ADVIEZEN

Als een klacht buiten het mandaat valt of niet ontvankelijk is, tracht de Ombudsman klager te adviseren zich te wenden tot een andere instantie die de klacht zou kunnen behandelen, met name als de zaak betrekking heeft op het Gemeenschapsrecht. Indien mogelijk, en mits er voldoende gronden voor de klacht lijken te zijn, draagt de Ombudsman een klacht met de instemming van klager rechtstreeks aan een andere bevoegde instantie over.

Een Australische burger diende een klacht in over de gevangenschap van haar dochter in Kosovo. De diensten van de Europese Ombudsman namen telefonisch contact op met het bureau van de Ombudsman in Kosovo, dat de zaak onderzocht en de Europese Ombudsman zeer korte tijd daarna per telefoon meedeelde dat de dochter van klaagster uit de gevangenis was ontslagen. Deze informatie werd onmiddellijk doorgegeven aan klaagster, met het advies contact op te nemen met de Ombudsman in Kosovo voor nadere informatie of om, als zij dat wilde, een klacht in te dienen.

Zaak 3353/2006/RF

Zoals reeds is opgemerkt, werkt de Europese Ombudsman nauw samen met zijn collega's op nationaal en regionaal niveau in de lidstaten via het Europese netwerk van ombudsmannen (zie onderstaand hoofdstuk 5). Een van de doelen van dit netwerk is om de snelle overdracht van klachten naar de bevoegde nationale of regionale ombudsman of een soortgelijk orgaan te vergemakkelijken. De Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement neemt ook als volledig lid deel aan het netwerk.

In 2006 werden 399 klachten overgedragen. Hiervan werden 363, waarvan er 270 betrekking hadden op hetzelfde onderwerp, overgedragen aan een nationale of regionale ombudsman, 22 aan het Europees Parlement ter behandeling als verzoekschrift, negen aan SOLVIT⁷, vier aan de Europese Commissie en één aan een Duitse vereniging van banken.

Voorbeelden van zaken die aan SOLVIT werden overgedragen

Een Spaanse staatsburger huurde in Nederland een auto voor een dag. Nadat hij naar Spanje was teruggekeerd, ontving hij een boete van de Nederlandse politie voor een verkeersovertreding in Rotterdam. Volgens klager was hij nooit in Rotterdam geweest. Aangezien hij niet in Nederland woonde, de Nederlandse taal niet machtig was en evenmin bekend was met de Nederlandse administratieve procedures, was hij niet in de positie om de boete aan te vechten.

De Ombudsman droeg de klacht over aan het Spaanse SOLVIT-centrum, dat contact opnam met zijn Nederlandse tegenhanger.

In april 2006 ontving klager een brief van de Nederlandse autoriteiten waarin erkend werd dat zijn beweringen gegrond waren en hem werd meegedeeld dat hij de boete niet hoefde te betalen.

Zaak 3713/2005/BM

De Spaanse nationale spoorwegmaatschappij (RENFE) bood personen boven de 60 jaar een kaart aan (de "Gouden Kaart") die hun het recht gaf tegen een lager tarief gebruik te maken van de treinverbindingen op het RENFE-netwerk. De Gouden Kaart was uitsluitend beschikbaar voor Spaanse burgers of ingezetenen. Niet-Spaanse EU-burgers die elders in de EU woonden kwamen niet voor de kaart in aanmerking. Dit was het geval voor de echtgenote van klager, die Engelse was en in het Verenigd Koninkrijk woonde. In tegenstelling tot haar had klager, een Spaanse staatsburger, die eveneens in het Verenigd Koninkrijk woonde, zonder problemen een Gouden Kaart gekregen.

Aangezien de zaak niet binnen zijn mandaat viel, droeg de Ombudsman de klacht over aan het Spaanse SOLVIT-centrum, dat RENFE verzocht de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een Gouden Kaart aan te passen om discriminatie van EU-burgers te vermijden. In november 2006 stelde RENFE het Spaanse SOLVIT-centrum ervan op de hoogte dat de voorwaarde dat men in Spanje woonachtig diende te zijn, was geschrapt.

Zaak 862/2006/BM

Voorbeelden van zaken die werden afgehandeld via het Europees netwerk van ombudsmannen

Een Zwitserse burger die in Uruguay woonde had twaalf jaar lang in Spanje gewerkt en sociale premies betaald, maar zijn recht op een pensioen werd niet erkend door de Spaanse sociale diensten.

De Europese Ombudsman droeg de zaak over aan de Spaanse ombudsman, die een onderzoek instelde. De Spaanse sociale diensten stemden er vervolgens mee in het verschuldigde pensioen uit te keren.

Zaak 2162/2006/BM

De regionale ombudsman van de Spaanse regio Aragón droeg twee zaken over aan de Europese Ombudsman die betrekking hadden op vervoersverbindingen tussen Frankrijk en Spanje. De eerste klacht betrof de Somport-tunnel, die meer dan een week afgesloten was geweest. Door te verzuimen de vrije toegang tot de tunnel te garanderen, zo luidde de klacht, hadden de Franse autoriteiten de voorwaarden geschonden die verbonden waren aan de financiële steun van de Gemeenschap voor de bouw van de tunnel. De tweede klacht ging over de spoorwegverbinding tussen het Spaanse Canfranc en het Franse Olorón. Klager betoogde dat er EU-subsidie was ontvangen voor het spoorwegproject en dat de Franse autoriteiten de verbinding weer moesten openstellen om een vrij verkeer van goederen en personen tussen de twee regio's te waarborgen.

⁷

SOLVIT is een netwerk dat door de Europese Commissie is opgezet om mensen te helpen die belemmeringen ondervinden bij het uitoefenen van hun rechten in de interne markt van de Unie.

De Europese Ombudsman droeg de klachten over aan de Europese Commissie in haar functie van hoedster van de Verdragen.

In april 2006 verschaftte de regionale ombudsman van Aragón aanvullende informatie, waarbij hij benadrukte dat er geen goede vervoersverbindingen via het spoor of de weg tussen de twee landen bestond en hij kritiek uitte op de houding van de Franse autoriteiten.

De Europese Commissie hield de Europese Ombudsman op de hoogte van de vorderingen in haar onderzoek en informeerde hem over haar uiteindelijke besluit geen inbreukprocedure in te leiden. De sluiting van de Somport-tunnel, legde de Commissie uit, was te wijten geweest aan ongunstige weersomstandigheden en aan werkzaamheden. Frankrijk had weliswaar nog meer werkzaamheden gepland, maar deze zouden het vrachtverkeer niet hinderen. De Commissie kwam tot de slotsom dat het vrij verkeer niet in gevaar was. Wat de spoorwegverbinding tussen Canfranc en Oloron betrof, verklaarde de Commissie dat het aan de relevante nationale overheden was te besluiten de verbinding al dan niet weer open te stellen en dat het project niet was gesubsidieerd door de EU.

De regionale ombudsman van Aragón was niet tevreden met het antwoord van de Europese Commissie. De Europese Ombudsman informeerde hem over de voorwaarden waaronder een klacht over de kwestie kon worden ingediend tegen de Commissie.

Zaken 483/2003/JMA en 1510/2005/BM

Klager, een Duitse burger, wilde EU-subsidie ontvangen voor een project ter bevordering van de zeeforelvisserij in de omgeving van Flensburg, in het noorden van Duitsland. Hij beweerde dat een regionale overheidsinstelling voor bedrijfsontwikkeling hem tegenstrijdige informatie had verstrekt over de beschikbaarheid van een dergelijke subsidie en had geweigerd zijn subsidieaanvraag goed te keuren. De Europese Ombudsman droeg de klacht over aan de Commissie Verzoekschriften van de *Landtag* van Sleeswijk-Holstein.

De commissie deelde de Ombudsman vervolgens enerzijds mede dat zij na overleg met het betreffende ministerie tot de conclusie was gekomen dat klager niet met opzet was benadeeld en anderzijds dat klager inmiddels in de gelegenheid was gesteld zijn project voor te leggen aan een team deskundigen, waaronder vertegenwoordigers van de regionale regering en toonaangevende verenigingen en marketingorganisaties op dit terrein.

Zaak 3399/2005/WP

Een Italiaanse burger klaagde zich erover dat het nationaal instituut voor sociale voorzieningen in Italië haar ouderdomspensioen verlaagd had zonder gegronde redenen voor zijn besluit aan te voeren.

De Europese Ombudsman adviseerde klager zich te wenden tot de Ombudsman van de Italiaanse regio Friuli-Venezia Giulia.

De regionale ombudsman bracht de Europese Ombudsman er vervolgens van op de hoogte dat het nationaal instituut voor sociale voorzieningen op zijn besluit was teruggekomen en klager meer dan 20 000 EUR plus rente had toegekend.

De Europese Ombudsman dankte de regionale ombudsman voor haar doeltreffende optreden.

Vertrouwelijke zaak

In 2 363 zaken werd een advies gegeven. In 828 van deze zaken werd klager geadviseerd zich te wenden tot een nationale of regionale ombudsman; 166 klagers werd geadviseerd een verzoekschrift aan het Europees Parlement te richten. In 383 zaken luidde de aanbeveling zich tot de Europese Commissie te wenden. Dit laatste cijfer omvat ook een aantal gevallen waar een klacht tegen de Commissie niet ontvankelijk werd verklaard, omdat de nodige administratieve stappen niet waren gezet voordat de klacht was ingediend. In 109 zaken luidde het advies zich tot SOLVIT te wenden, terwijl in 877 zaken klager de raad kreeg om andere instanties te benaderen, voornamelijk gespecialiseerde ombudsmannen of klachtencommissies in een lidstaat.

2.6 DE PROCEDURES VAN DE OMBUDSMAN

Alle klachten die bij de Ombudsman binnenkomen, worden geregistreerd en krijgen een ontvangstbevestiging, normaal gesproken binnen een week na ontvangst. In de ontvangstbevestiging wordt klager op de hoogte gebracht van de procedure en wordt een referentienummer gegeven, alsmede de naam en het telefoonnummer van degene die de klacht in behandeling heeft. De klacht wordt geanalyseerd om vast te stellen of er een onderzoek moet worden ingesteld en klager wordt van het resultaat van deze analyse op de hoogte gesteld, normaal gesproken binnen een maand.

Als er geen onderzoek wordt ingesteld, wordt de reden hiervoor aan klager meegedeeld. Waar mogelijk wordt de klacht overgedragen of krijgt klager een passend advies over een bevoegde instantie waartoe hij of zij zich kan wenden.

2.6.1 Aanvang van een onderzoek

De eerste stap in een onderzoek is het toezenden van de klacht aan de betrokken instelling of het betrokken orgaan met het verzoek om de Ombudsman een standpunt te doen toekomen, normaal gesproken binnen drie kalendermaanden. Het Europees Parlement en de Commissie zijn in 2004 een kortere termijn van twee maanden overeengekomen voor klachten over weigering van toegang tot documenten.

2.6.2 Eerlijke procedure

Het beginsel van een eerlijke procedure schrijft voor dat de Ombudsman in zijn besluit over een klacht de informatie die vervat is in door klager of de communautaire instelling of het communautaire orgaan ingediende documenten uitsluitend in aanmerking mag nemen voor zover de tegenpartij de gelegenheid heeft gehad die documenten in te kijken en haar mening daarover te geven.

Daarom zendt de Ombudsman het standpunt van de communautaire instelling of orgaan aan klager toe, met het verzoek om opmerkingen te maken. Dezelfde procedure wordt gevolgd wanneer nader onderzoek moet worden verricht naar een klacht.

Noch het Verdrag, noch het Statuut voorziet in hoger beroep of andere rechtsmiddelen tegen besluiten van de Ombudsman ten aanzien van de afhandeling of het resultaat van een klacht. Maar evenals alle andere communautaire instellingen en organen is ook de Ombudsman vatbaar voor vorderingen tot schadevergoeding op grond van artikel 288 EG-Verdrag. Het is in principe mogelijk een dergelijke vordering in te dienen op grond van vermeende onjuiste afhandeling van een klacht door de ombudsman.

2.6.3 Inzage van dossiers en horen van getuigen

Artikel 3, lid 2, van het Statuut van de Ombudsman verplicht de communautaire instellingen en organen de Ombudsman alle informatie te verstrekken waarom hij hun verzoekt en om hem toegang te verlenen tot de betrokken dossiers. Zij mogen dit alleen weigeren op behoorlijk onderbouwde geheimhoudingsgronden.

De bevoegdheid van de Ombudsman tot inzage van dossiers stelt hem in staat de volledigheid en juistheid te controleren van de informatie die door de betrokken instelling of het betrokken orgaan wordt verstrekt. Deze bevoegdheid is dan ook een belangrijke garantie jegens zowel klager als het publiek dat de Ombudsman een grondig en volledig onderzoek kan uitvoeren.

Verder verplicht artikel 3, lid 2, van het Statuut ambtenaren en andere medewerkers van de communautaire instellingen en organen om op verzoek van de Ombudsman te getuigen.

In 2006 werd in 15 zaken gebruik gemaakt van de bevoegdheid van de Ombudsman tot inzage van de dossiers van de instelling. De bevoegdheid tot het horen van getuigen werd in één geval ingeroepen.

2.6.4 Openbare procedure

Bij de Ombudsman ingediende klachten worden openbaar behandeld tenzij klager om geheimhouding verzoekt.

Op grond van artikel 13 van de uitvoeringsbepalingen heeft klager toegang tot het dossier van de Ombudsman inzake zijn of haar klacht. Artikel 14 geeft recht op toegang door het publiek tot documenten van de Ombudsman onder dezelfde voorwaarden en beperkingen als vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1049/2001⁸. Maar wanneer de Ombudsman inzage heeft in een dossier van een betrokken instelling of orgaan, of een getuige hoort, hebben noch klager, noch het publiek toegang tot eventuele vertrouwelijke stukken of informatie die uit die inzage of hoorzitting wordt verkregen (artikel 13, lid 3, en artikel 14, lid 2). Het doel van deze uitsluiting is de Ombudsman in staat te stellen zijn onderzoeksbevoegdheden beter uit te oefenen.

2.7 UITKOMSTEN VAN ONDERZOEKEN

In de loop van een onderzoek wordt klager van iedere stap in de procedure op de hoogte gehouden. Wanneer de Ombudsman besluit een onderzoek af te sluiten deelt hij de uitkomsten van het onderzoek en zijn conclusies aan de klager mee. Besluiten van de Ombudsman zijn wettelijk niet bindend en creëren geen in rechte afdwingbare rechten of verplichtingen voor de klager of voor de betrokken instelling of het betrokken orgaan.

In 2006 sloot de Ombudsman 250 onderzoeken af, waarvan 247 samenhangen met klachten en drie op eigen initiatief van de Ombudsman waren geopend.

Wanneer een bepaald onderzoek betrekking heeft op meer dan één stelling of bewering, kan dit aanleiding geven tot verschillende bevindingen van de ombudsman.

2.7.1 Geen wanbeheer

In 2006 werden 95 zaken (waarvan twee op eigen initiatief) afgesloten met de bevinding 'geen wanbeheer'. Zo'n bevinding is niet altijd negatief voor de klager, aangezien hij er toch baat bij heeft dat de betrokken instelling of het betrokken orgaan volledige uitleg over haar/zijn optreden geeft. Bovendien kan de ombudsman, ook als hij geen wanbeheer vaststelt, aangeven op welke punten de instelling of het orgaan de kwaliteit van haar/zijn bestuur in de toekomst kan verbeteren. In dergelijke gevallen maakt de Ombudsman een aanvullende opmerking.

2.7.2 Door de instelling geregelde zaken en minnelijke schikkingen

Waar mogelijk tracht de Ombudsman een positief resultaat te bereiken waarmee zowel de klager als de aangeklaagde instelling tevreden kan zijn. De samenwerking van de communautaire instellingen en organen is essentieel om tot dergelijke positieve uitkomsten te komen, die bijdragen tot een verbetering van de betrekkingen tussen de instellingen en de burgers en die dure en tijdrovende gerechtelijke procedures kunnen voorkomen.

⁸

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 145, blz. 43.

In 2006 werden 64 zaken na indiening van een klacht bij de Ombudsman door de instelling of het orgaan zelf geschikt. Hieronder waren 52 zaken waar de tussenkomst van de Ombudsman resulteerde in een snelle reactie op onbeantwoorde correspondentie (zie paragraaf 2.9 van het *Jaarverslag 1998* voor details van de procedure voor dergelijke gevallen).

Wanneer een onderzoek wanbeheer aan het licht brengt, probeert de Ombudsman waar mogelijk een minnelijke schikking te bereiken. In 2006 werden 28 minnelijke schikkingen voorgesteld. Drie zaken werden afgesloten na totstandkoming van een minnelijke schikking, met inbegrip van twee zaken waarin het voorstel reeds in 2005 was gedaan. Eind 2006 waren 27 voorstellen voor minnelijke schikkingen nog in behandeling.

In sommige gevallen kan een minnelijke schikking tot stand komen doordat de betrokken instelling of het betrokken orgaan de klager een schadeloosstelling aanbiedt. Een dergelijk aanbod wordt altijd *ex gratia* gedaan, dat wil zeggen zonder dat werkelijke aansprakelijkheid wordt erkend en zonder dat er een wettelijk precedent wordt geschapen.

2.7.3 Kritische opmerkingen en ontwerpaanbevelingen

Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is of de pogingen om een minnelijke schikking tot stand te brengen geen succes hebben, sluit de Ombudsman de zaak af met een kritische opmerking aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan, of doet hij een ontwerpaanbeveling.

Een kritische opmerking wordt normaliter gemaakt, indien (i) de betrokken instelling niet meer in staat is het wanbeheer ongedaan te maken, (ii) het wanbeheer geen algemene implicaties blijkt te hebben en (iii) er geen verdere stappen van de Ombudsman nodig lijken te zijn. Een kritische opmerking wordt ook gemaakt wanneer de Ombudsman van mening is dat een ontwerpaanbeveling geen nut zou hebben, of dat er geen reden is voor een speciaal verslag in een zaak waarin de betrokken instelling of het betrokken orgaan een ontwerpaanbeveling niet aanvaardt.

Een kritische opmerking bevestigt jegens de klager dat zijn of haar klacht gerechtvaardigd is, en wijst de betrokken instelling of het betrokken orgaan op haar/zijn fouten, om wanbeheer in de toekomst te helpen voorkomen. In 2006 sloot de Ombudsman 41 onderzoeken af met een kritische opmerking. Een volledige lijst van deze zaken is opgenomen in bijlage D.

De ombudsman is voornemens in de loop van 2007 te onderzoeken welke maatregelen de betrokken instellingen hebben getroffen naar aanleiding van alle kritische opmerkingen die hij in 2006 heeft gemaakt, en de resultaten van dit onderzoek te publiceren. Ook zal een vergelijkbaar onderzoek worden verricht naar het gevolg dat is gegeven aan de aanvullende opmerkingen die de Ombudsman in 2006 in 38 zaken heeft gegeven.

In gevallen waarin nadere actie door de Ombudsman wel noodzakelijk lijkt, dat wil zeggen waar het voor de betrokken instelling wel mogelijk is het wanbeheer ongedaan te maken, of waar het wanbeheer bijzonder ernstig is of algemenere gevolgen heeft, doet de Ombudsman normaal gesproken een ontwerpaanbeveling aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan. In overeenstemming met artikel 3, lid 6, van het Statuut van de Ombudsman moet de instelling of het orgaan binnen drie maanden een omstandig advies sturen. In 2006 werden dertien ontwerpaanbevelingen opgesteld. Daarnaast leidden tien ontwerpaanbevelingen uit 2005 tot besluiten in 2006. Vier zaken werden in de loop van het jaar gesloten nadat een ontwerpaanbeveling door de instelling was aanvaard. Twee zaken leidden tot een speciaal verslag aan het Europees Parlement. Negen zaken werden om andere redenen gesloten. Eind 2006 waren nog negen ontwerpaanbevelingen in behandeling, waaronder een uit 2004.

2.7.4 Speciale verslagen aan het Europees Parlement

Indien een communautaire instelling of instantie niet afdoende reageert op een ontwerpaanbeveling, kan de Ombudsman een speciaal verslag aan het Europees Parlement zenden. Het speciaal verslag kan aanbevelingen omvatten.

Zoals reeds vermeld in het jaarverslag van de Europese ombudsman voor 1998, is de mogelijkheid om een speciaal verslag uit te brengen aan het Europees Parlement van onschatbare waarde voor het werk van de ombudsman.

Een speciaal verslag aan het Europees Parlement is de laatste concrete stap die de Ombudsman zet in zijn behandeling van een zaak, omdat de goedkeuring van een resolutie en de uitoefening van de bevoegdheden van het Parlement voorwerp zijn van de politieke beoordeling door deze instelling. Uiteraard geeft de Ombudsman alle mogelijke informatie en bijstand die het Parlement in verband met het speciale verslag vraagt.

Volgens het Reglement van het Europees Parlement is de Commissie Verzoekschriften verantwoordelijk voor de betrekkingen van het Parlement met de ombudsman. Tijdens een vergadering van de Commissie Verzoekschriften op 12 oktober 2005 beloofde de ombudsman, conform artikel 195, lid 3, van het Reglement van het Europees Parlement, telkens wanneer hij een speciaal verslag bij het Parlement indient op eigen initiatief voor de commissie te zullen verschijnen.

In 2006 zijn twee speciale verslagen aan het Parlement toegestuurd; deze betroffen de zaken 289/2005/GG en 1487/2005/GG.

2.8 IN 2006 GENOMEN BESLUITEN TOT AFSLUITING VAN ZAKEN

De besluiten waarbij zaken worden gesloten, worden normaal gesproken gepubliceerd op de website van de Ombudsman (<http://www.ombudsman.europa.eu>), in het Engels en in de taal van de klager indien dat een andere taal is. Hoofdstuk 3 bevat samenvattingen van 59 genomen besluiten tot afsluiting van zaken. Deze samenvattingen weerspiegelen de veelheid van onderwerpen en instellingen waarop de in totaal 250 besluiten tot afsluiting van zaken van de Ombudsman in 2006 betrekking hadden, evenals de verschillende redenen voor het afsluiten van zaken. Ze zijn geïndexeerd op zaaknummer, op onderwerp – in de zin van het betrokken communautaire bevoegdheidsterrein – en op het type wanbeheer waarvan volgens klager sprake is.

In het resterende gedeelte van deze paragraaf wordt een analyse gegeven van de belangrijkste juridische en feitelijke bevindingen in de verschillende besluiten. Dit gedeelte is ingedeeld volgens een horizontale classificatie van de onderzochte onderwerpen en opgebouwd rond de vijf voornaamste categorieën:

- openheid (met inbegrip van toegang tot documenten en informatie) en gegevensbescherming;
- de Europese Commissie als hoedster van het Verdrag;
- aanbestedingen, contracten en subsidies;
- personeelszaken, waaronder werving en selectie;
- overige zaken.

Er zij op gewezen dat er sprake is van aanzienlijke overlapping tussen bovenstaande categorieën. De onderwerpen openheid en toegang tot documenten, bijvoorbeeld, worden vaak genoemd in klachten die te maken hebben met werving en selectie, of met de rol van de Commissie als hoedster van het Verdrag.

2.8.1 Openheid, toegang tot documenten en gegevensbescherming

Een groot percentage van de in 2006 verrichte onderzoeken (25%) betrof beweringen van een gebrek aan openheid. Artikel 1 van het Verdrag betreffende de Europese Unie vermeldt dat besluiten in

de Unie “in zo groot mogelijke openheid” worden genomen en in artikel 255 van het EG-Verdrag is het recht op toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie vastgesteld. Dit recht is onderworpen aan het bepaalde in Verordening (EG) nr. 1049/2001⁹. Naar aanleiding van eigen-initiatiefonderzoeken door de Ombudsman in 1996 en 1999 hebben vele andere communautaire instellingen en organen ook regels inzake de toegang tot documenten goedgekeurd.

Toegang tot documenten

Indieners van een verzoek hebben op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 een keuze tussen twee rechtsmiddelen: ze kunnen een weigering op grond van artikel 230 van het EG-Verdrag aanvechten voor de rechtbank of via een klacht bij de ombudsman. In 2006 heeft de Ombudsman elf onderzoeken afgesloten die klachten over de toepassing van Verordening (EG) nr. 1049/2001 betroffen; negen daarvan waren gericht tegen de Commissie, één tegen de Raad en één tegen het Europees Parlement. In een andere zaak (1845/2004/GG) had de Ombudsman het omstandig advies van de Commissie betreffende een ontwerpaanbeveling aan het eind van het jaar nog niet ontvangen.

Twee onderzoeken die werden afgesloten betroffen klachten die gericht waren tegen de Europese Investeringsbank (EIB) over de toegang tot documenten.

In hoofdstuk 3 zijn samenvattingen opgenomen van negen van de bovengenoemde zaken.

In verband met uitzonderingen op het recht van toegang tot documenten wees de Ombudsman er in zaak 617/2003/IP op dat Verordening (EG) nr. 1049/2001 geen uitzonderingsbepaling bevat die de Europese Unie zou verplichten de toegang tot documenten te weigeren, louter en alleen omdat de openbaarmaking van die documenten in een bepaalde lidstaat niet gratis is. In zaak 582/2005/PB was de Ombudsman het niet eens met het argument van de Commissie dat de procedure voor geschillenbeslechting van de Wereldhandelsorganisatie op één lijn gesteld moet worden met “gerechtelijke procedures” in de zin van artikel 4, lid 2, tweede streepje, van de Verordening. In zaak 1463/2005/TN was de Ombudsman van mening dat de eerste alinea van artikel 4, lid 3, van de Verordening, over documenten die door een instelling zijn opgesteld voor intern gebruik, niet van toepassing is op documenten die de Commissie gestuurd heeft naar of ontvangen heeft van de autoriteiten van lidstaten. Evenmin kon de Commissie zich beroepen op artikel 4, lid 2, derde streepje, over bescherming voor onderzoeksdoeleinden, aangezien zij niet had vastgesteld dat de openbaarmaking een ondermijning zou betekenen van het doel van de betreffende onderzoeken, d.w.z. het waarborgen dat de nationale plannen van de lidstaten voor de toewijzing van broeikasgasemissierechten in overeenstemming waren met het Gemeenschapsrecht. In zaak 1919/2005/GG stelde de Ombudsman zich op het standpunt dat artikel 4, lid 1, onder b, van de Verordening geen rechtvaardiging vormde voor de weigering van het Europees Parlement toegang te verlenen tot een kandidatenlijst in een selectieprocedure. De Ombudsman kon zich moeilijk voorstellen hoe de persoonlijke levenssfeer van een bepaalde ambtenaar van de Europese Gemeenschappen ondermijnd zou kunnen worden door openbaarmaking van het feit dat hij of zij gesolliciteerd heeft naar een andere functie in dienst van de Gemeenschap.

Op grond van artikel 11 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 dient elke instelling te voorzien in toegang van het publiek tot een documentenregister, waarin verwijzingen naar documenten onverwijld worden opgenomen. In zaak 1764/2003/ELB was de Ombudsman van mening dat het register van de Commissie tekortschoot wat betreft de documenten die verband hielden met een door de Commissie uitgevoerde audit. De Ombudsman merkte op dat het publiek veel belang hecht aan een goed financieel beheer en dat auditrapporten waardevolle informatie kunnen geven over de wijze waarop Gemeenschapsgelden worden gebruikt.

In zaak 1776/2005/GG gaf de Europese Investeringsbank (EIB) gehoor aan een voorstel van de Ombudsman door in te stemmen met de openbaarmaking van gedeelten van een auditrapport,

⁹

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 145, blz. 43.

conform zijn eigen regels inzake de toegang van het publiek tot documenten. Bovendien stemde de EIB ermee in de onderneming van klager vertrouwelijke toegang te verschaffen tot delen van het rapport die specifiek betrekking hadden op de groep waartoe de onderneming behoorde. De Ombudsman sprak openlijk zijn waardering uit voor de constructieve benadering van de EIB in deze zaak, waarbij hij opmerkte dat, hoewel de persoonlijke levenssfeer en de vertrouwelijkheid van commerciële gegevens rechtmatige belangen zijn die een beperking van de publieke toegang kunnen rechtvaardigen, de toegang niet op grond van deze belangen ontzegd moet worden aan degene wiens persoonlijke levenssfeer en commerciële belangen nu juist in het geding zijn.

Toegang tot informatie

In zaak 3436/2004/ELB hadden klagers een klacht ingediend bij het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), waarbij zij beweerden het slachtoffer te zijn geworden van fraude. De Ombudsman meende dat zij het recht hadden te verwachten dat OLAF speciale aandacht zou besteden aan het belang dat zij erbij hadden informatie te verkrijgen over relevante onderzoeken die door OLAF waren uitgevoerd. Hij wees er echter ook op dat er, om te voorkomen dat een instelling een onredelijke administratieve last krijgt opgelegd, grenzen zijn aan de verplichting uit hoofde van de Europese Code van goed administratief gedrag om op verzoeken om informatie te reageren.

In zaak 3501/2004/PB oordeelde de Ombudsman dat de EIB in de loop van zijn onderzoek geldige redenen had gegeven voor de weigering een non-gouvernementele organisatie de informatie te verstrekken waarom zij verzocht had. Met het oog op toekomstige gevallen moedigde hij de EIB echter aan een eventuele weigering om informatie te verschaffen voldoende toe te lichten en deze toelichting te sturen naar de persoon die om de informatie verzocht heeft voordat het probleem escaleert en er een klacht wordt ingediend bij de ombudsman.

Gegevensbescherming

Zaak 2467/2004/PB betrof de afhandeling door de Europese Commissie van een klacht die bij haar was ingediend over de wetgeving van de Duitse deelstaat Hamburg. Volgens klager was er sprake van een inbreuk op artikel 14, aanhef, onder b, van de Richtlijn inzake gegevensbescherming¹⁰, dat betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketing. De Ombudsman oordeelde dat de Commissie verzuimd had om steekhoudende en overtuigende argumenten te geven voor haar standpunt dat de Richtlijn niet van toepassing was op de specifieke situatie waarnaar klager verwees. In antwoord op een voorstel voor een minnelijke schikking erkende de Commissie dat een ruimere interpretatie van artikel 14, aanhef, onder b, mogelijk was en beloofde zij de kwestie aan de lidstaten voor te zullen leggen en het specifieke geval van de wetgeving van Hamburg in deze context aan de orde te zullen stellen.

2.8.2 De Europese Commissie als hoedster van het Verdrag

De rechtsstaat is een van de grondbeginselen van de Europese Unie. Een van de belangrijkste plichten van de Commissie is dat zij als hoedster van het Verdrag moet optreden.¹¹ Artikel 226 van het EG-Verdrag roept een algemene procedure in het leven waarmee de Commissie mogelijke gevallen van inbreuk op het Gemeenschapsrecht door de lidstaten kan onderzoeken en naar het Hof van Justitie kan verwijzen. De Commissie kan daarbij hetzij op eigen initiatief onderzoeken inleiden, hetzij naar aanleiding van klachten, hetzij in reactie op verzoeken van het Europees Parlement om

¹⁰ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, PB 1995 L 281, blz. 31. In artikel 14, aanhef, onder b, van de Richtlijn is het volgende bepaald: "De Lid-Staten kennen de betrokkene het recht toe: (a) ... (b) zich te verzetten, ... tegen de voorgenomen verwerking van hem betreffende persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke persoon met het oog op direct marketing, of te worden ingelicht voordat persoonsgegevens voor de eerste keer aan derden worden verstrekt ... voor direct marketing en het recht uitdrukkelijk ter kennis gebracht te krijgen dat hij of zij zich ... kan verzetten tegen deze verstrekking ... van gegevens." "

¹¹ Op grond van artikel 211 van het EG-Verdrag „ziet de Commissie toe op de toepassing zowel van de bepalingen van dit Verdrag als van de bepalingen welke de instellingen krachtens dit Verdrag vaststellen".

verzoekschriften te behandelen die het in het kader van artikel 194 van het EG-Verdrag ontvangen heeft. Met betrekking tot specifieke zaken zoals illegale staatssteun gelden andere procedures.

Klachten die buiten het mandaat van de Europese ombudsman liggen, betreffen vaak vermeende inbreuken van lidstaten op communautaire wetgeving. Veel van dergelijke gevallen kunnen het beste worden behandeld door een ander lid van het Europese netwerk van ombudsmannen. In sommige gevallen acht de Ombudsman het echter passend om de klacht aan de Commissie over te dragen. In bovenstaande paragraaf 2.5 worden van beide benaderingen voorbeelden gegeven.

De Europese ombudsman ontvangt klachten die gericht zijn tegen de Europese Commissie in haar functie van hoedster van de Verdragen en handelt deze klachten af. Wanneer de Ombudsman een onderzoek opent naar aanleiding van een dergelijke klacht, zorgt hij er altijd voor dat hij klager, indien nodig, duidelijk maakt dat tijdens het onderzoek niet beoordeeld zal worden of er sprake is van een inbreuk, omdat de Europese ombudsman niet bevoegd is de handelwijze van de autoriteiten van de lidstaten te onderzoeken.

Hoofdstuk 3 bevat samenvattingen van negen besluiten die illustreren hoe de Ombudsman omgaat met klachten tegen de Commissie in haar rol van hoedster van het Verdrag. Acht van de zaken, plus één zaak die aan het eind van 2006 nog niet was afgesloten, worden hier vermeld.

Het belangrijkste referentiepunt van de ombudsman, waar het gaat om de procedurele verplichtingen van de Commissie ten opzichte van klagers, is een Mededeling¹² die de Commissie in 2002 heeft uitgebracht, naar aanleiding van kritiek van de ombudsman. Volgens de Mededeling streven de diensten van de Commissie er bij het onderzoek van een geregistreerde klacht in het algemeen naar dat binnen een termijn van uiterlijk een jaar na de registratie van de klacht door het secretariaat-generaal, wordt besloten een aanmaning te verzenden of de klacht te seponeren. In punt 3 van de Mededeling worden de omstandigheden aangegeven waarin het secretariaat-generaal gerechtigd is een brief niet als klacht in het register in te schrijven. In reactie op een aanvullende opmerking in zaak 3369/2004/JMA erkende de Commissie dat de voorwaarden van de Mededeling ook van toepassing zijn in de periode nadat zij de betrokken lidstaat een schriftelijke aanmaning heeft gestuurd.

Twee zaken werden afgesloten nadat de Commissie ontwerpaanbevelingen van de Ombudsman had aanvaard. In zaak 642/2004/GG deed de Ombudsman de aanbeveling dat de Commissie opnieuw zou onderzoeken of bij de verkoop van een bepaalde onderneming sprake was geweest van staatssteun. De aanbeveling werd gedaan in het licht van aanwijzingen dat de regering van Nedersaksen de opvatting deelde dat de betaalde prijs onder de marktprijs had gelegen. De Commissie aanvaardde de bevindingen van de Ombudsman over de kwestie en richtte zich tot de Duitse autoriteiten om opheldering te krijgen over de betreffende verklaringen. De Commissie aanvaardde tevens een ontwerpaanbeveling in zaak 956/2004/PB waarin de Ombudsman haar opriep zo snel mogelijk een besluit aan te nemen over de klacht inzake een inbreuk en dit besluit mee te delen aan klager. Klager, een Deense autohandelaar, had zich erover beklagd dat de Commissie zich niet had gehouden aan haar toezegging een besluit te nemen over zijn klacht inzake een inbreuk in verband met de belastingheffing op geïmporteerde auto's in Denemarken.

In zaak 289/2005/GG deed de Ombudsman de ontwerpaanbeveling dat de Commissie de klacht inzake een inbreuk betreffende de beperking van diensten op het gebied van sportwedenschappen naarstig en zonder onnodige vertraging diende af te handelen. In haar omstandig advies gaf de Commissie aan het te betreuren dat zij, bij gebrek aan politieke consensus, niet in staat was geweest een besluit te nemen over dit gevoelige onderwerp. Aangezien de Ombudsman van mening was dat dit geen geldige reden was om de klacht inzake een inbreuk niet binnen een redelijke termijn af te handelen, diende hij een speciaal verslag in bij het Europees Parlement. De Commissie deelde het Parlement en de Ombudsman vervolgens mee dat zij een schriftelijke aanmaning aan Duitsland had gestuurd.

¹²

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Europese Ombudsman betreffende betrekkingen met de klager inzake inbreuken op het Gemeenschapsrecht, PB 2002 C 244, blz. 5.

De ombudsman achtte het niet nodig een ontwerp-aanbeveling te doen in zaak 1037/2005/GG, waarin hij tot de bevinding kwam dat de Commissie verzuimd had overtuigende argumenten aan te voeren waaruit bleek dat er geen verdere maatregelen nodig waren om te zorgen dat Duitsland een arrest van het Hof van Justitie ten uitvoer zou leggen. Het Hof had in het betreffende arrest geoordeeld dat de Duitse verpakkingsverordening voor bepaalde dranken een belemmering vormde voor het intracommunautaire handelsverkeer. De Ombudsman sloot de zaak met een kritische opmerking, waarbij hij erop wees dat de Commissie haar verzuim zou kunnen rechtzetten in de context van een tweede inbreukprocedure over de verordening die nog niet was afgerond.

Twee zaken betroffen het toezicht op de naleving van de Europese wetgeving inzake arbeidstijden. In zaak 2944/2004/ID verklaarde de Commissie, in februari 2005, tegenover de Ombudsman dat zij het besluit of zij haar behandeling zou voortzetten van de klacht inzake een inbreuk, die klaagster in augustus 2003 had ingediend, had uitgesteld, omdat een dergelijk besluit afhankelijk was van het verdere verloop van de behandeling van het voorstel van de Commissie tot wijziging van de relevante communautaire wetgeving. De Ombudsman aanvaardde de verklaring van de Commissie voor haar verzuim de normale termijn van één jaar te eerbiedigen, maar merkte tevens op dat klaagster een nieuwe klacht bij de Ombudsman kon indienen als zij niet tevreden was over de verdere afhandeling door de Commissie van haar klacht inzake een inbreuk. In zaak 3453/2005/GG beklagde een arts zich er in november 2005 over dat de Commissie geen actie had ondernomen op de klacht die hij meer dan drieënhalve jaar eerder tegen Duitsland had ingediend. In haar advies aangaande de klacht verwees de Commissie opnieuw naar haar voorstel tot wijziging van de relevante communautaire wetgeving. De Ombudsman was van oordeel dat de Commissie het nemen van een besluit over een klacht niet voor onbepaalde tijd mag uitstellen op basis van het argument dat de toepasselijke wetgeving ergens in de toekomst misschien gewijzigd wordt en stelde een ontwerp-aanbeveling op waarin hij de Commissie opriep de klacht zo snel mogelijk af te handelen. De zaak was eind 2006 nog niet gesloten.

De ombudsman ontving meer dan 5 000 klachten en andere berichten waarin kritiek werd geuit op de Commissie in verband met de ontwikkeling van een industriële haven bij Granadilla, op het Spaanse eiland Tenerife. Volgens klagers was de Commissie tot het oordeel gekomen dat de ontwikkeling niet in strijd zou zijn met communautaire wetgeving, in het bijzonder artikel 6, lid 4, van de Habitatrichtlijn¹³. De Ombudsman was van mening dat het zinvol zou zijn een eigen initiatiefonderzoek (OI/2/2006/JMA) in te stellen zodat de Commissie de situatie zou kunnen toelichten. Aangezien uit het advies van de Commissie bleek dat zij in feite nog geen besluit over de kwestie had genomen, sloot de Ombudsman zijn onderzoek.

Zaak 3133/2004/JMA betrof een bij de Commissie ingediende klacht inzake een inbreuk over de Spaanse wetgeving voor de tenuitvoerlegging van een richtlijn over televisieprogramma's. Klager betwistte de conclusie van de Commissie dat de richtlijn correct was omgezet. Rekening houdend met de jurisprudentie van het Hof betreffende de omzetting van richtlijnen en met de formulering en werkingssfeer van de relevante Spaanse wetgeving, oordeelde de Ombudsman dat de analyse van de Commissie over de toereikendheid van de omzetting redelijk was. Hij kwam daarom tot de slotsom dat er geen sprake was van wanbeheer.

2.8.3 Aanbestedingen, contracten en subsidies

Communautaire instellingen en organen maken gebruik van contracten: enerzijds om de goederen en diensten te kunnen verwerven die ze voor de uitvoering van hun taken nodig hebben en anderzijds als instrument voor het beheer van de door hen verstrekte premies en subsidies op grond van de talrijke bestaande EU-programma's.¹⁴

¹³ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, PB 1996 L 59, blz. 63.

¹⁴ Klachten betreffende arbeidscontracten worden behandeld in subparagraaf 2.8.4.

De ombudsman kan klachten over de toekenning, de niet-toekenning en het beheer van contracten behandelen. Waar zich echter kwesties rond mogelijke contractbreuk voordoen, onderzoekt de Ombudsman uitsluitend of de communautaire instelling of het communautaire orgaan een samenhangende en redelijke verklaring heeft gegeven over de rechtsgrondslag voor haar/zijn handelen, en waarom de instelling of het orgaan van mening is dat haar/zijn opvatting van de contractuele situatie gerechtvaardigd is.

Hoofdstuk 3 bevat de samenvattingen van acht besluiten die illustreren hoe de Ombudsman met dergelijke klachten omgaat, alsmede van één besluit waarmee een eigen-initiatiefonderzoek werd afgesloten. Zes van deze zaken worden hier aangehaald.

In zaak 1252/2005/GG beweerde een onderaannemer dat het besluit van de Commissie tot beëindiging van de overeenkomst op grond waarvan zij het Europees Comité voor normalisatie (CEN) financiële steun verschaftte, onwettig en oneerlijk was. De ombudsman, die de Commissie eraan herinnerde dat zij ook diende te reageren op de bewering dat zij oneerlijk gehandeld had, kwam uiteindelijk tot de conclusie dat er geen sprake was van wanbeheer. De redenen die de Commissie ervoor gaf dat zij geen voorafgaande waarschuwing aangaande haar besluit hoefde te geven, leken redelijk en de Commissie kon niet verantwoordelijk gehouden worden voor het besluit van het CEN om met betrekking tot de werkzaamheden van klager geen verzoek tot betaling in te dienen.

In zaak 786/2006/JF verwierp het Comité van de Regio's het eindverslag van klager vijf dagen nadat de contractuele deadline daarvoor was verstreken. Naar de Ombudsman vernam, stelde het Comité zich op het standpunt dat het, ook al had het klager niet tijdig op de hoogte gebracht, gerechtigd was om niet het volledige bedrag te betalen omdat het verslag van een mindere kwaliteit was dan waarop het Comité recht had volgens het contract. De Ombudsman was van mening dat het Comité, als het niet in staat was zich aan de contractuele deadline te houden, klager daarvan vóór het verstrijken van de deadline op de hoogte had moeten brengen; dat zou behoorlijk bestuur zijn geweest. Dat het Comité dit verzuimd had, was wanbeheer. Het Comité had echter een samenhangende en redelijke uiteenzetting gegeven van de juridische basis voor zijn handelen en van de redenen waarom het zijn visie op de contractuele positie terecht achtte. Het was niet het streven van de Ombudsman vast te stellen of er sprake was geweest van contractbreuk, dan wel of het Comité op basis van het contract gerechtigd was te weigeren het volledige bedrag te betalen.

Klager in zaak 866/2006/SAB betwistte de beslissing van de Commissie zijn voorontwerpen in het kader van het programma Socrates af te keuren. Volgens de Commissie waren de voorontwerpen na het verstrijken van de deadline ingediend. Het onderzoek van de Ombudsman bracht documenten aan het licht waarover de Commissie ten tijde van haar besluit beschikte en waaruit bleek dat de voorontwerpen in werkelijkheid verstuurd waren op de dag van de deadline. De Ombudsman constateerde derhalve dat er sprake was van wanbeheer.

Zaak 3172/2005/WP betrof vertraging van de kant van de Commissie bij het betalen van subsidie voor bepaalde activiteiten in het kader van stedenjumelages. In haar advies over de klacht bood de Commissie haar verontschuldiging aan voor de vertraging; zij legde tevens uit welke administratieve problemen zij had ondervonden en welke verbeteringen zij naar aanleiding daarvan in het betalingssysteem had aangebracht. Klager deed de Ombudsman mee dat hij de betaling had ontvangen en de zaak als afgedaan beschouwde. In een aanvullende opmerking verzocht de Ombudsman de Commissie te overwegen in dergelijke gevallen rente te betalen over de te laat uitbetaalde subsidies.

Zaak 2523/2005/TN betrof een aanbestedingsprocedure van het Hof van Justitie voor raamcontracten ten behoeve van de vertaling van juridische teksten. De uitnodiging tot inschrijving bevatte de voorwaarde dat er een proefvertaling diende te worden gemaakt. Klager vocht deze eis aan op grond van het feit dat hiervan in de oorspronkelijke aankondiging van de opdracht geen melding was gemaakt. De Ombudsman meende dat er geen sprake was van wanbeheer, aangezien de voorwaarde een proefvertaling te maken aanvullende informatie vormde van het soort dat volgens

Richtlijn 92/50¹⁵ vermeld kon worden in het stadium waarin wordt uitgenodigd tot het indienen van offertes.

In zijn eigen-initiatiefonderzoek OI/1/2006/TN verzocht de Ombudsman de Commissie te onderzoeken of het mogelijk was meer gebruik te maken van bemiddeling voor de afhandeling van geschillen die ontstaan in het kader van door haar gefinancierde contracten. De Commissie reageerde positief met de toezegging dat zij in de toekomst alternatieve methoden voor geschillenoplossing zou aanmoedigen door een optionele bemiddelingsclausule op te nemen in haar standaard aanbestedingscontracten. Bij de afsluiting van het onderzoek vroeg de Ombudsman de Commissie hem vóór 30 juni 2007 nadere informatie te doen toekomen over zowel de bemiddelingsclausule als de inspanningen van de instelling om ervoor te zorgen dat bemiddeling ook bij geschillen over subsidies kan worden toegepast. De Ombudsman onderstreepte tevens dat het belangrijk was bemiddeling aan te bevelen in conflicten tussen aannemers en onderaannemers.

2.8.4 Personeelsaangelegenheden

Hoofdstuk 3 bevat 18 samenvattingen van besluiten naar aanleiding van klachten in verband met personeelsaangelegenheden. Negen daarvan hebben betrekking op wervingsprocedures van het Bureau voor personeelsselectie van de Europese Gemeenschappen (EPSO) en zes andere betreffen arbeidsbetrekkingen met de instellingen en organen. Twee samenvattingen houden verband met besluiten aangaande klachten van gedetacheerde nationale deskundigen en één met een eigen-initiatiefonderzoek (OI/3/2006/BB). In de laatstgenoemde zaak volgde het Europees Parlement het voorbeeld dat de Commissie in 2005 had gesteld, door per 15 februari 2006 de maximale leeftijdsgrens voor zijn stageprogramma's af te schaffen.

Bij de Ombudsman kunnen slechts klachten worden ingediend over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen indien de klager de in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het Statuut van de ambtenaren vastgelegde procedures volledig heeft doorlopen en nadat de termijnen voor het antwoord van de autoriteit waartoe hij zich heeft gericht, zijn verstreken. In de zaken 1217/2004/OV en 2227/2004/MF onderstreepte de Ombudsman dat het verzuimen te reageren op een klacht zoals bedoeld in artikel 90, lid 2, een vorm van wanbeheer is. Het Statuut bepaalt weliswaar dat het uitblijven van een antwoord bij het verstrijken van de termijn van vier maanden als een stilzwijgend besluit tot afwijzing geldt, maar de bedoeling van deze bepaling is de betrokkene in staat te stellen in beroep te gaan bij het Gerecht voor ambtenarenzaken, niet de bestuurlijke autoriteit te ontslaan van haar verplichting antwoord te geven.

De afhandeling van twee klachten over arbeidsbetrekkingen leidde tot uiterst positieve resultaten voor klagers en vormde een voorbeeld van uitstekende samenwerking tussen de Ombudsman enerzijds en de instelling en het orgaan in kwestie anderzijds.

In zaak 106/2005/TN had de Commissie geweigerd het salaris van de dochter van klaagster te betalen. De dochter was een voormalig medewerkster van de Commissie die al snel na het begin van haar werkzaamheden ziek werd. Naar aanleiding van de klacht herzag de Commissie haar standpunt en stemde zij erin toe het betreffende salaris plus rente uit te betalen.

Zaak 1729/2005/JF betrof de terugvordering van vergoedingen die aan klager waren betaald door het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart (EASA). De Ombudsman was van mening dat EASA onvolledige informatie had verstrekt waarvan verwacht kon worden dat zij de klager zou misleiden, en stelde als minnelijke schikking voor dat EASA zou overwegen ten minste een deel van de vergoedingen niet terug te vorderen. In zijn antwoord bleef EASA bij zijn standpunt dat er geen sprake was geweest van wanbeheer. Niettemin annuleerde het agentschap de terugvordering in zijn geheel, "gezien de unieke aard van deze zaak en vanuit het grootste respect voor de mening van de ombudsman". Er werd dan ook een minnelijke schikking getroffen.

¹⁵

Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening, PB 1992 L 209, blz. 1. Deze Richtlijn is niet langer geldig, maar was van kracht ten tijde van de publicatie van de aankondiging.

In drie andere zaken verwierp de Commissie echter niet alleen de voorstellen van de Ombudsman voor minnelijke schikkingen, maar ook zijn verdere inspanningen om een bevredigend resultaat te bereiken. Twee van deze zaken betroffen gedetacheerde nationale deskundigen (GND's).

In zaak 760/2005/GG stelde de Ombudsman voor, eerst als minnelijke schikking en vervolgens als ontwerpaanbeveling, dat de Commissie zou overwegen de regels voor bijzonder verlof voor GND's die voor een rechtbank moeten getuigen, te wijzigen of te verduidelijken. In haar omstandig advies verklaarde de Commissie dat zij het voorstel van de Ombudsman zou bestuderen in het kader van een toekomstige, meer uitgebreide beoordeling van de situatie van GND's, maar dat zij tot haar spijt geen gedetailleerdere informatie kon verschaffen over het tijdstip waarop deze beoordeling zou plaatsvinden.

Zaak 495/2003/ELB betrof een geschil over de vergoedingen waarop een GND recht had. Nadat de Commissie een voorstel voor een minnelijke schikking had verworpen, verzocht de Ombudsman de verantwoordelijke commissaris schriftelijk zich persoonlijk te mengen in het zoeken naar een bevredigende oplossing voor de klacht, die bijvoorbeeld de vorm zou kunnen aannemen van een *ex gratia* betaling aan klagers. Hoewel de Commissie de relevante voorschriften vervolgens had gewijzigd, nam de commissaris in zijn antwoord het standpunt in dat de Commissie de eerdere voorschriften juist had geïnterpreteerd en verwierp hij het voorstel van de ombudsman. In de ogen van de Ombudsman had de Commissie oneerlijk gehandeld jegens klagers door de kwestie in essentie te behandelen alsof de voorschriften die later waren aangenomen, van kracht waren geweest op het moment dat zij de te betalen vergoedingen had vastgesteld.

Zaak 1537/2003/ELB betrof een tuchtmaatregel jegens een voormalige tijdelijk functionaris van de Commissie, die was opgeheven na een langdurige vertraging, wat de Ombudsman eerder als wanbeheer had aangemerkt. De Ombudsman stelde als minnelijke schikking voor dat de Commissie zou overwegen klager schadeloos te stellen voor de onkosten die hij redelijkerwijs voor zijn verdediging gemaakt had tijdens de tuchtprocedure. De Commissie was van mening dat dit haar belet werd door het Statuut van de ambtenaren. Ook in dit geval deed de Ombudsman de verantwoordelijke commissaris een schrijven toekomen. De Ombudsman gaf als zijn mening te kennen dat het Statuut van de ambtenaren de Commissie niet belette een *ex gratia* betaling te doen. De commissaris was het echter niet met de zienswijze van de Ombudsman eens.

In alle drie de zaken verklaarde de Ombudsman in zijn besluit tot afsluiting van de zaak het te betreuren dat de Commissie een kans voorbij had laten gaan om te laten zien dat zij de beginselen van behoorlijk bestuur hoog in het vaandel heeft staan. De Ombudsman kondigde aan van plan te zijn om samen met de verantwoordelijke commissaris te onderzoeken hoe in het betrokken directoraat-generaal het beste een cultuur van dienstverlening kon worden bevorderd.

2.8.5 Overige zaken

Hoofdstuk 3 bevat ook een aantal samenvattingen van besluiten over klachten die buiten de in de vorige subparagrafen behandelde categorieën vallen. Vier van deze zaken worden hier aangehaald.

In zaak 2601/2005/ID stelde het bedrijf dat een klacht indiende dat de Commissie inbreuk had gemaakt op zijn intellectuele-eigendomsrechten op een bepaald automatisch vertaalprogramma. De Commissie bestreed niet dat klager dergelijke rechten bezat, maar uitte wel haar twijfels over de werkingssfeer en de reikwijdte ervan. Volgens de Ombudsman was het aan klager te specificeren en te bewijzen op welke rechtsgrondslag het beweerdelijk geschonden recht was gebaseerd. Aangezien klager dit niet had gedaan, was geen wanbeheer van de kant van de Commissie aangetoond. De Ombudsman verzocht klager en de Commissie echter de mogelijkheid te overwegen gebruik te maken van een bemiddelingsprocedure om een voor beide partijen bevredigende oplossing te vinden.

Twee zaken betreffen de mate waarin de Raad verantwoordelijk is voor zijn voorzitterschap.

In zaak 1487/2005/GG klaagde een vereniging voor de bescherming van de Duitse taal dat websites van het EU-voorzitterschap niet in het Duits beschikbaar zijn. De Raad ging niet in op de inhoudelijke argumenten van klager over het aantal EU-burgers van wie het Duits de eerste of tweede taal is. Hoewel de Raad erkende dat het voorzitterschap onderdeel vormt van de Raad als instelling, verklaarde hij niet verantwoordelijk te zijn voor de websites van het voorzitterschap, waarbij hij als argument aanvoerde dat deze websites onder de verantwoordelijkheid vallen van de lidstaten die het voorzitterschap bekleden. De Ombudsman was echter de mening toegedaan dat de Raad wel degelijk verantwoordelijk is voor de talen die gebruikt worden op websites van het voorzitterschap en dat de informatie op die websites idealiter in alle officiële talen van de Gemeenschap beschikbaar zouden moeten zijn. Hij betoogde voorts dat, als er minder talen gebruikt worden, de keuze gebaseerd dient te zijn op objectieve en redelijke overwegingen. Het feit dat de Raad verzuimd had het verzoek van klager inhoudelijk in overweging te nemen, was dan ook een vorm van wanbeheer. Nadat de Raad een ontwerpaanbeveling over de kwestie verworpen had, stelde de Ombudsman een speciaal verslag op voor het Europees Parlement.

In zaak 2172/2005/MHZ uitte klager zijn bezorgdheid over commerciële sponsoring van een bepaald voorzitterschap. De Raad stelde zich op het standpunt dat commerciële sponsoring van zijn voorzitterschap niet onder zijn verantwoordelijkheid als instelling valt. De Ombudsman stelde als minnelijke schikking voor dat de Raad verantwoordelijkheid zou nemen voor de kwestie en zijn bereidheid zou tonen om, binnen een gepast tijdsbestek, maatregelen te nemen om dergelijke sponsoring te voorkomen of om sponsoring dusdanig te reguleren dat mogelijke conflicten tussen particuliere belangen en publieke verantwoordelijkheden in goede banen worden geleid. De Raad verwierp het voorstel. Aangezien het algemene vraagstuk van de verantwoordelijkheid van de Raad voor zijn voorzitterschap al aan de orde was gesteld in het speciaal verslag in zaak 1487/2005/GG, liet de Ombudsman deze kwestie rusten. De Ombudsman bleef evenwel bezorgd dat het verzuim van de Raad inhoudelijk te reageren op het vraagstuk van commerciële sponsoring van zijn voorzitterschap een negatieve invloed zou kunnen hebben op het vertrouwen van de burgers in de Unie en haar functioneren. De Ombudsman stelde de zaak derhalve schriftelijk aan de orde bij de afzonderlijke permanente vertegenwoordigers van de lidstaten.

Zaak 3403/2004/GG betrof de verantwoordelijkheid van de Commissie ten aanzien van de beschikbaarheid van een beroepsprocedure in de Europese scholen. Hoewel de huidige Overeenkomst over de Europese scholen in 2002 in werking trad, werd de bepaling die voorzorg in een beroepsprocedure pas in 2005 ten uitvoer gelegd. Door deze vertraging achtte de kamer van beroep zich niet bevoegd tot afhandeling van de zaak van klager, die betrekking had op cijfers die in 2004 waren gegeven en die klager van meet af aan had geprobeerd aan te vechten. De Ombudsman verzocht de Commissie dringend de raad van bestuur over te halen bepalingen aan te nemen die de kamer van beroep in staat zouden stellen het beroep van klager te behandelen. De constructieve en aanhoudende inspanningen van de Commissie om klagers te helpen ten spijt, verzuimde de raad van bestuur actie te ondernemen. De Ombudsman meende dat de Commissie, aangezien duidelijk was waarin het probleem precies gelegen was, erop had moeten aandringen dat de raad van bestuur zich over het voorstel zou buigen. Gezien het belang van het vraagstuk verzocht de Commissie de secretaris-generaal van de Europese scholen het besluit van de Ombudsman op de agenda van de raad van bestuur te plaatsen.

3 BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK

Dit hoofdstuk bestaat uit een selectie van samenvattingen van de besluiten van de Ombudsman in 2006, die de veelheid aan onderwerpen en instellingen omvat waarop de klachten en eigen-initiatiefonderzoeken betrekking hadden. Het bevat samenvattingen van alle in de thematische analyse van hoofdstuk 2 genoemde besluiten. De samenvattingen van besluiten inzake klachten zijn in de eerste plaats ingedeeld naar type bevinding of resultaat, en vervolgens naar betrokken instelling of betrokken orgaan. Samenvattingen van besluiten naar aanleiding van eigen-initiatiefonderzoeken en voorbeelden van verzoeken die bij nationale en regionale ombudsmannen zijn ingediend, zijn te vinden aan het eind van het hoofdstuk.

Binnen elke paragraaf van dit hoofdstuk worden zaken in numerieke volgorde gepresenteerd. In paragraaf 3.1.2, bijvoorbeeld, wordt zaak 2944/2004/ID vóór zaak 3133/2004/JMA behandeld. De volledige tekst van het besluit is te vinden in het gedeelte “Besluiten” van de website van de Ombudsman (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Het gezochte besluit kan worden gevonden met behulp van het zaaknummer. Volledige besluiten worden op de website gepubliceerd in het Engels en in de taal van klager als dat een andere taal is. Een papieren versie van het volledige besluit, zoals dat ook op de website staat, kan bij de Europese ombudsman worden opgevraagd.

3.1 ZAKEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD

3.1.1 Het Europees Parlement

VERZUIM VAN HET PARLEMENT OM EEN TOELICHTING TE VRAGEN MET BETREKKING TOT EEN INGEDIENDE OFFERTE

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1315/2005/BB tegen het Europees Parlement

Het Parlement wees na een openbare aanbesteding (“de Aanbesteding”) het bod van klager af, omdat van een bepaald certificaat niet het origineel was ingediend, zoals de Aanbesteding voorschreef, maar een kopie.

Na te hebben vastgesteld dat de bovengenoemde tekortkoming in de offerte in die zin van wezenlijk belang was dat zij een grond vormde voor uitsluiting van het bod, op basis van een uitdrukkelijke bepaling in de Aanbesteding, merkte de Ombudsman op dat de mogelijkheid van de aanbestedende dienst om contact op te nemen met een inschrijver strikt geïnterpreteerd diende te worden als een “uitzondering” op het in de Aanbesteding vervatte verbod op “enig contact tussen de inschrijvers en de aanbestedende diensten” na opening van de inschrijvingen. De Ombudsman nam ook in aanmerking dat de gelijke behandeling van inschrijvers gewaarborgd diende te worden. In het licht van het bovenstaande diende het herstel van deze fout noch te worden beschouwd als een “toelichting” van de offerte, noch als een verbetering van een “duidelijk materiële fout” in de betekenis

van de relevante uitzondering waarin de Aanbesteding voorzag. Het besluit om het bod van klager af te wijzen, was dan ook geen voorbeeld van wanbeheer.

De ombudsman maakte voorts nog een aanvullende opmerking over de verklaring van het Parlement dat het in de onderhavige zaak “*geen gebruik maakte van zijn vrijheid om aanvullende documentatie of certificaten te vragen wanneer deze ontbraken*”. In de aanvullende opmerking wees de Ombudsman erop dat deze verklaring niet in overeenstemming lijkt te zijn met de Aanbesteding zelf en met de beginselen van behoorlijk bestuur aangaande het uitoefenen van discretionaire bevoegdheden.

3.1.2 De Europese Commissie

VERTRAGING IN DE BEHANDELING VAN EEN KLACHT OP GROND VAN ARTIKEL 226

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2944/2004/ID tegen de Europese Commissie

Klaagster diende in augustus 2003 een klacht over een inbreuk in bij de Commissie. In september 2004 diende zij een klacht in bij de Ombudsman waarin zij stelde dat de Commissie haar niet op de hoogte had gesteld van de inhoudelijke beoordeling van haar bewering over nationale regelgeving inzake arbeidstijden en aanwezigheidsdiensten die volgens haar in strijd waren met richtlijnen van de Gemeenschap.

In zijn besluit aangaande de klacht merkte de Ombudsman in de eerste plaats op dat, conform de belofte die de Commissie doet in punt 8 van haar Mededeling aan het Europees Parlement en de Europese ombudsman betreffende betrekkingen met de klager inzake inbreuken op het Gemeenschapsrecht¹, de termijn van uiterlijk een jaar waarin dat punt voorziet uitsluitend in bijzondere gevallen overschreden mag worden en dat de Commissie de redenen voor de vertraging afdoende moet uiteenzetten.

In de onderhavige zaak verklaarde de Commissie dat zij het nemen van een besluit over het al dan niet voortzetten van de behandeling van de klacht in het kader van artikel 226 had uitgesteld, omdat een eventuele gedragslijn afhankelijk was van de verdere behandeling van haar voorstel van 22 september 2004 tot wijziging van de communautaire wetgeving inzake de arbeidstijd, met inbegrip van aanwezigheidsdiensten. In dit verband merkte de Commissie op dat het voorstel was aangenomen na uitgebreide raadpleging in heel Europa, volgend op de arresten van het Hof van Justitie in de zaken C-303/98 en C-151/02, die van grote invloed waren op de lidstaten en met name op hun zorgstelsels. In zijn besluit, dat in januari 2006 werd gepubliceerd, constateerde de Ombudsman dat de Commissie redelijke en toereikende toelichtingen had gegeven op haar verzuim de klacht op grond van artikel 226 te beoordelen binnen de voornoemde termijn van een jaar. Desalniettemin maakte de Ombudsman een aanvullende opmerking waarin hij herhaalde dat het een goede administratieve praktijk zou zijn als de Commissie klagers op de hoogte hield van de status van klachten die zij bij de Commissie indienen, en hij moedigde de Commissie aan klaagster regelmatig te informeren over de status van haar klacht. Hij vestigde er tevens de aandacht op dat klaagster een nieuwe klacht bij de Ombudsman kon indienen als zij niet tevreden was met de verdere afhandeling door de Commissie van haar klacht inzake inbreuk.

¹

COM(2002) 141 definitief, PB 2002 C 244, blz. 5.

OORDEEL COMMISSIE INZAKE DE SPAANSE WETGEVING MET BETREKKING TOT HET UITZENDEN VAN STIERENGEVECHTEN

Samenvatting van een besluit inzake klacht 3133/2004/JMA tegen de Europese Commissie

De klacht had betrekking op het besluit van de Commissie om het dossier inzake een formele klacht te sluiten. Klager in die zaak stelde dat de Spaanse wet voor de tenuitvoerlegging van Richtlijn 89/552/EEG² - te weten Wet 22/1999 - niet de verplichting bevat zoals neergelegd in artikel 22 van de Richtlijn om televisieprogramma's te voorkomen die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's metodeloos geweld waartoe volgens klager ook uitzendingen van stierengevechten behoorden.

De Commissie voerde aan dat alle verplichtingen uit de Richtlijn op correcte wijze middels Wet 22/1999 waren omgezet en dat alle verplichtingen op grond van artikel 22 van de Richtlijn volledig in artikel 17 van de betreffende Wet tot uiting kwamen. De Commissie overwoog dat er in de Spaanse wetgeving weliswaar niet specifiek naar modeloos geweld werd verwezen, maar dat de verwijzing naar modeloos geweld in de Richtlijn, evenals de verwijzing naar pornografie, slechts als voorbeeld waren bedoeld voor de inhoud van televisieprogramma's die de ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten. Naar de mening van de Commissie had de werkingssfeer van deze bepaling niet uitsluitend betrekking op deze twee specifieke aspecten, maar ook op andere situaties.

De Ombudsman merkte op dat lidstaten op grond van artikel 22 van de Richtlijn expliciet dienen te voorkomen dat televisie-omroeporganisaties die onder hun bevoegdheid vallen, tv-programma's uitzenden die de ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten. De Richtlijn bevat echter geen definitie van de specifieke soorten programma's die de lidstaten dienen aan te merken als programma's die de ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten. Pornografie en modeloos geweld worden in de Richtlijn slechts als voorbeeld van dergelijke programma's aangehaald. Onder verwijzing naar artikel 249, lid 3, van het EG-Verdrag en de communautaire jurisprudentie wees de Ombudsman erop dat het voor het omzetten van een richtlijn in nationale wetgeving niet per se noodzakelijk is dat de bepalingen van die richtlijn op exact dezelfde manier in nationale wettelijke bepalingen worden overgenomen. Ook een algemeen wettelijk kader kan al toereikend zijn, mits hierdoor op duidelijke en nauwkeurige wijze de volledige toepassing van de richtlijn gewaarborgd wordt.

De Ombudsman merkte op dat artikel 22 van de Richtlijn en de uitvoeringsbepaling in de Spaanse wetgeving, te weten artikel 17 van Wet 22/1999, vrijwel identiek zijn, met uitzondering van het feit dat er in de Spaanse wetgeving niet specifiek naar pornografie en modeloos geweld wordt verwezen. Zoals reeds werd toegelicht in de analyse van de omzetting door de Commissie tasten alle programma's die pornografie of modeloos geweld bevatten, de ontwikkeling van minderjarigen aan, waardoor dergelijke programma's ook onmiskenbaar onder de werkingssfeer van de Spaanse uitvoeringsbepaling vallen. Rekening houdend met de formulering en werkingssfeer van de bovengenoemde bepalingen, kwam het standpunt van de Commissie de Ombudsman redelijk voor. Hij constateerde dan ook dat de Commissie in redelijkheid kon besluiten om geen inbreukprocedure tegen de Spaanse autoriteiten in gang te zetten en om dienovereenkomstig het dossier met de formele klacht zoals die door klager was ingediend te sluiten.

BEÏNDIGING VAN SAMENWERKING OP BASIS VAN OUDE REGELINGEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 191/2005/BB tegen de Europese Commissie

EuronAid ("EA"), een non-profitvereniging van ngo's, had twintig jaar lang voedselhulp in natura bij elkaar gebracht in het kader van de voedselhulp- en voedselzekerheidsprogramma's voor ngo's

²

Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten, PB 1989 L 298, blz. 23.

van de Commissie. In september 2004 stuurde de Commissie een brief naar EA waarin zij bevestigde dat zij, gezien het nieuwe Financieel Reglement³, geen nieuwe contractuele betrekkingen met EA kon aangaan op basis van haar oude afspraken met de vereniging.

De Commissie baseerde haar besluit op (i) de artikelen 54 en 57 van het Financieel Reglement en (ii) de artikelen 110 en 89 van het Financieel Reglement en de beginselen van transparantie en vrije mededinging. Klager betwistte de juistheid van deze redenering. Hij voerde echter alleen argumenten aan tegen grond (i) en vocht niet specifiek grond (ii) aan. De Ombudsman merkte op dat de communautaire beginselen en voorschriften die gelden voor het toekennen van subsidies of diensten in het kader van een overheidscontract een afzonderlijke, afdoende en onafhankelijke basis vormden voor het gewraakte besluit, waarbij hij in aanmerking nam dat de samenwerking die tussen de Commissie en EA bestond voordat het Financieel Reglement in werking trad leek te zijn gebaseerd op de rechtstreekse toekenning van subsidies en dienstencontracten. Sterker nog, zelfs als men ervan uitging dat, zoals EA had betoogd, de taken die EA in de context van zijn vroegere samenwerking met de Commissie had verricht "*technische expertises en administratieve, voorbereidende of bijkomende taken die geen overheidstaak of de uitoefening van een discretionaire beoordelingsbevoegdheid inhouden*" waren in de zin van artikel 57, lid 2, van het Financieel Reglement, dan nog konden dergelijke taken in elk geval niet worden toegewezen aan EA met voorbijgaan aan de communautaire beginselen en voorschriften die gelden voor de toekenning van subsidies of diensten in het kader van een overheidscontract. De Ombudsman constateerde derhalve dat er geen sprake was van wanbeheer.

SELECTIE VAN DESKUNDIGEN BINNEN HET ZESDE KADERPROGRAMMA

Samenvatting van het besluit inzake klacht 552/2005/SAB tegen de Europese Commissie

Klager beweerde dat het directoraat-generaal Onderzoek van de Commissie gehandeld had in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur door voor de hulp bij de evaluatie van voorstellen in de context van het zesde kaderprogramma dezelfde deskundigen uit te kiezen die eerder voor het DG hadden gewerkt. Nadat de Commissie in haar advies had uitgelegd dat zij een speciaal rotatiebeginsel hanteerde voor de selectie van deskundigen, dat beschreven werd in de richtsnoeren van de Commissie voor de beoordeling en selectie van voorstellen⁴, en op grond waarvan elk kalenderjaar minimaal 25% van de deskundigen moest worden vervangen, vocht klager de juistheid van dit percentage aan.

De ombudsman merkte op dat, volgens de richtsnoeren van de Commissie, de voorgestelde evaluatieprocedures een zo snel mogelijke afwikkeling mogelijk moesten maken en tegelijkertijd de kwaliteit van de beoordeling moesten waarborgen. De Commissie had een quotum ingesteld met het doel een goed evenwicht te bereiken tussen enerzijds de selectie van nieuwe deskundigen en anderzijds het legitieme belang ervaren, hooggekwalificeerde deskundigen te behouden. De Ombudsman merkte tevens op dat de eerdere praktijk, waarbij een derde van de deskundigen werd vervangen, aanzienlijke problemen leek te hebben veroorzaakt wat betreft het vinden van voldoende deskundigen en dat de Commissie, na uitgebreid overleg en verscheidene jaren van ervaring in dit verband, de gewraakte quota had vastgesteld. De Ombudsman achtte de bovengenoemde objectieve redenen voor de quota in kwestie ter zake doend en legitiem en kwam tot de conclusie dat niet was aangetoond dat de Commissie de grenzen van haar discretionaire bevoegdheden had overschreden. De Ombudsman constateerde derhalve dat er geen sprake was van wanbeheer.

³ Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen, PB 2002 L 248, blz. 1.

⁴ COM C/2003/883.

INTREKKEN VAN FINANCIERING VOOR NORMALISATIEWERKZAAMHEDEN*Samenvatting van een besluit inzake klacht 1252/2005/GG tegen de Europese Commissie*

In een overeenkomst die in 1991 was ondertekend, had de Commissie zich ertoe verbonden om het Europees Comité voor normalisatie (CEN) financiële steun te verlenen voor het opstellen van bepaalde Europese normen. Klager, een Duitse deskundige, was bij een van de onderaannemers van het CEN aangesteld om bepaalde tests voor een Europese norm uit te voeren.

In mei/juni 2002 hadden de Commissie en het CEN een aanvulling op de overeenkomst ondertekend op grond waarvan de financiering van het project werd beëindigd.

Klager stelde dat het besluit van de Commissie om die financiering in te trekken onjuist en oneerlijk was. Klager eiste dat de Commissie het nog openstaande bedrag aan het CEN zou uitkeren, zodat dit comité alsnog voor betaling voor de werkzaamheden van de betreffende organen en personen zou kunnen zorg dragen.

De Commissie wees erop dat er met betrekking tot een aantal overeenkomsten sprake was van een trage en onbevredigende voortgang bij de normalisatiewerkzaamheden. In overeenstemming met het beginsel van een goed financieel beheer had de Commissie deze overeenkomsten daarom in overleg met de aannemers beëindigd. De Commissie was niet verantwoordelijk voor overeenkomsten tot onderaanneming. Het CEN had alle betrokken partijen over de geplande beëindiging kunnen informeren en de resterende betalingsverzoeken aan de Commissie kunnen voorleggen voordat de overeenkomst beëindigd werd. De Commissie was van mening dat zij in alle opzichten aan haar juridische verplichtingen had voldaan.

De Ombudsman had de Commissie ook verzocht om een standpunt in te nemen over de stelling van klager dat er door het besluit sprake was van een oneerlijke behandeling. In dat verband wees de Ombudsman erop dat er in de desbetreffende correspondentie geen informatie te vinden was over de vraag of de Commissie gewaarschuwd had dat zij voornemens was om de overeenkomst te beëindigen.

De Commissie verklaarde dat uit de notulen van de bijeenkomsten met de aannemers duidelijk bleek dat zij de financiering te allen tijde zou mogen intrekken indien de overeengekomen tijdschema's niet zouden worden gehaald. Er was dan ook geen aanleiding om het CEN een extra waarschuwing te geven. Wat de vraag betreft of het besluit ten opzichte van klager tot een oneerlijke behandeling had geleid, benadrukte de Commissie dat zij nimmer contractuele betrekkingen met klager had onderhouden.

Met betrekking tot de stelling van klager dat het besluit van de Commissie onwettig was, merkte de Ombudsman op dat klager het argument van de Commissie niet had betwist dat de overeenkomst in onderling overleg tussen het CEN en de Commissie was beëindigd. Hij was van mening dat klager zijn stelling niet onderbouwd had.

Wat de vermeende oneerlijke behandeling betreft, merkte de Ombudsman op dat klager zijn werkzaamheden had voltooid op het moment dat besloten werd om de financiering in te trekken. Het was dan ook begrijpelijk dat hij ontstemd was over het besluit van de Commissie. Het argument van de Commissie dat er geen aanleiding was voor een extra waarschuwing kwam de Ombudsman echter redelijk voor. Hij overwoog verder dat de Commissie niet verantwoordelijk gehouden kon worden voor het besluit van het CEN om met betrekking tot de werkzaamheden van klager geen verzoek tot betaling in te dienen en sloot de zaak met de conclusie dat er geen sprake was van wanbeheer.

VERMEENDE SCHENDING VAN INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN OP EEN VERTAALPROGRAMMA*Samenvatting van een besluit inzake klacht 2601/2005/ID tegen de Europese Commissie*

Klager, een bedrijf met de naam SYSTRAN, stelde dat de Commissie inbreuk maakte op zijn intellectuele-eigendomsrechten op een bepaald automatisch vertaalprogramma. Volgens klager diende de Commissie op grond van deze eigendomsrechten eerst zijn voorafgaande toestemming

te verkrijgen voordat er bepaalde wijzigingen in dat programma aangebracht mochten worden. Het betreffende programma was ontwikkeld op basis van een aantal overeenkomsten met de Commissie.

De Commissie bestreed het *bestaan* van de intellectuele-eigendomsrechten van SYSTRAN op het programma niet, maar uitte wel haar twijfels over de *werkingssfeer* en de *reikwijdte* van deze rechten. Samenvattend was de Commissie van mening dat de bewijslast om aan te tonen dat er inderdaad sprake was van een schending van de relevante intellectuele-eigendomsrechten, bij klager berustte en dat deze allereerst de wettelijke en contractuele basis van deze rechten moest aantonen.

De Ombudsman merkte op dat de juridische aspecten van het beschermen van een recht zoals het recht waarop klager zich beriep, afhankelijk kan zijn van de geldende wetgeving en, in overeenstemming met die wetgeving, van de inhoud van de contractuele betrekkingen die er tussen de betreffende partijen bestaan. In de onderhavige zaak had klager slechts gesteld dat zijn recht erkend werd door Richtlijn 91/250/EEG betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's⁵ en door het geheel aan nationale wetgeving van de lidstaten, met name die van Frankrijk, België en Luxemburg. Klager verwees hierbij echter noch naar een specifieke bepaling van de Richtlijn (die aan de lidstaten is gericht en niet aan de Gemeenschap of haar instellingen) noch naar een specifieke bepaling in het relevante geldende nationale recht. Klager had tevens verzuimd om aan te geven welk nationaal recht er van toepassing zou moeten zijn en waarom. Bovendien viel het aan klager toe om te stellen en te bewijzen op welke rechtsgrondslag het beweerdelijk geschonden recht was gebaseerd. Ook daaraan had klager niet voldaan. De Ombudsman concludeerde diens gevolgde dat klager de vermeende inbreuk niet had aangetoond.

De Ombudsman besloot met een verzoek aan klager en de Commissie om de mogelijkheid te overwegen om hun geschil via een bemiddelingsprocedure te beslechten. Op basis van een dergelijke procedure zouden de partijen wellicht gezamenlijk met de hulp van een of meer bemiddelaars tot een aanvaardbare oplossing voor het probleem kunnen komen of zouden zij in ieder geval met voldoende nauwkeurigheid en duidelijkheid de juridische, feitelijke en technische kwesties in kaart kunnen brengen alvorens de zaak aan een rechter of arbitrale instantie voor te leggen.

3.1.3 Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen

AANKONDIGING VAN EEN OPDRACHT VOOR VERTAALDIENSTEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2523/2005/TN tegen het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen

De klacht betrof de aankondiging van een opdracht die gepubliceerd was door het Hof en verband hield met het sluiten van raamovereenkomsten voor de vertaling van juridische teksten. De klacht was afkomstig van een Zweeds vertaalbureau dat, na een aanvraag tot deelneming te hebben ingediend, was uitgenodigd een offerte uit te brengen. Deze uitnodiging bevatte echter ook een voorwaarde die niet in de oorspronkelijke aankondiging van de opdracht was vermeld, namelijk dat de vertaler binnen 37 dagen, als onderdeel van de aanbestedingsprocedure, voor elke talencombinatie een proefvertaling diende te maken. Omdat de vertaler voor de talencombinatie Engels-Zweeds en Frans-Zweeds voor 35 dagen met vakantie was op het moment dat het bureau de uitnodiging ontving, kon klager niet aan deze voorwaarde voldoen.

⁵

Richtlijn 91/250/EEG van de Raad van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's, PB 1991 L 122, blz. 42.

Volgens klager hadden alle eisen die van toepassing waren op de aanbestedingsprocedure duidelijk moeten worden gemaakt in de aankondiging van de opdracht en had het Hof de voorwaarden onrechtmatig tijdens de lopende procedure veranderd.

Het Hof betoogde dat het gehandeld had in overeenstemming met de geldende regels, in het bijzonder Richtlijn 92/50⁶ betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening.

Aangezien klager de regels die het Hof had toegepast, niet leek te betwisten, achtte de Ombudsman het redelijk de zaak te onderzoeken in het licht van Richtlijn 92/50. Uit artikel 32, lid 3, van Richtlijn 92/50 kan worden opgemaakt dat het voor bepaalde voorwaarden ten aanzien van informatie volstaat deze voorwaarden alleen in de uitnodiging tot inschrijving aan te geven en niet reeds in de aankondiging. De Ombudsman vond dat deze conclusie werd gestaafd door artikel 19, lid 2, onder d, waarin bepaald wordt dat de brief waarin de uitgekozen gegadigden worden uitgenodigd hun offertes uit te brengen een aanduiding dient te bevatten van de stukken die eventueel moeten worden bijgesloten, hetzij ter staving van de door de gegadigde verstrekte controleerbare verklaringen, hetzij ter aanvulling van de reeds vermelde inlichtingen. De Ombudsman meende dat de voorwaarde een proefvertaling maken aanvullende informatie in deze zin vormde en vond niet dat het Hof de voorwaarden tijdens een lopende procedure had veranderd. De Ombudsman constateerde derhalve dat er geen sprake was van wanbeheer.

3.1.4 Het Europees Bureau voor personeelsselectie

VERMEENDE ONNAUWKEURIGE BEOORDELING VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND SELECTIEONDERZOEK

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1217/2004/OV (Vertrouwelijk) tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Klager, die had deelgenomen aan het door het EPSO georganiseerde algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/9/01, werd meegedeeld dat hij niet tot de 200 kandidaten behoorde met de hoogste scores voor schriftelijke toets e) en mondelinge toets f). Hij verzocht het EPSO schriftelijk zijn resultaten opnieuw te beoordelen omdat hij er, gezien zijn gedegen voorbereiding op de toetsen, zijn taalvaardigheden en zijn ervaring op het vakgebied, van overtuigd was dat er fouten waren gemaakt bij het geven van cijfers. Ook stuurde hij het EPSO een pakket met een audio-cd en een vier bladzijden tellende “transcriptie” van zijn mondelinge toets om te bewijzen dat zijn antwoorden tijdens de mondelinge toets correct waren geweest. De jury bleef bij haar besluit. Klager diende een klacht in op grond van artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren, waarop het tot aanstelling bevoegde gezag op 2 maart 2004 reageerde. Klager ontving echter geen vertaling van het besluit in het Nederlands, zijn moedertaal.

In zijn klacht aan de Ombudsman vocht klager de beoordeling van zijn toetsen door de jury aan en beweerde dat deze verzuimd had de bewijsstukken die hij voorgelegd had, in aanmerking te nemen en haar reacties toe te lichten. Klager beweerde eveneens dat het EPSO zich niet gehouden had aan de termijnen waarbinnen het had moeten reageren op zijn klacht in het kader van artikel 90, lid 2, en tekende protest aan tegen het feit dat hem geen antwoord in het Nederlands was gestuurd.

In hun gezamenlijke advies brachten de Commissie en het EPSO in herinnering dat de kandidaten in een vergelijkend onderzoek worden beoordeeld en stelden zij dat het door klager gestuurde

⁶

Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening, PB 1992 L 209, blz. 1. Deze Richtlijn is niet langer geldig, maar was van kracht ten tijde van de publicatie van de aankondiging.

pakket documenten bevatte die niet relevant waren voor het opnieuw beoordelen van zijn toetsen. Het EPSO wees er tevens op dat er in werkelijkheid op 1 juni 2004 een in het Nederlands gesteld antwoord op de klacht in het kader van artikel 90, lid 2, gestuurd was waarin de vertraging betreurd werd.

In antwoord op verdere verzoeken om inlichtingen maakte het EPSO onderscheid tussen de *administratieve werkzaamheden* van het personeel van het EPSO, ten aanzien waarvan eventueel wanbeheer kan worden vastgesteld, en *de besluiten die genomen worden door de jury*, die, zo betoogde het EPSO, uitsluitend door het Gerecht voor ambtenarenzaken kunnen worden beoordeeld.

In zijn besluit, waarin hij verwees naar de jurisprudentie van het Hof van Justitie, onderstreepte de Ombudsman dat ook hij de rechtmatigheid van besluiten van de jury, waarvoor het tot aanstelling bevoegde gezag de eindverantwoordelijkheid draagt, kan onderzoeken.

Wat de beoordeling van de toetsen van klager betreft, kwam de Ombudsman tot de conclusie dat het oordeel van de jury geen kennelijke fout bevatte en dat zij haar besluit voldoende had onderbouwd. Ook was de Ombudsman van mening dat de "transcriptie" van de mondelinge toets geen relevante factor vormde voor de beoordeling van de prestaties van klager door de jury, omdat de "transcriptie" gebaseerd was op wat klager zelf zich van de toets herinnerde.

Ten aanzien van de reactie op de klacht die klager op grond van artikel 90, lid 2, had ingediend, luidde de conclusie van de Ombudsman dat geen nader onderzoek nodig was, aangezien het EPSO had aangegeven de vertraging in het sturen van een antwoord en van de Nederlandse vertaling te betreuren. In een aanvullende opmerking moedigde hij het tot aanstelling bevoegde gezag echter aan om, wanneer het verwacht dat het een verzoek pas zal beantwoorden nadat de antwoordtermijn van vier maanden is verstreken, een voorlopig antwoord te sturen.

WEIGERING OM TOT EEN SELECTIETEST TE WORDEN TOEGELATEN

Samenvatting van een besluit inzake klacht 1482/2005/MHZ tegen het Europees Bureau voor personeelselectie (EPSO)

De klacht was ingediend namens de Vereniging van de Nationale Opleiding voor Overheidsadministratie en had betrekking op het algemeen vergelijkend selectieonderzoek EPSO/A/8/03 voor assistent-administrateurs (Poolse staatsburgers) op het gebied "Audit".

Een aantal Poolse kandidaten die door het hoogste controleorgaan in Polen ("Hoogste Controleorgaan") tot staatsauditor benoemd waren (nadat zij met succes het desbetreffende examen hadden afgelegd en een aanvullende opleiding hadden gevolgd), werden van bovengenoemd selectieonderzoek uitgesloten omdat hun universitair diploma niet op een relevant vakgebied was behaald en hun beroepsmatige kwalificaties onvoldoende compensatie boden.

Klager stelde dat de selectiecommissie verzuimd had om rekening te houden met het Poolse opleidingsstelsel voor auditors en daardoor de kwalificaties van Poolse kandidaten verkeerd had beoordeeld. Klager eiste eveneens dat EPSO onverwijld een nieuw selectieonderzoek op auditgebied in gang zou zetten, zodat kandidaten uit Polen daaraan deel zouden kunnen nemen.

EPSO wees erop dat de selectiecommissie een uitgebreide bevoegdheid had met betrekking tot het beoordelen van de kwalificaties van kandidaten. Een dergelijke beoordeling diende plaats te vinden op basis van de vereisten zoals neergelegd in de aankondiging van het vergelijkend selectieonderzoek. EPSO merkte tevens op dat het twee nieuwe selectieonderzoeken op auditgebied in gang had gezet (EPSO/AD/23-24/05) waartoe ook kandidaten toegelaten werden die niet over een diploma beschikten op een gebied dat relevant was voor de uit te voeren taken, maar die wel over relevante aanvullende andere kwalificaties beschikken.

De Ombudsman stelde zich op het standpunt dat de aankondiging in verband met het vergelijkend selectieonderzoek was opgesteld zonder dat er sprake was van een volledig inzicht in het

Poolse stelsel voor auditopleidingen. Hij constateerde echter ook dat er bij het opstellen van de aankondigingen voor de nieuwe naar het scheen adequaat gebruik was gemaakt van de aanvullende informatie die door klager onder de aandacht van EPSO was gebracht. De Ombudsman merkte verder op dat kandidaten waarvan de aanvraag was afgewezen in aanmerking leken te komen om aan de nieuwe selectieonderzoeken deel te nemen en dat klager duidelijk heeft gemaakt geen behoefte te hebben aan een vernietiging van het onderhavige selectieonderzoek.

De Ombudsman concludeerde dat er geen verder onderzoek naar de klacht noodzakelijk was en sloot deze zaak derhalve af.

VERPLICHTING TOT INSCHRIJVING VOOR SLECHTS ÉÉN VAN DRIE PARALLELE VERGELIJKENDE ONDERZOEKEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2616/2005/SAB tegen het Europees Bureau voor personeelselectie (EPSO)

Het EPSO publiceerde aankondigingen van drie vergelijkende onderzoeken voor de functie administrateur-linguïst; in deze aankondigingen werd kandidaten meegedeeld dat de toetsen voor deze vergelijkende onderzoeken mogelijk gelijktijdig zouden plaatsvinden en kregen zij de instructie zich voor slechts één vergelijkend onderzoek in te schrijven. Klager vocht deze beperking aan en wenste zich in te schrijven voor alle drie de vergelijkende onderzoeken.

Het EPSO bracht naar voren dat het de toetsen voor de vergelijkende onderzoeken gelijktijdig had georganiseerd met het oog op de tijdsdruk en de financiële implicaties die gepaard gaan met wervingsprocedures waarbij een groot aantal kandidaten betrokken is.

In het licht van het gerechtvaardigde streven naar een goed tijdsbeheer en een verstandig gebruik van de beschikbare financiële middelen, achtte de Ombudsman de uitleg van het EPSO redelijk. De alternatieve oplossing, namelijk het EPSO verplichten de toetsen van de vergelijkende onderzoeken in kwestie op verschillende tijdstippen te organiseren zodat potentiële kandidaten aan alle onderzoeken zouden kunnen deelnemen, zou niet alleen onevenredige en onredelijke problemen voor de administratie creëren, maar ook niet te rechtvaardigen vertragingen voor de instellingen en andere kandidaten. In het licht van deze overwegingen en omdat de toetsen van de algemene vergelijkende onderzoeken daadwerkelijk op dezelfde dag hadden plaatsgevonden, kwam de Ombudsman tot de slotsom dat er geen aanwijzingen waren dat het EPSO de grenzen van zijn discretionaire bevoegdheid had overschreden door kandidaten slechts toe te staan zich voor één van de vergelijkende onderzoeken in te schrijven. De Ombudsman constateerde derhalve dat er geen sprake was van wanbeheer.

De ombudsman was echter van mening dat het EPSO kandidaten normaliter niet hoort te verbieden zich voor meer dan één parallel vergelijkend onderzoek in te schrijven, tenzij vaststaat dat de toetsen voor de onderzoeken daadwerkelijk gelijktijdig zullen plaatsvinden. Hij formuleerde een aanvullende opmerking van deze strekking.

BEOORDELING VAN HET ANTWOORD VAN EEN KANDIDAAT OP EEN EXAMENVRAAG

Samenvatting van het besluit inzake klacht 3389/2005/WP tegen het Europees Bureau voor personeelselectie (EPSO)

Klager nam deel aan een algemeen vergelijkend onderzoek voor Duitstalige correctoren. Een van de examenvragen luidde als volgt: "Wat betekent 'voorwerk'? (a) het deel van het boek dat voorafgaat aan het tekstgedeelte; (b) de bibliografie; (c) de hoofdtitel en de ondertitel samen; (d) geen van bovengenoemde."

Klager had antwoord (d) gekozen. Volgens de lijst met correcte antwoorden was (a) echter het juiste antwoord.

In zijn klacht aan de Ombudsman beweerde klager dat de jury zijn antwoord ten onrechte als incorrect had aangemerkt. Volgens hem bestond het 'voorwerk' *niet alleen* uit het deel van het boek dat voorafgaat aan het tekstgedeelte, maar stonden delen van het 'voorwerk', zoals blanco bladzijden of een foto van de auteur, soms na het tekstgedeelte. Klager verwees tevens naar het volgende lemma uit een woordenboek: *"Onder het 'voorwerk' worden de bladzijden van een boek verstaan die voorafgaan aan de eigenlijke tekst, bijvoorbeeld het impressum. (...) In de boeken van sommige uitgevers kan het impressum achterin het boek staan."*

In zijn advies verklaarde het EPSO dat een jury uitgebreide discretionaire bevoegdheden heeft en noch verplicht is precies uit te leggen waarom het antwoord van een kandidaat als onvoldoende werd beoordeeld, noch om gedetailleerde informatie te verschaffen over de uitgevoerde beoordeling. Niettemin deelde het EPSO de Ombudsman mee dat de jury, na de zaak van klager opnieuw te hebben beoordeeld, van mening was dat klager met zijn verwijzing naar het lemma uit het woordenboek de algemene plaats van het 'voorwerk' in een boek had bevestigd. Het was dus zelfs voor hem duidelijk dat antwoord (a) niet fout kon zijn. Bijgevolg kon antwoord (d) niet als correct worden beschouwd. Het EPSO stelde zich op het standpunt dat klager niet had kunnen aantonen dat het onmogelijk was het correcte antwoord op de betreffende vraag te vinden.

De ombudsman probeerde vast te stellen of de beoordeling door de jury een kennelijke fout bevatte, waarbij hij dezelfde criteria hanteerde als de Europese hoven in zaken die personeelswerving betreffen waarin de uitgebreide discretionaire bevoegdheden van de jury een belangrijke rol spelen. Uit de informatie die de Ombudsman verstrekt werd, bleek bijvoorbeeld dat het impressum, dat gewoonlijk onderdeel vormt van het 'voorwerk', inderdaad soms na de tekstpagina's staat. De Ombudsman begreep dan ook waarom klager had gearzeld antwoord (a) te kiezen. Het scheen de Ombudsman evenwel toe dat wanneer ervan werd uitgegaan dat de door klager gegeven definitie van 'voorwerk' correct was, antwoord (d) niet correct kon zijn omdat niet bestreden werd dat met 'voorwerk' *(ook)* het deel van het boek wordt aangeduid dat voorafgaat aan het tekstgedeelte, en antwoord (a) dus niet als onjuist kon worden uitgesloten.

In elk geval was de Ombudsman van mening dat klager niet had aangetoond dat de beoordeling door de jury een kennelijke fout bevatte. De Ombudsman sloot de zaak met de conclusie dat er geen sprake was van wanbeheer.

VERMEENDE SLECHTE ORGANISATIE VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Samenvatting van het besluit inzake klacht 472/2006/DK tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Een deelnemer aan een door het EPSO georganiseerd algemeen vergelijkend onderzoek beklagde zich er bij de Ombudsman over dat het vergelijkend onderzoek onvoldoende transparant en slecht georganiseerd was. Hij beweerde met name dat het EPSO zich niet had gehouden aan de inschrijvingstermijn voor de selectietesten.

Het EPSO erkende dat verscheidene kandidaten problemen hadden ondervonden toen zij probeerden zich in te schrijven voor de toetsen, doordat een groot aantal kandidaten zich op de eerste dag van de inschrijvingsperiode poogde in te schrijven en het IT-systeem als gevolg daarvan overbelast raakte. Het EPSO zag zich daardoor genoodzaakt een systeem van wachtlijsten op te zetten om het door bovengenoemde problemen veroorzaakte ongemak te beperken. Ook wees het EPSO erop dat het steeds relevante en actuele informatie had gepubliceerd op de EPSO Porta (het online profiel) van de kandidaten en op zijn officiële website.

Het soort informatie dat het EPSO op zijn officiële website en in de EPSO Porta van de kandidaten aanbood in aanmerking nemend, evenals de snelheid waarmee deze informatie verstrekt werd, constateerde de Ombudsman dat het EPSO de kandidaten regelmatig en in overeenstemming met de Oproep tot indiening van blijken van belangstelling voorzien had van informatie over de opeenvolgende fasen van de selectieprocedure. De Ombudsman merkte in dit verband op dat het EPSO op een servicegerichte manier geprobeerd had kandidaten te informeren over de technische problemen waarmee het was geconfronteerd en over de wijzigingen in de organisatie van de selectietesten die nodig waren om deze problemen te ondervangen. Bovendien was de informatie die het EPSO verschaft had duidelijk en adequaat, omdat een redelijke lezer aan de hand ervan kon begrijpen wat de volgende fase van de procedure zou zijn en welk onderdeel van de procedure gewijzigd was. De Ombudsman nam tevens in aanmerking dat het EPSO het hierboven genoemde technische probleem oorspronkelijk niet had kunnen voorzien, dat het op een gepaste wijze op deze onvoorziene gebeurtenis had gereageerd en – en dit was wel het belangrijkste – dat het de kandidaten onmiddellijk op de hoogte had gebracht van de ermee samenhangende wijzigingen in de organisatie van het vergelijkend onderzoek. Op basis van het bovenstaande kwam de Ombudsman tot de conclusie dat er niet, zoals klager had beweerd, sprake was van wanbeheer.

3.1.5 De Europese Investeringsbank

WEIGERING INFORMATIE TE VERSCHAFFEN OVER MOGELIJKE FINANCIERING VAN EEN PROJECT IN EEN KANDIDAAT-LIDSTAAT

Samenvatting van het besluit inzake klacht 3501/2004/PB tegen de Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB ging niet in op het (in 2003 ingediende) verzoek van klagers om informatie over de mogelijke financiering door de EIB van een project in Tsjechië, omdat de Tsjechische autoriteiten de EIB verzocht hadden deze informatie geheim te houden totdat het Tsjechische parlement de leningen had goedgekeurd. In antwoord op een klacht die bij de EIB werd ingediend, merkte deze in algemene bewoordingen op dat de weigering informatie te verstrekken in overeenstemming was met het beleid en de regels van de EIB die destijds van kracht waren geweest. In het antwoord werd niet ingegaan op het argument van klagers dat volgens een relevante publicatie van de EIB transparantie zou worden betracht tenzij de organisatoren van het project daartegen gekant waren om legitieme redenen van vertrouwelijkheid van commerciële en marktgegevens.

Daarom wendden klagers zich tot de ombudsman.

In de loop van het onderzoek van de Ombudsman herstelde de EIB zijn oorspronkelijke verzuim om in te gaan op het argument van klagers betreffende transparantie, door toelichting te verschaffen en daarbij te verwijzen naar het publiek belang in verband met internationale betrekkingen. De Ombudsman was van mening dat de EIB zich met recht op dergelijke overwegingen kon beroepen. Bovendien vond de Ombudsman dat de EIB niet verplicht was te proberen speciaal voor het project in kwestie een schriftelijke bevestiging te krijgen van de wens van de Tsjechische regering vertrouwelijkheid te betrachten en dat de EIB, in de context van zijn onderzoek, voldoende bewijs had overgelegd van de handelwijze van de Tsjechische autoriteiten op basis waarvan de EIB openbaarmaking van de betreffende informatie had geweigerd.

De ombudsman wees erop dat een bestuursorgaan, op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur, burgers de informatie moet verschaffen waarom zij gevraagd hebben, tenzij het bestuursorgaan zich beroept op geldige en toereikende argumenten om dat niet te doen. Deze vereiste was ook vervat in de code van goed administratief gedrag van de EIB zelf, waarin tevens verwezen werd naar de plicht besluiten met redenen te omkleden.

Wat de onderhavige zaak betrof, concludeerde de Ombudsman dat niet was vastgesteld dat de EIB zijn eigen regels inzake de toegang tot informatie had overtreden. Hij moedigde de EIB evenwel aan om, wanneer deze in de toekomst zou weigeren informatie te verschaffen, dit voldoende toe te lichten aan degene die om de informatie verzocht heeft, vóórdat een klacht wordt ingediend bij de ombudsman.

3.1.6 Het Europees Bureau voor fraudebestrijding

VERMEEND VERZUIM OM OP EEN VERZOEK OM INFORMATIE TE REAGEREN

Samenvatting van een besluit inzake klacht 3436/2004/ELB tegen het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF)

Klagers zijn directeuren van een bedrijf waarvan een project (Blue Dragon) in aanmerking kwam voor communautaire steun uit hoofde van het Leader-II-initiatief. Zij namen contact op met OLAF omdat zij het vermoeden hadden dat er met de financiële steun die zij namens hun bedrijf hadden aangevraagd, gefraudeerd was. De conclusie van het daaropvolgende onderzoek door OLAF was dat de verstrekte communautaire steun teruggevorderd diende te worden. Klagers stelden dat OLAF verzuimd had om op hun vragen te reageren die zij aan het Bureau gesteld hadden in verband met het onderzoek naar het Blue Dragon-project.

OLAF was van mening dat de vragen die in de brief van klagers aan de orde waren gesteld, op dezelfde gebeurtenissen en periode betrekking hadden als de kwesties in verband met klacht 1769/2002/(IJH)ELB. In het kader van die klacht had OLAF uitgebreide informatie verstrekt in de stukken die het Bureau had voorgelegd. Bovendien waren deze kwestie en de specifieke vragen in de brief van klagers ook al onderzocht door de Commissie begrotingscontrole van het Europees Parlement (COCOB), in welk kader OLAF eveneens uitgebreide schriftelijke en mondelinge informatie had verstrekt. Het zou voor OLAF een onevenredige administratieve belasting betekenen indien het Bureau wederom verplicht zou worden om gedetailleerd te antwoorden op dezelfde vragen. OLAF had daarom besloten om zijn reactie op de vragen in de brief van klagers te beperken, in die zin dat aangegeven werd waar de antwoorden op eerdere vragen te vinden waren en door aanvullende informatie te verstrekken die eventueel nuttig zou kunnen zijn.

De Ombudsman overwoog dat vermeende slachtoffers van fraude die bij OLAF een klacht indienen, mogen verwachten dat OLAF speciale aandacht besteedt aan het gerechtvaardigde belang dat zij hebben om informatie te verkrijgen over de relevante onderzoeken die het Bureau uitvoert. Hij was echter ook van mening dat er grenzen zijn aan de verplichting van Europese instellingen om uit hoofde van de Europese Code van goed administratief gedrag op verzoeken om informatie te reageren. Met het oog op dat goed administratief gedrag is met name van belang dat ook recht wordt gedaan aan het proportionaliteitsbeginsel om een onevenredige administratieve belasting te voorkomen. In situaties zoals in het onderhavige geval, waarbij OLAF al eerder op verzoeken van de Ombudsman en COCOB had gereageerd, overwoog de Ombudsman dat OLAF redelijkerwijs op de brief van klagers mocht reageren door aan te geven waar klagers de antwoorden die al eerder op dezelfde vragen gegeven waren, konden vinden. De Ombudsman erkende weliswaar dat klagers niet tevreden waren over de strekking van die antwoorden, maar na een zorgvuldige bestudering van de vragen en antwoorden concludeerde de Ombudsman dat de stelling van klagers dat OLAF verzuimd had op hun vragen te antwoorden, geen stand kon houden.

3.2 DOOR DE INSTELLING GEREDELDE ZAKEN

3.2.1 Het Europees Parlement

TOEGANG TOT EEN ARTIKEL IN DE “EP-NEWSHOUND”

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1363/2006/MF tegen het Europees Parlement

Klager, een functionaris van het Europees Parlement, probeerde een artikel over de politieke situatie in Spanje te lezen dat op 4 maart 2006 gepubliceerd was in de “EP Newshound” (de interne, wekelijks verschijnende online nieuwsbrief van het Europees Parlement). Het artikel was inmiddels echter ingetrokken. Op 6 april 2006 verzocht klager de voor de “EP-Newshound” verantwoordelijke dienst per e-mail hem een kopie van het artikel te sturen. Op dezelfde dag liet de verantwoordelijke dienst klager weten dat zijn verzoek niet kon worden ingewilligd omdat het artikel was ingetrokken en verwijderd wegens “reacties van het publiek”.

In zijn klacht aan de Ombudsman beweerde klager dat de weigering van het Parlement hem een kopie van het artikel te geven oneerlijk en discriminerend was en een verzuim van informatieverstrekking vormde.

Het Parlement deed de Ombudsman mee dat het besloten had het artikel rechtstreeks aan klager toe te sturen. Klager deed de Ombudsman vervolgens mee dat hij het artikel ontvangen had en tevreden was met het antwoord van het Parlement. De Ombudsman concludeerde dat het Parlement de zaak had opgelost.

3.2.2 De Europese Commissie

WEIGERING OM ACHTERSTALLIG(E) SALARIS EN RENTE TE BETALEN

Samenvatting van een besluit inzake klacht 106/2005/TN tegen de Europese Commissie

De klacht had betrekking op de vermeende weigering van de Commissie om het salaris van de dochter van klagster te betalen. De dochter was een voormalig medewerker van de Commissie die al snel na het begin van haar werkzaamheden ziek werd. Nadat zij een tijdlang ziek was geweest, verklaarde de Commissie het resultaat van het medisch onderzoek dat bij de dochter van klagster voorafgaand aan de indiening van de klacht was uitgevoerd, ongeldig. De Commissie was van mening dat zij ten tijde van het medisch onderzoek al ziek moest zijn geweest. De zaak werd voorgelegd aan het Gerecht van eerste aanleg, dat het besluit van de Commissie vernietigde, waardoor de dochter weer als medewerker van de Commissie werd aangesteld. Aangezien zij echter nog steeds ziek was, kon zij haar werkzaamheden niet hervatten en uiteindelijk kreeg zij per november 2002 een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend. De Commissie had het salaris van de dochter van klagster voor de periode tussen mei 2001 en oktober 2002 echter niet betaald, omdat zij stelde dat de dochter geen bewijsmateriaal had overlegd dat haar afwezigheid een medische oorzaak had. De dochter van klagster diende met betrekking tot deze kwestie een klacht in op grond van artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren, maar ontving binnen de voorgeschreven termijn geen reactie. Vervolgens diende klagster namens haar dochter een klacht bij de Ombudsman in.

Klagster stelde zich op het standpunt dat de Commissie al over de noodzakelijke informatie beschikte om vast te kunnen stellen dat haar dochter in de betreffende periode ziek was, aangezien

de invaliditeitscommissie van de Europese Commissie in die periode haar arbeidsongeschiktheid had vastgesteld. Klaagster stelde dat het besluit van de Commissie om de afwezigheid van haar dochter van mei 2001 tot en met oktober 2002 als ongeoorloofd aan te merken, onredelijk was. Klaagster eiste dat de Commissie alsnog het salaris van haar dochter over de betreffende periode zou betalen.

De Commissie verklaarde dat zij de klacht van de dochter op grond van artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren gegrond had verklaard en dat zij het achterstallige salaris over de betreffende periode inmiddels had betaald. Klaagster bevestigde dat het salaris was betaald, maar vond het opmerkelijk dat de Commissie geen rente over het bedrag had betaald.

De Ombudsman merkte op dat de dochter van klagster in haar klacht op grond van artikel 90, lid 2, niet alleen geëist had dat de Commissie haar achterstallige salaris zou betalen, maar ook de rente over de betreffende periode. Het feit dat de Commissie in haar standpunt verklaarde dat zij besloten had om *de klacht [van de dochter] op grond van artikel 90, lid 2, te aanvaarden* was voor de Ombudsman aanleiding om de kwestie nader te onderzoeken en de Commissie te vragen waarom zij geen rente had betaald.

In haar antwoord gaf de Commissie aan dat er inderdaad rente betaald had moeten worden en klagster informeerde vervolgens de Ombudsman over de betaling door de Commissie. Zij bedankte tevens de diensten van de Ombudsman voor hun ondersteuning bij het oplossen van deze kwestie.

ANTWOORD IN EEN ANDERE TAAL OP EEN SOLLICITATIEBRIEF

Samenvatting van een besluit inzake klacht 1841/2005/BM tegen de Europese Commissie

Klager stuurde een sollicitatie in het Spaans naar de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Barcelona ("de Vertegenwoordiging"). De Vertegenwoordiging stuurde een e-mail in het Catalaans met de mededeling dat klager niet voor de vacature zou worden voorgedragen.

Klager stelde dat de Commissie niet had voldaan aan artikel 21 van het EG-Verdrag, aangezien de Commissie niet alleen op zijn sollicitatie had gereageerd in een andere taal dan hij in zijn oorspronkelijke brief had gebruikt, maar zelfs in een taal die in het EG-Verdrag niet is voorzien.

De Commissie verklaarde dat de Vertegenwoordiging over het algemeen de twee officiële talen van de regio gebruikt, zoals ook is vastgelegd in de Spaanse grondwet. In dit geval had de Vertegenwoordiging alle sollicitanten die niet geselecteerd waren, een e-mail in het Catalaans gestuurd. De Commissie betreurde de fout en merkte op dat er inmiddels een Spaanse vertaling vergezeld van een verontschuldiging naar klager was gestuurd. De Commissie verklaarde dat de Vertegenwoordiging alles in het werk zou stellen om te waarborgen dat voor meerdere ontvangers bestemde e-mails in de toekomst zowel in het Spaans als in het Catalaans worden gestuurd.

Klager informeerde de Ombudsman dat hij de zaak als afgedaan beschouwde en bedankte de Ombudsman en zijn diensten voor de ondersteuning bij het vinden van een bevredigende oplossing voor zijn klacht.

VERTRAGING IN DE BETALING VAN EEN SUBSIDIE VOOR STEDENJUMELAGE

Samenvatting van het besluit inzake klacht 3172/2005/WP tegen de Europese Commissie

Een lokale overheid in Berlijn, Duitsland, en haar tegenhanger in Halton, Verenigd Koninkrijk, organiseerden een uitwisselingsprogramma voor leerlingen van de plaatselijke muziekscholen, in het kader van hun activiteiten voor de jumelage van hun steden. Voor één project, dat in oktober 2004 plaatsvond in Halton, kende de Commissie een subsidie toe van bijna 11 000 EUR. De

Duitse lokale overheid beklagde zich er bij de Ombudsman echter over dat (i) de afhandeling door de Commissie van de subsidieaanvraag aanzienlijke vertraging had opgelopen, (ii) de Commissie het voor de Duitse partner bestemde deel van de subsidie niet had uitbetaald, en (iii) deze lokale overheid zelf tevergeefs had geprobeerd de Commissie te bereiken.

In haar advies verontschuldigde de Commissie zich voor de vertraging, die te wijten was geweest aan een bijzonder hoog aantal uitbetalingen voor stedenjumelages en aan een reorganisatie van de dienst die daarvoor verantwoordelijk was. Zij verklaarde dat zij voor ontmoetingen van burgers voorheen alle uitgenodigde steden hun deel van de subsidie rechtstreeks uitbetaalde. Gezien het succes van het programma en het toenemende aantal multilaterale projecten was dit systeem echter niet langer beheersbaar geweest. De Commissie had daarom besloten het betalingssysteem te vereenvoudigen en alle subsidies in hun geheel uit te betalen aan de organiserende stad, die vervolgens de uitgenodigde steden hun deel van de subsidie moest verstrekken. Vanwege de hoge werkdruk was dit systeem al in 2004 toegepast, hoewel in de oproep tot het indienen van voorstellen sprake was geweest van rechtstreekse uitbetaling aan de uitgenodigde steden. De Commissie had de organiserende steden en de voornaamste belangenorganisaties van steden en gemeenten op de hoogte gesteld van de wijziging. Het was echter lastig geweest tegelijkertijd alle uitgenodigde steden eveneens op de hoogte te brengen, al gaf de Commissie toe dat dit nuttig voor hen zou zijn geweest. Wat het project in kwestie betrof: de Commissie had contact opgenomen met de partner in Halton en deze aan zijn verantwoordelijkheid herinnerd. Daarna had deze lokale overheid klaagster haar deel van de subsidie uitbetaald.

De Commissie betreurde het dat klaagster niet voldoende was geïnformeerd over het nieuwe betalingssysteem.

Klaagster deelde de diensten van de Ombudsman mee dat zij de betaling had ontvangen en de zaak als afgedaan beschouwde. Zij bedankte de Ombudsman voor zijn inspanningen, waarna de Ombudsman de zaak sloot. In een aanvullende opmerking voegde hij echter toe dat hij het, aangezien subsidieaanvragers in deze sector veelal instanties zijn met relatief beperkte financiële middelen, als een verdere verbetering van de administratieve normen van de Commissie zou beschouwen wanneer zij zou overwegen in dergelijke gevallen rente te betalen wegens te late uitbetaling.

3.2.3 De Europese Commissie en het Europees Milieuagentschap

VLOT AANGEBODEN VERONTSCHULDIGINGEN VOOR GEMAAKTE FOUTEN

Samenvatting van de besluiten inzake de klachten 3297/2006/BU en 3684/2006/BU

In een antwoord op een vraag van klager richtte het Europees Milieuagentschap (EMA) zich tot hem met een onjuiste achternaam. Omdat de inhoud van de vraag buiten zijn mandaat viel, stuurde het EMA de vraag ter beantwoording door naar de Commissie. De Commissie stuurde een ontvangstbevestiging naar klager. De ontvangstbevestiging was echter gesteld in het Pools, terwijl de vraag in het Slowaaks was gesteld.

Klager wendde zich tot de ombudsman, die via zijn diensten telefonisch contact opnam met het EMA om de zaken snel op te helderen en een oplossing te vinden waarin klager zich zou kunnen vinden. Het EMA en de Commissiediensten reageerden positief en zij stemden ermee in klager onmiddellijk hun verontschuldiging aan te bieden. De diensten van de Ombudsman namen vervolgens contact op met klager, die de verontschuldiging met genoegen aanvaardde.

De ombudsman was van mening dat het EMA en de Commissie de klachten hadden opgelost en bedankte hen voor de goede samenwerking die hij van hun diensten had ondervonden.

3.2.4 Het Comité van de Regio's

VERGOEDING VAN REISKOSTEN IN VERBAND MET EEN SOLLICITATIEGESPREK

Samenvatting van het besluit inzake klacht 800/2006/WP tegen het Comité van de Regio's

In oktober 2005 had klager een sollicitatiegesprek bij het Comité van de Regio's, waarna hij een aangetekende brief naar het Comité stuurde met daarin de bewijsstukken die voor de vergoeding van zijn reiskosten vereist waren. Omdat hij geen antwoord kreeg, nam hij in december 2005 contact op met het Comité. Op 10 januari 2006 deelde het Comité hem mee dat het de vereiste bescheiden niet ontvangen had. Op 14 januari 2006 stuurde klager kopieën van de bewijsstukken naar het Comité. Men deelde hem mee dat dit volstond om de vergoeding te ontvangen.

In zijn klacht aan de ombudsman, die hij in maart 2006 indiende, beweerde klager dat hij de betaling nog altijd niet had ontvangen en dat het Comité niet had gereageerd op een herinnering die hij in februari 2006 gestuurd had. Hij stelde dat zijn reiskosten moest worden vergoed, dat hem vanwege de vertraging rente moest worden betaald, en dat de vergoedingsprocedure van het Comité verbeterd moest worden.

In zijn advies verklaarde het Comité dat het de aangetekende brief van klager nooit had ontvangen, maar dat het besloten had zijn reiskosten te vergoeden op basis van de kopieën van de bewijsstukken. Het Comité gaf tevens aan dat 2 maart 2006 de uiterste termijn voor de vergoeding was geweest. Als gevolg van een interne reorganisatie in de betreffende periode was de betaling echter pas op 29 april 2006 verricht. Het Comité had klager om die reden rente betaald. Op de stelling van klager dat de vergoedingsprocedure moest worden verbeterd, antwoordde het Comité dat de vertraging te wijten was geweest aan uitzonderlijke omstandigheden en dat zijn procedures niet hoefden te worden herzien.

Klager deelde de diensten van de Ombudsman mee dat hij in zoverre tevreden was over de wijze waarop het Comité zijn zaak had afgehandeld, dat hij de achterstallige betaling plus rente had ontvangen. Hij was het echter niet eens met het standpunt van het Comité dat de vergoedingsprocedures niet verbeterd hoefden te worden. Hij voerde aan dat het Comité hem er niet van op de hoogte had gesteld dat het de vereiste bewijsstukken niet had ontvangen. Bovendien had het Comité hem kunnen informeren over de interne reorganisatie die tot vertraging in de uitbetaling had geleid. Desalniettemin verklaarde klager dat de zaak gesloten kon worden. Hij bedankte de Ombudsman voor zijn inspanningen.

De ombudsman kwam tot de conclusie dat het Comité de klacht had opgelost voor zover het de vergoeding en het betalen van rente betrof. Hij nam in aanmerking dat klager zijn bewering dat de vergoedingsprocedure van het Comité verbeterd diende te worden, had ingetrokken.

In een aanvullende opmerking opperde de Ombudsman evenwel dat de administratieve normen van het Comité verder verbeterd zouden worden als via systematische controles de vinger aan de pols werd gehouden wat betreft de afhandeling van betalingsdossiers zoals het dossier in kwestie, met name door contact op te nemen met sollicitanten als bepaalde documenten ontbraken die benodigd waren voor het verrichten van de betaling en door wanneer er vertragingen optraden sollicitanten op de hoogte te houden van deze vertragingen en de oorzaken ervan.

3.3 DOOR DE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKINGEN

3.3.1 De Europese Commissie

INTERPRETATIE VAN DE RICHTLIJN BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN PERSOONSgegevens IN HET KADER VAN EEN INBREUKPROCEDURE

Samenvatting van een besluit inzake klacht 2467/2004/PB tegen de Europese Commissie

Klager diende een klacht in bij de Commissie, waarin hij stelde dat de Wet op de registratie van de deelstaat Hamburg een inbreuk vormde op artikel 14, aanhef, sub b), van Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van persoonsgegevens⁷ in zoverre het uit hoofde van die Wet op de registratie toegestaan was dat persoonsgegevens in het bezit van de deelstaat (en met name van de openbare registers) ter beschikking van derden worden gesteld *zonder* dat betrokkenen daarover geïnformeerd werden of de mogelijkheid hadden om zich hiertegen te verzetten, *ook al* was het duidelijk dat deze derden voornemens waren om de gegevens voor direct marketing te gebruiken. De Commissie verwierp de klacht, overwegende dat (i) een afzonderlijk recht om zich tegen alle overheidsinstanties te verzetten, niet afgeleid kon worden uit artikel 14, aanhef, sub b) van de Richtlijn; en (ii) artikel 14, aanhef, sub b), van de Richtlijn met betrekking tot direct marketing alleen ziet op de entiteit die ook daadwerkelijk van plan is om de persoonsgegevens voor eigen direct marketing-doeleinden te gebruiken en dat een entiteit als het openbaar register niet tot deze categorie behoort.

De Ombudsman was van mening dat het standpunt van de Commissie een buitengewoon strikte interpretatie inhield van de termen “verwerken” en “voor de verwerking verantwoordelijke” zoals gedefinieerd in artikel 2 van de Richtlijn⁸. Daarnaast oordeelde Ombudsman dat de Commissie verzuimd had om steekhoudende en overtuigende argumenten voor haar standpunt te geven dat artikel 14, aanhef, sub b), niet van toepassing was op de situatie waarnaar klager verwees. De Ombudsman deed daarom een voorstel voor een minnelijke schikking en verzocht de Commissie haar reactie op de klacht in heroverweging te nemen.

In de daaropvolgende reactie erkende de Commissie dat artikel 14, aanhef, sub b) van de Richtlijn ook zodanig geïnterpreteerd kon worden dat dit niet alleen op de intentie van de “voor de verwerking verantwoordelijke” van toepassing is, maar ook op de specifieke kennis dat de gegevens verwerkt zouden worden voor direct marketing-doeleinden. In dat laatste geval zou het zowel de “voor de verwerking verantwoordelijke” als een derde partij kunnen betreffen. De Commissie verklaarde dan ook dat zij een ruimere interpretatie van artikel 14, aanhef, sub b) aan de lidstaten zou voorleggen om te bewerkstelligen dat van het algemene recht op verzet tegen de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketing naar behoren gebruik kan worden gemaakt. De Commissie zou in dit verband ook de specifieke wetgeving van de deelstaat Hamburg

⁷ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, PB 1995 L 281, blz. 31. In artikel 14, aanhef, sub b), van deze richtlijn is het volgende bepaald: “De Lid-Staten kennen de betrokkene het recht toe: a) ...; b) zich te verzetten ... tegen de voorgenomen verwerking van hem betreffende persoonsgegevens door de voor de verwerking verantwoordelijke persoon met het oog op direct marketing, of te worden ingelicht voordat persoonsgegevens voor de eerste keer aan derden worden verstrekt ... voor direct marketing en het recht uitdrukkelijk ter kennis gebracht te krijgen dat hij of zij zich ... kan verzetten tegen deze verstrekking ... van gegevens”.

⁸ In artikel 2, sub b) wordt verstaan onder “verwerking van persoonsgegevens”, hierna “verwerking” te noemen, elke bewerking ... met betrekking tot persoonsgegevens...”. Op grond van artikel 2, sub d) is een “voor de verwerking verantwoordelijke” de natuurlijke of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander lichaam die ... het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;”.

nader aan de orde stellen. Klager was tevreden over de reactie van de Commissie op het voorstel van de Ombudsman voor een minnelijke schikking en vond dat er een goede oplossing tot stand was gebracht.

3.3.2 De Europese Investeringsbank

WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN AUDITRAPPORT - 1

Samenvatting van een besluit inzake klacht 1776/2005/GG tegen de Europese Investeringsbank

In het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw namen twee bedrijven die tot hetzelfde concern behoorden, deel aan een waterkrachtproject in Lesotho. Dit project werd gesteund met communautaire middelen, waaronder fondsen van de Europese Investeringsbank (EIB). Na een geval van omkoping waarbij een lokale consultant was betrokken die de bedrijven hadden ingehuurd, voerde de EIB een audit uit die in 2000 in een rapport resulteerde. Op basis van de conclusies in het rapport sloot het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) zijn onderzoek naar dezelfde zaak. In 2003 heropende OLAF echter het onderzoek op basis van nieuwe informatie.

Klager, een jurist die een ander bedrijf binnen hetzelfde concern vertegenwoordigde, verzocht de EIB om toegang tot het auditrapport. Het EIB gaf geen gehoor aan het verzoek en verwees naar haar "Regels inzake de toegang van het publiek tot documenten" op basis waarvan "De toegang tot een document of een gedeelte ervan wordt geweigerd wanneer de openbaarmaking ervan zou leiden tot ondermijning van de bescherming van ... het doel van inspecties, onderzoeken en audits".

In zijn klacht aan de Ombudsman voerde klager aan dat deze bepaling niet dermate ruim geïnterpreteerd mocht worden dat deze ook van toepassing was op onderzoeken die al afgerond waren. Die bescherming was in ieder geval niet te rechtvaardigen op basis van de inhoud van het betreffende document. Hij benadrukte dat het van belang was om inzicht te krijgen in het nieuwe bewijsmateriaal dat tot de heropening van het onderzoek door OLAF had geleid, omdat de bedrijven recht hadden op een behoorlijke verdediging.

De EIB hield vast aan haar standpunt en weigerde om toegang tot het rapport te verlenen.

De Ombudsman merkte op dat niet meteen duidelijk was hoe de openbaarmaking van het rapport de bescherming van oude of nieuwe inspecties, onderzoeken en audits zou kunnen ondermijnen, aangezien OLAF besloten had om zijn eerste onderzoek af te sluiten op basis van de conclusies van het rapport. Daarbij speelde ook nog mee dat het rapport klaarblijkelijk ongeveer vier jaar vóór het verzoek om toegang was opgesteld. Daarnaast had de EIB niet overwogen om gedeeltelijk toegang tot het rapport te verlenen. De Ombudsman deed de EIB dan ook een voorstel voor een minnelijke schikking toekomen waarin verzocht werd om het verzoek van klager in heroverweging te nemen.

In zijn antwoord verklaarde de EIB dat een volledige toegang tot het rapport niet tot de mogelijkheden behoorde. Na ampele heroverweging en in de geest van een goede samenwerking waren bepaalde passages in het rapport wel toegankelijk voor het publiek (die de EIB overigens bij zijn antwoord had gevoegd). Bovendien zou klager bij wijze van uitzondering privé toegang krijgen tot een aantal andere delen van het rapport.

Klager gaf aan dat hij tevreden was met de toegang die hem tot het rapport werd verleend. De Ombudsman was verheugd dat er een minnelijke schikking was getroffen. Hij verwelkomde de constructieve en coöperatieve aanpak van de EIB met betrekking tot deze zaak. Tot slot merkte de Ombudsman op dat de innovatie wijze waarop de EIB aan het verzoek van klager had voldaan om toegang te krijgen tot het rapport, terwijl tegelijkertijd de bescherming van de legitieme belangen van derden gewaarborgd bleef, als voorbeeld voor toekomstige verzoeken zou kunnen dienen.

3.3.3 Het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart

TERUGVORDERING VAN INRICHTINGSVERGOEDINGEN DIE TIJDENS EEN PROEFTIJD WAREN UITBETAALD

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1729/2005/JF (Vertrouwelijk) tegen het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de Luchtvaart (EASA)

Klager was werkzaam bij het EASA als tijdelijk personeelslid; tijdens een proeftijd van zes maanden moest hij eerst in Brussel en vervolgens in Keulen werken.

Vóór het verstrijken van de proeftijd deelde het EASA klager mee dat hij geen vaste aanstelling kreeg. Later die maand verzocht het EASA klager de inrichtingsvergoedingen die hij reeds ontvangen had, terug te betalen.

Klager beweerde dat de handelwijze van het EASA verkeerd was en in strijd met het beginsel van billijkheid. Hij betoogde dat de beëindiging van zijn dienstverband unilateraal en van zijn kant onvrijwillig was geweest en dat hij materiële kosten had gemaakt door binnen twee maanden tweemaal te verhuizen.

Het EASA betoogde, samengevat, dat een tijdelijk personeelslid het recht op de inrichtingsvergoeding uitsluitend verwerft nadat hij de proeftijd naar tevredenheid heeft afgerond. Het agentschap bracht ook in herinnering dat klager twee verklaringen had ondertekend waarin hem werd uitgelegd dat de inrichtingsvergoedingen als voorschot werden verstrekt en dat zij terugbetaald moesten worden wanneer hij geen vaste aanstelling kreeg. Het EASA had ter extra verduidelijking de declaratieformulieren voor de inrichtingsvergoedingen zodanig gewijzigd, dat daarop ook verwezen werd naar situaties waarin het dienstverband onvrijwillig beëindigd werd. Het agentschap begreep het ongemak voor de personeelsleden door eerst naar Brussel en vervolgens naar Keulen te moeten verhuizen, maar klager had alle voorgeschreven betalingen en vergoedingen waar hij recht op had, ontvangen en was dus schadeloos gesteld voor de materiële kosten van zijn verhuizingen.

De ombudsman merkte op dat het EASA de inrichtingsvergoedingen aan klager had uitbetaald voordat zijn proeftijd was afgelopen en dus op een moment waarop hij, volgens de analyse van EASA zelf, er geen recht op had. Tevens merkte hij op dat het EASA in essentie had toegegeven dat de door klager ondertekende verklaringen alleen in het geval van vrijwillig ontslag verwezen naar de verplichting tot terugbetaling en niet in het geval van onvrijwillige beëindiging van het dienstverband. In de ogen van de Ombudsman had het EASA dan ook onvolledige informatie verstrekt, waarvan verwacht kon worden dat zij klager zou misleiden. Hoewel ambtenaren volgens de vaste rechtspraak geacht worden hun rechten en plichten te kennen, wil dit niet zeggen dat communautaire instellingen en organen misleidende informatie mogen geven.

De ombudsman stelde daarom als minnelijke schikking voor dat het EASA zou overwegen ten minste een deel van de inrichtingsvergoedingen niet terug te vorderen.

In zijn antwoord bleef het EASA bij zijn standpunt dat er geen sprake was geweest van wanbeheer. Niettemin stemde het agentschap in met de voorgestelde minnelijke schikking en annuleerde het de terugvordering van de inrichtingsvergoeding in haar geheel, "gezien de unieke aard van deze zaak en vanuit het grootste respect voor de mening van de ombudsman".

3.4 ZAKEN DIE GESLOTEN WERDEN MET EEN KRITISCHE OPMERKING DOOR DE OMBUDSMAN

3.4.1 Het Europees Parlement

TOEGANG TOT DE KANDIDATENLIJSTEN IN EEN SELECTIEPROCEDURE

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1919/2005/GG tegen het Europees Parlement

Klager, een functionaris van het Parlement, solliciteerde op drie vacatures binnen het Parlement. Hij verzocht vervolgens om toegang tot de lijsten met in aanmerking komende kandidaten in deze selectieprocedures; dit waren allen functionarissen van ofwel het Parlement, ofwel andere communautaire instellingen. Het Parlement verleende gedeeltelijke toegang tot de lijsten. Op de verstrekte kopieën waren echter de namen van alle kandidaten, behalve de naam van klager zelf, doorgehaald. Klager betoogde dat het standpunt van het Parlement, namelijk dat de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van de kandidaten moesten worden beschermd op grond van regels inzake gegevensbescherming, onjuist was.

Het Parlement verklaarde dat de openbaarmaking van de namen van de andere kandidaten zou kunnen leiden tot loopbaangerelateerde problemen voor de betrokken personen, vooral wat betreft promoties in de toekomst, als zij niet zouden worden aangenomen voor de betreffende functie. Voorts stelde het dat het, gezien de termijn voor het afhandelen van verzoeken om toegang tot documenten, onmogelijk was geweest alle kandidaten te vragen of zij instemden met openbaarmaking van hun namen.

Het Parlement stelde echter voor dat de drie instellingen waarop de betreffende wetgeving inzake de toegang tot documenten van toepassing was (de Commissie, de Raad en het Parlement zelf) een gemeenschappelijk standpunt zouden aannemen over de toegang tot kandidatenlijsten in selectieprocedures.

De ombudsman juichte dit initiatief toe. Met betrekking tot de onderhavige zaak stelde hij zich op het standpunt dat een weigering de namen van sollicitanten openbaar te maken niet gerechtvaardigd was in het geval van kandidaten van communautaire instellingen en organen. Aangezien het Statuut van de ambtenaren voorschrijft dat bevordering moet plaatsvinden op grond van verdienste en uitdrukkelijk voorziet in overplaatsing binnen en tussen de instellingen, zou een leidinggevende onrechtmatig handelen als hij een functionaris zou benadelen omdat hij of zij naar een andere functie had gesolliciteerd. Voorts merkte de Ombudsman op dat het hem, aangezien algemeen bekend was dat het beleid van het Parlement was mobiliteit te bevorderen, ten eerste zou verbazen als een functionaris in een dergelijke situatie daadwerkelijk benadeeld zou worden.

Bovendien was de Ombudsman van mening dat het, als het inderdaad waarschijnlijk was dat de persoonlijke levenssfeer van de kandidaten aangetast zou worden door openbaarmaking van de lijsten, gepast zou zijn geweest hun om hun mening te vragen alvorens een besluit te nemen. Gezien het feit dat de lijsten in kwestie de namen bevatten van 35 kandidaten en dat verondersteld mocht worden dat alle kandidaten bereikbaar waren per e-mail, zag de Ombudsman niet in waarom het onmogelijk was hen binnen de betreffende termijn te raadplegen.

Derhalve drong de Ombudsman er in een ontwerpaanbeveling op aan dat het Parlement het verzoek van klager opnieuw in overweging zou nemen. Het Parlement gaf geen uitvoering aan deze ontwerpaanbeveling.

Aangezien het Parlement had erkend dat het vraagstuk nadere aandacht vergde en de besprekingen tussen de instellingen over dit onderwerp nog gaande waren, sloot de Ombudsman de zaak met een kritische opmerking. Hij benadrukte daarbij dat hiermee niet de mogelijkheid was uitgesloten dat de zaak opnieuw zou worden beoordeeld in het licht van de conclusies die de instellingen zouden trekken.

3.4.2 De Raad van de Europese Unie

DE AFHANDELING VAN EEN VERZOEK OM INFORMATIE

Samenvatting van het besluit inzake klacht 817/2006/TN tegen de Raad van de Europese Unie

Klager nam telefonisch contact op met de Raad om te vragen of deze verplicht was of mogelijkheden had om steun te betuigen aan Denemarken in de onenigheid tussen dit land en een aantal moslimlanden. Klager vroeg of hij de Hoge Vertegenwoordiger voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en Secretaris-Generaal van de Raad van de EU, de heer SOLANA, te spreken kon krijgen en werd doorverbonden met een secretaresse die hem meedeelde dat hij de heer SOLANA niet kon spreken. De secretaresse zei dat de vraag niet eenvoudig te beantwoorden was en verbond hem door met de persoon die verantwoordelijk was voor de contacten met de pers. Die persoon kon de vraag evenmin beantwoorden.

Klager wendde zich tot de Ombudsman met de bewering dat de Raad niet gehandeld had in overeenstemming met zijn beleid van een grotere openheid en vriendelijkheid jegens burgers.

Volgens de Raad was het niet onredelijk dat een persvoorlichter geen antwoord had kunnen geven dat het standpunt van de Raad weergaf. Op dat moment was de Raad zich nog aan het beraden over zijn gedetailleerde standpunt inzake de kwestie. Deze omstandigheden in aanmerking genomen kon de Raad zich moeilijk voorstellen welk zinvol antwoord had kunnen worden gegeven aan klager.

De ombudsman achtte het niet onredelijk dat klager met zijn verzoek om informatie was doorverwezen naar de persvoorlichter, aangezien de persvoorlichter normaliter op de hoogte zou moeten zijn van het standpunt van de Raad over verschillende onderwerpen. De persvoorlichter had klager echter moeten uitleggen dat de Raad nog geen standpunt over de kwestie had ingenomen, als dat het geval was. Als de persvoorlichter niet over de kennis beschikte die noodzakelijk was om een antwoord te kunnen geven, had hij klager moeten adviseren een schriftelijk verzoek om informatie in te dienen, overeenkomstig artikel 22, lid 2, van de Europese Code van Goed Administratief Gedrag. Dat in de onderhavige zaak verzuimd was klager dergelijke informatie of raad te geven, was een geval van wanbeheer.

3.4.3 De Europese Commissie

ONEERLIJKE BEHANDELING VAN GEDETACHEERDE NATIONALE DESKUNDIGEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 495/2003/ELB tegen de Europese Commissie

De klacht werd ingediend door een echtpaar dat bij de Commissie werkzaam was als gedetacheerde nationale deskundigen. De klacht betrof het recht van de vrouw op vergoedingen. De Commissie

verstrekte haar lagere verblijfsvergoedingen omdat de plaats waar zij gedetacheerd was (Brussel) beschouwd werd als haar woonplaats. Volgens klagers was Parijs de plaats van aanwerving van de vrouw en had zij dus de volledige verblijfsvergoeding moeten krijgen.

In haar advies verklaarde de Commissie dat, overeenkomstig artikel 20 van het besluit van de Commissie van 30 april 2002 dat op dergelijke vergoedingen van toepassing was, de hoofdverblijfplaats van de echtgenoot Brussel was. De echtgenote werd derhalve geacht haar verblijfplaats eveneens in Brussel te hebben en zij had slechts recht op de lagere vergoedingen.

Na de Franse en de Engelse taalversie van het Commissiebesluit met elkaar te hebben vergeleken, stelde de Ombudsman een minnelijke schikking voor. Hij stelde voor dat de Commissie zou overwegen de echtgenote (i) de volledige dagvergoeding te betalen waarop zij recht leek te hebben volgens de Franse versie van artikel 17 en (ii) de aanvullende vaste toelage te betalen waarop zij recht leek te hebben volgens zowel de Engelse als de Franse versie van artikel 18.

De Commissie verwierp het voorstel. Zij stelde zich op het standpunt dat het de bedoeling van de auteur van het besluit was uit te sluiten dat een deskundige een vergoeding volgens het hogere tarief zou worden betaald wanneer deze deskundige gedetacheerd werd naar een plaats waar zijn of haar echtgeno(o)t(e) al gevestigd was. De Commissie gaf toe dat de Franse versie van het besluit een vertaalfout bevatte, maar was van mening dat een dergelijke fout geen wettelijk recht kon creëren en geen geval van wanbeheer vormde.

In februari 2004 nam de Commissie een nieuw besluit aan waarin zowel de Franse als de Engelse taalversie werd gewijzigd om uitvoering te geven aan wat volgens de Commissie de bedoeling was geweest in het besluit uit 2002.

In december 2005 deed de Ombudsman de verantwoordelijke commissaris een schrijven toekomen waarin hij hem vroeg zich persoonlijk in te zetten om tot een bevredigende oplossing van de klacht te komen, waarbij hij erop wees dat deze oplossing de vorm zou kunnen aannemen van een betaling *ex gratia* aan de klagers. De Commissie stelde zich in haar antwoord op het standpunt dat zij de toepasselijke regels correct had geïnterpreteerd en verwierp het voorstel van de ombudsman.

De ombudsman was van mening dat de Commissie oneerlijk gehandeld had door klagers in wezen te behandelen alsof op het tijdstip in kwestie niet het eerdere besluit, maar het nieuwe van kracht was geweest. Dit was een geval van wanbeheer en de Ombudsman maakte hierover een kritische opmerking. Bovendien betreunde hij het dat de Commissie een kans voorbij had laten gaan om te laten zien dat zij de beginselen van behoorlijk bestuur hoog in het vaandel heeft staan. De Ombudsman kondigde aan van plan te zijn om samen met de verantwoordelijke commissaris te onderzoeken hoe in het betrokken directoraat-generaal het beste een cultuur van dienstverlening kon worden bevorderd.

TOEGANG TOT DOCUMENTEN: KOSTEN VOLGENS NATIONALE WETGEVING EN GRONDEN VOOR WEIGERING VAN GEDEELTELIJKE TOEGANG

Samenvatting van het besluit inzake klacht 617/2003/IP tegen de Europese Commissie

Klager verzocht de Commissie om toegang tot bepaalde documenten op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001⁹. De Commissie willigde het verzoek niet in op grond van het argument dat openbaarmaking zou leiden tot de ondermijning van de bescherming van de commerciële belangen van een natuurlijk of rechtspersoon (artikel 4, lid 2, eerste streepje, van de Verordening).

⁹

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 145, blz. 43.

Na de opmerkingen van klager en de Commissie te hebben bestudeerd, formuleerde de Ombudsman een ontwerpaanbeveling waarin hij stelde dat de Commissie ofwel haar besluit diende te heroverwegen en toegang diende te verschaffen tot die documenten of gedeelten daarvan waarop de bovengenoemde uitzondering niet van toepassing was, ofwel voldoende gedetailleerd diende uit te leggen waarom (sommige van) deze documenten of gedeelten ervan onder de genoemde uitzonderingsbepaling vielen.

De Commissie erkende in haar omstandig advies dat een aantal van de documenten waarom klager verzocht had volgens de Italiaanse wetgeving openbare documenten waren. Aangezien ze in Italië echter niet gratis beschikbaar waren voor het publiek, meende de Commissie dat het ongepast en in strijd met het beginsel van loyale samenwerking tussen de instelling en de betreffende lidstaat zou zijn geweest als zij klager gratis exemplaren van de documenten in kwestie had verstrekt. Zij stelde daarom als billijke oplossing voor klager de relevante documenten te laten raadplegen ten kantore van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek in Ispra.

Ten aanzien van de optie gedeeltelijke toegang te verschaffen tot de overige documenten, betoogde de Commissie dat het bladzij voor bladzij beoordelen van de betreffende documenten en het selecteren van beperkte fragmenten daarvan tot een volstrekt onevenredige administratieve belasting zou hebben geleid en dat het publieke belang van toegang tot fragmenten van een document geen rechtvaardiging vormde voor het administratieve werk dat daarmee gemoeid was.

De ombudsman vond de argumenten van de Commissie niet overtuigend. Omdat het zijns inziens echter niet duidelijk was wat het Europees Parlement zou kunnen doen om de Ombudsman en klager te helpen, concludeerde hij dat het niet zinvol was een speciaal verslag in te dienen en sloot hij de zaak met twee kritische opmerkingen. De Ombudsman wees er in het bijzonder op dat Verordening (EG) nr. 1049/2001 geen uitzonderingsbepaling bevat die de Europese Unie zou verplichten de toegang tot documenten te weigeren, louter en alleen omdat de openbaarmaking van die documenten in een bepaalde lidstaat niet gratis is. Ook bracht hij in herinnering dat het Gerecht van eerste aanleg had vastgesteld dat de instellingen, in bepaalde gevallen, het belang van het publiek wanneer gedeeltelijk toegang wordt geboden tot de gevraagde documenten mogen afwegen tegen de werklast die op deze wijze ontstaat. De Ombudsman merkte echter tevens op dat het Gerecht dit beginsel afhankelijk stelde van concreet en individueel onderzoek van de documenten in kwestie. In de onderhavige zaak leek dergelijk concreet en individueel onderzoek niet te zijn verricht.

WEIGERING PROCESKOSTEN TE BETALEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1537/2003/ELB (Vertrouwelijk) tegen de Europese Commissie

Klager was een tijdelijk functionaris van de Commissie. Er werd een tuchtprocedure tegen hem ingesteld, waarna hij werd vrijgesproken van de tegen hem ingediende aanklachten. Nadat hij was vrijgesproken, verzocht klager om schadeloosstelling, onder andere voor de onkosten die hij gemaakt had om zijn verdediging voor te bereiden.

Volgens de Commissie had klager geen recht op schadeloosstelling voor zijn proceskosten, omdat de tuchtprocedure niet voor de tuchtraad was gevoerd.

Na de opmerkingen van klager en de Commissie te hebben bestudeerd, deed de Ombudsman een voorstel voor een minnelijke schikking, waarin hij opperde dat de Commissie, gezien de ernst van de beschuldigingen die tegen klager waren ingediend en de lange tijd die was verstreken voordat zij besloten had geen beroep te doen op de tuchtraad, zou kunnen overwegen klager schadeloos te stellen voor de onkosten die hij redelijkerwijs voor zijn verdediging gemaakt had tijdens de tuchtprocedure.

In haar antwoord op het voorstel van de Ombudsman stelde de Commissie zich op het standpunt dat, ongeacht de ernst van de beschuldigingen die tegen klager waren ingediend en de lange tijd die was verstreken voordat zij besloten had geen beroep te doen op de tuchtraad, het Statuut van de ambtenaren haar belette klager de onkosten te vergoeden die hij redelijkerwijs voor zijn verdediging gemaakt had.

In november 2005 verzocht de Ombudsman de verantwoordelijke commissaris schriftelijk zich persoonlijk in te zetten om een voor klager bevredigende oplossing te vinden. In zijn antwoord herhaalde de commissaris dat de Commissie het niet eens was met de interpretatie van het Statuut van de ambtenaren die de Ombudsman had gegeven en dat zij zijn voorstel verwierp.

De ombudsman meende dat het Statuut van de ambtenaren de Commissie niet belette positief te reageren op zijn voorstel om te overwegen de onkosten die klager redelijkerwijs voor zijn verdediging gemaakt had ex gratia te betalen. De Ombudsman kwam derhalve tot de conclusie dat de weigering van de Commissie om de onkosten van klager te vergoeden, ongeacht de ernst van de beschuldigingen die tegen hem waren ingediend en de lange tijd die was verstreken voordat de Commissie besloten had geen beroep te doen op de tuchtraad, een geval van wanbeheer vormde.

Gezien het feit dat de Commissie niet alleen een voorstel voor een minnelijke schikking had verworpen, maar evenmin was ingegaan op een ander initiatief om de zaak op te lossen, dat aan de verantwoordelijke commissaris persoonlijk was voorgelegd, achtte de Ombudsman het zinloos een ontwerpaanbeveling op te stellen. De Ombudsman stelde zich tevens op het standpunt dat de waarschijnlijke consequenties van het wanbeheer niet ernstig genoeg waren om een speciaal verslag aan het Europees Parlement te rechtvaardigen. De Ombudsman sloot daarom de zaak af met een kritische opmerking.

De ombudsman gaf voorts aan het te betreuren dat het verantwoordelijke directoraat-generaal van de Commissie een kans voorbij had laten gaan om te laten zien dat het de beginselen van behoorlijk bestuur hoog in het vaandel heeft staan en hij kondigde aan van plan te zijn om, samen met de verantwoordelijke commissaris, te onderzoeken hoe in het betrokken directoraat-generaal het beste een cultuur van dienstverlening kon worden bevorderd.

NB: De klacht was gericht tegen zowel de Commissie als OLAF. Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek echter dat alleen de Commissie verantwoordelijk was voor de belangrijkste kwesties die aan de orde waren gesteld. Het voorstel van de Ombudsman voor een minnelijke schikking en de kritische opmerking in zijn besluit tot afsluiting van de zaak waren dan ook uitsluitend aan de Commissie gericht en niet aan OLAF.

WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN AUDITRAPPORT - 2

Samenvatting van een besluit inzake klacht 1764/2003/ELB tegen de Europese Commissie

Klager verzocht de Commissie om toegang tot een auditrapport over Niger. Hij kreeg echter slechts gedeeltelijk toegang tot het document (passages over de nationale wetgeving). Klager voerde aan dat de Commissie Verordening 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten¹⁰ niet in acht had genomen, doordat zij hem geen toegang gaf tot het resterende gedeelte van het auditrapport. Hij eiste dat hij toegang tot het volledige document zou krijgen.

De Commissie stelde zich op het standpunt dat de weigering om toegang tot de resterende delen van het auditrapport te verlenen, gerechtvaardigd was omdat openbaarmaking ervan de bescherming van het doel van audits en van het openbaar belang met het oog op de internationale betrekkingen zou ondermijnen. Bovendien waren bepaalde gedeelten met persoonsgegevens niet voor het publiek toegankelijk op grond van de uitzondering die hiervoor in Verordening nr. 1049/2001 is opgenomen.

¹⁰

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 145, blz. 43.

De Ombudsman stelde een minnelijke schikking voor en voerde daartoe het volgende aan: met betrekking tot de uitzondering ter bescherming van het doel van audits had de Commissie niet aangetoond dat zij zich op deze uitzondering kon beroepen om de toegang van het publiek tot het auditrapport te beperken. Wat de bescherming van het openbaar belang met het oog op de internationale betrekkingen betreft, had de Commissie onvoldoende onderbouwd waarom zij de toegang tot die gedeelten van het rapport had geweigerd waarvan zij zelf aangaf dat die openbaar gemaakt konden worden. De Ombudsman stelde de Commissie voor om toegang te verlenen tot die gedeelten van het rapport waarvan zij zelf had aangegeven dat deze openbaar gemaakt konden worden.

Hoewel de Commissie akkoord ging een gedeelte van het document openbaar te maken, maakte klager duidelijk dat het gecensureerde materiaal in wezen het geheel van de essentiële inhoud van het auditrapport vertegenwoordigde.

De Ombudsman merkte op dat de Commissie over een ruime bevoegdheid beschikt bij haar besluitvorming om de toegang tot documenten te weigeren op basis van de bescherming van het algemeen belang met het oog op de internationale betrekkingen. De beoordeling van de Ombudsman in deze zaak bleef derhalve beperkt tot een toetsing of er voldaan was aan de procedurele regels en de plicht om redenen aan te voeren voor een besluit, of de feiten juist waren weergegeven, en of er sprake was van een duidelijke beoordelingsfout of van machtsmisbruik. Wat het vermelden van de redenen voor het besluit betreft, wees de Ombudsman erop dat het de taak van de betreffende instelling is om aan te tonen dat de documenten waarvoor toegang was verzocht, inderdaad tot de uitzonderingen behoren zoals neergelegd in Verordening nr. 1049/2001. Tegelijkertijd gaf de Ombudsman echter aan dat het wel eens onmogelijk zou kunnen zijn om voor elk afzonderlijk document de redenen te geven die de aanleiding tot de geheimhouding vormen zonder dan ook meteen de inhoud van het document openbaar te maken. In dergelijke gevallen zou het effect van die uitzondering dus volledig verloren gaan.

De Ombudsman merkte op dat in het kader van het auditrapport een diepgaande analyse van de overheidsadministratie in Niger was gemaakt. Hij wees er daarnaast op dat de Commissie van mening was dat een volledige openbaarmaking van het betreffende document tot een verslechtering van haar betrekkingen met Niger zou kunnen leiden. De Ombudsman constateerde dat de Commissie een duidelijke motivering had gegeven voor de betwiste weigering en dat deze motivering, hoe kort ook, afdoende was tegen de achtergrond van het feit dat door het geven van aanvullende informatie (en met name door te verwijzen naar de inhoud van het document) het doel van de ingeroepen uitzondering teniet zou worden gedaan. De Ombudsman stelde verder vast dat het betwiste besluit niet ongeldig was wegens een kennelijke beoordelingsfout ten aanzien van de bescherming van het algemeen belang met het oog op de externe betrekkingen. De Ombudsman concludeerde dan ook dat er met betrekking tot de betwiste weigering van de Commissie om klager toegang tot bepaalde delen van het betreffende auditrapport te verlenen, geen sprake was van wanbeheer.

Klager stelde voorts dat het documentenregister van de Commissie niet volledig was, omdat hij bij het zoeken in dat register slechts twee documenten aantrof die relevant waren voor de audit.

De Commissie had besloten dat haar documentenregister in eerste instantie alleen verwijzingen diende te bevatten naar documenten die voornamelijk betrekking hebben op haar activiteiten op wetgevingsgebied. Later zou de reikwijdte van het register geleidelijk verder uitgebreid worden. Om klager tegemoet te komen, had de Commissie wel een lijst opgesteld met beschikbare documenten die verband hielden met de betreffende audit.

De Ombudsman merkte op dat het publiek veel belang hecht aan een goed financieel beheer en dat auditrapporten waardevolle informatie kunnen geven over de wijze waarop Gemeenschapsgelden worden gebruikt. De beginselen van behoorlijk bestuur vereisen dan ook dat er bij het opzetten van een documentenregister hoge prioriteit wordt toegekend aan auditrapporten en relevante documenten waarover de Commissie de beschikking heeft. De Ombudsman wees erop dat de Commissie over de inhoud van haar register slechts algemene opmerkingen had gemaakt en dat zij daarmee niet op adequate wijze had gereageerd op de tekortkoming waarop klager had gewezen.

De Ombudsman was van mening dat het documentenregister van de Commissie met betrekking tot de documenten die verband hielden met de betreffende audit, tekortschoot. Dat betekende dat er op dit punt van wanbeheer sprake was en de Ombudsman maakte hierover een kritische opmerking.

VERZUIM OM TE RAGEREN OP EEN KLACHT DIE INGEDIEND WAS OP GROND VAN ARTIKEL 90, LID 2, VAN HET STATUUT VAN DE AMBTENAREN

Samenvatting van een besluit inzake klacht 2227/2004/MF tegen de Europese Commissie

Op 14 maart 2003 diende klager op grond van artikel 90, lid 2, van het Statuut een klacht in tegen het besluit van de Commissie in verband met zijn reiskosten voor een missie. Aangezien deze klacht nooit naar de verantwoordelijke diensten was doorgestuurd, diende klager op 19 augustus 2003 een nieuwe klacht tegen de Commissie in. In zijn klacht aan de Ombudsman voerde klager aan dat de Commissie verzuimd had om een met redenen omkleed antwoord te geven op zijn klacht op grond van artikel 90, lid 2.

De Commissie stelde zich op het standpunt dat het niet reageren op een klacht op grond van artikel 90, lid 2, impliciet beschouwd moest worden als een besluit dat de klacht niet-ontvankelijk verklaard was.

Gezien het standpunt van de Ombudsman in eerdere zaken waarin hij het van een goed administratief gedrag vond getuigen als het tot aanstelling bevoegde gezag een expliciet antwoord zou geven op alle klachten op grond van artikel 90, lid 2, overwoog de Ombudsman dat het verzuim van de Commissie om een met redenen omkleed antwoord op de klacht van klager te geven een geval van wanbeheer was.

Dientengevolge stuurde de Ombudsman een ontwerpaanbeveling aan de Commissie om alsnog een met redenen omklede reactie te geven op de klacht van klager op grond van artikel 90, lid 2.

De Commissie ging uitgebreid in op deze ontwerpaanbeveling en wees op haar beperkte middelen. Zij verklaarde verder dat de mogelijkheid om een beroep impliciet te verwerpen, bedoeld was om speelruimte over te houden teneinde prioriteiten vast te kunnen stellen met het oog op een goede administratie. De Commissie was van mening dat een impliciete afwijzing van een beroep niet als een geval van wanbeheer aangemerkt kon worden, aangezien de mogelijkheid daartoe zowel in het Statuut van de ambtenaren was voorzien als in de nationale rechtstelsels van een aantal lidstaten. De Commissie voegde daaraan toe dat er in de afgelopen twee jaar slechts vijf klachten impliciet verworpen waren op een totaal van 1 211 klachten op grond van artikel 90, lid 2. Daarnaast gaf de Commissie aan dat in het oorspronkelijke besluit over de onkosten voor de missie de redenen werden genoemd waarop dit besluit was gebaseerd.

Omdat de Commissie de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman niet had overgenomen, achtte hij het noodzakelijk om het navolgende onder de aandacht te brengen:

Het zou van een goed administratief gedrag getuigen als het tot aanstelling bevoegde gezag een expliciet antwoord zou geven op alle klachten op grond van artikel 90, lid 2. In haar uitgebreide standpunt was de Commissie niet ingegaan op de redenen waarop de ontwerpaanbeveling was gebaseerd. Het bijzonder kleine aantal impliciete afwijzingen leek te bevestigen dat de beperkte middelen van de Commissie niet als reden aangevoerd konden worden om geen expliciete reactie op dergelijke klachten te geven. Het was weliswaar acceptabel dat de Commissie prioriteiten moest kunnen stellen met betrekking tot klachten die op grond van artikel 90, lid 2, aan haar werden voorgelegd, maar dat betekende niet dat een besluit om geen enkele reactie op een bepaalde klacht te geven, in overeenstemming was met de beginselen van behoorlijk bestuur. Zoals ook blijkt uit de Europese jurisprudentie, heeft het wanbeheerconcept niet alleen betrekking op onwettigheid. Het feit dat het oorspronkelijke besluit van de Commissie over de reiskosten van klager in verband met zijn missie met redenen omkleed was, was uiteraard ontoereikend. Indien de Commissie van

mening was dat het betreffende besluit juist was en de noodzakelijke motivering bevatte, zou het des te eenvoudiger voor haar moeten zijn om een met redenen omkleed antwoord te geven op de klacht op grond van artikel 90, lid 2. Aangezien de Commissie de eerste klacht van klager op grond van artikel 90, lid 2, niet adequaat had afgehandeld, was het des te noodzakelijker dat zij in ieder geval wel een antwoord zou geven op zijn tweede klacht van 19 augustus 2003 op grond van dat artikel.

De Ombudsman benadrukte daarom nogmaals zijn standpunt dat op basis van de beginselen van behoorlijk bestuur een schriftelijke reactie vereist was op klachten op grond van artikel 90, lid 2, en wel binnen de termijn van vier maanden zoals vastgelegd in dat artikellid. Doordat de Commissie in het onderhavige geval niet expliciet had gereageerd, was er dus sprake van wanbeheer.

Aangezien klager in zijn reactie op het standpunt van de Commissie verklaarde dat hij het niet zinvol achtte dat zijn klacht verder werd onderzocht, concludeerde de Ombudsman dat een speciaal verslag aan het Europees Parlement overbodig was. De Ombudsman sloot daarom de zaak af met een kritische opmerking.

DISCRIMINATIE IN DE AFHANDELING VAN EEN INSCHRIJVING EN VERZUIM TOEGANG TE VERLENEN TOT DOCUMENTEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2437/2004/GG tegen de Europese Commissie

In 2003 publiceerde de Commissie een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van het programma Leonardo da Vinci. Gegadigden moesten voorontwerpen indienen, die door de Commissie werden beoordeeld met de hulp van externe deskundigen. De gegadigden van wie het voorontwerp was uitgekozen, kregen de opmerkingen en suggesties van de externe deskundigen toegestuurd en werden uitgenodigd volledige voorstellen in te dienen.

De Commissie deelde klager mee dat zijn voorontwerp niet geselecteerd had kunnen worden omdat hij zich niet aan de gestelde termijn had gehouden. De Commissie gaf later toe een fout te hebben gemaakt. Om deze fout te herstellen, nodigde zij klager uit een volledig voorstel in te dienen. Klager ging op die uitnodiging in. In juni 2004 deelde de Commissie hem evenwel mee dat besloten was zijn project niet te subsidiëren.

In zijn klacht aan de Ombudsman beweerde klager dat hij gediscrimineerd was, aangezien hij het had moeten stellen zonder de opmerkingen van de externe deskundigen waarmee hij zijn voorontwerp had kunnen verbeteren. Hij eiste een schadevergoeding van meer dan 11 000 EUR. Daarnaast beweerde hij dat de Commissie zijn verzoek om toegang tot documenten niet naar behoren had afgehandeld.

De ombudsman was van mening dat de Commissie snel en constructief had gehandeld toen zij op de betreffende fout was gewezen. Zij had er echter geen zorg voor gedragen dat klager op dezelfde wijze behandeld werd als de andere gegadigden die waren uitgenodigd een volledig voorstel in te dienen. De Ombudsman stelde daarom een ontwerpaanbeveling op, waarin hij de Commissie uitnodigde klager een eerlijke schadevergoeding te geven; deze kon veel lager zijn dan het bedrag dat klager had geëist. Ook deed de Ombudsman de aanbeveling dat de Commissie zich zou buigen over het verzoek van klager om toegang tot documenten in zijn volledige reikwijdte, zowel in procedureel als in inhoudelijk opzicht.

In haar omstandig advies verklaarde de Commissie onder andere dat klager uitdrukkelijk had geweigerd zijn voorontwerp te laten evalueren en dat er daarom geen grond was voor een eis tot schadevergoeding. Ook maakte de Commissie andere documenten uit haar bestand openbaar.

De ombudsman vond de redenering van de Commissie niet overtuigend, temeer daar zij zich ervan bewust was geweest dat de toestemming om een volledig voorstel in te dienen op zich niet voldoende was om een gelijke behandeling te garanderen. In zijn opmerkingen over het omstandig advies van de Commissie verklaarde klager echter dat in de gegeven omstandigheden

de enige correcte en mogelijke aanpak zou zijn geweest het betreffende deel van de oproep tot het indienen van voorstellen geheel opnieuw te publiceren. De Ombudsman concludeerde daarom dat verondersteld moest worden dat klager, door een volledig voorstel in te dienen, welbewust en weloverwogen had besloten het risico te nemen dat deze handelwijze niet tot een bevredigend resultaat zou leiden. De Ombudsman was dan ook van mening dat er niet langer een grond was voor de eis tot schadevergoeding.

Wat de toegang tot documenten betreft, was het nog steeds onduidelijk of de Commissie klager alle documenten in haar dossier had verstrekt die betrekking op hem hadden. De Ombudsman verzocht de Commissie derhalve de betreffende punten opnieuw te bekijken. De Commissie antwoordde dat er geen speciaal dossier was over de inschrijving van klager naar aanleiding van de oproep tot het indienen van voorstellen en dat alle relevante documenten openbaar waren gemaakt.

De ombudsman stelde zich op het standpunt dat het, gezien de bijzondere omstandigheden van de zaak, niet nodig was een kritische opmerking te maken over de discriminatie die had plaatsgevonden. Hij maakte echter wel kritische opmerkingen over de afhandeling van het verzoek om toegang tot documenten, zowel wat de inhoud betrof als met betrekking tot de procedure.

GEBREK AAN RECHTSMIDDELEN IN EUROPESE SCHOLEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 3403/2004/GG tegen de Europese Commissie

De zoon van klager bezocht de Europese school in Brussel tot 2003, toen hij zijn eindexamen deed. Zijn leraar gaf hem een 9,5 ("uitmuntend") voor zijn schriftelijk examen Duits. Aangezien de tweede examinerator hem echter slechts een 5,5 gaf ("onvoldoende"), werd een beroep gedaan op een derde examinerator, die het eindcijfer vaststelde op een 6,0.

Klagers gingen in beroep, maar de kamer van beroep van de Europese school achtte zichzelf niet bevoegd de zaak te behandelen. De kamer stelde dat artikel 27 van het Verdrag houdende het Statuut van de Europese scholen, dat sinds 2002 van kracht was, weliswaar voorzag in dergelijke beroepen, maar dat op grond van de huidige uitvoeringsbepalingen een beroep in een zaak als de onderhavige niet mogelijk was.

Klagers wendden zich tot de ombudsman. Aangezien de Europese scholen zelf geen communautaire instellingen of organen zijn, moest het onderzoek van de Ombudsman zich toespitsen op de rol van de Commissie. Klagers benadrukten dat het de taak van de Commissie was hun recht op een eerlijke procedure te waarborgen.

In februari 2005 werden nieuwe uitvoeringsbepalingen aangenomen. De kamer van beroep weigerde echter opnieuw de zaak van klagers in behandeling te nemen, omdat de nieuwe bepalingen niet met terugwerkende kracht konden worden toegepast.

Na een vergeefse poging een minnelijke schikking tot stand te brengen, stelde de Ombudsman een ontwerpaanbeveling op waarin hij de Commissie dringend verzocht ervoor te zorgen dat er een voorstel tot wijziging van de uitvoeringsbepalingen zou worden voorgelegd aan de raad van bestuur van de Europese scholen, zodat de kamer van beroep zich over de zaak van klagers kon buigen.

In haar antwoord wees de Commissie erop dat zij de Europese scholen had meegedeeld dat er geen juridische bezwaren tegen een dergelijk voorstel bestonden. De Commissie voegde hieraan toe dat een voorbereidende commissie van de raad van bestuur het vraagstuk vervolgens had besproken, maar besloten had voorstellen tot wijziging van de bestaande situatie niet te steunen, wat de Commissie ten zeerste betreunde. De Commissie had in haar ogen alles gedaan wat redelijkerwijs mogelijk was.

De ombudsman juichte de constructieve en aanhoudende inspanningen van de Commissie ten behoeve van klagers toe. Zijns inziens was de betrokkenheid van de Commissie in het stelsel van

Europese scholen echter dermate belangrijk, dat zij er actief voor diende te zorgen dat de Europese scholen de beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen.

De ombudsman bracht in herinnering dat de noodzakelijke wijziging van de betreffende uitvoeringsbepaling niets meer beoogde dan de concrete tenuitvoerlegging van artikel 27 van het Verdrag vanaf de datum waarop het Verdrag in werking was getreden. Er leken geen geldige redenen te zijn die de raad van bestuur zouden verhinderen een dergelijke wijziging goed te keuren.

De ombudsman meende dat de Commissie, aangezien duidelijk was waarin het probleem precies gelegen was, erop had moeten aandringen dat de raad van bestuur zich over het voorstel zou buigen. Aangezien de Commissie dit had nagelaten, maakte de Ombudsman een kritische opmerking.

In aanmerking genomen dat de nieuwe uitvoeringsbepalingen in 2005 van kracht waren geworden en het aantal personen dat door het probleem in kwestie getroffen werd zeer beperkt leek te zijn, achtte de Ombudsman het niet gerechtvaardigd een speciaal verslag aan het Europees Parlement te zenden over de zaak. Vergelijkbare vraagstukken komen echter aan de orde in twee andere zaken die de Ombudsman nog in behandeling heeft (2153/2004/MF en 3323/2005/WP) en de uitkomst van deze zaken staat los van het onderhavige besluit.

Klagers deelden de Ombudsman mee dat zij tevreden waren over de wijze waarop hij de zaak had afgehandeld en dat zij hoopten dat de Commissie dit besluit onder de aandacht van de Europese scholen zou brengen.

De Commissie deelde de Ombudsman vervolgens mee dat zij, gezien het belang van het vraagstuk, de secretaris-generaal van de Europese scholen verzocht had het besluit van de Ombudsman op de agenda van de raad van bestuur te plaatsen. Ook stelde zij de Ombudsman ervan op de hoogte dat de Europese scholen een code van goed administratief gedrag hadden aangenomen (deze is te vinden op de website van de Europese scholen).

WEIGERING OM TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN TOELICHTING VAN DE COMMISSIE VOOR EEN GESCHILLENPANEL VAN DE WERELDHANDELSORGANISATIE

Samenvatting van een besluit inzake klacht 582/2005/PB tegen de Europese Commissie

Friends of the Earth werd geen toegang verleend tot de *tweede toelichting* van de Commissie voor een geschillenpanel van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO"). Het geschil was ontstaan na een klacht van de Verenigde Staten en andere landen in verband met de houding van de Europese Gemeenschap ten aanzien van de commercialisering van de biotechnologie (genetisch gemodificeerde organismen). Klager stelde dat de Commissie inbreuk maakte op Verordening nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten¹¹. In haar standpunt voerde de Commissie aan dat *de WTO-procedure voor de beslechting van geschillen vergelijkbaar is met een gerechtelijke procedure* in de zin van artikel 4, lid 2, tweede gedachtestreepje, van Verordening nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten waarin het navolgende is bepaald: "De instellingen weigeren de toegang tot een document wanneer de openbaarmaking ervan zou leiden tot ondermijning van de bescherming van: (...) – gerechtelijke procedures (...)".

De Ombudsman wees erop dat uitzonderingen om de toegang van het publiek te beperken, strikt geïnterpreteerd en toegepast dienen te worden. Het argument dat "gerechtelijke procedures" uit hoofde van artikel 4, lid 2, tweede gedachtestreepje, van Verordening nr. 1049/2001 ook *procedures voor de beslechting van geschillen die vergelijkbaar zijn met gerechtelijke procedures* omvatten, was

¹¹

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 145, blz. 43.

gebaseerd op een ontoelaatbaar ruime interpretatie. Bovendien had de Commissie niet aangetoond dat de communautaire wetgever met de term “gerechtelijke procedures” in Verordening nr. 1049/2001 ook doelde op andersoortige procedures voor geschillenbeslechting. Tegen die achtergrond stelde de Ombudsman zich op het standpunt dat de weigering van de Commissie om toegang tot het betreffende document te verlenen, onvoldoende onderbouwd was en maakte hij derhalve een kritische opmerking.

Voor wat betreft de eis van klager dat de toelichtingen van de Commissie in de toekomst openbaar gemaakt dienen te worden op het moment dat deze bij het WTO-panel worden ingediend, benadrukte de Ombudsman dat zijn conclusie dat er van wanbeheer sprake was (zie boven) op zichzelf niet betekende dat de Commissie in het algemeen verplicht was om haar toelichtingen bij WTO-geschillen in het stadium van de procedures waarna klager verwees, te publiceren of anderszins openbaar te maken.

REGELS VOOR BIJZONDER VERLOF VOOR NATIONALE DESKUNDIGEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 760/2005/GG tegen de Europese Commissie

Klaagster was als gedetacheerd nationaal deskundige (“GND”) werkzaam voor de Commissie. Haar verzoek om bijzonder verlof te mogen opnemen om voor een rechtbank te getuigen, werd afgewezen met als argument dat de geldende regels niet voorzagen in deze mogelijkheid voor GND’s.

In haar klacht aan de Ombudsman beweerde klagster dat deze weigering een vorm van discriminatie was, gezien het feit dat functionarissen van de Gemeenschappen in dergelijke omstandigheden wel gebruik konden maken van bijzonder verlof.

Het advies van de Commissie leek te suggereren dat, ten eerste, een eventuele ongelijke behandeling die misschien bestond, verklaard werd door de objectieve verschillen tussen functionarissen en GND’s en, ten tweede, er in essentie geen sprake was van ongelijke behandeling tussen functionarissen en GND’s, aangezien de afwezigheid van een specifieke bepaling die bijzonder verlof voor GND’s in dergelijke gevallen mogelijk maakt, gecompenseerd werd door de mogelijkheid bijzonder verlof te krijgen uit hoofde van andere rubrieken.

De ombudsman vond de argumenten van de Commissie niet overtuigend omdat de Commissie (i) geen bevredigend antwoord had gegeven op de vraag waarom de bestaande verschillen tussen functionarissen en GND’s haar het recht zouden geven hen verschillend te behandelen wanneer het erom ging te beslissen over aanvragen voor bijzonder verlof om te getuigen in een rechtbank en (ii) niet had aangetoond dat functionarissen en GND’s in essentie gelijk werden behandeld.

De ombudsman stelde als minnelijke schikking voor dat de Commissie zou overwegen de huidige regels te wijzigen of te verduidelijken, om ervoor te zorgen dat GND’s onder dezelfde voorwaarden als functionarissen bijzonder verlof kunnen krijgen wanneer zij voor een rechtbank moeten getuigen. Omdat de Commissie niet op het voorstel inging, herhaalde de Ombudsman het in de vorm van een ontwerpaanbeveling.

In haar omstandig advies verklaarde de Commissie, zonder hier verder over uit te weiden, dat zij het voorstel van de Ombudsman zou bestuderen in de context van een toekomstige, meer uitgebreide beoordeling van de situatie van GND’s. De Commissie wees erop dat klagster niettemin een extra dag gewoon verlof voor 2006 had gekregen.

Dit antwoord stelde de Ombudsman niet tevreden, aangezien het geen belofte inhield dat de ontwerpaanbeveling zou worden uitgevoerd.

Omdat een speciaal verslag aan het Europees Parlement niet op zijn plaats leek, sloot de Ombudsman de zaak met een kritische opmerking.

De ombudsman gaf voorts aan het te betreuren dat het verantwoordelijke directoraat-generaal van de Commissie een kans voorbij had laten gaan om te laten zien dat het de beginselen van behoorlijk bestuur hoog in het vaandel heeft staan en hij kondigde aan van plan te zijn om, samen met de verantwoordelijke commissaris, te onderzoeken hoe in het betrokken directoraat-generaal het beste een cultuur van dienstverlening kon worden bevorderd.

VERZUIM OM DUITSLAND GEHOOR TE LATEN GEVEN AAN EEN ARREST VAN HET EUROPEES HOF VAN JUSTITIE

Samenvatting van een besluit inzake klacht 1037/2005/GG tegen de Europese Commissie

In 1998 werd in Duitsland een *Verordnung betreffende de preventie en terugwinning van verpakkingsafval* (hierna de “Verpackungsverordnung”) ingevoerd om een Europese richtlijn in nationaal recht om te zetten. Op basis van de Verpackungsverordnung werden producenten en distributeurs verplicht om kosteloos lege productverpakkingen te accepteren en terug te winnen. Onder bepaalde voorwaarden kon aan deze verplichting worden voldaan door deel te nemen aan een algemeen systeem voor het inzamelen van verpakkingen. Distributeurs van bepaalde dranken dienden hun klanten statiegeld in rekening te brengen op plastic flessen en op blikjes, tenzij zij aan het algemene inzamelingsstelsel deelnamen. Indien echter niet aan bepaalde voorwaarden werd voldaan met betrekking tot het percentage herbruikbare verpakkingen voor dranken, konden producenten niet langer aan hun verplichtingen voldoen via deelname aan dat algemene systeem. In dergelijke gevallen zouden dranken in niet-herbruikbare verpakkingen onderworpen worden aan het statiegeld- en terugnamesysteem. Op 2 juli 2002 kondigden de Duitse autoriteiten aan dat het vanaf 1 januari 2003 verplicht was om statiegeld te heffen op niet-herbruikbare verpakkingen voor mineraalwater, bier en frisdranken.

Naar aanleiding van inbreukprocedures tegen Duitsland met betrekking tot mineraalwater oordeelde het Europees Hof van Justitie dat de betreffende voorschriften een belemmering vormden voor het intracommunautaire handelsverkeer (zaak C-463/01). Meer in het bijzonder was het Hof van oordeel dat de overgangstermijn die in de Verpackungsverordnung was voorzien, niet lang genoeg was.

In een tweede zaak die door een Duitse rechtbank aan het Europees Hof was voorgelegd (zaak C-309/02), oordeelde het Hof dat de overgang van een bepaald beheersysteem voor afval naar een ander beheersysteem uitsluitend verenigbaar was met het communautaire recht indien er op het moment van de overgang een systeem operationeel was waaraan de betreffende producenten en distributeurs ook daadwerkelijk konden deelnemen.

In de klacht aan de Ombudsman werd door twee juristen namens bedrijven waarop de Verpackungsverordnung van toepassing was, aangevoerd dat de Commissie verzuimd had de nodige maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat Duitsland de arresten van het Europees Hof ten uitvoer zou leggen.

Volgens de Commissie vormden de twee arresten geen adequate rechtsgrondslag om van Duitsland te verlangen dat het de desbetreffende voorschriften op zou schorten. In het eerste arrest oordeelde het Hof namelijk dat het feit dat de betreffende overgangstermijn niet lang genoeg was, de enige reden vormde waarom de verplichte statiegeldheffing niet in overeenstemming was met het communautaire recht. De Commissie was van mening dat die overgangstermijn door de periode die er inmiddels verstreken was, nu wel lang genoeg was geweest.

Wat het tweede arrest betreft, overwoog de Commissie dat dit niet van toepassing was op de onderhavige zaak omdat het om een prejudiciële beslissing ging waarin uitsluitend algemene voorwaarden werden gesteld met betrekking tot de verenigbaarheid van de statiegeldverplichting met het communautaire recht, zonder dat er daarbij sprake was van een beoordeling van het Duitse stelsel op zich. De vraag of het Duitse stelsel al dan niet in overeenstemming was met het communautaire recht vanwege een ontoereikende geografische dekking, was onderwerp van een

andere inbreukprocedure waarmee de Commissie op dat moment bezig was. Daarom waren er ook geen verdere maatregelen nodig.

De Ombudsman wees erop dat er ook sprake van wanbeheer kan zijn indien de overheid een rechtsvoorschrift of rechtsbeginsel verkeerd interpreteert. In het onderhavige geval was artikel 228 van het EG-Verdrag van toepassing. In artikel 228 wordt bepaald dat indien lidstaten geen adequate maatregelen nemen, de Commissie een met redenen omkleed advies dient uit te brengen en de mogelijkheid heeft om de zaak voor het Hof van Justitie te brengen.

De Ombudsman vond het logisch dat de invoering van een nieuw systeem vooraf gegaan dient te worden door een overgangstermijn. Hij was van mening dat de Commissie geen overtuigende juridische argumenten had aangevoerd ter ondersteuning van haar standpunt dat het arrest van het Hof niet langer geldig was, aangezien er inmiddels voldoende tijd was verstreken *na* de invoering van het systeem. De argumenten waarop de Commissie zich beriep, leken gebaseerd te zijn op opportunistische overwegingen.

Wat het tweede arrest van het Hof betreft, was de Ombudsman van mening dat de stelling dat de Commissie verzuimd had om te zorgen dat Duitsland dit arrest ten uitvoer zou leggen, ongegrond was, aangezien het een prejudiciële beslissing betrof over de interpretatie van het Verdrag. Hij was echter ook van mening dat in het arrest eenduidig naar de Duitse Verpackungsverordnung werd verwezen en naar de voorwaarden waaraan die regelgeving moest voldoen.

Maar ook al zou er inmiddels een adequate overgangstermijn zijn verstreken, dan nog was de Ombudsman van mening dat het standpunt van de Commissie dat er geen verdere maatregelen nodig waren met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het eerste arrest, uitsluitend te rechtvaardigen was indien de Commissie zich ervan verzekerd had dat er inderdaad voor alle betrokken bedrijven een bedrijfsklaar systeem beschikbaar was. De Commissie had echter al in een eerder stadium geconstateerd dat een dergelijk systeem er niet was. Daarnaast had de Commissie aangegeven dat de betreffende kwestie nog bestudeerd werd in het kader van een andere inbreukprocedure. De Ombudsman was dan ook van mening dat het standpunt van de Commissie niet consequent was.

Hij constateerde dat de Commissie haar verplichtingen op grond van artikel 228 van het EG-Verdrag verkeerd had geïnterpreteerd, doordat zij geen overtuigende argumenten had aangevoerd waaruit bleek dat er geen verdere maatregelen nodig waren om te zorgen dat Duitsland de arresten van het Hof ten uitvoer zou leggen.

Gezien het feit dat een van de inbreukprocedures tegen de Duitse Verpackungsverordnung nog niet was afgerond, was de Ombudsman van mening dat zijn standpunten - in de vorm van een kritische opmerking - alsnog door de Commissie in overweging genomen konden worden in het kader van die procedure.

TOEGANG TOT DOCUMENTEN BETREFFENDE DE TOEWIJZING VAN BROEIKASGASEMISSIERECHTEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1463/2005/TN tegen de Europese Commissie

De klacht betrof de weigering van de Commissie toegang te verschaffen tot documenten die betrekking hadden op de nationale plannen voor de toewijzing van broeikasgasemissierechten (nationale toewijzingsplannen – NTP's). De Commissie had de toegang tot de documenten in kwestie geweigerd op grond van artikel 4, lid 2, derde streepje, en artikel 4, lid 3, eerste alinea, van Verordening (EG) nr. 1049/2001¹² inzake de toegang van het publiek tot documenten, waarbij zij

¹²

Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, PB 2001 L 1451, blz. 43.

als argument aanvoerde dat zij nog in onderhandeling was met de lidstaten en dat toegang tot de betreffende documenten haar onderhandelingspositie in gevaar zou brengen.

Klager betoogde dat het standpunt van de Commissie inzake één NTP niet van invloed kon zijn op haar standpunt inzake een ander NTP, omdat alle NTP's afzonderlijk en zonder onderscheid moesten worden beoordeeld. Klager beweerde dat de Commissie hem de toegang tot de documenten in kwestie ten onrechte had geweigerd.

In haar advies betoogde de Commissie dat de beoordeling van de NTP's geschiedt in de vorm van een onderzoek waarmee wordt vastgesteld of de NTP's in overeenstemming zijn met Richtlijn 2003/87¹³ betreffende de handel in broeikasgasemissierechten. Deze procedure gaat gepaard met uitgebreid overleg dat moeten leiden tot een oplossing die in overeenstemming is met het Gemeenschapsrecht en waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van de lidstaat.

De ombudsman merkte op dat klager toegang tot de gevraagde documenten was verleend nadat de goedkeuringsprocedure voor de NTP's van alle lidstaten was afgerond. Wat betreft de weigering van de Commissie om toegang tot NTP's te verlenen tijdens lopende onderhandelingen, wees hij er evenwel op dat de beginselen van behoorlijk bestuur vereisen dat steekhoudende en overtuigende argumenten worden gegeven.

Artikel 4, lid 3, eerste alinea, van Verordening (EG) 1049/2001 is van toepassing op documenten die door een instelling zijn opgesteld voor intern gebruik. De documenten waarop het verzoek om toegang betrekking had, waren berichten aan of van de autoriteiten van bepaalde lidstaten. Volgens de Ombudsman konden ze dan ook niet worden beschouwd als documenten die voor intern gebruik waren bedoeld.

Artikel 4, lid 2, van de Verordening bepaalt dat, voordat de toegang tot een document kan worden geweigerd, moet worden vastgesteld dat de openbaarmaking ervan zou leiden tot ondermijning van de bescherming van het doel van onderzoeken. Het doel van de onderzoeken in de onderhavige context was te waarborgen dat de NTP's van de lidstaten conform het Gemeenschapsrecht waren. Als zij de in artikel 4, lid 2, vervatte uitzondering wilde kunnen toepassen, dan moest de Commissie bewijzen dat de openbaarmaking van de documenten in kwestie dat doel ondermijnden. Dit had zij niet gedaan. De Ombudsman kwam daarom tot de conclusie dat de Commissie de toegang tot de documenten tijdens lopende onderhandelingen ten onrechte had geweigerd en dat haar weigering een voorbeeld van wanbeheer was. De Ombudsman maakte hierover een kritische opmerking.

VERZUIM EEN NEGATIEVE BEOORDELING VAN EEN WERKNEMER VAN EEN AGENTSCHAP TOE TE LICHTEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 163/2006/MHZ tegen de Europese Commissie

Een functionaris van de Commissie stuurde een brief naar het Europees Milieuagentschap (EMA) over problemen in verband met de samenwerking tussen de Commissie en een EMA-werkgroep die onder de verantwoordelijkheid van klaggster viel. Volgens klaggster, die naderhand was ontslagen, was de brief gestuurd op verzoek van haar leidinggevende, die daarmee bewijsmateriaal tegen haar wilde produceren. Klagster vroeg de Commissie schriftelijk om een toelichting. Omdat de Commissie niet reageerde, wendde klaggster zich tot de ombudsman.

De Commissie erkende en betreurde dat klaggster geen antwoord op haar brief had ontvangen. De Commissie stelde zich echter op het standpunt dat het ongepast zou zijn als zij met afzonderlijke werknemers of voormalige werknemers van het EMA in discussie zou gaan over haar betrekkingen

¹³

Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad, PB 2003 L 275, blz. 32.

met het EMA. De Commissie zou dan ook niet inhoudelijk hebben kunnen ingaan op het verzoek van klager om informatie.

In haar opmerkingen verklaarde klager te verwachten dat de Commissiefunctionaris in kwestie een schriftelijke waarschuwing zou krijgen en dat een kopie daarvan aan haar zou worden gezonden.

De ombudsman was van mening dat de Commissie een redelijk argument had aangevoerd voor het feit dat zij klager de gevraagde informatie niet verstrekt had. Dat de Commissie verzuimd had te reageren op de brief van klager was echter een vorm van wanbeheer. De spijtbetuiging van de Commissie over het feit dat zij niet gereageerd had, was geen ondubbelzinnige verontschuldiging waarvan redelijkerwijs verwacht kon worden dat klager er tevreden mee zou zijn. Derhalve maakte de Ombudsman een kritische opmerking.

Ten aanzien van het punt dat klager in haar opmerkingen te berde bracht, wees de Ombudsman erop dat tuchtmaatregelen uitsluitend kunnen worden opgelegd in overeenstemming met de relevante bepalingen van het Statuut van de ambtenaren. Indien de ombudsman, in het kader van zijn onderzoek naar een klacht die bij hem is ingediend, zou onderzoeken of in een bepaalde zaak een tuchtprocedure moest worden ingeleid, dan zou hij in feite uitvoering geven aan wat een voorbereiding op een tuchtprocedure genoemd zou kunnen worden, en de resultaten daarvan zouden waarschijnlijk vooruitlopen – of de schijn daarvan wekken – op de uitkomst van een eventueel volgende tuchtprocedure. De Ombudsman meende daarom dat de opmerking van klager, voor zover deze als een nieuwe bewering kon worden opgevat, niet in zijn onderzoek kon worden behandeld.

CONTROLE VAN DE VERZENDDATUM VAN VOORONTWERPEN VOOR SUBSIDIES

Samenvatting van het besluit inzake klacht 866/2006/SAB tegen de Europese Commissie

Klager beweerde dat de Commissie niet goed was omgegaan met de voorontwerpen die hij in het kader van het programma Socrates had ingediend, door ten onrechte te concluderen dat ze na de deadline (1 november 2005) waren verstuurd. Het betoog van klager kwam erop neer dat de Commissie documenten had gekregen waaruit bleek dat de voorontwerpen op tijd waren ingediend. In haar advies stelde de Commissie dat zij verklaard had dat de voorontwerpen niet in aanmerking kwamen omdat de luchtvrachtbrieven van de koeriersdienst DHL, die de Commissie samen met de voorontwerpen had ontvangen, gedateerd waren op 2 november 2005. Volgens de Commissie was er geen reden geweest om deze datum in twijfel te trekken.

In de betreffende oproep tot het indienen van voorstellen werd verwezen naar “*uiterlijke termijnen voor de indiening (=verzending) van voorstellen*” en werd 1 november 2005 vastgesteld als de uiterlijke termijn voor het indienen van de voorontwerpen in kwestie. Het inschrijvingsformulier vermeldde als uiterlijke termijn “*1 november 2005*” (*datum poststempel*). Inschrijvingen met een poststempel van een latere datum zouden niet in aanmerking worden genomen. De inschrijving diende per post te worden verzonden.

Uit het onderzoek van de Ombudsman kwam naar voren dat de voorontwerpen via twee koeriersdiensten werden verstuurd. De Ombudsman merkte op dat op de luchtvrachtbrieven waarnaar de Commissie verwees, stond aangegeven dat de postzending die DHL bij de Commissie had bezorgd, aan DHL gegeven was door een bedrijf met de naam SPEEDEX, en niet door klager. Alleen al de naam van dit laatstgenoemde bedrijf wekte de indruk dat het koeriersdiensten leverde. Deze omstandigheden in aanmerking genomen, verwierp de Ombudsman het argument van de Commissie dat er geen reden was te betwijfelen dat de datum die op de vrachtbrieven van DHL stond de verzenddatum was. In dit verband bracht hij ook in herinnering dat de Commissie, hoewel gebleken was dat zij via internet de database van DHL had geraadpleegd om de verzenddatum te controleren, geen andere stappen had ondernomen om de verzenddatum te verifiëren. Bovendien

had de Commissie haar oorspronkelijke besluiten om de voorontwerpen van klager te verwerpen, bevestigd, hoewel klager deze had aangevochten door documenten ter tafel te leggen waaruit bleek dat de voorontwerpen op 1 november 2005 via SPEEDEX waren verstuurd. In het licht van het bovenstaande concludeerde de Ombudsman dat de Commissie inderdaad niet goed was omgegaan met de voorontwerpen in kwestie en hij was van oordeel dat hier sprake was van wanbeheer.

3.4.4 Het Europees Bureau voor personeelsselectie

ONTOEREIKENDE INFORMATIE AAN EEN KANDIDAAT OVER ZIJN FOUTEN IN EEN VERTAALTOETS

Samenvatting van een besluit inzake klacht 674/2004/PB tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Klager verzocht EPSO om nadere informatie om inzicht te krijgen in de beoordeling van een vertaaltoets waarvoor hij gezakt was. EPSO stuurde hem een evaluatieformulier waarop stond dat... *de vertaling in onvoldoende mate een getrouw beeld gaf van het origineel en/of het gebruik van de Franse taal niet toereikend was voor de uit te voeren taken.* In de loop van het onderzoek van de Ombudsman verstrekke EPSO ook bepaalde informatie over de aard van de fouten die klager had gemaakt.

In 1999 namen zowel het Europees Parlement als de Europese Commissie het bijzondere verslag van de Ombudsman inzake openheid bij wervingsprocedures over. Als uitvloeisel daarvan had de Commissie zich ertoe verbonden om kandidaten inzage te geven in hun gecorrigeerde documenten. In dat bijzondere verslag werd erop gewezen dat het verlenen van een dergelijke inzage (i) kandidaten de gelegenheid gaf om inzicht te krijgen in hun fouten, wat tot betere prestaties in de toekomst kon leiden; (ii) het vertrouwen van kandidaten in de overheid zou vergroten; en (iii) kandidaten die de beoordeling wilden aanvechten, in staat stelde om duidelijkere argumenten aan te voeren.

In zijn ontwerpaanbeveling met betrekking tot de onderhavige zaak overwoog de Ombudsman dat de vraag of de informatie die door de selectiecommissie op een evaluatieformulier was ingevuld afdoende was, beoordeeld diende te worden in het licht van de doelstelling om kandidaten een exemplaar van hun gecorrigeerde examens ter beschikking te stellen. Om aan die doelstelling te voldoen, diende het evaluatieformulier in voldoende mate duidelijke en gedetailleerde informatie te bevatten. Naar de mening van de Ombudsman impliceerde dit vereiste dat evaluatieformulieren in verband met vertaaltoetsen niet alleen informatie over het soort fouten moesten verstrekken, maar ook over de ernst en de omvang van de fouten of zwakke punten die de selectiecommissie in de toets van de kandidaat had vastgesteld. Dat mocht echter niet tot een onevenredig zware administratieve belasting voor de selectiecommissie leiden. In dat verband wees de Ombudsman erop dat er op basis van de beginselen van een goede administratie geen verplichting op de selectiecommissie rustte om kandidaten te voorzien van een uitgebreide evaluatie over de *specifieke* fouten en zwakke punten die geconstateerd waren.

EPSO reageerde hierop door meer informatie te verstrekken over de *soorten* fouten die de kandidaat in de vertaaltoets had gemaakt. Het Bureau merkte echter ook op dat het niet de verantwoordelijkheid van de selectiecommissie was om aan te geven wat de ernst en het belang van de verschillende soorten fouten waren die tijdens het corrigeren van de betreffende toets waren vastgesteld. EPSO kon zich dan ook niet vinden in de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman.

In zijn besluit gaf de Ombudsman aan dat EPSO niet had aangevoerd dat het verstrekken van bovengenoemde informatie een onevenredig zware administratieve belasting met zich mee zou brengen. Ook gaf het Bureau geen andere steekhoudende argumenten voor zijn verzuim om deze informatie aan klager te verstrekken. Derhalve maakte de Ombudsman een kritische opmerking.

Bovendien gaf de Ombudsman aan dat hij zou overwegen of bovengenoemde kwestie van nut zou kunnen zijn bij zijn op eigen initiatief te verrichten onderzoek naar de toegankelijkheid van de beoordelingscriteria die door selectiecomités voor schriftelijke toetsen zijn vastgesteld (onderzoek OI/5/05/PB). Daarnaast zou hij zich buigen over de vraag of een afzonderlijk initiatiefonderzoek nuttig zou kunnen zijn.

VERMEENDE DISCRIMINATIE EN ONEERLIJKHEID VANWEGE MINDER VOORBEREIDINGSTIJD VOOR MONDELING EXAMEN DAN DE OVERIGE KANDIDATEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 3399/2004/OV tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Klager nam deel aan algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/3/02, dat door het EPSO werd georganiseerd. In december 2003 deelde het EPSO klager mee dat hij niet was toegelaten tot mondeling examen e) omdat hij voor schriftelijk examen d) slechts 23.2/40 punten had behaald, waardoor hij niet bij de 145 kandidaten met de beste resultaten behoorde. Klager verzocht om een kopie van zijn examen. Daarop deelde de jury hem bij schrijven van 27 januari 2004 mee dat zij zijn schriftelijk examen opnieuw had bekeken en besloten had om hem alsnog tot mondeling examen e) toe te laten. Dit examen was gepland voor 18 februari 2004. Op 23 april 2004 bracht het EPSO klager ervan op de hoogte dat hij niet op de reservelijst was geplaatst. Klager kwam er door deze brief achter dat hij in werkelijkheid 25.6/40 punten had behaald in schriftelijk examen d).

Klager wendde zich tot de Ombudsman met de bewering dat (i) er zich administratieve onregelmatigheden hadden voorgedaan bij de beoordeling van zijn schriftelijk examen d), zoals bleek uit het feit dat hem verschillende cijfers waren meegedeeld (23.2/40 en 25.6/40) en (ii) hij niet redelijk en in vergelijking met andere kandidaten ongelijk was behandeld, omdat hij de uitnodiging voor het mondeling examen pas op 3 februari 2004 had ontvangen en dus minder tijd had om zich voor te bereiden.

In een gezamenlijk advies verklaarden de Commissie en het EPSO dat de herbeoordeling van het schriftelijk examen van klager geleid had tot een nieuw cijfer, te weten 25.6/40, en dat dit geen administratieve onregelmatigheid inhield, maar een rectificatie van een eerder besluit. Wat de vermeende onredelijke en ongelijke behandeling betrof, wezen zij erop dat de kandidaten in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek waren geïnformeerd over de verschillende soorten vaardigheden, bekwaamheden en kennis die gedurende de examens zouden worden getoetst en dat alle kandidaten de periode na de voorselectie dus hadden kunnen gebruiken om zich voor te bereiden op de andere examens, ook de mondelinge.

De diensten van de Ombudsman inspecteerden het dossier van het EPSO. De jury had 14 verzoeken van kandidaten ontvangen, ofwel om herbeoordeling van hun schriftelijke examen d), ofwel om een nadere toelichting op de onvoldoende die zij gekregen hadden. De jury had alle 14 verzoeken beschouwd als verzoeken om herbeoordeling. Na een derde beoordeling werden twee kandidaten, waaronder klager, toegelaten tot het mondeling examen. De Ombudsman kon dus tot zijn genoegen constateren dat de jury het examen daadwerkelijk opnieuw beoordeeld had, met een rectificatie van het eerdere besluit als resultaat. Wat de vermeende administratieve onregelmatigheden betreft was er dan ook geen sprake van wanbeheer. Bovendien maakte de Ombudsman een aanvullende opmerking waarin hij het EPSO en de jury's in alle vergelijkende onderzoeken aanmoedigde verzoeken om herbeoordeling serieus in overweging te nemen en hun eerdere beoordelingen zo nodig te corrigeren, zodat het vertrouwen van de burgers in de selectieprocedures van het EPSO vergroot wordt.

Wat de tweede bewering betreft, was de Ombudsman van mening dat het verschil in behandeling op objectieve gronden gerechtvaardigd was, omdat het schriftelijk examen van klager aan een herbeoordeling was onderworpen en dat hij, als gevolg daarvan, alsnog tot het mondeling examen was toegelaten. De Ombudsman vond echter dat klager niet eerlijk en redelijk was behandeld,

omdat het EPSO klager 18 februari 2004 had voorgesteld als datum voor zijn mondeling examen, terwijl het de andere datum die mogelijk was, 1 maart 2004, had kunnen voorstellen, waardoor klager tien dagen extra voorbereidingstijd zou hebben gehad. De Ombudsman maakte hierover dan ook een kritische opmerking.

INCONSEQUENTE INFORMATIE IN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND SELECTIEONDERZOEK

Samenvatting van een besluit inzake klacht 32/2005/ELB tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Klager nam deel aan een algemeen vergelijkend selectieonderzoek. Hij slaagde er niet in om het vereiste aantal minimumpunten te halen voor test (c), die uit een reeks meerkeuzevragen bestond om *de algemene vaardigheid [van kandidaten] te beoordelen, met name [hun] verbale en abstracte redeneervermogen*. Klager stelde dat vraag 21 van deze toets informatie bevatte die niet consequent was.

De Ombudsman kon bovenstaande klacht van klager begrijpen. Desalniettemin was hij ook van mening dat vraag 21 niet indruiste tegen het doel van de toets. De vraag op zich kon ook niet beschouwd worden als onverenigbaar met het beginsel van gelijke behandeling van kandidaten of met de beginselen van behoorlijk bestuur op basis waarvan de instellingen en organen van de Gemeenschap verplicht zijn om consequent te zijn in hun optreden en om de burgers van informatie te voorzien die nauwkeurig is en die niet op een misleidende manier gepresenteerd mag worden. Wat dat betreft, merkte de Ombudsman tevens op dat kandidaten via de aankondiging van het vergelijkend selectieonderzoek en het voorblad van toets (c) duidelijk geïnformeerd waren dat deze toets uit vragen bestond om met name hun *verbale en abstracte redeneervermogen* te beoordelen. Tegen die achtergrond mocht het feit dat EPSO in deze documenten verzuimd had om te vermelden dat een toetsvraag ook bepaalde inconsequente informatie zou kunnen bevatten, op zich niet als wanbeheer aangemerkt worden. In het kader van een goede administratieve praktijk gaf de Ombudsman echter wel aan dat EPSO zou kunnen overwegen om een dergelijke toelichting wel in toekomstige aankondigingen van vergelijkende selectieonderzoeken op te nemen.

Gezien de aard van een meerkeuzetoets, de duidelijke en ondubbelzinnige instructie dat sollicitanten *het juiste antwoord op elke vraag dienen te kiezen*, en het feit dat – vanwege de aard van de toets en op basis van de algemeen gangbare kennis – alleen die antwoorden in een meerkeuzetest als juist aangemerkt kunnen worden die ook tot de aangeboden keuzemogelijkheden behoren, kon de Ombudsman het argument van klager niet accepteren dat zijn besluit om geen antwoord op de betreffende vraag te geven, als een juist antwoord beschouwd zou moeten worden.

De Ombudsman merkte verder op dat op het voorblad van toets (c) benadrukt werd dat *het juiste antwoord uitsluitend moet worden afgeleid uit de informatie in de tekst of tabel*. Het juiste antwoord op de betreffende vraag was echter gebaseerd op informatie die zowel uit de tekst als de bijbehorende tabel afgeleid diende te worden. Dat betekende dat de informatie voor de kandidaten op het voorblad van toets (c) niet correct was. Daarom was er sprake van wanbeheer en de Ombudsman maakte hierover een kritische opmerking. Vervolgens overwoog de Ombudsman of er sprake was van wanbeheer bij het besluit van EPSO om het niet beantwoorden van vraag 21 door klager niet als een goed antwoord aan te merken (en hem dus geen extra punt toe te kennen). Tegen de achtergrond van zijn andere bevindingen en het feit dat klager niet had aangevoerd dat het verzuim om de vraag te beantwoorden geheel, of zelfs maar gedeeltelijk, een gevolg was van de hierboven aangeduide inconsequentie en onnauwkeurigheid, concludeerde de Ombudsman dat er in deze zaak op dit punt geen sprake was van wanbeheer.

3.4.5 Het Comité van de Regio's

GEDEELTELIJKE BETALING VOOR, NAAR BEWEERD, ONVOLTOOIDE WERKZAAMHEDEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 786/2006/JF tegen het Comité van de Regio's

Klager verrichte een onderzoek in opdracht van het Comité van de Regio's en diende een eindverslag in. Volgens het contract had het Comité dertig dagen om het verslag goed te keuren of te verwerpen. Vijf dagen na het verstrijken van de contractperiode deelde het Comité klager mee dat het niet tevreden was over de kwaliteit van het verslag en daarom slechts bereid was klager twee derde te betalen van het contractueel overeengekomen bedrag.

Klager beweerde dat het Comité zich niet gehouden had aan de bepalingen van het contract en hem niet geïnformeerd had over de beroepsmogelijkheden. Ook beweerde hij dat het Comité zijn brieven niet beantwoord had, met inbegrip van een brief waarin hij probeerde een buitengerechtelijke oplossing van de kwestie te bereiken. Klager eiste dat het Comité hem het volledige contractueel overeengekomen bedrag, plus rente, zou betalen.

Het Comité verklaarde de vertraging in het meedelen van zijn standpunten ten aanzien van het eindverslag van klager door te verwijzen naar de grondige bestudering die nodig was en naar het feit dat het Comité zijn afdeling Interne audit en zijn Juridische dienst moest raadplegen over de volgende stappen. Het had de brieven van klager niet beantwoord omdat klager had verklaard op het punt te staan gerechtelijke stappen te ondernemen.

De reikwijdte van het onderzoek van de Ombudsman naar klachten over het nakomen van contractuele verplichtingen, is beperkt. Hij stelde zich daarom op het standpunt dat hij niet moest proberen vast te stellen of er sprake was geweest van contractbreuk, dan wel of het Comité op basis van het contract gerechtigd was te weigeren het volledige bedrag te betalen. Als het Comité niet in staat was zich aan de contractuele deadline te houden, had het klager daarvan echter vóór het verstrijken van de deadline op de hoogte moeten brengen; dat zou behoorlijk bestuur zijn geweest. Dat het Comité dit had nagelaten was een vorm van wanbeheer en de Ombudsman maakte dan ook een kritische opmerking.

Naar de Ombudsman vernam, stelde het Comité zich op het standpunt dat het, ook al had het klager niet tijdig op de hoogte gebracht, gerechtigd was om niet het volledige overeengekomen bedrag te betalen omdat klager een verslag had ingediend dat van een mindere kwaliteit was dan waarop het Comité volgens het contract recht had. Hij concludeerde derhalve dat het Comité een samenhangende en redelijke uiteenzetting had gegeven van de juridische basis voor zijn handelen en van de redenen waarom het zijn visie op zijn contractuele positie terecht achtte.

Ten aanzien van de andere elementen van de klacht was de Ombudsman van oordeel dat, aangezien het contract een specifieke bepaling over geschillen bevatte, het Comité niet verplicht was klager te informeren over andere, meer algemene mogelijkheden. De Ombudsman uitte evenwel kritiek op het Comité omdat het niet gereageerd had op de brieven van klager.

3.4.6 Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding

BETREKKINGEN TUSSEN HET BESTUUR EN AMBTENAREN IN EEN COMMUNAUTAIR ORGAAN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1429/2005/JF tegen het Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding (Cedefop)

Klager beweerde dat de directeur van het Cedefop een eenzijdig besluit nam om het Cedefop in augustus 2005 een week te sluiten, voorbijgaand aan het verzoek van het personeelscomité om te wachten tot het personeel tijdens zijn algemene vergadering kon worden geraadpleegd over de sluiting.

Het Cedefop verklaarde dat de zomersluiting voor het eerst had plaatsgevonden in 2003, bij wijze van experiment. In 2004 besloot het Cedefop, na overleg met het personeelscomité, de zomersluiting te herhalen.

Na onderzoek te hebben verricht kwam de Ombudsman tot de conclusie dat het personeelscomité het bestuur van het Cedefop gevraagd had de algemene vergadering van het personeel af te wachten voordat het het betwiste besluit zou uitvaardigen. Hij was van oordeel dat het personeelscomité nadat het dit verzoek had gedaan redelijkerwijs had kunnen verwachten dat het Cedefop, als dit het verzoek niet inwilligde, de redenen daarvoor zou hebben toegelicht, waarmee het zijn oprechtheid zou hebben getoond in het overleg met het personeelscomité. Uit het bewijs waarover de Ombudsman beschikte bleek echter dat een dergelijke toelichting achterwege was gebleven en dat het Cedefop ook in zijn advies geen toelichting had gegeven.

De ombudsman maakte daarom een kritische opmerking die erop neerkwam dat het verzuim van het Cedefop het verzoek van het personeelscomité te beantwoorden niet in overeenstemming was met de beginselen van behoorlijk bestuur zoals deze van toepassing zijn op de betrekkingen tussen het bestuur en ambtenaren in een communautair orgaan.

3.5 DOOR DE INSTELLING AANVAARDE ONTWERPAANBEVELINGEN

3.5.1 De Europese Commissie

VERMEENDE STAATSSTEUN IN VERBAND MET DE PRIVATISERING VAN EEN DUITSE ONDERNEMING

Samenvatting van het besluit inzake klacht 642/2004/GG tegen de Europese Commissie

In 1989 nam Preussag AG het (toenmalige) staatsbedrijf Salzgitter AG over voor 2,452 miljard DM. Volgens klager lag deze prijs ver onder de werkelijke waarde van de onderneming en was er dus sprake van staatssteun.

In december 2003 verzocht klager het directoraat-generaal Mededinging van de Europese Commissie ("DG Mededinging") tussenbeide te komen.

In zijn antwoord verklaarde DG Mededinging dat het de transactie reeds had bestudeerd, dat er geen aanwijzingen voor illegale staatssteun waren en dat de brief van klager geen nieuwe elementen bevatte die een andere interpretatie van de relevante feiten zouden rechtvaardigen.

In maart 2004 wendde klager zich tot de ombudsman. Hij beweerde dat DG Mededinging zijn brief van december 2003 niet met de vereiste zorgvuldigheid in overweging had genomen.

Na een grondig onderzoek, waarin onder andere viermaal een verzoek om nadere informatie werd gedaan aan de Commissie, richtte de Ombudsman zich op het argument van klager dat de verklaringen die waren afgelegd tijdens een bijeenkomst van een commissie van het parlement van Nedersaksen (de landstreek die het meest rechtstreeks wordt getroffen door de verkoop van Salzgitter AG aan Preussag AG), erop duiden of bewezen dat er sprake was geweest van staatssteun.

Het door klager in dit verband overgelegde document wees er volgens de Ombudsman op dat ook de regering van Nedersaksen van mening was dat Preussag AG Salzgitter AG had gekocht voor een prijs die niet de marktprijs was. In de ogen van de Ombudsman zou het behoorlijk bestuur zijn geweest als de Commissie ten minste geprobeerd had na te gaan of de verkoop, in tegenstelling tot wat zij tot dusver had aangenomen, niet toch elementen van staatssteun bevatte. De Commissie had echter geen stappen ondernomen om de verklaringen die tijdens de bovengenoemde bijeenkomst waren afgelegd op te helderen en dit was, in de ogen van de ombudsman, wanbeheer. Hij stelde daarom in een ontwerpaanbeveling voor dat de Commissie gepaste maatregelen zou treffen om na te gaan of de verkoop van Salzgitter AG aan Preussag AG in 1989 gepaard was gegaan met elementen van staatssteun.

In haar omstandig advies deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij zijn bevindingen aanvaardde en dat zij zich derhalve tot de Duitse autoriteiten had gewend om opheldering te krijgen over de betreffende verklaringen.

In zijn opmerkingen stelde klager dat de Commissie zelf onderzoek moest verrichten om informatie uit onafhankelijke bronnen te verkrijgen.

De ombudsman stelde zich op het standpunt dat de Commissie zijn ontwerpaanbeveling had aanvaard en dat de maatregelen die genomen werden om deze ten uitvoer te leggen bevredigend waren.

Om eventuele misverstanden te voorkomen, achtte de Ombudsman het nuttig toe te voegen dat een goede administratieve praktijk een grondiger onderzoek door de Commissie zou vereisen als zou blijken dat vertegenwoordigers van de regering van Nedersaksen de verkoop van Salzgitter AG aan Preussag AG inderdaad beschouwden als een “geschenk” aan laatstgenoemde. De Ombudsman merkte evenwel op dat hij geen reden had om aan te nemen dat de Commissie zou nalaten grondiger onderzoek te verrichten als dat nodig was.

VERZUIM VAN DE COMMISSIE EEN BESLUIT TE NEMEN INZAKE EEN KLACHT OVER EEN INBREUK

Samenvatting van het besluit inzake klacht 956/2004/PB tegen de Europese Commissie

In de context van het onderzoek van de Ombudsman naar een eerdere klacht (zaak 801/2001/PB) beloofde de Commissie vóór oktober 2001 een besluit te nemen inzake de klacht van klager over een inbreuk (in verband met schending van het Gemeenschapsrecht door Denemarken op het gebied van belastingheffing op auto's). Zij kwam deze belofte echter niet na en in de loop van het onderzoek van de Ombudsman naar zaak 1237/2002/(PB)OV lichtte zij dit verzuim toe met de verklaring dat zij bij voorkeur een algemene aanpak hanteerde ten aanzien van de problemen op het terrein van motorrijtuigenbelasting en dat zij ernaar streefde deze problemen in alle lidstaten tegelijk op te lossen. De Ombudsman aanvaardde deze uitleg. Toen de Commissie het nemen van een besluit bleef uitstellen, werd de onderhavige klacht bij de Ombudsman ingediend.

De ombudsman deed een ontwerpaanbeveling waarin hij erop wees dat het niet zo kon zijn dat de Commissie zolang haar algemene aanpak nog niet verwezenlijkt was in feite geen besluit nam over de klacht inzake een inbreuk. Het argument dat de Commissie niet de informatie had weten te krijgen waarom zij de lidstaten in 2001 en 2003 had verzocht, vormde onvoldoende rechtvaardiging van het feit dat de Commissie nog steeds geen besluit had genomen. De Commissie had aanzienlijke tijd gehad om te proberen die informatie te achterhalen en het was niet duidelijk waarom het uitblijven van een antwoord op deze informatieverzoeken de Commissie ervan zou weerhouden een besluit te nemen inzake afzonderlijke klachten over inbreuken. De Ombudsman bracht in dit verband in herinnering dat de lidstaten, volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie, de Commissie moeten helpen haar rol als hoedster van het Verdrag te vervullen. Weigering van een lidstaat de Commissie bij te staan in haar onderzoeken staat in de context van artikel 226 EG-Verdrag gelijk aan het niet nakomen van een verplichting die volgens artikel 10 van het Verdrag op elke lidstaat rust. In een dergelijk geval kan de Commissie de zaak aanhangig maken bij het Hof van Justitie.

In haar omstandig advies deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij besluiten had genomen over de betreffende vraagstukken en klager van deze besluiten op de hoogte had gesteld. De Ombudsman concludeerde derhalve dat de Commissie zijn ontwerpaanbeveling had aanvaard.

3.6 OM ANDERE REDENEN GESLOTEN ZAKEN

3.6.1 De Raad van de Europese Unie

SPONSORING VAN HET VOORZITTERSCHAP VAN DE RAAD

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2172/2005/MHZ tegen de Raad van de Europese Unie

Klager deelde de Raad schriftelijk mee bezorgd te zijn over commerciële sponsoring van het voorzitterschap van de Raad. Als voorbeeld noemde hij daarbij in het bijzonder de sponsoring van het Ierse voorzitterschap (januari tot en met juni 2004). Het Secretariaat antwoordde dat het zijn brief zou doorsturen naar het voormalige Ierse voorzitterschap en naar het zittende Luxemburgse voorzitterschap. In zijn antwoord aan klager informeerde het Luxemburgse voorzitterschap deze over zijn website en wees het erop dat het niet gesponsord werd.

Klager beweerde dat de Raad geen antwoord had gegeven op zijn vraag aangaande commerciële sponsoring van het voorzitterschap. Hij stelde dat hij een antwoord op zijn vraag diende te ontvangen.

De Raad stelde zich in zijn advies op het standpunt dat commerciële sponsoring van het voorzitterschap geen zaak is die onder de verantwoordelijkheid van de Raad als communautaire instelling valt.

De ombudsman vond de reactie van de Raad op de zorgen van klager ontoereikend en stelde als minnelijke schikking voor dat de Raad zijn antwoord aan klager zou herzien en aanvullen door (i) te erkennen dat commerciële sponsoring van het voorzitterschap wel degelijk een zaak is die onder de verantwoordelijkheid van de Raad als communautaire instelling valt en (ii) zijn bereidheid te tonen binnen een gepast tijdsbestek maatregelen te nemen om dergelijke sponsoring te voorkomen of dusdanig te reguleren dat mogelijke conflicten tussen particuliere belangen en publieke verantwoordelijkheden in goede banen worden geleid.

De Raad verwierp het voorstel van de Ombudsman voor een minnelijke schikking op grond van dezelfde opvatting als die welke hij in zijn advies kenbaar had gemaakt.

Verder onderzoek in verband met de algemene vraag of de Raad verantwoordelijk was voor zijn voorzitterschap werd onnodig geacht door de ombudsman, aangezien hetzelfde vraagstuk aan de orde kwam in een andere zaak (1487/2005/GG) waarin de Ombudsman in november 2006 een speciaal verslag aan het Europees Parlement had aangeboden.

De ombudsman bleef evenwel bezorgd dat het vertrouwen van de burgers in de Unie en haar functioneren aangetast zou kunnen worden door het verzuim van de Raad in te gaan op het voorstel maatregelen te overwegen om commerciële sponsoring van zijn voorzitterschap te voorkomen of dusdanig te reguleren dat mogelijke conflicten tussen particuliere belangen en publieke verantwoordelijkheden in goede banen worden geleid.

Gezien het standpunt van de Raad dat het aan de lidstaten is te bepalen hoe het voorzitterschap georganiseerd wordt, besloot de Ombudsman de zaak onder de aandacht van de afzonderlijke lidstaten te brengen. Hij stelde de zaak derhalve schriftelijk aan de orde bij de permanente vertegenwoordigers van de lidstaten.

3.6.2 De Europese Commissie

NIET TE RECHTVAARDIGEN VERTRAGING BIJ DE BEHANDELING VAN TWEE INBREUKPROCEDURES

Samenvatting van een besluit inzake klacht 3369/2004/JMA tegen de Europese Commissie

De klacht had betrekking op het vermeende verzuim van de Commissie om de inbreukprocedures die zij in verband met twee formele klachten van klager in 2001 en 2003 in gang had gezet, in een aanvaardbaar tempo te behandelen. De klachten aan de Commissie toentertijd betroffen het feit dat de Spaanse wetgeving de rechten van minderheidsaandeelhouders uit hoofde van de communautaire wetgeving¹⁴ niet wilde erkennen.

Klager voerde aan dat er nog geen actie ondernomen was, ondanks de informele toezeggingen die hij van de diensten van de Commissie had ontvangen dat er een met redenen omkleed advies aan de Spaanse regering op handen was in verband met zijn eerste klacht. Hij stelde tevens dat de Commissie al twee jaar lang geen actie had ondernomen in verband met zijn tweede klacht, ondanks toezeggingen van haar diensten dat er op korte termijn een schriftelijke aanmaning naar de Spaanse autoriteiten gezonden zou worden.

De Commissie verklaarde dat zij op 5 januari 2005 een met redenen omkleed advies aan de Spaanse regering had uitgebracht met betrekking tot de eerste klacht en een schriftelijke aanmaning had gestuurd in verband met de tweede klacht. De Commissie wees erop dat de verantwoordelijke diensten geen toezeggingen aan klager konden doen dat er binnen een bepaalde termijn actie ondernomen zou worden, aangezien dergelijke besluiten uitsluitend voorbehouden zijn aan het College van commissarissen. De Commissie merkte tevens op dat de behandeling van deze zaken haar diensten zoveel tijd hadden gekost, omdat er nauw met de vertaaldienst samengewerkt moest worden om de vele uitgebreide stukken te kunnen beoordelen die zowel door klager als door de verantwoordelijke autoriteiten van de betreffende lidstaat waren ingediend. Gezien de

¹⁴

Tweede richtlijn (77/91/EEG) van de Raad van 13 december 1976 strekkende tot het coördineren van de waarborgen welke in de Lid-Staten worden verlangd van de vennootschappen in de zin van artikel 58, tweede alinea, van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap, alsook de instandhouding en wijziging van haar kapitaal, zulks teneinde die waarborgen gelijkwaardig te maken, PB 1977 L 26, blz. 1.

omstandigheden in deze zaak was de Commissie van mening dat haar diensten in een acceptabel tempo gehandeld hadden in overeenstemming met de bepalingen van haar mededeling over de betrekkingen met klagers in inbreukzaken¹⁵.

De Ombudsman merkte op dat er in deze mededeling noch een termijn wordt genoemd voor het onderzoeken van klachten na het uitbrengen van een schriftelijke aanmaning, noch een omschrijving is vervat van de informatie die aan klagers verstrekt zou moeten worden in de periode na het versturen van een dergelijke aanmaning. De Ombudsman wees erop dat in artikel 41, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie het navolgende is bepaald: "Eenieder heeft er recht op dat zijn zaken onpartijdig, billijk en binnen een redelijke termijn door de instellingen en organen van de Unie worden behandeld." Na een zorgvuldige bestudering van de Europese jurisprudentie inzake de discretionaire bevoegdheden van de Commissie bij het behandelen van inbreukzaken, concludeerde de Ombudsman dat die jurisprudentie niet uitsluit dat de beginselen van behoorlijk bestuur ook van toepassing zijn op de betrekkingen tussen de Commissie en klagers in de periode na het sturen van een schriftelijke aanmaning. De Ombudsman was dan ook van mening dat de Commissie de beginselen van behoorlijk bestuur dient te eerbiedigen in haar betrekkingen met klagers in de periode na het versturen van een schriftelijke aanmaning.

ONJUISTE CLASSIFICATIE VAN EEN FREELANCECONFERENTIETOLK

Samenvatting van een besluit inzake klacht 2787/2005/OV (Vertrouwelijk) tegen de Europese Commissie

Klager was een freelancetolk die in 1995 met zijn werkzaamheden als ondersteunende conferentietolk (Auxiliaire Interprète de Conférence - ACI) was begonnen. Aangezien hij al vier jaar werkervaring op dit gebied had, schaalde het Parlement hem meteen in Categorie I¹⁶ in. In 2001 ging klager voor de Gemeenschappelijke Tolken- en Conferentiedienst werken van het Directoraat-generaal Tolken van de Europese Commissie ("DG SCIC"). In tegenstelling tot zijn verwachtingen werd hij nu ingedeeld in Categorie 2. Eind 2004 besloten de Europese instellingen om hun ACI-lijsten samen te voegen en kregen alle ACI's een formulier toegestuurd om hun persoonlijke gegevens in te vullen (*fiche signalétique*). Uit het formulier van klager bleek dat hij pas vanaf november 2004 als Categorie-I-tolk was ingedeeld. Toen klager de vermeende fout ontdekte, stuurde hij in april 2005 een e-mail naar de Commissie waarin hij verzocht om de fout op zijn formulier met persoonlijke gegevens te corrigeren en te vermelden dat hij al vanaf januari 1995 als Categorie-I-tolk was ingedeeld en niet pas vanaf november 2004. Klager verzocht ook om betaling van de 28 procent van zijn salaris die hij ten onrechte niet had ontvangen als gevolg van de vermeende foutieve classificatie in de periode vanaf 2001 (toen hij bij de Commissie in dienst trad) tot november 2004 (toen hij als tolk in Categorie I werd ingedeeld). De Commissie deelde klager mee dat zijn classificatie niet gewijzigd zou worden.

In augustus 2005 diende klager een klacht bij de Ombudsman in, waarin hij eiste dat de Commissie (i) zijn formulier met persoonlijke gegevens zou corrigeren en officieel zou erkennen dat hij al sinds januari 1995 als Categorie-I-tolk geregistreerd was, en (ii) alsnog zijn salarisbetalingen zou aanvullen voor de periode tussen september 2001 en 10 november 2004, omdat hij in die tijd foutief in Categorie 2 was ingedeeld waardoor hij 28 procent aan salarisinkomsten was misgelopen.

In haar standpunt over de klacht gaf de Commissie aan dat de gegevens op het formulier van klager gecorrigeerd zouden worden overeenkomstig zijn verzoek. Vervolgens deelde klager de Ombudsman mee dat hij weliswaar het achterstallige salaris als gevolg van de foutieve classificatie niet had ontvangen, maar dat hij in ieder geval wel morele genoegdoening had gekregen.

¹⁵

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Europese Ombudsman betreffende betrekkingen met de klager inzake inbreuken op het Gemeenschaprecht (COM(2002) 141 def. I), PB 2002 C 244, blz. 5.

¹⁶

De Europese instellingen hanteren een systeem met twee categorieën voor ACI's, namelijk Categorie 2 (beginnende tolken) en Categorie 1 (ervaren tolken die meer dan honderd dagen voor de Europese instellingen hebben gewerkt). Het verschil in beloning bedraagt 28 procent.

VIJF JAAR UITBLIJVEN VAN EEN ANTWOORD

Samenvatting van het besluit inzake klacht 242/2006/BM tegen de Europese Commissie

Op 8 november 2000 stuurde klager een brief aan de Commissie waarin hij om hulp vroeg bij het oplossen van een probleem met het Spaanse rechtstelsel. De Commissie stuurde hem een ontvangstbevestiging, gedateerd op 20 november 2000, waarin zij aangaf dat zijn brief een referentienummer had gekregen en dat het directoraat-generaal Justitie en binnenlandse zaken belast was met de verdere afhandeling ervan. Klager had echter nooit een inhoudelijk antwoord ontvangen. Hij vond het onacceptabel dat de Commissie na vijf jaar zijn brief nog niet beantwoord had en vroeg de Ombudsman de situatie te onderzoeken.

In haar advies bevestigde de Commissie dat zij de brief van 8 november 2000 van klager had ontvangen en een ontvangstbevestiging had gestuurd. Zij verklaarde verder dat klager in 2003 opnieuw contact had gezocht met de Commissie om te vragen om een antwoord op zijn brief. De Commissie verklaarde het te betreuren dat zij niet inhoudelijk op de brief was ingegaan; zij erkende dat dit verzuim niet in overeenstemming was met haar verplichtingen en regels, en zij bood haar verontschuldigingen aan. Bovendien lichtte de Commissie toe dat zij op 14 juli 2006 een brief naar klager had gestuurd waarin zij zich verontschuldigde voor de vertraging en klager meedeelde dat zijn zaak een nationale aangelegenheid was en geen verband hield met EG-wetgeving, aangezien het ging om een contractuele relatie tussen twee Spaanse bedrijven en een probleem met het Spaanse rechtstelsel. De Commissie adviseerde klager contact op te nemen met de verantwoordelijke nationale autoriteiten.

De ombudsman herinnerde eraan dat zowel de Europese Code van goed administratief gedrag als de Bestuurlijke gedragscode voor het personeel van de Europese Commissie bij de contacten met het publiek specifieke bepalingen bevatten over het beantwoorden van brieven. Hij merkte tevens op dat de Commissie in haar advies had toegegeven dat zij niet in overeenstemming met deze bepalingen had gehandeld. De Ombudsman zag, gezien de feiten van de zaak, geen reden om te veronderstellen dat de Commissie het niet eens zou zijn met het oordeel van klager over haar handelen. De Ombudsman merkte echter op dat de Commissie niet alleen op de onderhavige klacht had gereageerd met de ruiterlijke erkenning dat zij niet in overeenstemming met haar regels en verplichtingen had gehandeld, maar ook haar verontschuldigingen had aangeboden aan klager, zowel rechtstreeks als via haar advies over de klacht. De Ombudsman begroette de reactie van de Commissie met instemming, evenals het feit dat de Commissie zelf de informatie had verstrekt dat klager in 2003 opnieuw contact met de Commissie had opgenomen met het verzoek zijn brief te beantwoorden, maar dat hem na deze herinnering geen antwoord was gestuurd. Tot slot merkte de Ombudsman op dat de Commissie een inhoudelijk antwoord had gegeven aan klager, die geen andere eisen indiende. De Ombudsman was derhalve van mening dat verder onderzoek niet nodig was.

3.6.3 Het Europees Bureau voor personeelsselectie

ACHTERWEGE LATEN VAN VERONTSCHULDIGINGEN VOOR EEN BEOORDELINGSFOUT

Samenvatting van het besluit inzake klacht 2312/2004/MHZ tegen het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO)

Klaagster nam deel aan een algemeen vergelijkend onderzoek voor adjunct-administrateurs met de Tsjechische nationaliteit. De jury sloot haar uit van het vergelijkend onderzoek op grond van het argument dat haar diploma's haar geen toegang gaven tot doctoraalstudies in Tsjechië. Vervolgens

liet de Karelsuniversiteit van Praag klaagster toe tot doctoraalstudies. Klaagster stelde de jury hiervan op de hoogte, maar deze bleef bij haar besluit.

Klaagster beweerde dat het EPSO haar academische titels onjuist beoordeeld had toen het Bureau verklaard had dat deze haar geen toegang boden tot doctoraalstudies.

Het EPSO stelde zich op het standpunt dat de jury geen fout had begaan.

De ombudsman deelde de mening van het EPSO niet, omdat de diploma's van klaagster haar wel degelijk toegang gaven tot doctoraalstudies in Tsjechië, zoals gebleken was uit het feit dat de Karelsuniversiteit haar tot doctoraalstudies had toegelaten. De jury had zich derhalve vergist, hoewel dit niet noodzakelijkerwijs betekende dat zij kritiek verdiende of aansprakelijk kon worden gesteld. Ook was het naar de mening van de Ombudsman gepast dat het EPSO verontschuldigen aanbod aan kandidaten als een jury fouten maakte: kandidaten in vergelijkende onderzoeken die door het EPSO zijn georganiseerd communiceren immers met het EPSO en wanneer kandidaten klachten indienden bij de ombudsman, reageerde het EPSO. Tot slot horen instellingen, volgens artikel 12, lid 3, van de Europese Code van goed administratief gedrag, vergissingen te erkennen en er hun verontschuldigen voor aan te bieden. De Ombudsman stelde derhalve als minnelijke schikking voor dat het EPSO zou overwegen klaagster zijn verontschuldigen aan te bieden.

Het EPSO verwierp het voorstel en herhaalde zijn weigering in een antwoord op weer een volgende brief van de ombudsman.

Aangezien het EPSO bij twee gelegenheden had geweigerd klaagster zijn verontschuldigen aan te bieden, bood de Ombudsman haar namens de Europese Gemeenschappen zijn verontschuldigen aan omdat men had geoordeeld dat haar diploma's geen toegang tot doctoraalstudies gaven.

3.7 NA EEN SPECIAAL VERSLAG GESLOTEN ZAKEN

3.7.1 De Raad van de Europese Unie

VOOR WEBSITES VAN VOORZITTERSCHAPPEN GEBRUIKTE TALEN

Samenvatting van het besluit inzake klacht 1487/2005/GG tegen de Raad van de Europese Unie

Een vereniging voor de bescherming van de Duitse taal beklagde zich erover dat de Raad er niet voor zorgt dat de websites van de EU-voorzitterschappen in het Duits beschikbaar zijn.

Klager wees erop dat het Duits de meestgesproken moedertaal in de EU was en dat het Duits, na het Engels, de taal was die na de toetreding van de nieuwe lidstaten door het grootste aantal burgers begrepen werd, hetzij als moedertaal, hetzij als vreemde taal. Klager stelde voorts dat mededelingen van EU-instellingen die hoofdzakelijk tot het publiek gericht waren, toegankelijk moesten zijn voor zoveel mogelijk EU-burgers. In die gevallen dat het aantal gebruikte talen beperkt werd, moest bij het kiezen van de talen, aldus klager, worden uitgegaan van hun demografische gewicht. Klager vond het daarom onbegrijpelijk dat de websites van de voorzitterschappen gewoonlijk, afgezien van de taal van het zittende voorzitterschap, alleen in het Engels en Frans beschikbaar waren.

Hoewel de Raad erkende dat het voorzitterschap onderdeel vormt van de Raad als instelling, verklaarde hij niet verantwoordelijk te zijn voor de websites van het voorzitterschap, waarbij hij als

argument aanvoerde dat deze websites onder de verantwoordelijkheid vallen van de lidstaten die het voorzitterschap bekleeden.

In de ogen van de Ombudsman kunnen de websites van de voorzitterschappen niet beschouwd worden als “nationale” websites die buiten het bereik van de Raad vallen, omdat het EU-voorzitterschap duidelijk onderdeel is van de Raad. Bijgevolg kan de vraag welke talen er gebruikt moeten worden op de websites van voorzitterschappen niet beschouwd worden als een vraag die buiten de verantwoordelijkheid van de Raad valt. Het feit dat de Raad verzuimd had het verzoek van klager inhoudelijk in overweging te nemen, was volgens de Ombudsman dan ook een vorm van wanbeheer. De Ombudsman stelde derhalve een ontwerpaanbeveling op over de kwestie.

Nadat de Raad de ontwerpaanbeveling had verworpen, legde de Ombudsman op 30 november 2006 een speciaal verslag voor aan het Europees Parlement, waarin hij het Parlement verzocht om steun voor de volgende conclusies van zijn onderzoek:

- (i) de Raad is verantwoordelijk voor de talen die gebruikt worden op de websites van zijn voorzitterschappen;
- (ii) de informatie op de website van het Raadsvoorzitterschap zou idealiter beschikbaar moeten zijn in alle officiële talen van de Gemeenschap;
- (iii) als het nodig is het aantal talen op de website van het Raadsvoorzitterschap te beperken, dient de keuze van de talen die gebruikt worden gebaseerd te zijn op objectieve en redelijke overwegingen;
- (iv) de weigering van de Raad zich te buigen over de inhoud van de zaak, d.w.z. het verzoek van klager internetpublicaties van de voorzitterschappen ook in het Duits beschikbaar te maken, is daarom ongerechtvaardigd en een vorm van wanbeheer.

3.7.2 De Europese Commissie

VERTRAGING IN DE BEHANDELING VAN EEN POLITIEK GEVOELIGE EN CONTROVERSIËLE KLACHT

Samenvatting van het besluit inzake klacht 289/2005/GG tegen de Europese Commissie

Klager was aanbieder geweest van diensten op het gebied van sportwedenschappen in de Duitse deelstaat Nedersaksen. Hij berichtte dat de Duitse autoriteiten hem gelast hadden deze dienstverlening te staken, waardoor hij gedwongen was zijn zaak te sluiten. Klager betoogde dat de handelwijze van de Duitse autoriteiten een inbreuk op EU-wetgeving vormde, met name op de vrijheid van dienstverlening. Zijn advocaat diende een klacht inzake een inbreuk in bij de Commissie. Toen de Commissie niet reageerde op een vraag hoe het er, zeven maanden nadat de klacht was geregistreerd, met het onderzoek voorstond, wendde hij zich tot de ombudsman. De bewering van klager kwam er in essentie op neer dat de Commissie zijn klacht inzake een inbreuk niet naar behoren had afgehandeld. Hij beweerde dat een reactie van de Commissie dringend vereist was omdat hij als gevolg van de sluiting van zijn bedrijf verliezen leed.

De Commissie verklaarde dat zij verscheidene klachten over inbreuken had ontvangen die verband hielden met diensten op het gebied van sportwedenschappen en dat zij van een aantal nationale verboden inzake dit soort diensten onderzocht had of ze gerechtvaardigd en proportioneel waren. De Commissie had een schriftelijke aanmaning aan Denemarken gestuurd terwijl haar onderzoek naar klachten over inbreuken tegen Duitsland, Italië en Nederland nog gaande was.

De Commissie gaf aan specifieke aspecten van de onderhavige klacht nog “intensief” te bestuderen. De Ombudsman meende dat deze verklaring niet gesteund leek te worden door de informatie

die hem verstrekt was. Zo had de Commissie in het bijzonder ook gezegd dat de zaak een lastige beoordeling vergde van de rechtvaardiging en proportionaliteit van het nationale verbod op diensten op het gebied van sportweddenschappen, op grond van overwegingen van openbare orde. De Commissie had echter zelf toegegeven dat zij tot dusverre nog geen contact had gehad met de Duitse autoriteiten. De Ombudsman achtte het niet aannemelijk dat de Commissie de rechtvaardiging en proportionaliteit van het verbod kon beoordelen zonder contact te hebben met de Duitse autoriteiten. In een ontwerpaanbeveling vroeg de Ombudsman de Commissie de door klager ingediende klacht naarstig en zonder onnodige vertraging af te handelen.

In haar omstandig advies verklaarde de Commissie dat inbreukklachten in verband met diensten op het gebied van sportweddenschappen “uiterst politiek gevoelig en controversieel” waren. Het vraagstuk was in vier interne vergaderingen over inbreuken aan de orde gekomen. Voor een besluit tot het inleiden van inbreukprocedures was echter de steun van het college van commissarissen vereist, en die was nog niet gerealiseerd.

De ombudsman toonde zich verheugd over de openhartigheid die de Commissie in haar omstandig advies aan den dag legde. Hij meende evenwel dat genoemde overwegingen de Commissie niet ontsloegen van haar plicht dergelijke klachten fatsoenlijk af te handelen.

De ombudsman was zich ervan bewust dat de Commissie discretionaire bevoegdheid had binnen de inbreukprocedure, maar de onderhavige zaak betrof de administratieve fase van de procedure. Zijns inziens is de Commissie niet gerechtigd haar besluit over een inbreukklacht voor onbepaalde tijd uit te stellen op grond van het argument dat zij geen politieke overeenstemming weet te bereiken over de te volgen koers. De Ombudsman huldigde de opvatting dat dit een belangrijke principekwestie was. Om die reden herhaalde hij zijn aanbeveling in een speciaal verslag aan het Europees Parlement.

De Commissie deelde de Ombudsman daarop mee dat zij inmiddels besloten had een inbreukprocedure in te leiden door Duitsland een schriftelijke aanmaning te zenden.

3.8 ONDERZOEKEN OP EIGEN INITIATIEF VAN DE OMBUDSMAN

ONDERZOEK NAAR DE BEREIDHEID VAN DE COMMISSIE GEBRUIK TE MAKEN VAN BEMIDDELING BIJ CONFLICTEN MET AANNEMERS

Samenvatting van het besluit naar aanleiding van eigen-initiatiefonderzoek OI/1/2006/TN

Elk jaar ontvangt de Ombudsman een aanzienlijk aantal tegen de Commissie gerichte klachten over verbintenisrechtelijke geschillen. De klachten zijn afkomstig van personen, kleine en middelgrote ondernemingen en andere organisaties, en er zijn zowel aannemers als onderaannemers bij betrokken. De Ombudsman zette een eigen-initiatiefonderzoek in gang waarin hij de Commissie verzocht te onderzoeken of meer gebruik kon worden gemaakt van bemiddeling bij de afhandeling van geschillen in het kader van contracten die de Commissie financiert. Eerder had de Commissie bevestigd dat bemiddeling een instrument voor geschillenoplossing was dat in veel gevallen sneller, eenvoudiger en kosteneffectiever was.

Tijdens het onderzoek deed de Commissie de toezegging dat zij alternatieve methoden van geschillenbeslechting in de toekomst zou aanmoedigen. Daartoe kon zij een optionele bemiddelingsclausule opnemen in haar standaard aanbestedingscontracten, aldus de Commissie. Zij waarschuwde echter dat bemiddeling of andere methoden van geschillenbeslechting met kosten gepaard zouden kunnen gaan. Ook wees zij erop dat de Commissie bij geschillen tussen haar aannemers en hun onderaannemers geen bemiddeling kon opleggen.

In zijn besluit tot afsluiting van het onderzoek betuigde de Ombudsman zijn instemming met de invoering van een optionele bemiddelingsclausule in contracten van de Commissie. Hij benadrukte dat het normaal gesproken kosteneffectiever is een geschil via bemiddeling op te lossen dan de zaak direct voor de rechter te brengen. De Ombudsman verzocht de Commissie hem op de hoogte te houden van haar vervolgmaatregelen aangaande de toepassing van de bemiddelingsclausule en van haar inspanningen om te zorgen dat ook bij geschillen over subsidies van de Commissie gebruik kan worden gemaakt van bemiddeling. De Ombudsman onderstreepte voorts dat het belangrijk was bemiddeling tevens aan te bevelen in conflicten tussen aannemers en onderaannemers.

De Commissie dient de Ombudsman voor 30 juni 2007 over haar vervolgmaatregelen te informeren.

AFHANDELING VAN EEN KLACHT INZAKE DE ONTWIKKELING VAN EEN INDUSTRIËLE HAVEN IN SPANJE

Samenvatting van het besluit naar aanleiding van eigen-initiatiefonderzoek OI/2/2006/JMA

Omdat hij een zeer groot aantal klachten en andere berichten had ontvangen over de ontwikkeling, door de Spaanse autoriteiten, van een industriële haven bij Granadilla, op het Spaanse eiland Tenerife, besloot de Ombudsman een eigen-initiatiefonderzoek in te stellen om de Commissie de gelegenheid te bieden haar rol als hoedster van het Verdrag in deze zaak toe te lichten.

Volgens klagers had de Commissie besloten haar onderzoek naar een aantal klachten in verband met de ontwikkeling van een industriële haven in Granadilla te sluiten, op grond van het argument dat de ontwikkeling niet in strijd zou zijn met communautaire wetgeving, in het bijzonder artikel 6, lid 4, van de Habitatrichtlijn¹⁷. Klagers stelden, in algemene bewoordingen, dat de Commissie niet overwogen had of er mogelijk alternatieven bestonden voor de voorgestelde ontwikkeling.

De Commissie voerde aan dat haar diensten de beoordeling van het project nog niet hadden afgerond. De Commissie legde uit dat zij, omdat het al dan niet bestaan van alternatieven voor het project een relevant punt was dat van invloed zou zijn op haar definitieve advies ingevolge artikel 6, lid 4, van de Habitatrichtlijn, dit aspect van de zaak terdege in aanmerking zou nemen. Zij zou een advies uitbrengen waarin een beoordeling werd gegeven van de gevolgen voor het milieu, de relevantie van de "dwingende redenen" die de Spaanse autoriteiten hadden aangevoerd ten gunste van de ontwikkeling en de balans tussen deze twee tegengestelde belangen. Ook zou de Commissie in haar advies de compensatiemaatregelen evalueren. De Commissie onderstreepte voorts dat zij al het noodzakelijke deed om zo spoedig mogelijk tot een besluit te komen en dat zij klagers daarvan op de hoogte zou brengen.

De ombudsman vond dat het advies van de Commissie de punten die in zijn onderzoek aan de orde waren gesteld voldoende had toegelicht. Het was met name relevant dat de Commissie nog geen besluit over de kwestie had genomen. De Ombudsman kwam daarom tot de conclusie dat verder onderzoek niet nodig was. Ook wees de Ombudsman erop dat burgers en ingezetenen, als de Commissie eenmaal een besluit had genomen of als in haar besluitvorming onnodige vertraging zou optreden, een klacht bij hem konden indienen wanneer zij van mening waren dat de Commissie zich schuldig had gemaakt aan wanbeheer.

¹⁷

Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, PB 1996 L 59, blz. 63.

MAXIMALE LEEFTIJDGRENZEN IN HET INTERNE STAGEPROGRAMMA*Samenvatting van het besluit naar aanleiding van eigen-initiatiefonderzoek OI/3/2006/BB*

In januari 2006 opende de Ombudsman een initiatiefonderzoek naar de regels en het beleid van het Europees Parlement inzake de maximale leeftijd van deelnemers aan zijn stageprogramma. De Ombudsman verwees naar (i) artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, waarin staat: “Elke discriminatie, met name op grond van (...) leeftijd (...) is verboden”, (ii) recente jurisprudentie van het Hof van Justitie, volgens welke het beginsel van non-discriminatie op grond van leeftijd een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht is¹⁸, en (iii) het besluit van de Commissie, na een ontwerpaanbeveling van de Ombudsman in zaak 2107/2202/PB, om leeftijdsgrenzen in haar stageprogramma af te schaffen.

In zijn advies verklaarde het Parlement dat het op 1 februari 2006 een nieuw besluit had aangenomen over de Interne Regeling betreffende stages en studiebezoeken bij het secretariaat-generaal van het Europees Parlement (Regeling). Sinds 15 februari 2006, de datum waarop de nieuwe Regeling van kracht werd, hanteert het Parlement geen maximale leeftijdsgrens meer ten aanzien van zijn stageprogramma. Vóór die datum werd de maximale leeftijdsgrens van 45 jaar aangehouden.

De ombudsman kwam tot de conclusie dat, aangezien het Parlement de leeftijdsgrens had afgeschaft, verder onderzoek niet nodig was.

3.9 DOOR DE OMBUDSMAN AFGEHANDELDE VRAGEN**DISCRETIONAIRE BEVOEGDHEID VAN EEN LIDSTAAT IN EEN LANDBOUWKWESTIE***Samenvatting van vraag Q1/2006/GK ingediend door de Ierse ombudsman*

In maart 2006 diende de Ombudsman van Ierland een vraag in bij de Europese ombudsman die verband hield met een van de zaken die zij in behandeling had. De vraag betrof de interpretatie, door het ministerie van Landbouw en Voedsel in Ierland, van artikel 40 van Verordening (EG) nr. 1782/2003 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers. In het bijzonder ging het om de vraag of artikel 40, lid 4, de bevoegde nationale autoriteit de mogelijkheid bood naar eigen oordeel te bepalen welke epidemische ziekten, wanneer zij de veestapel van de landbouwer gedeeltelijk of geheel treffen, als overmacht moeten worden beschouwd.

De ombudsman verzocht de Commissie om informatie en deze legde uit, kort gezegd, dat elke aanspraak op overmacht moet worden beoordeeld door de bevoegde nationale autoriteiten wanneer zij onderzoek verrichten naar elke zaak afzonderlijk.

De Commissie vond op grond van de informatie die de Ierse ombudsman in haar vraag verstrekt had dat de Ierse autoriteiten niet overduidelijk de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid hadden overschreden bij de toepassing van artikel 40, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1782/2003. Het advies van de Commissie werd doorgestuurd naar de Ierse ombudsman, die de Europese ombudsman meedeelde tevreden te zijn met het resultaat van de afhandeling van haar vraag.

¹⁸Zaak C-144/04, *Werner Mangold v. Rüdiger Helm*, ECR [2005] I-9981, punt 75.

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

Samenvatting van vraag Q3/2005/IP ingediend door de regionale ombudsman van Friuli-Venezia Giulia

De regionale ombudsman van Friuli-Venezia Giulia, in Italië, richtte een vraag aan de Ombudsman over de onmogelijkheid om in Duitsland geproduceerd textiel voor theatermeubilair in te voeren in Italië. Volgens de Italiaanse wetgeving is er voor elk (ingevoerd) product waarop de Italiaanse voorschriften op het gebied van brandpreventie van toepassing zijn, een specifieke officiële goedkeuring door de Italiaanse autoriteiten nodig. De regionale ombudsman vroeg de Europese ombudsman wat de vooruitzichten waren op harmonisering op communautair niveau van de wetgeving op dit terrein met het doel de hindernissen voor het vrij verkeer van goederen weg te nemen.

De ombudsman verzocht de Commissie om informatie en deze legde uit dat, bij ontstentenis van toepasbare, geharmoniseerde EU-normen of -regels op het betreffende gebied, de algemene bepalingen over het vrij verkeer van goederen zoals vervat in de artikelen 28 tot en met 30 van het EG-Verdrag gelden. Volgens deze beginselen moet een product dat legaal in een lidstaat wordt gefabriceerd en verkocht, ook verkocht kunnen worden in een andere lidstaat. Volgens artikel 30 vormen de bepalingen van artikel 28 geen beletsel voor verboden of beperkingen van invoer uit hoofde van, *onder andere*, bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid of de gezondheid en het leven van personen. Willen de nationale maatregelen gerechtvaardigd zijn, dan moeten ze nodig zijn om de beoogde doelen te bereiken en evenredig zijn aan die doelen. Deze verboden of beperkingen mogen bovendien geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de lidstaten vormen. Klachten die ten doel hebben aan te tonen dat een lidstaat inbreuk maakt op het Gemeenschapsrecht kunnen rechtstreeks tot de Commissie worden gericht, opdat zij een onderzoek instelt.

De regionale ombudsman deelde de Europese ombudsman mee dat zij tevreden was met het antwoord van de Commissie en de zaak werd derhalve gesloten.

4 BETREKKINGEN MET INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE

De Europese ombudsman is er bijzonder op gebrand een constructieve dialoog met de instellingen en organen van de EU te onderhouden en te bevorderen om op die manier de best mogelijke resultaten te behalen voor de burgers. Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de vergaderingen en bijeenkomsten met leden en functionarissen van de EU-instellingen en -organen die in 2006 gehouden zijn om uitstekende werkrelaties te waarborgen. De Ombudsman heeft in ditzelfde jaar ook een aantal overeenkomsten ondertekend die hierna zullen worden toegelicht.

In 2006 waren in het bijzonder de bilaterale bijeenkomsten met de Europese commissarissen van belang. Tijdens deze bijeenkomsten werd besproken hoe de nieuwe procedure van de Commissie functioneert voor het reageren op de onderzoeken van de ombudsman. De Commissie heeft deze nieuwe procedure in november 2005 ingevoerd. Aangezien de Commissie de instelling is waarop het grootste deel van de door de Ombudsman uitgevoerde onderzoeken betrekking heeft, is het van cruciaal belang ervoor te zorgen dat deze procedure optimaal werkt. De heer DIAMANDOUROS heeft in de loop van 2006 overleg gevoerd met elf commissarissen en hij vond de inzet waarmee zij een cultuur van dienstverlening aan burgers trachten te bevorderen zeer bemoedigend. Ook had de Ombudsman in juni een uiterst productief overleg met de Commissiemedewerkers die de behandeling van de onderzoeken van de Ombudsman coördineren. Deze bijeenkomst bood hem de gelegenheid uiteen te zetten dat de Ombudsman niet alleen een extern controlemechanisme is, maar ook een waardevolle hulpbron die de instellingen kan helpen hun functioneren te verbeteren. Bij het faciliteren van al deze bijeenkomsten was een cruciale rol weggelegd voor Margot WALLSTRÖM, vicevoorzitter van de Commissie en verantwoordelijk voor onder andere de betrekkingen met de ombudsman, en Catherine DAY, secretaris-generaal van de Commissie. Mevrouw WALLSTRÖM sprak in december tevens de medewerkers van de Ombudsman toe in Straatsburg, waarbij zij een overzicht gaf van de maatregelen die de Commissie getroffen heeft om haar relatie met de burger te verbeteren.

De ombudsman wordt door het Europees Parlement gekozen en hij is deze instelling verantwoording verschuldigd. Hij heeft een uitstekende werkrelatie met de Commissie Verzoekschriften van het Parlement, die verantwoordelijk is voor de betrekkingen met de Ombudsman en het verslag opstelt over diens jaarverslag. In 2006 nam de heer DIAMANDOUROS deel aan vier vergaderingen van de Commissie Verzoekschriften; daar presenteerde hij zijn jaarverslag, alsmede zijn speciale verslagen, die een scala aan onderwerpen bestreken. Op verzoek van de Commissie Verzoekschriften werd de Ombudsman tijdens elke commissievergadering dit jaar vertegenwoordigd door een van zijn medewerkers. In 2006 bouwde de Ombudsman tevens zijn constructieve relaties met leden van het Europees Parlement verder uit.

Ook in 2006 bleef de Ombudsman contact zoeken met de andere instellingen en organen. In maart had hij bijeenkomsten met de presidenten van het Hof van Justitie, het Gerecht van eerste aanleg en het Gerecht voor ambtenarenzaken, de president van de Rekenkamer en de president van de Europese Investeringsbank, in Luxemburg. In oktober overlegde hij met de directeurs van het Europees Bureau voor Wederopbouw en het Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding in Griekenland. In de loop van het jaar gaf hij ook presentaties over zijn werk voor diverse groepen personeelsleden van Europese instellingen en organen in Brussel, Luxemburg en Straatsburg.

De ombudsman tekende in dit jaar een aantal belangrijke overeenkomsten met het doel de best mogelijke dienstverlening aan burgers te waarborgen.

In maart 2006 ondertekende hij een nieuwe overeenkomst met het Parlement over samenwerking op gebieden als het gebouwenbeleid, informatietechnologie en communicatie. Dit nieuwe akkoord moet de Ombudsman in staat stellen de middelen die zijn dienst krijgt toegewezen (zie bijlage B) zo goed mogelijk te gebruiken en tegelijkertijd volstrekt autonoom te werk te gaan.

Een andere belangrijke overeenkomst die in 2006 getekend werd, was het memorandum van overeenstemming met de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming¹. Doel van deze overeenkomst is een consistente afhandeling van klachten inzake gegevensbescherming te bewerkstelligen en onnodige overlapping te voorkomen. Om dit doel te verwezenlijken, kwamen de Ombudsman en de Europese toezichthouder overeen: (i) klagers te informeren over de andere instelling en de overdracht van klachten te vergemakkelijken; (ii) de andere instelling op de hoogte te brengen van klachten die relevant voor haar zijn; (iii) een klacht die al aan de orde is gesteld niet opnieuw te openen, tenzij er belangrijk nieuw bewijsmateriaal wordt aangedragen; (iv) een consequente aanpak te hanteren van de wettelijke en bestuursrechtelijke aspecten van gegevensbescherming, met inachtneming van de rechten en belangen van burgers en klagers. De Ombudsman en de toezichthouder voor gegevensbescherming, de heer Peter HUSTINX, ondertekenden het memorandum van overeenstemming op 30 november in Brussel, in aanwezigheid van adjunct-toezichthouder voor gegevensbescherming, de heer Joaquín BAYO DELGADO, en de secretaris-generaal van de ombudsman, de heer Ian HARDEN. Dit was tevens een gelegenheid om informatie uit te wisselen over een veelvoud aan onderwerpen van wederzijds belang.

© Europees toezichthouder voor gegevensbescherming

De heer Diamandouros en de heer Peter Hustinx, Europese Toezichthouder voor gegevens-bescherming, bij de ondertekening van het memorandum van overeenstemming. Brussel, België, 30 november 2006.

Eveneens op 30 november ondertekende de Europese ombudsman een samenwerkingsovereenkomst met de Spaanse regering die het mogelijk maakte een klacht in te dienen bij de Europese ombudsman in de in Spanje erkende talen Baskisch, Catalaans/Valenciaans en Galicisch. De permanente vertegenwoordiger van Spanje bij de Europese Unie, ambassadeur Carlos BASTARRECHE SAGÜES, heeft de overeenkomst namens de Spaanse regering ondertekend. Door de ondertekening van deze overeenkomst bracht de Ombudsman zijn werkwijze in overeenstemming met de conclusies van de Raad van juni 2005, die voorzien in het gebruik van deze talen om de communicatie tussen Spaanse burgers en EU-instellingen te vergemakkelijken. Volgens de overeenkomst is een vertaalbureau dat door de Spaanse regering zal worden opgezet verantwoordelijk voor de vertaling van de klachten die in deze talen zijn ingediend. Omgekeerd zal het ook de besluiten van de Ombudsman vanuit het Spaans/Castiliaans naar de taal van klager vertalen. Wanneer de Spaanse autoriteiten het vertaalbureau hebben opgezet en de overeenkomst bijgevolg in werking treedt, zal via de volgende

¹ Memorandum van overeenstemming tussen de Europese Ombudsman en de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming; PB 2007 C 27, blz. 21.

link, op de website van de Ombudsman informatie te vinden zijn over de wijze waarop in deze talen klachten kunnen worden ingediend: <http://www.ombudsman.europa.eu>

De voornoemde vergaderingen en bijeenkomsten en alle andere activiteiten die de Ombudsman op dit gebied ontplooid heeft, staan vermeld in de hierna volgende paragrafen van dit hoofdstuk.²

4.1 HET EUROPEES PARLEMENT

18 januari: deelname aan een lunchbijeenkomst van de “Kangoeroe-groep” van leden van het Europees Parlement. Hoofdspreker was de heer Andrew DUFF, lid van het Europees Parlement, die het woord voerde over “De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Europese Unie”. De bijeenkomst werd voorgezeten door de heer Manuel MEDINA ORTEGA, lid van het Europees Parlement.

25 januari: presentatie van het speciaal verslag van de Ombudsman inzake de transparantie van de bijeenkomsten van de Raad tijdens een vergadering van de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement. De heer Marcin LIBICKI, lid van het EP en voorzitter van de commissie, de heer Elmar BROK, lid van het EP, de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP, de heer Michael CASHMAN, lid van het EP, mevrouw Diana WALLIS, lid van het EP, en de heer Hans BRUNMAYER, directeur-generaal en chef van het protocol van de Raad, namen deel aan het debat dat volgde, en zijn hier genoemd in de volgorde waarin zij het woord voerden.

14 februari: ontmoeting met mevrouw Inés AYALA SENDER, lid van het EP.

14 februari: ontmoeting met de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP.

14 februari: ontmoeting met de heer Gregorio GARZÓN CLARIANA, juridisch adviseur van het Europees Parlement.

14 maart: presentatie van het *Jaarverslag 2005* van de Ombudsman aan de heer Josep BORRELL FONTELLES, voorzitter van het Europees Parlement, en ondertekening van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Europees Parlement (zie bijlage B).

De heer Diamandouros en de heer Josep Borrell Fontelles, Voorzitter van het Europees Parlement, bij de ondertekening van het nieuwe samenwerkingsakkoord. Straatsburg, Frankrijk, 14 maart 2006.

²

Tenzij anders vermeld, hebben de vergaderingen en bijeenkomsten plaatsgevonden in Brussel, Luxemburg of Straatsburg.

14 maart: ontmoeting met de heer Markus FERBER, lid van het EP.

14 maart: ontmoeting met de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP.

4 april: ontmoeting met de heer Andreas SCHWAB, lid van het EP, en de heer Richard SEEGER, lid van het EP.

2 mei: ontmoeting met de heer Louis GRECH, lid van het EP.

3 mei: presentatie van het *Jaarverslag 2005* van de Ombudsman aan de Commissie Verzoekschriften. De heer Marcin LIBICKI, lid van het EP, voorzitter van de commissie, de heer Andreas SCHWAB, lid van het EP, de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP, Sir Robert ATKINS, lid van het EP, mevrouw Inés AYALA SENDER, lid van het EP, de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP, en mevrouw Alexandra DOBOLYI, lid van het EP, namen deel aan het debat dat volgde en zijn hier genoemd in de volgorde waarin zij het woord voerden.

15 mei: presentatie van het speciaal verslag van de Ombudsman over het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) aan de Commissie Verzoekschriften. De heer DIAMANDOUROS legde een verklaring af en beantwoordde daarna vragen van achtereenvolgens: Sir Robert ATKINS, lid van het EP, de heer Michael CASHMAN, lid van het EP, de heer Paul VAN BUITENEN, lid van het EP, de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP, en de heer Jens-Peter BONDE, lid van het EP. Daarop legde de heer Franz-Hermann BRÜNER, directeur-generaal van OLAF, een verklaring af, waarna hij vragen beantwoordde van: Sir Robert ATKINS, lid van het EP, mevrouw Alexandra DOBOLYI, lid van het EP, de heer Michael CASHMAN, lid van het EP, de heer Paul VAN BUITENEN, lid van het EP, en de heer Jens-Peter BONDE, lid van het EP.

15 mei: ontmoeting met de heer Andreas SCHWAB, lid van het EP, en de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP.

17 mei: deelname aan een lunch ter ere van het officiële bezoek van de heer Karolos PAPOULIAS, president van Griekenland, aan het Europees Parlement.

15 juni: ontmoeting met de heer Pascal DE POORTERE en de heer Ville-Veikko TIMBERG, rekenplichtigen van het Europees Parlement.

4 juli: ontmoeting met de heer Jo LEINEN, lid van het EP.

4 juli: ontmoeting met de heer Herbert BÖSCH, lid van het EP.

4 juli: ontmoeting met de heer Gregorio GARZÓN CLARIANA.

13 juli: presentatie over de rol van de Ombudsman in de context van de zich ontwikkelende Europese rechtsorde, tijdens een seminarie over het "Europees systeem voor de bescherming van mensenrechten" aan de Adam Mickiewicz Universiteit in Poznan, Polen. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de voorzitter van de Commissie Verzoekschriften, de heer Marcin LIBICKI. De Poolse ombudsman, de heer Janusz KOCHANOWSKI, nam eveneens deel aan het seminarie.

13 september: presentatie aan de Commissie Verzoekschriften van het speciaal verslag van de Ombudsman over het verzuim van de Europese Commissie een klacht in het kader van artikel 226 af te handelen. De heer Marcin LIBICKI, lid van het EP, voorzitter van de commissie, de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP, de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP, de heer Proinsias DE ROSSA, lid van het EP, en mevrouw Maria PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, lid van het EP, namen deel aan het debat dat volgde en zijn hier genoemd in de volgorde waarin zij het woord voerden.

23 oktober: ontmoeting met de heer Gregorio GARZÓN CLARIANA.

14 november: diner, aangeboden door de Europese ombudsman aan het bureau en de coördinatoren van de Commissie Verzoekschriften. De heer Marcin LIBICKI, lid van het EP, voorzitter van de commissie, Sir Robert ATKINS, lid van het EP, mevrouw Alexandra DOBOLYI, lid van het EP,

mevrouw Diana WALLIS, lid van het EP, de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP, en de heer David LOWE, hoofd van het secretariaat van de Commissie Verzoekschriften, waren bij het diner aanwezig.

15 november: toespraak tot de “Kangoeroe-groep” van leden van het Europees Parlement over “Burgers mondig maken – de rol van de Europese ombudsman”. De bijeenkomst werd voorgezeten door Sir Robert ATKINS, lid van het EP.

16 november: presentatie van het *Jaarverslag 2005* van de Ombudsman aan de plenaire vergadering van het Europees Parlement (zie paragraaf 6.1).

4.2 DE EUROPESE COMMISSIE

12 januari: ontmoeting met de heer Siim KALLAS, vicepresident van de Commissie, belast met Administratieve Zaken, Audit en Fraudebestrijding.

12 januari: ontmoeting met mevrouw Catherine DAY, secretaris-generaal van de Europese Commissie.

14 maart: ontmoeting met mevrouw Margot WALLSTRÖM, vicevoorzitter van de Europese Commissie, belast met Institutionele Betrekkingen en Communicatiestrategie.

30 maart: ontmoeting met de heer Peter GALEZOWSKI, waarnemend interne ombudsman van de Europese Commissie.

30 maart: voordracht voor medewerkers van de Europese Commissie in Luxemburg over de rol van de Europese ombudsman.

16 mei: ontmoeting met de heer Janez POTOČNIK, lid van de Europese Commissie, belast met Wetenschap en Onderzoek.

16 mei: ontmoeting met de heer Stavros DIMAS, lid van de Europese Commissie, belast met Milieu.

17 mei: Ontmoeting met de heer Vladimír ŠPIDLA, lid van de Europese commissie, belast met Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Gelijke Kansen.

6 juni: ontmoeting met mevrouw Margot WALLSTRÖM en mevrouw Catherine DAY.

6 juni: voordracht voor medewerkers van de Commissie die de behandeling van de onderzoeken van de Ombudsman coördineren.

4 juli: ontmoeting met de heer Charlie McCREEVY, lid van de Europese Commissie, belast met Interne Markt en Diensten.

4 juli: ontmoeting met de heer Giuseppe MASSANGIOLI, directeur bij de Europese Commissie, verantwoordelijk voor de betrekkingen met de Europese ombudsman, en de heer Andrea PIERUCCI, hoofd van eenheid.

26 september: ontmoeting met de heer Ján FIGEL, lid van de Europese Commissie, belast met Onderwijs, Opleiding en Cultuur.

26 september: Ontmoeting met de heer Joaquín ALMUNIA, lid van de Europese Commissie, belast met Economische en Monetaire Zaken.

26 september: ontmoeting met de heer Markos KYPRIANOU, lid van de Europese Commissie, belast met Gezondheid.

27 september: ontmoeting met mevrouw Margot WALLSTRÖM.

16 november: ontmoeting met de heer Olli REHN, lid van de Europese Commissie, belast met Uitbreiding.

13 december: ontmoeting met mevrouw Benita FERRERO-WALDNER, lid van de Europese Commissie, belast met Buitenlandse Betrekkingen en Europees Nabuurschapsbeleid.

13 december: voordracht door mevrouw Margot WALLSTRÖM voor de medewerkers van de Europese ombudsman. In haar lezing ging de vicevoorzitter van de Commissie in op de onderwerpen communicatie, klachtenafhandeling en het Grondwettelijk Verdrag.

4.3 ANDERE INSTELLINGEN EN ORGANEN

12 januari: ontmoeting met ambassadeur Nicholas EMILIOU, permanente vertegenwoordiger van Cyprus bij de Europese Unie.

12 januari: ontmoeting met ambassadeur Vassilis KASKARELIS, permanente vertegenwoordiger van Griekenland bij de Europese Unie.

6 maart: ontmoeting met de president van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, de heer Vassilios SKOURIS.

6 maart: werklunch met de heer Bo VESTERDORF, president van het Gerecht van eerste aanleg, de heer Jörg PIRRUNG en de heer Marc JAEGER, kamerpresidenten, en de heer Emmanuel COULON, griffier.

6 maart: ontmoeting met de heer Paul J. MAHONEY, president van het Gerecht voor ambtenarenzaken, de heer Horstpeter KREPPEL, mevrouw Irena BORUTA, de heer Sean VAN RAEPENBUSCH en de heer Stéphane GERVASONI, leden van het Gerecht voor ambtenarenzaken, en mevrouw Waltraud HAKENBERG, griffier.

6 maart: ontmoeting met de heer Hubert WEBER, president van de Europese Rekenkamer.

6 maart: ontmoeting met de heer Philippe MAYSTADT, president van de Europese Investeringsbank, en de heer Eberhard UHLMANN, secretaris-generaal.

30 maart: voordracht voor de vergadering van de personeelscomités van de agentschappen over de rol van de Europese ombudsman.

15 juni: ontmoeting met mevrouw Vicky VOULGARAKI, lid van de permanente vertegenwoordiging van het Verenigd Koninkrijk bij de Europese Unie.

14 september: voordracht voor de medewerkers van de Europese Investeringsbank over de rol van de Europese ombudsman en de EIB.

26 september: ontmoeting met ambassadeur Nina VASKUNLAHTI, plaatsvervangend permanente vertegenwoordiger van Finland bij de Europese Unie.

6 oktober: ontmoeting met de heer Richard ZINK, directeur van het Europees Bureau voor wederopbouw, en met personeelsleden van het Bureau in Thessaloniki, Griekenland.

6 oktober: ontmoeting met mevrouw Aviana BULGARELLI, directeur van het Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding (Cedefop), en met personeelsleden van het Centrum in Thessaloniki, Griekenland.

30 november: Ondertekening van een memorandum van overeenstemming met de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming, de heer Peter HUSTINX.

30 november: ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst met de Spaanse regering die het mogelijk maakt een klacht in te dienen bij de Europese ombudsman in de in Spanje erkende talen Baskisch, Catalaans/Valenciaans en Galicisch. De permanente vertegenwoordiger van Spanje bij de Europese Unie, ambassadeur Carlos BASTARRECHE SAGÜES, heeft de overeenkomst namens de Spaanse regering ondertekend.

5 BETREKKINGEN MET OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTELLINGEN

De Europese ombudsman werkt nauw samen met zijn collega's op nationaal en regionaal niveau om ervoor te helpen zorgen dat klachten van burgers doeltreffend worden afgehandeld. Dit hoofdstuk begint met een overzicht van de activiteiten die het Europees netwerk van ombudsmannen in 2006 heeft ontplooid. Daarna wordt een globale beschrijving gegeven van conferenties en bijeenkomsten buiten het netwerk waaraan de Ombudsman en zijn medewerkers hebben deelgenomen met het doel een degelijke invulling van het ambt van ombudsman te bevorderen in heel de Unie en daarbuiten. Ten slotte volgt een verslag van bilaterale bijeenkomsten die in de loop van het jaar hebben plaatsgevonden.

5.1 HET EUROPEES NETWERK VAN OMBUDSMANNEN

Het Europees netwerk van ombudsmannen bestaat uit bijna 90 bureaus in 31 Europese landen. Het netwerk omvat de ombudsmannen en soortgelijke organen binnen de Unie op Europees, nationaal en regionaal niveau, en tevens de nationale ombudsmannen van Noorwegen, IJsland en de kandidaat-lidstaten. Elk van de nationale ombudsmannen en soortgelijke organen in de EU-lidstaten en in Noorwegen en IJsland heeft een verbindingssambtenaar aangewezen die fungeert als contactpunt voor de overige leden van het netwerk.

Het netwerk, dat in 1996 is opgericht, heeft zich gestaag ontwikkeld tot een krachtig samenwerkingsinstrument van ombudsmannen en hun personeel, en vormt een doeltreffend mechanisme voor samenwerking bij de afhandeling van zaken. Het is een bijzonder belangrijk instrument voor de Europese ombudsman, dat hem in staat stelt klachten die buiten zijn mandaat vallen snel en effectief te af te handelen. Ervaringen en beste praktijken worden onderling uitgewisseld via seminars en bijeenkomsten, een periodieke nieuwsbrief, een elektronisch discussieforum en een dagelijkse elektronische nieuwsservice. Ook de bezoeken van de Europese ombudsman op uitnodiging van de ombudsmannen in de lidstaten en de kandidaat-lidstaten zijn voor de ontwikkeling van het netwerk zeer effectief gebleken. Paragraaf 5.1 eindigt daarom met een korte vermelding van de voorlichtingsbezoeken die de Ombudsman in 2006 heeft afgelegd. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op deze bezoeken.

Alle hierna beschreven activiteiten zijn cruciaal zodat ombudsmannen in staat zijn hun bijdrage te leveren aan de correcte toepassing van de EU-wetgeving in de gehele Unie. Dit is van cruciaal belang indien burgers ten volle willen kunnen genieten van hun rechten op grond van EU-wetgeving. De Europese ombudsman beschouwt dit dan ook als een speciale prioriteit en wijdt aanzienlijke middelen aan de ontwikkeling van het netwerk.

Seminaries

Vijfde seminarie van de regionale ombudsmannen van de EU-lidstaten

Elk jaar worden seminars voor ombudsmannen gehouden – het ene jaar voor nationale, het andere jaar voor regionale ombudsmannen – en deze worden gezamenlijk georganiseerd door de

Europese ombudsman en een nationale of regionale collega. Het vijfde seminarie voor de regionale ombudsmannen van de EU-lidstaten, dat georganiseerd werd door de heer Tony REDMOND, ombudsman voor plaatselijk bestuur in Engeland, en de Europese ombudsman, vond plaats in Londen van 19 tot en met 21 november 2006.

Dit was de eerste keer dat de Europese ombudsman nauw betrokken was bij de organisatie van een seminarie voor regionale ombudsmannen en het was een buitengewoon positieve ervaring. Ongeveer 80 deelnemers, uit elk van de zes landen die ombudsmannen op regionaal niveau hebben, te weten België, Duitsland, Spanje, Italië, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk, woonden het seminarie bij.

De heer Tony Redmond,
Ombudsman van de lokale
overheden in Engeland.

Mevrouw Alice Brown,
Ombudsvrouw van de
Schotse openbare dienst.

De heer Felix Dünser,
Ombudsman van Vorarlberg,
Oostenrijk.

Het thema van het seminarie was *“Working together to promote good administration and defend citizens’ rights in the EU”* (Samenwerken om behoorlijk bestuur te bevorderen en op te komen voor de rechten van burgers in de EU). Op het programma stonden onder meer bijeenkomsten over EU-wetgeving, behoorlijk bestuur, het afhandelen van klachten en samenwerking tussen ombudsmannen.

De heer Bernard Hubeau,
Ombudsman van
Vlaanderen, België.

Mevrouw María Jesús Aranda
Lasheras, Ombudsvrouw van
Navarra, Spanje.

De heer Silvano Micele,
Ombudsman van Basilicata,
Italië.

Het seminarie werd geopend door de twee organisatoren, de heer Tony REDMOND en de heer DIAMANDOUROS, alsmede de eerste vicevoorzitter van het Comité van de Regio's van de EU, de heer Luc VAN DEN BRANDE, en de secretaris-generaal van het ministerie van Gemeenschappen en Plaatselijk Bestuur van het Verenigd Koninkrijk, de heer Peter HOUSDEN.

Mevrouw Anne SEEX, ombudsman voor plaatselijk bestuur van Engeland, zat de eerste sessie voor, die de tenuitvoerlegging van EU-wetgeving in de lidstaten als onderwerp had. Tijdens deze sessie hield mevrouw Elspeth GUILD, hoogleraar Migratierecht aan de Radbouduniversiteit te Nijmegen, een lezing over het vrij verkeer van personen, waarna de heer Ian HARDEN, secretaris-generaal van het bureau van de Europese ombudsman, in zijn voordracht inging op het uitwisselen van kennis via het Europees netwerk van ombudsmannen.

De heer Jerry White, Ombudsman van de lokale overheden in Engeland, de heer Roger Morgan, Directeur rechten van het kind in het Verenigd Koninkrijk, de heer Alexander König, Voorzitter van de Commissie verzoekschriften in Beieren, Duitsland, en mevrouw Caterina Dolcher, Ombudsvrouw van Friuli-Venezia Giulia, Italië.

Sessie 2, getiteld *"The proactive work of ombudsmen – Promoting good administration"* (Het proactieve werk van ombudsmannen – behoorlijk bestuur bevorderen), werd voorgezeten door de heer Silvano MICELE, de Ombudsman van Basilicata, en de heer Bernard HUBEAU, de Vlaamse ombudsman. In deze sessie kwamen zes lezingen aan bod: *"Disseminating good practice, adding value"* (de heer Tony REDMOND, ombudsman voor plaatselijk bestuur in Engeland), *"Promoting constructive relations with the administration"* (de heer Frédéric BOVESSE, ombudsman van Wallonië), *"Reporting mechanisms"* (mevrouw Alice BROWN, ombudsman voor Schotse overheidsdiensten), *"Improving access for the citizen"* (de heer Ullrich GALLE, ombudsman van Rheinland-Pfalz), *"Working with the citizen to promote good administration"* (de heer Felix DÜNSER, ombudsman van Vorarlberg), en *"Codes of good administrative behaviour"* (mevrouw María JESÚS ARANDA LASHERAS, ombudsman van Navarra).

Sessie 3, getiteld *"The reactive work of ombudsmen – Complaint handling"* (Het reactieve werk van ombudsmannen – klachtenafhandeling), werd voorgezeten door de heer Alexander KÖNIG, voorzitter van de Commissie Verzoekschriften van Beieren. De voordrachten in dit gedeelte waren: *"Dealing with complaints from vulnerable groups in society"* (mevrouw Caterina DOLCHER, ombudsman van Friuli-Venezia Giulia), *"Upholding children's rights"* (de heer Roger MORGAN, kinderombudsman), en *"Dealing with persistent and vexatious complainants"* (de heer Jerry WHITE, ombudsman voor plaatselijk bestuur in Engeland).

De slotsessie, getiteld *"Moving forward together"* (Samen voorwaarts), bestond uit een presentatie door de Europese ombudsman over samenwerking via het Europees netwerk van ombudsmannen.

De heer Tom Frawley, Ombudsman en hoofd klachtenbureau Noord-Ierse Vergadering.

In dit laatste gedeelte van het seminarie, dat geleid werd door de heer Rafael RIBÓ I MASSÓ, ombudsman van Catalonië, kon van gedachten worden gewisseld over het functioneren van het netwerk en over de vraag hoe regionale ombudsmannen een actievere rol in het netwerk kunnen spelen.

Een bijzonder hoogtepunt van het seminarie was de speech die na de lunch werd gegeven door de heer Tom FRAWLEY, klachtencommissaris en ombudsman van de Noord-Ierse Assemblee, waarin hij voor ombudsmannen belangrijke onderwerpen zoals ethiek, verantwoording en toegankelijkheid aan de orde stelde.

De feedback die na het seminarie gegeven werd, was uitermate positief. De Ombudsman verwacht dat in 2008 een even geslaagd seminarie zal plaatsvinden in Duitsland of Oostenrijk.

Seminarie voor verbindingsambtenaren 2006

Het vijfde seminarie voor de verbindingsambtenaren van het Europees netwerk van ombudsmannen vond plaats van 18 tot en met 20 juni 2006 in Straatsburg. Het seminarie, dat de titel *“Upholding fundamental rights – Sharing best practice”* (Handhaving van de grondrechten – Uitwisseling van beste praktijken) droeg, had tot doel verbindingsambtenaren een forum te bieden waar zij hun ideeën over optimale praktijken binnen hun instellingen kunnen uitwisselen en met elkaar kunnen discussiëren over hun werk ten behoeve van het bevorderen van grondrechten. Het seminarie verschaftte de verbindingsambtenaren eveneens een gelegenheid het functioneren van het netwerk te evalueren en met suggesties ter verbetering ervan te komen. Al met al hebben 28 deelnemers uit 26 Europese landen het seminarie bijgewoond, met inbegrip van vertegenwoordigers van de nationale ombudsmannen van Bulgarije, Kroatië en Roemenië, die voor het eerst deelnamen.

De discussies tijdens de eerste dag van het seminarie gingen hoofdzakelijk over het verbeteren van de klachtenafhandeling, het bevorderen van behoorlijk bestuur, het intensiveren van de samenwerking via het netwerk en het meten van de tevredenheid van klagers.

Deelnemers aan het vijfde seminarie van de verbindingsfunctionarissen van het Europees Netwerk van Ombudsmannen. Straatsburg, Frankrijk, 18–20 juni 2006.

's Avonds kwamen de deelnemers in het centrum van Straatsburg bijeen voor een diner. Bij deze gelegenheid hield de heer Hans GAMMELTOFT-HANSEN, de langst zittende van alle nationale ombudsmannen van de Unie, een toespraak over zijn bijna twintigjarige ervaring als Deense ombudsman, waarbij hij met name inging op zijn werkzaamheden ter bevordering en bescherming van de grondrechten.

Op de tweede dag stond een thema centraal dat een aantal verbindingsambtenaren genoemd hadden als onderwerp dat het waard zou zijn gezamenlijk uit te diepen: het handhaven van de grondrechten en, meer in het bijzonder, het recht op vrijheid van informatie, vrijheid van meningsuiting en gelijke behandeling.

Het seminarie had een breed en gevarieerd programma, dat aanleiding gaf tot levendige discussies. Het seminarie belooft veel goeds voor de toekomst en vormt een bevestiging van het feit dat het waardevol is elke twee jaar bijeen te komen om ideeën uit te wisselen en contacten met de andere verbindingsambtenaren in het netwerk te verdiepen.

De heer Hans Gammeltoft-Hansen, Parlementaire Ombudsman van Denemarken, spreekt het vijfde seminarie van de verbindingsfunctionarissen van het Europees Netwerk van Ombudsmannen toe.
Straatsburg, Frankrijk, 18-20 juni 2006.

Samenwerking bij de afhandeling van zaken

Veel klachten die buiten het mandaat van de Europese ombudsman vallen omdat ze niet gericht zijn tegen een instelling of orgaan van de Gemeenschap, kunnen wel worden afgehandeld door nationale en regionale ombudsmannen in de lidstaten. In 2006 adviseerde de Ombudsman 828 klagers om zich tot een nationale of regionale ombudsman te wenden en droeg hij 363 klachten, waarvan er 270 hetzelfde onderwerp betroffen, rechtstreeks over aan de bevoegde ombudsman. Voorbeelden van deze klachten worden gegeven in paragraaf 2.5 van dit jaarverslag.

Naast de normale, informele informatie-uitwisselingen via het netwerk kunnen nationale of regionale ombudsmannen via een speciale procedure vragen om schriftelijke beantwoording van informatieverzoeken over EU-wetgeving en de interpretatie daarvan, inclusief verzoeken die voortvloeien uit hun behandeling van specifieke zaken. De Europese ombudsman geeft rechtstreeks antwoord of stuurt het verzoek, indien dat de meer aangewezen weg is, ter beantwoording door naar een andere instelling of een ander orgaan van de EU. In 2006 ontving de Ombudsman twee van dergelijke verzoeken (één van een nationale en één van een regionale ombudsman) en sloot hij de behandeling van drie verzoeken af, met inbegrip van twee verzoeken waarvan de behandeling in 2005 was begonnen. Nadere bijzonderheden van de verzoeken worden verstrekt in hoofdstuk 3.

Nieuwsbrief voor Europese ombudsmannen

De *European Ombudsmen – Newsletter* heeft betrekking op het werk van de leden van het Europese netwerk van ombudsmannen en het bredere ledenbestand van de Europese afdeling van het Internationaal Ombudsman Instituut (IOI). Met versies in het Engels, Frans, Duits, Italiaans en Spaans richt deze nieuwsbrief zich tot meer dan 400 bureaus op Europees, nationaal, regionaal en plaatselijk niveau. De nieuwsbrief wordt tweemaal per jaar door de Europese ombudsman gepubliceerd – in april en oktober.

De nieuwsbrief is een bijzonder waardevol forum gebleken voor de uitwisseling van informatie over EU-recht en beste praktijken. De twee edities die in 2006 verschenen, bestreken een breed scala aan onderwerpen en bevatten onder andere artikelen over het primaat van het EU-recht, de wederzijdse erkenning van diploma's in de EU, Europese milieuwetgeving en toegang tot milieu-informatie, de rol van ombudsmannen bij het toezicht op gevangenisstraffen, universele toegang tot breedbandinternet, discriminatie in de toegang tot arbeid, vrijheid van meningsuiting, kinderrechten, en problemen op het vlak van migratie en asiel.

Elektronische communicatiemiddelen

In november 2000 introduceerde de Ombudsman een online discussieforum en een website voor ombudsmannen en hun personeel in heel Europa. Meer dan 230 personen hebben toegang tot het forum, dat mogelijkheden biedt voor dagelijkse samenwerking tussen bureaus.

Het populairste deel van het forum is de service *Ombudsman Daily News*, die elke werkdag verschijnt en nieuws bevat van de bureaus van de ombudsmannen en van de Europese Unie. Vrijwel alle nationale en regionale bureaus van ombudsmannen in heel Europa leveren bijdragen aan de rubriek *Daily News* en raadplegen deze geregeld.

In 2006 bleek het discussieforum nog steeds een erg nuttig instrument voor de bureaus om informatie uit te wisselen door het plaatsen van vragen en antwoorden. Diverse brede discussies werden op deze wijze op gang gebracht. Deze discussies gingen over onderwerpen uiteenlopend van het onafhankelijk toezicht op gevangenen, een permanente verblijfstitel voor in de EU geboren kinderen van immigranten, het bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling, en het recht te stemmen in plaatselijke verkiezingen in de EU.

Het discussieforum omvat ook een officiële lijst van de nationale en regionale ombudsmannen van de EU-lidstaten, Noorwegen, IJsland en de kandidaat-lidstaten. De lijst wordt bijgewerkt wanneer de contactgegevens voor een ombudsmanbureau worden gewijzigd, en vormt daarmee een onontbeerlijk hulpmiddel voor ombudsmannen in heel Europa.

Informatiebezoeken

In de loop van 2006 heeft de Europese ombudsman zijn nationale collega's in Luxemburg (maart), Spanje (mei), Noord-Ierland (november) en Bulgarije (november) bezocht. Deze bezoeken boden een uitgelezen mogelijkheid om de werkrelaties binnen het Europees netwerk van ombudsmannen te versterken en de aandacht te vestigen op de Ombudsman als buitengerechtelijke beroepsmogelijkheid. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op deze bezoeken.

5.2 ANDERE SEMINARIES EN CONFERENTIES VAN OMBUDSMANNEN

De inspanningen van de Europese ombudsman om met zijn collega-ombudsmannen samen te werken, beperken zich niet tot de activiteiten van het Europees netwerk van ombudsmannen. Als actief lid van een groot aantal ombudsmanorganisaties neemt de Ombudsman geregeld deel aan door hen georganiseerde conferenties en seminars. Deze paragraaf biedt een overzicht van de deelname van de Ombudsman en zijn medewerkers aan dergelijke evenementen in 2006.

Conferentie van ombudsmannen van de lidstaten van de Economische Samenwerking Zwarte Zee, Istanboel, Turkije

Op 26 april nam de Europese ombudsman deel aan een conferentie van ombudsmannen uit de lidstaten van de Economische Samenwerking Zwarte Zee (BSEC). Thema van de conferentie was de rol van ombudsmandiensten bij het consolideren van de democratie. De bijeenkomst werd georganiseerd door de parlementaire vergadering van de BSEC en vond plaats in Istanboel, Turkije. De heer DIAMANDOUROS hield een lezing over "Het instituut ombudsman in de rechtsstaat – uitdagingen en perspectieven". Aan het seminarie namen onder andere ombudsmannen van de BSEC-lidstaten deel. De ontwerpwet over de ombudsdienst in Turkije werd eveneens besproken tijdens het seminarie en de heer Süleyman DEMIREL, voormalig president van Turkije, hield een thematoespraak.

Internationaal ombudsman Instituut (IOI) – Europese regiobijeenkomst en algemene vergadering, Wenen, Oostenrijk

Van 11 tot en met 13 juni nam de heer DIAMANDOUROS deel aan de bijeenkomst en de algemene vergadering van de IOI – Regio Europa, die gehouden werd in het Oostenrijkse parlement in Wenen. Op 12 juni trad de heer DIAMANDOUROS op als rapporteur voor Werkgroep 1, die de relatie tussen ombudsmannen en de gerechtshoven bestudeerde. Andere discussieonderwerpen die tijdens de conferentie aan de orde kwamen waren de bevoegdheid van Europese ombudsmannen, de tenuitvoerlegging van mensenrechten in Europa, en de tenuitvoerlegging van mensenrechten en de rol van ombudsmannen.

De ombudsman als instituut van administratieve hervorming, Ohrid, voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

Van 14 tot en met 16 september werd in Ohrid, in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, een conferentie gehouden met de titel *“The ombudsman as an institution of administrative reform”*. De conferentie werd georganiseerd in het kader van het Eunomia-project van de Ombudsman van Griekenland, in samenwerking met de Ombudsman van Catalonië en de Ombudsman van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië. Het was een seminarie voor capaciteitsopbouw voor ombudsdiensten uit Zuidoost-Europa. Er namen circa zestig personen deel aan de conferentie. De Europese ombudsman werd op de conferentie vertegenwoordigd door de heer Gerhard GRILL, juridisch hoofdadviseur van het bureau van de ombudsman, die een lezing hield over de Europese Code van goed administratief gedrag.

Internationale conferentie over ombudsdiensten voor kinderen, Athene, Griekenland

Op 29 en 30 september nam de Ombudsman deel aan een internationale conferentie, getiteld *“Ombudswork for children”* in Athene, Griekenland. De conferentie werd gezamenlijk georganiseerd door de commissaris voor mensenrechten van de Raad van Europa, de heer Thomas HAMMARBERG, de Ombudsman voor mensenrechten van de Russische Federatie, de heer Vladimir LUKIN, en de Griekse ombudsman, de heer Yiorgos KAMINIS. De heer DIAMANDOUROS voerde het woord over het oprichten van onafhankelijke bureaus voor kinderrechten en de verschillende modellen daarvoor.

Het ambt van ombudsman in Italië en Europa, Florence, Italië

Op 16 oktober sprak de heer DIAMANDOUROS op een conferentie in Florence over het ambt van ombudsman in Italië en Europa, waar hij de inspanningen van Italië om een ombudsdienst op te zetten op nationaal niveau, belichtte vanuit het perspectief van de Europese ombudsman. De bijeenkomst vond plaats in het auditorium van het regionaal parlement van Toscane. Organisator van de conferentie was de regionale ombudsman van Toscane, de heer Giorgio MORALES.

Conferentie over het recht verzoekschriften en klachten in te dienen, Bremen, Duitsland

Op 21 november organiseerden het *Landesverband Bremen* van de Europa-Union en de *Vereinigung zur Förderung des Petitionsrechts in der Demokratie e.V.* een conferentie in Bremen over het recht een verzoekschrift in te dienen bij het Europees Parlement en het recht een klacht in te dienen bij de Europese ombudsman. Ongeveer vijftig personen namen deel aan de conferentie, waaronder de voorzitter en leden van de *Bremische Bürgerschaft* (het parlement van de deelstaat Bremen), rechters en een vertegenwoordiger van de Commissie Verzoekschriften van de Duitse *Bundestag*. De Europese ombudsman werd vertegenwoordigd door de heer Gerhard GRILL, juridisch hoofdadviseur, die de hoofdlezing van de avond hield en daarin de rol en de werkzaamheden van de Europese ombudsman schetste.

Internationaal seminarie over discriminatie, Ljubljana, Slovenië

Op 8 december woonde de Ombudsman een internationaal seminarie bij dat de titel *“Let’s face discrimination”* droeg en gehouden werd in Ljubljana, Slovenië. Het seminarie werd georganiseerd

door de Sloveense ombudsman voor mensenrechten, de heer Matjaz HANZEK, en het Oostenrijkse Instituut Ludwig Boltzmann voor de mensenrechten. De heer DIAMANDOUROS hield een toespraak over de rol van de Europese ombudsman in de bestrijding van discriminatie. Na de conferentie had de Ombudsman een ontmoeting met de president van het Constitutioneel Gerechtshof, de heer Janez CEBULJ, en enkele van zijn collega's, met wie hij van gedachten wisselde over hun respectievelijke instellingen en functies.

5.3 ANDERE ACTIVITEITEN MET OMBUDSMANNEN EN HUN MEDEWERKERS

Bilaterale ontmoetingen met de ombudsmannen

In 2006 hebben er talrijke bilaterale contacten plaatsgevonden tussen de Europese ombudsman en de ombudsmannen in Europa en daarbuiten, die georganiseerd werden met het doel de ombudspraktijk te bevorderen, interinstitutionele betrekkingen te bespreken en beste praktijken uit te wisselen:

De heer DIAMANDOUROS had op 24 januari in Straatsburg en op 23 maart in Parijs een ontmoeting met de heer Jean-Paul DELEVOYE, de Franse ombudsman. Zij bespraken de werkzaamheden van ombudsmannen in verband met de grondrechten in de EU en plannen voor het zesde seminarie van de nationale ombudsmannen in de EU-lidstaten en de kandidaat-lidstaten, dat in het najaar van 2007 in Straatsburg wordt gehouden en waarop zij gezamenlijk als gastheer zullen optreden.

Op 15 februari bezocht de heer Alex BRENNINKMEIJER, de Ombudsman van Nederland, de heer DIAMANDOUROS in Straatsburg om vraagstukken van gemeenschappelijk belang te bespreken.

Op 17 maart bracht de Ombudsman van de Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), de heer Frank FOWLIE, een bezoek aan het bureau van de Europese ombudsman in Brussel. Tijdens zijn bezoek wisselde hij per videoconferentie van gedachten met de heer DIAMANDOUROS.

Op 20 maart had de heer Giorgio MORALES, de regionale ombudsman van Toscane, Italië, een ontmoeting met de heer DIAMANDOUROS in Straatsburg.

Op 28 maart had de Ombudsman in Straatsburg een ontmoeting met de kort daarvoor gekozen ombudsman van Polen, de heer Janusz KOCHANOWSKI.

Op 30 maart had de heer DIAMANDOUROS in Brussel een ontmoeting met mevrouw Emily O'REILLY, de Ombudsman van Ierland.

Op 12 april, 3 juli en 20 september overlegde de heer DIAMANDOUROS per videoconferentie met de heer Tony REDMOND, ombudsman voor plaatselijk bestuur in Engeland, ter voorbereiding van het vijfde seminarie van de regionale ombudsmannen van de EU-lidstaten, dat zij gezamenlijk organiseerden en dat van 19 tot en met 21 november plaatsvond in Londen.

Op 12 juli had de heer DIAMANDOUROS een ontmoeting met de voorzitter van de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement, de heer Marcin LIBICKI, en de Poolse ombudsman, de heer Janusz KOCHANOWSKI, in Poznan, Polen.

Op 30 september had de heer DIAMANDOUROS een ontmoeting met de heer Yiorgos KAMINIS, de Griekse ombudsman, in Athene, Griekenland.

Op 2 oktober hield de heer DIAMANDOUROS een lezing over zijn werk als Europese ombudsman voor de medewerkers van de Griekse ombudsman.

Op 8 november had de heer DIAMANDOUROS in Dublin een ontmoeting met mevrouw Emily O'REILLY, de Ombudsman van Ierland.

Op 18 december hield de heer DIAMANDOUROS een voordracht ter gelegenheid van de lancering van het tijdschrift voor de medewerkers van de Griekse ombudsman in Athene, Griekenland.

Bijeenkomsten van medewerkers

Een aantal bijeenkomsten vond plaats op het niveau van medewerkers van de ombudsman.

Op 5 december had de assistent van de ombudsman, de heer Nicholas CATEPHORES, een ontmoeting met de heer Bruce BARBOUR en de heer Chris WHEELER, respectievelijk de Ombudsman en de plaatsvervangend ombudsman van New South Wales.

Op 8 december had de heer Nicholas CATEPHORES een ontmoeting met de heer John McMILLAN, de Ombudsman van het Gemenebest Australië.

6 COMMUNICATIE

Contact zoeken met burgers is een centrale taak in het ambt van de ombudsman. In 2006 zijn de inspanningen om informatie te verspreiden over het recht een klacht in te dienen over wanbeheer verder geïntensiveerd. De Ombudsman en zijn medewerkers hielden circa 120 presentaties tijdens conferenties, seminars en bijeenkomsten die gedurende het jaar plaatsvonden. De bezoeken die de Ombudsman bracht aan Luxemburg, Spanje, Noord-Ierland en Bulgarije boden hem een nadere gelegenheid de burgers in deze landen meer bewust te maken van hun recht klachten in te dienen.

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de activiteiten die de Europese ombudsman in 2006 heeft ontplooid op het gebied van communicatie. Eerst wordt gekeken naar de hoogtepunten van het jaar, en vervolgens komen de voorlichtingsbezoeken van de Ombudsman aan bod, evenals zijn deelname aan evenementen en conferenties, contacten met de media, publicaties en elektronische communicatie.

6.1 HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR

HET JAARVERSLAG 2005

Het jaarverslag is de belangrijkste publicatie van de ombudsman. Hierin biedt de Ombudsman een overzicht van zijn werkzaamheden op het gebied van klachtenafhandeling in een bepaald jaar, geeft hij een beschrijving van zijn inspanningen om zijn werk voor het voetlicht te brengen en licht hij toe hoe hij de middelen die hem ter beschikking zijn gesteld, heeft aangewend. Het jaarverslag is van belang voor een hele reeks groeperingen en personen op allerlei niveaus – collega-ombudsmannen, politici, openbare ambtsdragers, welbepaalde beroepsgroepen, academici, belangengroepen, non-gouvernementele organisaties, journalisten en burgers, op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau.

© Europees Parlement

De heer Diamandouros overhandigt zijn derde jaarverslag aan de heer Josep Borrell Fontelles, Voorzitter van het Europees Parlement. Straatsburg, Frankrijk, 14 maart 2006.

De heer DIAMANDOUROS bood zijn jaarverslag op 14 maart 2006 aan aan de heer Josep BORRELL FONTELLES, Voorzitter van het Europees Parlement, en op 3 mei aan de Commissie Verzoekschriften van het Parlement. Deze laatste bijeenkomst bood de Ombudsman de gelegenheid de resultaten die in de loop van het jaar behaald waren, toe te lichten en met de leden van de commissie van gedachten te wisselen over ideeën en initiatieven voor de toekomst.

Het verslag van de commissie over de activiteiten van de Ombudsman in 2005 werd opgesteld door de heer Andreas SCHWAB, lid van het EP. Op 16 november werd het verslag van de heer SCHWAB in de plenaire zitting van het Parlement behandeld. Aan het debat werd deelgenomen door de heer DIAMANDOUROS, mevrouw Margot WALLSTRÖM, vicevoorzitter van de Europese Commissie, en, in de volgorde waarin zij het woord voerden, de heer Andreas SCHWAB, lid van het EP, de heer Manolis MAVROMMATIS, lid van het EP, de heer Proinsias DE ROSSA, lid van het EP, mevrouw Diana WALLIS, lid van het EP, de heer David HAMMERSTEIN MINTZ, lid van het EP, de heer Willy MEYER PLEITE, lid van het EP, de heer Marcin LIBICKI, voorzitter van de Commissie Verzoekschriften van het Parlement, de heer Witold TOMCZAK, lid van het EP, Sir Robert ATKINS, lid van het EP, mevrouw Inés AYALA SENDER, lid van het EP, mevrouw Mairead McGUINNESS, lid van het EP, de heer Thijs BERMAN, lid van het EP, de heer Richard SEEBER, lid van het EP, mevrouw Lidia Joanna GERINGER DE OEDENBERG, lid van het EP, mevrouw Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, lid van het EP en de heer András GYÜRK, lid van het EP. Op grond van het verslag van de heer SCHWAB nam het Parlement vervolgens een resolutie aan waarin het zijn voldoening uitte over het publieke profiel van de Ombudsman en het de constructieve samenwerking tussen de Ombudsman en de instellingen en organen verwelkomde.

Op 24 april presenteerde de ombudsman, tijdens een persconferentie, zijn jaarverslag aan de media. Dankzij de meer dan vijftig journalisten die daarbij aanwezig waren, kon hij de aandacht vestigen op de belangrijkste resultaten van de onderzoeken die hij in 2005 verricht had.

OPEN DAGEN

Het bureau van de Ombudsman nam op 30 april (Straatsburg), 1 mei (Straatsburg) en 6 mei (Brussel) deel aan open dagen die door het Europees Parlement waren georganiseerd. Bezoekers kregen informatiemateriaal in 25 talen over het werk van de Ombudsman uitgereikt, alsmede allerlei promotieartikelen. Tijdens alle drie de dagen waren medewerkers van de Ombudsman aanwezig voor het beantwoorden van vragen. Meer dan 35 000 mensen bezochten het Parlement tijdens de open dagen.

Burgers bij de stand van de Ombudsman tijdens de Open Dag in Straatsburg, Frankrijk, 1 mei 2006.

6.2 VOORLICHTINGSBEZOEKEN

Om burgers meer bekend te maken met hun recht om klachten in te dienen bij de Europese ombudsman en zijn werkrelaties met de nationale en regionale collega-ombudsmannen verder te versterken, ondernam de Ombudsman in 2003 een intensief programma van voorlichtingsbezoeken aan de lidstaten en de toetredingslanden. Deze bezoeken zijn in hoog tempo voortgezet. Tijdens elk van de bezoeken van de Ombudsman organiseren zijn collega's in de lidstaten en toetredingslanden diepgaande activiteitenprogramma's en bijeenkomsten en zij vergezellen hem in veel gevallen gedurende zijn gehele bezoek. De aanwezigheid van beide ombudsmannen bij deze gelegenheden is buitengewoon zinvol voor de burgers, aangezien dezen daardoor een beter inzicht in en besef van de rollen en bevoegdheden van de nationale ombudsman enerzijds en de Europese ombudsman anderzijds krijgen, en zij tevens te weten komen welke rechten zij zelf hebben als burger, niet alleen van hun eigen land, maar ook van de EU.

In 2006 bracht de Ombudsman een bezoek aan Luxemburg, Spanje, Noord-Ierland en Bulgarije, waarbij hij parlementsleden, rechters, hogere ambtenaren, de academische gemeenschap, potentiële klagers en andere burgers ontmoette. De nu volgende paragraaf biedt een overzicht van de uiteenlopende bijeenkomsten die tijdens deze vier bezoeken werden gehouden, met vermelding van de belangrijkste gesprekspartners en de talrijke presentaties. De media-activiteiten die in het kader van deze voorlichtingsbezoeken plaatsvonden worden beschreven in paragraaf 6.4 van dit verslag.

LUXEMBURG

Van 6 tot 8 maart bracht de Europese ombudsman een bezoek aan Luxemburg. Het bureau van de Luxemburgse ombudsman, dat als gastheer optrad, organiseerde diverse bijeenkomsten. Deze boden de Europese ombudsman de gelegenheid hoge regerings- en overheidsfunctionarissen, de media, non-gouvernementele organisaties en geïnteresseerde burgers voor te lichten over zijn taak.

© Groothertogelijk Hof/foto Carlo Hommel

De heer Diamandouros met Zijne Koninklijke Hoogheid Groothertog Henri en de heer Marc Fischbach, Nationaal Ombudsman van Luxemburg, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman aan Luxemburg, 6–8 maart 2006.

Tijdens zijn bezoek was de heer DIAMANDOUROS in de gelegenheid zijn werkzaamheden te bespreken met Zijne Koninklijke Hoogheid Groothertog HENRI, de heer Jean-Claude JUNCKER, minister-president van Luxemburg, en de heer Lucien WEILER, voorzitter van de Kamer van

Afgevaardigden. Op deze bijeenkomsten stonden de rol van de Europese ombudsman en de diensten die hij aan burgers van Luxemburg verleent centraal. In de loop van de twee dagen had de heer DIAMANDOUROS eveneens een ontmoeting met de heer Laurent MOSAR, vicevoorzitter van de Kamer van Afgevaardigden, de heer Pierre MORES, voorzitter van de Raad van State, en de heer Claude WISELER, minister van Ambtenarenzaken en Administratieve Hervormingen.

Het bezoek vormde een uitgelezen kans om de betrekkingen met de Luxemburgse ombudsman, de heer Marc FISCHBACH, en zijn medewerkers verder te ontwikkelen. Buiten de officiële bijeenkomsten, waarop zij hun respectievelijke taken bespraken, hadden de ombudsmannen en hun medewerkers veelvuldig de gelegenheid hun opvattingen in een meer informele setting uit te wisselen.

De heer Marc Fischbach, Nationaal Ombudsman van Luxemburg, de heer Laurent Mosar, Vice-voorzitter van de Kamer van afgevaardigden, de heer Diamandouros, de heer Pierre Mores, Voorzitter van de Raad van State, en de heer Claude Wiseler, Minister voor de Openbare Dienst en Bestuurlijke Hervorming, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman aan Luxemburg, 6-8 maart 2006.

Tijdens het voorlichtingsbezoek vond ook een ontmoeting met potentiële klagers plaats, evenals een persconferentie waarbij circa vijftien journalisten aanwezig waren. Deze bijeenkomsten werden georganiseerd door mevrouw Monique SCHUMACHER, hoofd van het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Luxemburg. De heer DIAMANDOUROS kon aan het begin van zijn bezoek zijn werkzaamheden bespreken met mevrouw SCHUMACHER en met de heer Ernst MOUTSCHEN, hoofd van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie.

SPANJE

De Europese ombudsman vervolgde zijn voorlichtingstournee met een bezoek aan Spanje, dat van 8 tot 10 mei duurde. De nationale ombudsman van Spanje, de heer Enrique MÚGICA HERZOG, trad op als gastheer en vergezelde de heer DIAMANDOUROS naar de meeste bijeenkomsten en evenementen die gedurende de drie dagen van het bezoek georganiseerd waren.

Het bezoek stelde de heer DIAMANDOUROS in staat in contact te treden met belangrijke doelgroepen en het belang van het werk van ombudsmannen te benadrukken tijdens bijeenkomsten met vertegenwoordigers op hoog niveau van politieke, gerechtelijke en bestuurlijke instanties. Tijdens zijn bezoek had de Ombudsman ontmoetingen met Zijne Majesteit koning JUAN CARLOS, Hare Koninklijke Hoogheid de Infanta CRISTINA, de heer Manuel MARÍN GONZÁLEZ, voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, de heer Francisco Javier ROJO GARCÍA, voorzitter van de Senaat, de heer Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ, minister van Buitenlandse Zaken en Samenwerking, de heer Jordi SEVILLA SEGURA, minister van Ambtenarenzaken, de heer Mariano RAJOY BREY, oppositieleider, de heer Francisco José HERNANDO SANTIAGO, president van de Algemene Raad voor de rechterlijke macht, mevrouw Emilia CASAS BAAMONDE, president van het Constitutioneel Gerechtshof, de heer José Luis GONZÁLEZ VALLVÉ, hoofd van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Spanje, en de heer Fernando CARBAJO, hoofd van het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement.

© Nationale ombudsman van Spanje

De heer Diamandouros met Zijne Majesteit de Koning Juan Carlos en de heer Enrique Múgica Herzog, Nationaal Ombudsman van Spanje, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Madrid, Spanje, 8-10 mei 2006.

Op de Dag van Europa (9 mei) woonde de Europese ombudsman een evenement bij dat georganiseerd was door het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement; daarnaast werd hij geïnterviewd voor het televisieprogramma *“Europa 2006”* en hield hij samen met de Spaanse ombudsman een persconferentie.

De heer Diamandouros met mevrouw Emilia Casas Baamonde, Voorzitter van het Constitutionele Hof, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Madrid, Spanje, 8-10 mei 2006.

De Europese ombudsman, de Spaanse ombudsman en hun medewerkers namen de gelegenheid te baat om de samenwerking tussen hun instellingen te versterken door gedurende het gehele bezoek, tijdens zowel officiële als informele bijeenkomsten, van gedachten te wisselen over vraagstukken van gemeenschappelijk belang, zoals beste praktijken.

NOORD-IERLAND

Van 8 tot 10 november bracht de Ombudsman in het kader van zijn voorlichtingstournee door de EU-lidstaten een bezoek aan Belfast. Het bezoek werd georganiseerd door het bureau van de

Noord-Ierse ombudsman, dat een vol programma samenstelde van bijeenkomsten, presentaties en interviews met de media om meer bekendheid te geven aan de rol van de Europese ombudsman.

Tijdens dit bezoek was de heer DIAMANDOUROS in de gelegenheid zijn werkzaamheden te bespreken met Sir Brian KERR, de Lord Chief Justice (opperrechter), Sir Nigel HAMILTON, hoofd van de Northern Ireland Civil Service, en mevrouw Nuala O'LOAN, de Ombudsman voor politieaangelegenheden. Ook had hij een ontmoeting met de heer Bob COLLINS, voorzitter van de Commissie gelijke behandeling, de heer Duncan MORROW, hoogste functionaris van de Community Relations Council, en de heer Richard BARNETT, vice-kanselier van de Universiteit van Ulster.

De voorzitter van de Noord-Ierse Assemblee, mevrouw Eileen BELL, nodigde de Europese ombudsman uit voor een diner op kasteel Stormont op 9 november, waarbij ook de heer Billy BELL en mevrouw Margaret RITCHIE, leden van de wetgevende vergadering, en de heer Tom FRAWLEY, de Ombudsman van Noord-Ierland, aanwezig waren.

© Ombudsman van de Noord-Ierse Vergadering

De heer Diamandouros met (rechts) mevrouw Eileen Bell, Voorzitter van de Noord-Ierse Vergadering, en andere deelnemers aan het diner, aangeboden door de Voorzitter tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Belfast, Noord-Ierland, 8-10 november 2006.

De heer FRAWLEY vergezelde de Europese ombudsman tijdens diens gehele bezoek. Daardoor konden de beide ombudsmannen de dienst die zij aan burgers verlenen gezamenlijk voor het voetlicht brengen. De heer DIAMANDOUROS gaf eveneens een presentatie van zijn werkzaamheden voor de medewerkers van de Noord-Ierse ombudsman en zette uiteen wat de waarde was van samenwerking via het Europees netwerk van ombudsmannen.

© Ombudsman van de Noord-Ierse Vergadering

De heer Tom Frawley, Ombudsman en hoofd klachtenbureau Noord-Ierse Vergadering, en de heer Diamandouros tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Belfast, Noord-Ierland, 8-10 november 2006.

Het voorlichtingsbezoek omvatte tevens een buitengewoon waardevolle ontmoeting met potentiële klagers, die georganiseerd werd door de heer Eddie McVEIGH, hoofd van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie. Op diens initiatief hield de heer DIAMANDOUROS ook een lezing voor de Queen's University Belfast's School of Politics and International Studies, getiteld "The European Union — Rights, remedies and the European ombudsman".

BULGARIJE

Van 27 tot 29 november, aan de vooravond van de toetreding van Bulgarije tot de Europese Unie, bracht de heer DIAMANDOUROS een bezoek aan dit land. Het bezoek, dat georganiseerd werd door het bureau van de Bulgaarse ombudsman, bood de Europese ombudsman een volmaakte gelegenheid om Bulgaarse burgers, ingezetenen, ondernemingen, verenigingen en andere instanties te informeren over de rechten die zij, als gevolg van het EU-lidmaatschap van Bulgarije, op Europees niveau zullen verwerven.

© Bulgaarse ombudsman

De heer Diamandouros ontmoet de heer Sergei Stanisjev, Premier van Bulgarije, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Sofia, Bulgarije, 27-29 november 2006.

Vergezeld door de Bulgaarse ombudsman, de heer Guinio GANEV, had de heer DIAMANDOUROS ontmoetingen met de president van Bulgarije, de heer Georgi PARVANOV, de minister-president, de heer Sergei STANISHEV, de heer Boris VELTCHEV, hoofdofficier van justitie, de heer Lyuben KORNEZOV, waarnemend voorzitter van de nationale assemblee, en met de voorzitters en leden van de volgende permanente commissies van de nationale assemblee: de Commissie corruptiebestrijding, de Commissie klachten en verzoekschriften van de burger, de Commissie Europese integratie, en de Commissie mensenrechten en religieuze zaken.

© Bulgaarse ombudsman

De heer Diamandouros, de heer Guinio Ganev, Ombudsman van Bulgarije, en de heer Lyuben Andonov Kornezov, Vice-voorzitter van de Nationale Vergadering, tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Sofia, Bulgarije, 27-29 november 2006.

Een lezing van de Europese ombudsman aan de Universiteit voor nationale en wereldeconomie in Sofia, met als thema “Democratie, verantwoording en de ombudsman”, werd door meer dan 220 studenten, academici en journalisten bijgewoond. De lezing, die werd gehouden op uitnodiging van de vicerector van de universiteit, prof. Statty STATTEV, werd gevolgd door een levendige discussie.

© Bulgaarse ombudsman

De heer Diamandouros presenteert zijn werk op de Universiteit voor Nationale en Wereldeconomie tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Sofia, Bulgarije, 27–29 november 2006.

Meer dan honderd vertegenwoordigers op hoog niveau van de centrale en lokale overheden, ambassadeurs uit EU-lidstaten, regeringsfunctionarissen, parlementsleden, lokale ombudsmannen en journalisten waren aanwezig bij een voordracht van de heer DIAMANDOUROS over de Europese ombudsman en de bescherming van de rechten van burgers.

Tijdens een bijeenkomst die georganiseerd werd door het Center for the Study of Democracy, en die werd voorgezeten door de directeur van dit centrum, de heer Ognian SHENTOV, gaf de heer DIAMANDOUROS ten overstaan van een verscheidenheid aan Bulgaarse non-gouvernementele organisaties een voordracht over zijn werkzaamheden en legde hij uit hoe zij van zijn diensten gebruik konden maken.

Het bezoek van de Europese ombudsman kreeg uitgebreide aandacht in de pers: er verschenen meer dan veertig artikelen in de gedrukte en online media en ook op radio en televisie werd uitgebreid verslag van het bezoek gedaan.

Het bezoek stelde de heer DIAMANDOUROS voorts in staat zijn samenwerking met de Bulgaarse ombudsman en diens medewerkers verder uit te bouwen om de burgers en ingezetenen van Bulgarije zo doeltreffend mogelijk van dienst te kunnen zijn wanneer hun land zou toetreden tot de Unie.

6.3 OVERIGE CONFERENTIES EN ONTMOETINGEN

Conferenties, seminars en bijeenkomsten bieden de Ombudsman een uitnemende gelegenheid om zijn werk zichtbaar te maken bij belangrijke doelgroepen zoals non-gouvernementele organisaties, belangengroepen en academische instellingen. Zij vergemakkelijken ook zijn taak om de ontwikkeling van het concept ‘ombudsman’ meer in het algemeen te bevorderen. Via conferenties en bijeenkomsten kunnen de Ombudsman en zijn medewerkers tevens op de hoogte blijven van ontwikkelingen in het Europese landschap die van bijzonder belang zijn voor de instelling.

Deze paragraaf geeft een compleet overzicht van de activiteiten ter bevordering van het concept van ombudsdiensten in het algemeen en het werk van de Europese ombudsman in het bijzonder.

Daar waar de Ombudsman niet persoonlijk aan een evenement kan deelnemen, vertrouwt hij de vertegenwoordiging van de instelling toe aan een geschikt personeelslid. Veel groepen krijgen ook informatie over het werk van de Ombudsman in het kader van studiereizen naar Straatsburg. Deze paragraaf bevat daarom een overzicht van de groepspresentaties die in 2006 plaatsvonden.

DEELNAME VAN DE OMBUDSMAN ZELF

Op 3 februari had de Ombudsman een ontmoeting met prof. Spiros SIMITIS, hoogleraar Arbeids-, Civiele en Computerwetenschappen en Arbeids-, Civiel- en Computerrecht aan de Johann Wolfgang Goethe Universiteit te Frankfurt am Main, Duitsland, en voorzitter van de Duitse Ethische Commissie. Prof. SIMITIS nam vervolgens deel aan een bijeenkomst van de medewerkers van de Europese ombudsman, waarop hij een lezing hield met de titel *"Data protection — Deficiencies and limits of a common EU approach"*.

Op 8 februari hield de heer DIAMANDOUROS in Brussel een toespraak voor de jaarlijkse algemene vergadering van Equinet, het Europese netwerk van instanties die met de strijd tegen discriminatie belast zijn, waarin hij uiteenzette welke activiteiten hij had ondernomen op het gebied van de bestrijding van discriminatie en de bevordering van gelijke behandeling. Equinet streeft ernaar enerzijds meer samenwerking tot stand te brengen tussen instanties die gespecialiseerd zijn in de bevordering van gelijke behandeling en anderzijds de doeltreffende uitwisseling van expertise te vergemakkelijken, om op die manier de toepassing van EU-wetgeving meer uniform te maken. Het netwerk wordt gefinancierd door de Europese Commissie en voorgezeten door de Nederlandse Commissie Gelijke Behandeling.

Op 20 maart had de heer DIAMANDOUROS een ontmoeting met ambassadeur James A. SHARKEY, de permanente vertegenwoordiger van Ierland bij de Raad van Europa, om van gedachten te wisselen over de rol van de Europese ombudsman.

Op 22 maart hield de heer DIAMANDOUROS een lezing voor het *Institut d'Etudes Politiques* in Parijs met als onderwerp De Europese ombudsman en de grondrechten in een uitgebreide Europese Unie.

Op 23 maart had de Ombudsman een ontmoeting met de voorzitter van de Franse Hoge Autoriteit voor de bestrijding van discriminatie en de bevordering van gelijke kansen (*La Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Egalité — HALDE*), de heer Louis SCHWEITZER, ten kantore van HALDE in Parijs.

Op 23 maart hield de heer DIAMANDOUROS een voordracht op de Université Pantheon — Assas Paris II over de rol van het instituut ombudsman in de bescherming van de mensenrechten, gezien vanuit het perspectief van de Europese ombudsman.

Op 27 maart trad de heer DIAMANDOUROS op als gastheer van een diner in Straatsburg ter ere van de vertrekkende commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa, de heer Alvaro GIL-ROBLES.

Op 3 april hield de heer DIAMANDOUROS een verhandeling over de samenwerking tussen de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa en de Europese ombudsman ter gelegenheid van het aantreden van de nieuwe commissaris voor de mensenrechten, de heer Thomas HAMMARBERG, en het vertrek van de heer Alvaro GIL-ROBLES.

Op 6 april hield de heer DIAMANDOUROS een redevoering over behoorlijk bestuur op EU-niveau en op nationaal niveau in Griekenland, tijdens een diner in Athene dat georganiseerd werd door de vereniging van Griekse ondernemers.

Op 14 april hield de Ombudsman via een video-opname een toespraak over de Ombudsman als buitengerechtelijk mechanisme voor geschillenoplossing in de context van de zich ontwikkelende Europese rechtsorde, voor een internationaal symposium over de rol van Griekenland binnen de Europese rechtsgemeenschap. Dit symposium werd georganiseerd door de Griekse academie der wetenschappen, het Grieks genootschap voor gerechtelijke studies en het Grieks centrum voor Europese studies en Europees onderzoek (EKEME).

Op 24 april had de heer DIAMANDOUROS in Brussel een ontmoeting met drie vertegenwoordigers van Alter-EU: de heer Jorgo RISS, namens Greenpeace, de heer Olivier HOEDEMAN, namens de Corporate Observatory Europe, en de heer Paul DE CLERCK, namens de Friends of the Earth Europe. Alter-EU is een coalitie van meer dan honderdveertig groeperingen uit het maatschappelijk middenveld, vakbonden, academici en communicatiebureaus, die oproept tot grotere transparantie in het functioneren van de EU-instellingen en organen.

Op 28 april was de Ombudsman gastspreker op een werkontbijt in Madrid dat georganiseerd werd door het Nueva Economía Fórum, een Spaanse denktank voor overheidsbeleid. De speech van de heer DIAMANDOUROS droeg de titel *"Towards a citizens' Europe"*. De heer DIAMANDOUROS werd door de Spaanse ombudsman, de heer Enrique MÚGICA HERZOG, ingeleid bij het ruim honderdvijftigkoppige publiek, waaronder zich verscheidene Spaanse regionale ombudsmannen, parlementariërs, politici, ondernemers, academici, diplomaten en journalisten bevonden. Na afloop van de speech van de heer DIAMANDOUROS werden er vragen gesteld door de toehoorders.

Tijdens een diner dat de avond tevoren, op 27 april, gegeven werd, bood de voorzitter van Nueva Economía Fórum, de heer José Luis RODRÍGUEZ, de heer DIAMANDOUROS een gedenkplaat aan ter herinnering aan zijn deelname aan de bijeenkomst.

Op 16 mei had de heer DIAMANDOUROS een ontmoeting met de heer Thomas HAMMARBERG, commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa, om van gedachten te wisselen over hun respectievelijke functies.

Op 19 mei had de Ombudsman in Straatsburg een bespreking met mevrouw Dora BAKOYIANNI, de Griekse minister van Buitenlandse Zaken.

Op 22 mei hield de heer DIAMANDOUROS een lezing getiteld *"Freedom of information – A European perspective"* op de vierde internationale conferentie voor gegevensbeschermingsautoriteiten in Manchester, Verenigd Koninkrijk.

Op 27 juni had de heer DIAMANDOUROS een ontmoeting met mevrouw Ann-Marie NYROOS, permanente vertegenwoordiger van Finland bij de Raad van Europa.

Op 4 juli gaf de Ombudsman een presentatie van zijn werkzaamheden tijdens een diner in Straatsburg dat georganiseerd werd door de Commissie Europese zaken van de Vereniging van Franse Burgemeesters.

Op 18 en 19 september nam de Ombudsman deel aan een workshop over democratie, buitengerechtelijke rechtsmiddelen en ombudsmanstudies, op het Europees Universitair Instituut (EUI) in Florence, Italië.

Op 26 september had de Ombudsman een ontmoeting met de heer Alexandre CZMAL en mevrouw Emmanuelle GARAUULT, vertegenwoordigers van de Verenigde Franse Kamers van Koophandel, om het Transparantie-initiatief van de Europese Commissie te bespreken.

Op 2 oktober had de heer DIAMANDOUROS een aantal vergaderingen in Athene, Griekenland, met de heer Karolos PAPOULIAS, de president van Griekenland, de heer Kostas KARAMANLIS, de Griekse premier, mevrouw Anna BENAKI-PSAROUDA, voorzitter van het Griekse parlement en de heer George PAPANDREOU, leider van de PASOK-partij, om hen te informeren over de activiteiten van de Europese ombudsman.

Op 5 oktober was de Ombudsman gastspreker op het jaarlijkse congres van EUROCHAMBRES, de vereniging van Europese kamers van koophandel. Meer dan vijfhonderd vertegenwoordigers van 44 Europese kamers van koophandel en industrie, die in totaal 18 miljoen ondernemingen vertegenwoordigen, woonden het congres bij, waarop verschillende aspecten van het hoofdthema (*"Communicating Europe – Sharing the vision, delivering the results"*) aan de orde kwamen. De heer DIAMANDOUROS leverde een bijdrage aan het onderdeel *"Europe & entrepreneurs – Facts, gaps, delays and prospects"*. Tijdens de conferentie had de heer DIAMANDOUROS tevens een bilateraal overleg met de voorzitter van EUROCHAMBRES, de heer Pierre SIMON.

Op 10 oktober hield de heer DIAMANDOUROS een presentatie tijdens een werklunch van de permanente vertegenwoordigers van de EU-lidstaten bij de Raad van Europa, voorgezeten door mevrouw Ann-Marie NYROOS, permanente vertegenwoordiger van Finland bij de Raad van Europa.

Op 17 oktober gaf de heer DIAMANDOUROS een lezing over het instituut ombudsman en de kwaliteit van de democratie tijdens een ceremonie ter gelegenheid van de opening van het academisch jaar die georganiseerd was door het Centre for the Study of Political Change aan de Universiteit van Siena, Italië.

Op 17 oktober hield de Ombudsman een lezing over transparantie, verantwoording en democratie in de EU op de Johns Hopkins University School of Advanced International Studies in Bologna, Italië.

Op 19 oktober overlegde de heer DIAMANDOUROS per videoconferentie met mevrouw Aspasia PAPAVASSILIOU, onderminister van Justitie van Californië, Verenigde Staten, die een bezoek bracht aan de EU-instellingen in het kader van het bezoekersprogramma van de Europese Unie. Tijdens dit overleg werd mevrouw PAPAVASSILIOU geïnformeerd over het mandaat van de Europese ombudsman en over de belangrijkste soorten zaken die door zijn bureau worden behandeld.

Op 8 november gaf de Ombudsman een presentatie van zijn werk voor het Gemengd Comité van het Ierse parlement voor Europese zaken. Ook de Ierse ombudsman, mevrouw Emily O'REILLY, sprak het comité toe. Tijdens de levendige discussie die op de presentaties volgde, werden vragen opgeworpen over het vrij verkeer van personen, gelijke behandeling en de bekendheid van de ombudsman. Voorafgaand aan deze bijeenkomst was de Ombudsman in de gelegenheid zijn werk te bespreken met het hoofd van het bureau van het Europees Parlement in Dublin, de heer Francis JACOBS, en leden van zijn personeel, alsmede met medewerkers van de Vertegenwoordiging van de Commissie in Dublin.

Op 13 november reisde de Ombudsman naar Karlsruhe, Duitsland, om een voordracht te houden over de rol van de Europese ombudsman voor Europa-Union Karlsruhe. Op uitnodiging van de president-burgemeester van Karlsruhe, de heer Siegfried KÖNIG, woonde hij eerder die avond een receptie op het stadhuis bij.

Op 21 november hield de heer DIAMANDOUROS een lezing op Kingston University, Londen, getiteld "*Maladministration, the courts, and the ombudsman*". De lezing, die georganiseerd was door de Rechtenfaculteit, werd ingeleid door de waarnemend decaan van de vakgroep ondernemingsrecht, prof. Philip SAMOUEL.

De heer Diamandouros met studenten en medewerkers van Kingston University, Londen, na een presentatie over zijn werk. Londen, Verenigd Koninkrijk, 21 november 2006.

Op 19 december nam de heer DIAMANDOUROS, samen met de heer Vassilios SKOURIS, president van het Europees Hof van Justitie, en de heer Christos ROZAKIS, eerste vicepresident van het Europees Hof voor de rechten van de mens, deel aan een rondetafeldiscussie, die georganiseerd was door de orde van advocaten van Athene ter gelegenheid van de publicatie van het boek *Human rights in Europe: The jurisprudence of the European Court of Human Rights*.

DEELNAME VAN MEDEWERKERS VAN DE OMBUDSMAN

Op 1 maart had de heer Daniel KOBLENCZ, juridisch medewerker, een ontmoeting met de heer Heribertus JAKA TRIYANA, universitair docent Internationaal Recht, om toelichting te geven op de taken en verantwoordelijkheden van de Europese ombudsman.

Op 11 mei namen mevrouw Tina NILSSON, juridisch medewerker, en mevrouw Rosita AGNEW, hoofd sector Communicatie, deel aan een workshop in Brussel van de Europese Investeringsbank (EIB) voor organisaties uit het maatschappelijk middenveld, met de bedoeling dergelijke organisaties bewust te maken van hun recht een klacht in te dienen bij de Europese ombudsman over wanbeheer door de EIB.

Op 15 juni hield de heer José MARTÍNEZ-ARAGÓN, juridisch hoofdadviseur, een presentatie over het werk van de Europese ombudsman voor een groep diplomaten in het kader van een seminarie over Europese zaken dat georganiseerd was door het Centrum voor Europese Studies in Straatsburg.

Op 27 juni en 11 juli ontving de heer Daniel KOBLENCZ twee deelnemers aan het bezoekersprogramma van de Europese Unie, aan wie hij uitleg gaf over het werk van de Europese ombudsman.

Op 27 juli had de heer Branislav URBANIČ een ontmoeting met de heer Thierry NGOGA voor een gesprek over de beginselen van behoorlijk bestuur, waarnaar de heer NGOGA onderzoek verrichtte.

Op 26 september nam de heer Peter BONNOR deel aan een seminarie over openheid en communicatie, waar hij een speech hield over het recht van het publiek op toegang tot documenten op EU-niveau. Het seminarie werd gehouden op de Universiteit van Roskilde, Denemarken, en was georganiseerd door de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Kopenhagen. Studenten, journalisten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld woonden het seminarie bij.

Op 26 oktober bracht de heer Lucio MALAN, vicevoorzitter van de Senaat van Italië, een bezoek aan het bureau van de ombudsman. De heer Gerhard GRILL, juridisch hoofdadviseur, heette hem welkom en beantwoordde zijn vragen over de rol en de werkzaamheden van de Europese ombudsman.

Op 30 november hield de heer Ian HARDEN, secretaris-generaal van het bureau van de ombudsman, een voordracht tijdens een conferentie die was georganiseerd door het CEE Bankwatch Network in Brussel; zijn lezing droeg de titel "Right to appeal – International financial institutions and accountability – On the way to independent compliance and appeal mechanism for the European Investment Bank". Tijdens het gedeelte waarin werd ingegaan op de bestaande verantwoordingsmechanismen op EU-niveau die kunnen worden ingezet om de EIB rekenschap te laten afleggen, zette de heer HARDEN uiteen welke rol de Europese ombudsman kan spelen en gaf hij voorbeelden van klachten over de EIB die de Ombudsman al heeft afgehandeld.

Op 1 december hield mevrouw Tina NILSSON een speech met de titel "*Openness, transparency, and access to documents – Is the legislation working?*" tijdens het seminarie over Europees informatiebeheer "*Keep ahead with European information in the enlarged Europe*", dat georganiseerd werd door het European Institute of Public Administration in Maastricht.

Groepspresentaties

In 2006 gaven de heer DIAMANDOUROS en enkelen van zijn medewerkers (tussen haakjes genoemd) uiteenzettingen over taak en werk van de Ombudsman aan de volgende bezoekersgroepen:

Februari

- een groep van 85 Franse ambtenaren die deelnamen aan een seminarie over Europese zaken dat was georganiseerd door het Centrum voor Europese Studies in Straatsburg. (De heer José MARTÍNEZ-ARAGÓN en mevrouw Marjorie FUCHS)
- 35 studenten en mentoren van de opleiding bestuurskunde van de Universiteit Twente en van de *Westfälische Wilhelms-Universität Münster*, Duitsland. De groep werd begeleid door de heer Jaap H. DE WILDE. (De heer Gerhard GRILL)
- 44 studenten van het *Bayern Kolleg Augsburg*, Beieren, Duitsland, in het kader van een excursie naar Straatsburg die georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. De groep werd begeleid door de heer Alexander FRISCH. (De heer Gerhard GRILL)
- 35 personen van de *Deutschen Evangelischen Frauenbunde Bayern*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)

Maart

- 42 personen van de *CDU Senioren-Union Hilden*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- 42 studenten van de *Technische Universität Chemnitz*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door *Bildungswerk Sachsen*. (De heer Gerhard GRILL)
- 25 burgemeesters uit de regio Trentino-Alto Adige, Italië, in het kader van een excursie naar Straatsburg. (Mevrouw Ida PALUMBO)
- 25 personen van de *Deutsch-Französische Gesellschaft Bonn*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)

April

- 37 personen van het genootschap van voormalige leden en vrienden van de (gedemobiliseerde) 7e tankdivisie (*Kameradschaft Ehemaliger und Freunde der (aufgelösten) 7. Panzerdivision*), Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- een groep van 21 personen uit Duitsland die door mevrouw Silvana KOCH-MEHRIN, lid van het EP, waren uitgenodigd. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- 44 personen van de *Verein Haus und Grund* uit Kerpen, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Anne EISENGRÄBER)
- een groep van 26 leden van de auditcommissies van de Regionale Raden van Oost-Finland in het kader van een excursie naar Straatsburg. (De heer Peter BONNOR)
- een groep van 29 rechtenstudenten van de Universiteit Leiden die de specialisatierichting Europees recht volgen. De groep werd begeleid door de heer Rick LAWSON. (De heer Ian HARDEN)
- 37 personen uit Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- 37 personen van de overkoepelende organisatie van katholieke studentenverenigingen (*Dachverbände Katholische Studentenverbindungen*), Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)

- een groep van 24 personen in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de vereniging voor internationale betrekkingen (*Auslandsgesellschaft*), Dortmund, Duitsland. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- 32 personen van de *CDU Senioren-Union Bremerhaven*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- een groep van 43 militairen van de Duitse Bondsstrijdkrachten (*Bundeswehr*) en leden van de *Katholische Militärseelsorge*, Duitsland, in het kader van een seminarie dat georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. De groep werd begeleid door de heer Alexander FRISCH. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)

Mei

- een groep van 29 personen in het kader van een seminarie over Europese zaken dat georganiseerd werd door *Forum Europa e.V.*, Leipzig, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 12 rechtenstudenten van de Universiteit Komotini, Griekenland, die de specialisatierichting Europees recht volgen. (De heer P. Nikiforos DIAMANDOUROS en de heer Ioannis DIMITRAKOPOULOS)
- een groep van 32 studenten en medewerkers van de Thorbecke Academie Leeuwarden, in het kader van een studiereis naar Brussel en Straatsburg. (De heer Peter BONNOR)
- een groep van 4 personen uit Finland die door mevrouw Piia-Noora KAUPPI, lid van het EP, waren uitgenodigd. (De heer Peter BONNOR)
- 30 personen van de *CDU Frauen-Union Alfter*, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- 37 ambtenaren op het gebied van overheidsfinanciën in het kader van een seminarie dat georganiseerd werd door *Deutschland- und Europapolitisches Bildungswerk Nordrhein-Westfalen*, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 49 studenten van een instelling voor jongerenonderwijs (*Jugendbildungswerk*), Marburg, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- 22 schoolhoofden en leerkrachten uit de regio's Lüneburg en Schwerin, Duitsland, in het kader van een seminarie dat georganiseerd werd door het Duitse leger (*Bundeswehr*). (De heer Gerhard GRILL)

De heer Gerhard Grill, juridisch hoofdmedewerker, zet het werk van de Ombudsman uiteen aan een bezoekersgroep. Straatsburg, Frankrijk, 23 mei 2006.

Juni

- een groep van 18 postdoctorale studenten en twee medewerkers van de faculteit Rechten en Sociale Wetenschappen van de Glasgow Caledonian University, Verenigd Koninkrijk. De groep werd begeleid door mevrouw Marcela CHISHOLM. (De heer Peter BONNOR)
- een groep van 12 studenten politieke wetenschappen van de University of Southern Maine, Portland, Verenigde Staten. (De heer Georgios KATHARIOS)
- een groep van 45 personen uit Duitsland in het kader van een studiereis naar Straatsburg, die gezamenlijk georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern* en de heer Wolfgang KREISSL-DÖRFLER, lid van het EP. (De heer Gerhard GRILL)
- 43 leden van de bisschoppelijke raad van het aartsbisdom Keulen, Duitsland, in het kader van een seminarie over Europese politiek dat georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 31 leden van de vrijwillige brandweer van Wesseling, Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 48 personen in het kader van een excursie die georganiseerd werd door het Europahuis van Lyon en de regio Rhône Alpes. (De heer Gerhard GRILL)
- 20 burgemeesters uit de provincie Trento, Italië, in het kader van een excursie naar Straatsburg. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- een groep van 58 leerkrachten-in-opleiding van bijzondere scholen uit de regio Oberfranken, Duitsland, in het kader van een studiereis naar Straatsburg die georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 50 deelnemers aan het “*Europa-Seminarie*” dat georganiseerd werd door *Kolpingwerk*, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 40 studenten van de vakgroep Communicatiewetenschappen van de Universiteit van Rome ‘La Sapienza’, Rome, Italië, in het kader van een studiereis naar Brussel en Straatsburg. (Mevrouw Ida PALUMBO)
- een delegatie van 23 studenten in het kader van een excursie, aangeboden aan de winnende teams van de Mini European Assembly die georganiseerd werd door de National Student Travel Foundation (Malta). (De heer P. Nikiforos DIAMANDOUROS en mevrouw Ida PALUMBO).

Juli

- een groep van 33 leerkrachten-in-opleiding uit de regio Neurenberg, Duitsland, in het kader van een studiereis naar Straatsburg die georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- een groep van 39 personen uit Duitsland die door Graf Alexander LAMBSDORFF, lid van het EP, waren uitgenodigd. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- 31 leden van *Club BM56*, een Frans-Duitse vereniging die zich inzet voor de bevordering van stedenjumelages tussen Erftkreis en Le Marbihan, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)
- een groep van 26 studenten die het masterprogramma Europese Studies volgen aan de Universiteit van Tübingen, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 19 studenten van de Nationale Hogeschool voor openbaar bestuur, Athene, Griekenland. (De heer Georgios KATHARIOS)

- een groep van 30 studenten van de Universiteit van Bamberg, Duitsland, in het kader van een studiereis naar Straatsburg. (De heer Gerhard GRILL)
- 36 personen van het Centrum voor Beroepsonderwijs (*Berufsbildungszentrum*) Neustadt, Duitsland. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 42 leerkrachten-in-opleiding uit de regio München, Duitsland, in het kader van een studiereis naar Straatsburg die georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. (De heer Gerhard GRILL)
- 31 leerlingen van het *Einstein-Gymnasium*, Kehl, Duitsland. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)

September

- 24 studenten van het Instituut voor Gemeentelijk Bestuur, en voormalige militairen van de Duitse Bondsstrijdkrachten (*Bundeswehr*), Duitsland, in het kader van een excursie die georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 49 personen uit Duitsland die door Graf Alexander LAMBSDORFF, lid van het EP, waren uitgenodigd. (De heer Gerhard GRILL)
- een delegatie van 25 personen uit de Finse gemeente Lempäälä, in het kader van een studiereis naar Straatsburg. (De heer Peter BONNOR)
- 31 personen van een katholieke onderwijsinstelling (*Katholisches Bildungswerk*), Meckenheim, Duitsland, in het kader van een seminarie in Straatsburg dat georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 42 leerlingen van het *St. Ursulagymnasium* in Keulen, Duitsland, in het kader van een seminarie in Straatsburg dat georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- 17 leden van de *CDU Münster-Amelsbüren*, Duitsland, in het kader van een seminarie in Straatsburg dat georganiseerd werd door de *Karl-Arnold-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)

Oktober

- een groep van 45 juristen in het kader van een studiereis naar Straatsburg, Brussel en Luxemburg die georganiseerd werd door de afdeling Katowice van de Vereniging van Juristen, Polen. (Mevrouw Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA)
- 26 personen uit Duitsland, in het kader van een seminarie dat georganiseerd werd door de *Jakob-Kaiser-Stiftung*. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 30 academici en studenten politieke wetenschappen van de Universiteit van Düsseldorf, Duitsland, in het kader van een seminarie in Straatsburg dat georganiseerd werd door *ESTA-Bildungswerk*. (De heer Gerhard GRILL)
- 50 studenten van de Frans-Duitse vereniging *Deutsch-Französische Gesellschaft Bonn und Rhein-Sieg*, Duitsland, die deelnamen aan een studiereis naar Luxemburg en Straatsburg. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 45 personen van de vereniging van historische schuttersgilden (*Bund der Historischen Deutschen Schützenbrüderschaften*), Willich, Duitsland, die door de heer Klaus HÄNSCH, lid van het EP, waren uitgenodigd. (De heer Gerhard GRILL)

November

- een groep van 27 personen van de *SPD Duisburg*, Duitsland, die door de heer Klaus HÄNSCH, lid van het EP, waren uitgenodigd. (Mevrouw Wiebke PANKAUKE)

- een groep van 25 rechtenstudenten van de Universiteit Leiden die de specialisatierichting Europees recht volgen. De groep werd begeleid door de heer Rick LAWSON. (De heer Peter BONNOR)
- 11 personen van Servische ngo's in het kader van een studiebezoek aan de Europese instellingen in Brussel, dat georganiseerd werd door het Center for Development of Serbia. (De heer Georgios KATHARIOS)
- 18 personen van een centrum voor volwassenenonderwijs (*Münchner Volkshochschule*), Duitsland, in het kader van een studiereis die georganiseerd werd door de *Münchner Volkshochschule*. (De heer Gerhard GRILL)

Mevrouw Wiebke Pankauke, juridisch medewerker, zet het werk van de Ombudsman uiteen aan een bezoekersgroep. Straatsburg, Frankrijk, 15 november 2006.

December

- een groep van 17 Hongaarse juristen en rechtenstudenten in het kader van een studiebezoek aan de Europese instellingen in Brussel dat georganiseerd werd door *Bruxinfo*. (De heer Daniel KOBLENCZ)
- een groep van 39 personen uit Duitsland in het kader van een studiereis naar Straatsburg die georganiseerd werd door de *Europäische Akademie Bayern*. (De heer Gerhard GRILL)
- 33 studenten van het interdisciplinaire studenteninitiatief *Market Team e.V. Tübingen*, Duitsland, die door de heer Jorgo CHATZIMARKAKIS, lid van het EP, waren uitgenodigd. (De heer Gerhard GRILL)
- een groep van 48 leden van de vakbond van metaalbewerkers (*der IG-Metall Senioren*), Duisburg, Duitsland, die door de heer Klaus HÄNSCH, lid van het EP, waren uitgenodigd. (De heer Gerhard GRILL)

Afgezien van het bovenstaande hebben de medewerkers van de Ombudsman in 2006 veertien maal een presentatie over de werkzaamheden van de Ombudsman gegeven aan stagiairs van de Europese Commissie, en tweemaal aan stagiairs van de Raad van de Europese Unie, waarbij telkens ongeveer 50 stagiairs aanwezig waren.

6.4 CONTACTEN MET DE MEDIA

De media-activiteiten van de Ombudsman variëren van vraaggesprekken tot persconferenties en van geschreven artikelen tot persmededelingen. Deze activiteiten helpen de aandacht te vestigen op de dienstverlening die de Ombudsman biedt aan burgers, organisaties en ondernemingen en brengen zeer markante gevallen voor het voetlicht. De media kunnen het belang van deze gevallen helpen uit te lichten en zo de EU-instellingen en -organen ertoe aanzetten een cultuur van dienstverlening te verwezenlijken die erop gericht is oplossingen te vinden voor de vragen of problemen van de burger.

In 2006 zijn er 22 persmededelingen uitgegaan en aan journalisten en geïnteresseerden overal in Europa verspreid. De onderwerpen die daarbij aan bod kwamen, waren onder meer: de keuze van de talen die op de websites van EU-voorzitterschappen worden gebruikt, transparantie op het gebied van lobbyactiviteiten en subsidies, een klacht over een incorrecte tenuitvoerlegging van de arbeidstijdenrichtlijn, en een gebrek aan openheid in het functioneren van de Raad.

De ombudsman gaf meer dan veertig interviews aan journalisten van de schrijvende pers, radio en televisie, en elektronische media in Straatsburg, Brussel en daarbuiten. Deze paragraaf biedt een overzicht van de vraaggesprekken die de Ombudsman en zijn medewerkers in 2006 hebben gehad en omvat de uiteenlopende mediagebeurtenissen die het afgelopen jaar zijn georganiseerd.

- Op 5 januari werd de heer DIAMANDOUROS geïnterviewd door de heer Giorgos ADAM van het radiostation *Dimotiko Radiofono Thessalonikis*, in Griekenland.
- Op 20 januari gaf de heer DIAMANDOUROS een telefonisch interview aan de heer Mark BEUNDERMANN van de *EUobserver* over zijn oproep aan de Raad om zijn wetgevingsactiviteiten in het openbaar te verrichten.
- Op 23 januari gaf de heer DIAMANDOUROS een telefonisch interview aan de heer Luc VERNET, van het Franse dagblad *Sud Ouest*, die bezig was met het schrijven van een portret van de ombudsman.
- Op 25 januari werd de Ombudsman in Brussel geïnterviewd door mevrouw Ruth REICHSTEIN van het Duitse radiostation *Deutschlandfunk*, na een vergadering van de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement waarop het speciaal verslag van de Ombudsman over een grotere transparantie in de Raad besproken was.
- Op 27 januari gaf de heer DIAMANDOUROS een interview aan de heer Herakles GALANAKIS van het radiostation *ERA Herakleion* in Griekenland.
- Op 8 februari werd de heer DIAMANDOUROS geïnterviewd door mevrouw Isabel GUZMAN van het Duitse persagentschap *Evangelischer Pressedienst* in Brussel. Mevrouw GUZMAN was in het bijzonder geïnteresseerd in klachten en zaken van Duitse burgers.
- Later die dag interviewde mevrouw Patricia HALLER van de Oostenrijkse krant *Kurier* de Ombudsman in Brussel. Zij stelde vragen over zijn ervaring als ombudsman, bepaalde zaken en zijn werk in het algemeen.
- Op 9 februari gaf de Ombudsman een telefonisch interview aan de heer Jean-Pierre SARDIN van *Radio France Bleu* over het persbericht dat de Ombudsman had doen uitgaan in verband met het witboek van de Commissie inzake een Europees communicatiebeleid.
- Op 14 februari werd de heer DIAMANDOUROS in Straatsburg geïnterviewd door mevrouw Nayran AGUADO van het Spaanse televisiestation *TVE* voor het programma "Vivir Europa". De journaliste stelde met name belang in klachten van Spaanse burgers.
- Later die dag interviewde mevrouw Renata GOLDIROVA van de Slowaakse tv-nieuwszender *TA3* de Ombudsman over zijn werk en in het bijzonder over Slowaakse zaken.

- Op 15 februari werd mevrouw Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA, juridisch hoofdadviseur, telefonisch geïnterviewd door mevrouw Helena VIEGAS van het Portugese tijdschrift *Noticias Magazine*. De journaliste stelde met name belang in Portugese zaken.
- Op 17 februari gaf mevrouw Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA, juridisch hoofdadviseur, een presentatie over het werk van de Ombudsman voor een groep van veertien journalisten uit Bulgarije, Roemenië en Kroatië, in het kader van een seminarie over de uitbreiding dat georganiseerd werd door het European Journalism Centre.
- Op 2 en 3 maart werden de heer DIAMANDOUROS en enkele medewerkers geïnterviewd en gefilmd door een Duitse televisieploeg van ARTE, onder leiding van mevrouw Katrin MOLNAR, voor een portret van de Ombudsman dat zou worden uitgezonden.
- Op 3 maart gaf de Ombudsman een telefonisch interview aan mevrouw Elodie CARTIER van *Radio Côte d'Amour* over het witboek van de Commissie inzake een Europees communicatiebeleid.
- Op 8 maart hield de heer DIAMANDOUROS een persconferentie in Luxemburg in het kader van zijn voorlichtingsbezoek aan Luxemburg. Voorafgaand aan de persconferentie werd hij geïnterviewd door de heer Marc GLASNER van het dagblad *Luxemburger Wort*.
- Op 15 maart werd de Ombudsman in Straatsburg geïnterviewd voor een Tsjechische televisiedocumentaire getiteld "Across Europe". Onder leiding van producer Filip ALBRECHT voerden jonge filmmakers vraaggesprekken met Europese politici en burgers, met het doel Europa vanuit verschillende perspectieven te belichten.
- Op 29 maart nodigde de Ombudsman vier journalisten uit voor een werklunch in Brussel: de heer Thomas FERENCZI van *Le Monde*, de heer Nick WATT van *The Guardian*, de heer Eric BONSE van *Handelsblatt* en de heer Carlo FENU van het Italiaanse nieuwsagentschap ANSA. De heer DIAMANDOUROS beantwoordde vragen over zijn werk en over klachten uit specifieke landen, en legde tevens uit waarom het nodig was nog meer te proberen potentiële klagers te bereiken in de grote EU-lidstaten.
- Later die dag gaf de heer DIAMANDOUROS een interview aan de heer Jan SLIVA van het nieuwsagentschap AP in verband met een artikel over het werk van de Europese ombudsman.
- Daarna werd de heer DIAMANDOUROS geïnterviewd door de heer Tansel TERZIOGLU van het Oostenrijkse dagblad *Die Kleine Zeitung*. De journalist vroeg de heer DIAMANDOUROS naar diens ervaring als ombudsman sinds zijn aanvaarding van dit ambt.
- Later die middag gaf de heer DIAMANDOUROS een telefonisch interview aan *Schlenker PR*, een PR-agentschap voor de Duitse radio, in verband met een serie over de Europese instellingen, "Living in Europe".
- Vervolgens had mevrouw Daniela WEINGÄRTNER van de Duitse kranten TAZ en *Badische Zeitung* een vraaggesprek met de heer DIAMANDOUROS voor een portret van de Europese ombudsman. Zij interviewde ook medewerkers van de Ombudsman in Straatsburg en woonde een bijeenkomst bij van de heer DIAMANDOUROS en medewerkers van de Commissie in Luxemburg.
- Op 24 april presenteerde de Ombudsman zijn *Jaarverslag 2005* op een persconferentie in Brussel. Meer dan vijftig journalisten waren daarbij aanwezig. De heer DIAMANDOUROS gaf een overzicht van de activiteiten die hij in 2005 had verricht, waarbij hij voorbeelden aanhaalde van zaken en oplossingen die hij voor burgers bereikt had. De journalisten stelden vragen over statistieken, klachten die specifiek betrekking hadden op bepaalde landen, de relatie van de Ombudsman met OLAF, transparantie in de Raad, speciale verslagen die nog niet waren afgehandeld en het talenbeleid voor de websites van EU-voorzitterschappen.

- Na de persconferentie gaf de heer DIAMANDOUROS afzonderlijke interviews voor *Deutsche Welle TV*, de Duitse publieke radio-omroep, het Belgische radiostation *RTBF* en de Spaanse publieke radio-omroep over de belangrijkste conclusies van het *Jaarverslag 2005*.
- Later die dag gaf de Ombudsman een telefonisch interview aan de heer Fabrice LAMBERT van de Belgische radiozender *BFM* over de voornaamste conclusies van het *Jaarverslag 2005* en specifieke Belgische zaken.
- Op 26 april gaf mevrouw Gundi GADESMANN, persvoorlichter, een telefonisch interview aan de heer Albrecht MEIER van het Duitse dagblad *Der Tagesspiegel* over de inspanningen van de Ombudsman om doelgroepen, zoals kleine en middelgrote ondernemingen, in Duitsland te bereiken.
- Op 27 april gaf mevrouw Rosita AGNEW, hoofd sector Communicatie, een interview aan mevrouw Margarita GASCA van *Brussels TV* over de taken van de Europese ombudsman en de voornaamste conclusies van het *Jaarverslag 2005*.
- Later die dag gaf de heer DIAMANDOUROS een telefonisch interview aan mevrouw Nadja SCHEYS van het Belgische radiostation *FM Bruxelles* over het *Jaarverslag 2005* en specifieke Belgische zaken.
- Op 9 mei werd de heer DIAMANDOUROS, tijdens zijn voorlichtingsbezoek aan Spanje, geïnterviewd door de heer Miguel ADROVER CONDE van de televisiezender *TVE* voor een programma getiteld "Europa 2006", dat na zijn bezoek werd uitgezonden.
- Later die ochtend hielden de nationale ombudsman van Spanje, de heer Enrique MÚGICA HERZOG, en de Europese ombudsman een gezamenlijke persconferentie, waarin zij schetsten wat het doel van het bezoek was, wat hun respectievelijke rollen waren en hoe zij samenwerken om de burgers en ingezetenen van Spanje zo goed mogelijk van dienst te zijn.

De heer Diamandouros en de heer Enrique Múgica Herzog, Nationaal Ombudsman van Spanje, stellen gezamenlijk hun werk voor tijdens een persconferentie in het kader van het informatiebezoek van de Europese Ombudsman. Madrid, Spanje, 8-10 mei 2006.

- Op 6 juni interviewde de heer Bruno WATERFIELD van *Parliament Magazine* de heer DIAMANDOUROS in Brussel over het werk van de ombudsman, de resultaten die hij behaald heeft, zijn pogingen het publiek beter te informeren over zijn diensten, zijn aanbevelingen aan de andere EU-instellingen en zijn doelstellingen voor de toekomst, waaronder het waarborgen van een grotere transparantie in de Raad.

- Op 16 juni verscheen in *Commission en Direct*, de nieuwsbrief van de Commissie, een artikel van de hand van de heer DIAMANDOUROS met de titel “*I am there to help colleagues*”, waarin de Ombudsman zijn functie toelichtte.
- Op 27 juni gaf de heer Olivier VERHEECKE een interview aan mevrouw Ana LÁZARO van de Andalusische televisiezender *Canal Sur* in het kader van een bezoek van dertig vertegenwoordigers van Spaanse platforms van het maatschappelijk middenveld en non-gouvernementele organisaties aan het Europees Parlement.
- In een artikel voor het juninummer van *DIHK*, de nieuwsbrief van de Duitse Kamer van Koophandel, ging de heer DIAMANDOUROS in op de wijze waarop hij in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemingen van dienst kan zijn wanneer zij problemen ondervinden met de EU-instellingen. De nieuwsbrief werd binnen 74 regionale Kamers van Koophandel in Duitsland verspreid.
- Op 6 juli gaf de heer DIAMANDOUROS een presentatie over het werk van de Ombudsman voor een groep van veertien journalisten uit Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Kosovo, en Servië en Montenegro, tijdens het seminarie “Towards integration”, dat georganiseerd werd door het European Journalism Centre.
- Op 24 augustus werd er onder de kop “Soms is een telefoontje genoeg om een probleem op te lossen” een interview met de Ombudsman gepubliceerd in de nieuwsbrief van *ZDH*, de Duitse bond van ambachtelijke en kleine ondernemingen.
- Op 22 september werd de Ombudsman in Straatsburg geïnterviewd door mevrouw Pauline WIRPH-DUVERGER van het Franse *Journal du Parlement*.
- Op 27 september gaf de heer DIAMANDOUROS een interview aan mevrouw Christina SIGANIDOU van de Griekse televisiezender *ERT3*.
- Op 5 oktober werd de ombudsman, tijdens het EUROCHAMBRES-congres in Thessaloniki, geïnterviewd door diverse Griekse journalisten, waaronder mevrouw Magda CONSTANTINIDOU van *Naftemboriki*, en de Oostenrijkse journaliste mevrouw Sabine BERGER van het *Wirtschaftsblatt*.
- Op 19 oktober lichtte de Ombudsman zijn werk toe voor een groep journalisten van het Noordse Journalistencentrum in Århus, Denemarken, die een bezoek brachten aan Straatsburg.
- Op 3 november gaf de heer Nicholas CATEPHORES presentaties voor twee klassen van studenten journalistiek aan het AKMI College in Athene, Griekenland, op uitnodiging van de journalist Thanasis KALFAS. De heer CATEPHORES sprak over de rol en de werkzaamheden van de Europese ombudsman.
- Op 14 november had de heer DIAMANDOUROS in Straatsburg een vraaggesprek voor de BBC met mevrouw Shirin WHEELER. Zij was in het bijzonder geïnteresseerd in verschillende klachtenmechanismen op Europees niveau.
- Op 15 november gaf de heer DIAMANDOUROS een interview aan de heer Ioannis PAPADIMITRIOU voor de Griekse afdeling van *Deutsche Welle*.
- Op 23 november gaf de Ombudsman per videoconferentie een interview aan de heer Atanas MATEV, verslaggever van het Bulgaarse nieuwsagentschap *BTA*, over het voorlichtingsbezoek van de Ombudsman aan Bulgarije.
- Later die dag werd de heer DIAMANDOUROS geïnterviewd, eveneens per videoconferentie, door mevrouw Andrea SCHNEIDER, verslaggever van de Duitse afdeling van het persbureau *AFP*. Het verslag van de journaliste werd onder meer op *Spiegel online* gepubliceerd.

- Op 27 november werd de heer DIAMANDOUROS in het kader van het voorlichtingsbezoek van de Europese ombudsman aan Bulgarije geïnterviewd door de heer Deian IODOV van het dagblad *TRUD*.
- Diezelfde dag gaf hij een interview aan mevrouw Snejana IVANOVA van de nationale radio van Bulgarije.

De heer Diamandouros geeft een interview aan de heer Deian Iodov van het dagblad *TRUD* tijdens het informatiebezoek van de Europese Ombudsman aan Bulgarije, 27–29 november 2006.

- Op 28 november werden de heer DIAMANDOUROS en de Bulgaarse ombudsman, de heer Guinio GANEV, live geïnterviewd voor het ontbijtprogramma van *Balkan Television (bTV)*. Het interview werd afgenomen door de heer Nicolay BAREKOV.
- Op 29 november hielden de heer DIAMANDOUROS en de heer GANEV een gezamenlijke persconferentie in het nationale parlement van Bulgarije.
- Op 4 december gaf mevrouw Gundi GADESMANN, persvoorlichter, een telefonisch interview aan *Schlenker PR*, een PR-agentschap voor de Duitse radio, in verband met een serie over de Europese instellingen, “Living in Europe”.
- Op 5 december gaf de Ombudsman schriftelijk antwoord op interviewvragen voor de nieuwsbrief van de Spaanse denktank *Institución Futuro*. Het interview, dat werd afgenomen door mevrouw Ana YERRO, ging hoofdzakelijk over de visie van de Ombudsman op zijn werk, de klachten die hij ontvangt en actuele Europese onderwerpen.
- Op 8 december werd de heer DIAMANDOUROS, na een seminarie over mensenrechten in Ljubljana, Slovenië, geïnterviewd door publieke en commerciële Sloveense tv-zenders, het Sloveense persbureau en de Sloveense publieke radio-omroep. De journalisten stelden voornamelijk belang in de opvattingen van de Ombudsman over mensenrechtenkwesies in Slovenië.
- Op 18 december werd de heer DIAMANDOUROS geïnterviewd door mevrouw Viki FLESSA voor het programma “Sta Akra” op de Griekse televisiezender *NET*.
- Op 27 december werd de heer Gerhard GRILL door *Radio France Internationale* geïnterviewd over het speciaal verslag van de Ombudsman in verband met de talen die gebruikt worden voor de websites van het voorzitterschap van de Raad.

6.5 PUBLICATIES

De ombudsman wil een zo breed mogelijk publiek bereiken om zo de burgers beter vertrouwd te maken met hun rechten, en met name met hun recht om een klacht in te dienen. Om de belangrijkste betrokkenen en het brede publiek te informeren over de activiteiten van de Europese ombudsman en over de diensten die hij burgers en ingezetenen van de EU kan bieden, verschenen in 2006 de volgende publicaties ter verspreiding onder belanghebbenden:

Jaarverslag 2005; gefotokopieerde versie (in het Engels)

Een gefotokopieerde versie in het Engels van het *Jaarverslag 2005* van de Ombudsman werd in mei aan de leden van de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement ter beschikking gesteld, zodat die commissie voorafgaand aan het plenaire debat later in het jaar van gedachten kon wisselen over het werk van de ombudsman.

Jaarverslag 2005 – Samenvatting en statistieken; gefotokopieerde versie (in 20 talen)

Eveneens in mei werd een gefotokopieerde versie van het *Jaarverslag 2005 – Samenvatting en statistieken* in alle 20 officiële EU-talen aan de leden van de Commissie Verzoekschriften ter beschikking gesteld.

European Ombudsmen – Newsletter; nummers 6 en 7 (in vijf talen)

De nummers 6 en 7 van de halfjaarlijkse nieuwsbrief van het Europese netwerk van ombudsmannen en de Europese Regio van het Internationaal Ombudsman Instituut werden respectievelijk in april en oktober verspreid onder de nationale, regionale en lokale ombudsmannen in Europa, alsmede onder de leden van de Commissie Verzoekschriften van het Europees Parlement.

De Europese ombudsman – Kan hij u helpen? (23 talen)

In 2006 werd een nieuwe uitgave van *De Europese ombudsman – Kan hij u helpen? Gids voor de klager en klachtenformulier* gepubliceerd in 23 talen. Deze brochure is buitengewoon nuttig voor potentiële klagers en maakt het hun zeer gemakkelijk gebruik te maken van hun recht een klacht in te dienen bij de ombudsman. Exemplaren van de nieuwe druk van de brochure werden verspreid onder ombudsmannen, leden van het Europees Parlement, Commissievertegenwoordigingen en bureaus van het Parlement in de lidstaten, en werden ter verdere verspreiding toegestuurd naar infopoints en netwerken van de EU. De belangstelling voor deze publicatie was groot: tegen het eind van het jaar waren er vele duizenden extra exemplaren aangevraagd.

De Europese ombudsman – In het kort (25 talen)

In 2006 verscheen een nieuwe druk van de brochure *De Europese ombudsman – In het kort* in 25 talen. Deze brochure is afgestemd op het algemene publiek en bedoeld om te helpen uitleggen wat de Europese ombudsman wel en niet kan doen. Het werd breed verspreid om het aantal niet-ontvankelijke klachten dat wordt ingediend bij de Ombudsman terug te dringen.

Gedenkboek voor het tienjarig bestaan; in zachte en harde kft beschikbaar (in het Frans)

De tiende verjaardag van de instelling van de Europese ombudsman werd door een reeks jubileumactiviteiten opgeluisterd. In juni 2004 was een workshop van de oprichters georganiseerd om na te gaan welke stappen tot de instelling van de Europese ombudsman hebben geleid en de ontwikkelingen en tendensen vast te stellen die de moeite waard kunnen zijn om op voort te bouwen. Er werd besloten om als gevolg van deze exercitie een gedenkschrift te produceren. Dit gedenkschrift, dat in 2005 in het Engels gepubliceerd werd onder de titel *The European ombudsman: Origins, Establishment, Evolution* (De Europese ombudsman: oorsprong, instelling, evolutie), is zowel met zachte als met harde kft verkrijgbaar. Vanwege het succes van deze uitgave verscheen in 2006 een Franse versie.

Jaarverslag 2005; gedrukte versie (in 20 talen)

In oktober werden in eerste instantie 3 000 exemplaren van de versies in de 20 officiële EU-talen van het *Jaarverslag 2005* van de Ombudsman verspreid onder de leden van het Europees Parlement, EU-instellingen en -organen, ombudsmannen en de infopoints en netwerken van de Europese Commissie. Meer exemplaren werden gedurende de rest van het jaar verspreid.

Jaarverslag 2005 – Samenvatting en statistieken; gedrukte versie (in 20 talen)

In eerste instantie werden 8 000 exemplaren van de 20 taalversies van de *Samenvatting en statistieken*, die in oktober beschikbaar kwamen, verspreid onder de ontvangers van het volledige *Jaarverslag*, alsmede onder non-gouvernementele organisaties en universiteiten. Meer exemplaren werden gedurende de rest van het jaar verspreid.

Jaarverslag 2005 – Compilatie van besluiten (in drie talen)

Deze uitgebreide elektronische publicatie bevat de volledige besluiten, in het Engels, Frans en Duits, met betrekking tot de zaken die in hoofdstuk 3 van het jaarverslag zijn opgenomen. Zij kan als een opzichzelfstaand elektronisch document gedownload worden van de website van de ombudsman; ook is de publicatie beschikbaar in gedrukte vorm of als cd-rom voor wie daarom vraagt bij het bureau van de ombudsman.

Andere publicaties

De ombudsman ging in 2006 door met het verspreiden van exemplaren van zijn andere publicaties, in het bijzonder *De Europese Code van goed administratief gedrag*, die verkrijgbaar is in 25 talen. De Code werd in 2006 in het Macedonisch uitgegeven om goed bestuur te helpen bevorderen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, een kandidaat-lidstaat.

6.6 ONLINE COMMUNICATIE

Communicatie per e-mail

In april 2001 werd een elektronische versie van het klachtenformulier van de Europese ombudsman in twaalf talen toegevoegd aan de website. Na de uitbreiding van de Europese Unie op 1 mei 2004 kwam dit formulier in nog eens negen talen beschikbaar. In december 2006 werden een Bulgaarse en Roemeense versie van het formulier op de website gezet, ter voorbereiding op de verdere uitbreiding van de Europese Unie op 1 januari 2007. Meer dan 57% van alle in 2006 door de Ombudsman ontvangen klachten kwam via internet binnen, waarvan een groot gedeelte door middel van het elektronische klachtenformulier.

In het jaar 2006 zijn vanaf het belangrijkste e-mailadres van de Ombudsman in totaal 10 801 e-mails met informatieverzoeken beantwoord. In 7 261 gevallen ging het om collectieve e-mails die door burgers waren gestuurd en klachten betroffen die de Europese ombudsman had ontvangen. Deze collectieve e-mails gingen onder meer over de aanleg van een industriële haven door de Spaanse autoriteiten in de stad Granadilla, het recht van artsen te weigeren een abortus uit te voeren, en de vermeende vervolging van religieuze minderheden in Polen. Op al dit soort e-mails werd een antwoord gestuurd, waarin werd aangegeven hoe de afhandeling door de Ombudsman van de betreffende klacht ervoor stond.

In 2006 werden in totaal 3 540 individuele informatieverzoeken per e-mail ontvangen, vergeleken met ongeveer 3 200 in zowel 2005 als 2004. Alle mails werden individueel beantwoord door een ter zake deskundig personeelslid van de ombudsman.

Ontwikkelingen rond de website

De website van de Ombudsman is in juli 1998 tot stand gebracht. Gedurende heel 2006 heeft de webontwikkelaar van de Europese ombudsman nauw samengewerkt met de hoofden van de sector Communicatie en met de technische diensten van het Europees Parlement, ter voorbereiding van de transformatie van de website van de Ombudsman in een moderne, dynamische, informatieve en zich voortdurend ontwikkelende dienstverlening aan burgers. Naar verwacht zal de nieuwe website in de eerste helft van 2007 gereed zijn.

In mei 2006 migreerde de website van de Europese ombudsman, samen met die van de andere EU-instellingen, -organen en -agentschappen, naar het nieuwe topniveaudomein “.eu”. De webadressen van de EU-instellingen zijn nu gemakkelijk herkenbaar, aangezien ze allemaal eindigen op “europa.eu”. Hoewel het oude webadres van de Ombudsman (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) voorlopig nog bereikbaar zal blijven, is het officiële adres nu: <http://www.ombudsman.europa.eu>

De ombudsman is in 2006 zijn website blijven bijwerken en heeft daaraan de elektronische versies van zijn uiteenlopende publicaties toegevoegd telkens wanneer deze beschikbaar kwamen, onder andere zijn *Jaarverslag 2005* en de daarmee samenhangende *Samenvatting en statistieken* in twintig talen, *De Europese ombudsman – In het kort* in 25 talen en *De Europese ombudsman – Kan hij u helpen?* in 23 talen.

In januari 2006 breidde de Ombudsman zijn website uit met een nieuw gedeelte dat gelinkt is naar een initiatiefonderzoek naar de rol van de Commissie als hoedster van het Verdrag. De Ombudsman had tot dit onderzoek besloten nadat hij een groot aantal klachten tegen de Commissie had ontvangen over de aanleg van een industriële haven door de Spaanse autoriteiten bij Granadilla, op het Spaanse eiland Tenerife.

Van 1 januari tot en met 31 december 2006 werd de website van de Ombudsman bezocht door 416 533 individuele bezoekers. De Engelstalige pagina's van de site werden het vaakst geraadpleegd, gevolgd door de Franse, Spaanse, Duitse en Italiaanse versies. In termen van geografische herkomst van de bezoeken kwamen de meeste bezoekers uit Italië, gevolgd door Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Duitsland. Het linkengedeelte van de website van de Ombudsman bevat linken naar de sites van nationale en regionale ombudsmannen in heel Europa. In de loop van 2006 zijn de linkenpagina's meer dan 44 000 maal bezocht, wat duidelijk aantoont dat de coördinerende werkzaamheden van de Europese ombudsman ten aanzien van het Europees netwerk van ombudsmannen meerwaarde heeft voor de burgers.

Om ervoor te zorgen dat de website van de Ombudsman een prominente EU-site blijft, nam het bureau van de Ombudsman gedurende het hele jaar 2006 deel aan de werkzaamheden van het Interinstitutioneel Internet Redactiecomité (CEiii). Zo had het onder andere zitting in de Ceiii-werkgroep die in het leven was geroepen om de migratie naar het topniveaudomein “.eu” te coördineren.

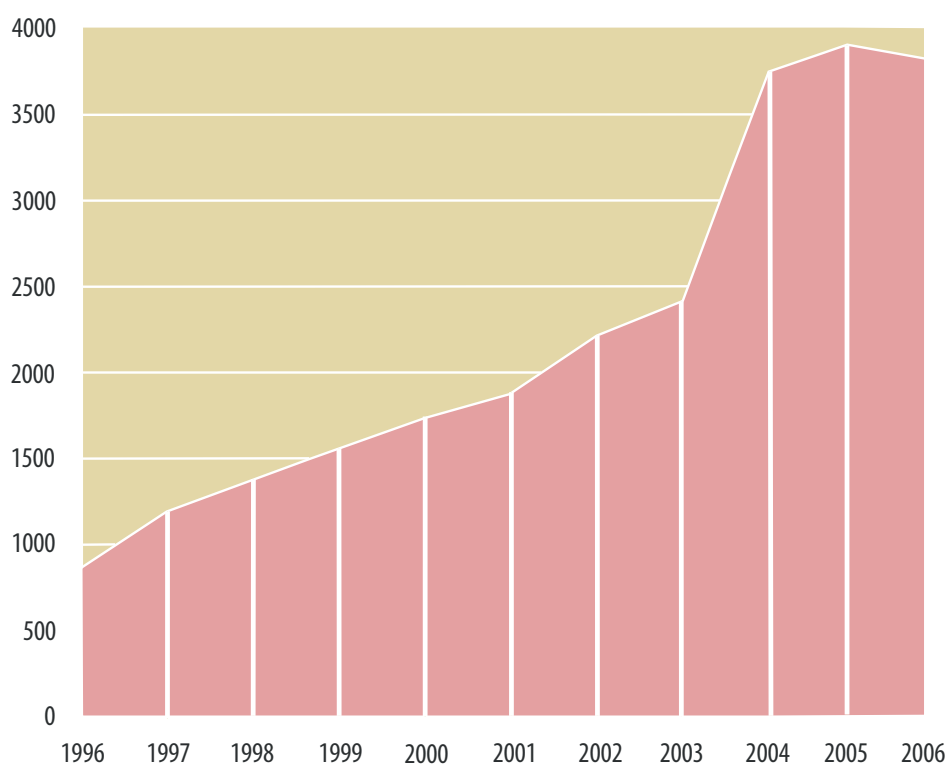

A STATISTIEKEN

1 IN 2006 BEHANDELDE ZAKEN

1.1	TOTAAL AANTAL ZAKEN IN 2006	4 422 ¹
	— Onderzoeken die op 31.12.2005 niet waren afgesloten	315 ²
	— Klachten in afwachting van besluit over ontvankelijkheid op 31.12.2005	270
	— In 2006 ontvangen klachten	3 830 ³
	— Initiatiefonderzoeken van de Europese Ombudsman	9

Aantal in de periode 1996-2006 ontvangen klachten

¹ Waarvan 281 klachten betrekking hadden op hetzelfde onderwerp.

² Waarvan drie onderzoeken op eigen initiatief van de Europese Ombudsman en 312 onderzoeken naar aanleiding van klachten.

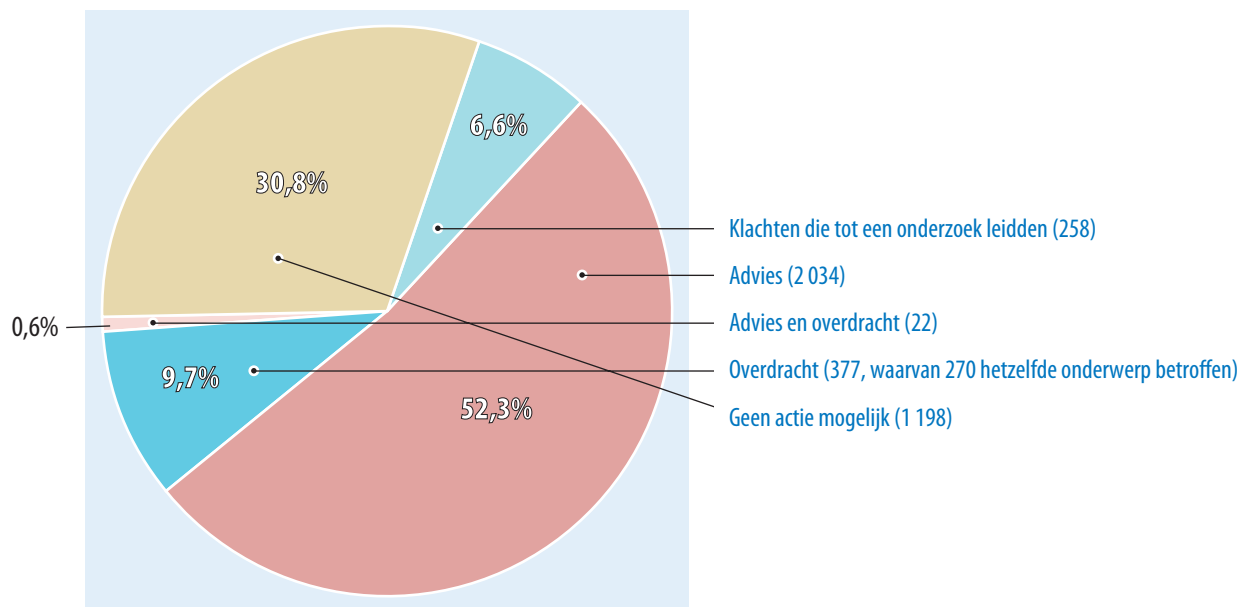
³ Waarvan 281 klachten over hetzelfde onderwerp, zoals genoemd in voetnoot 1.

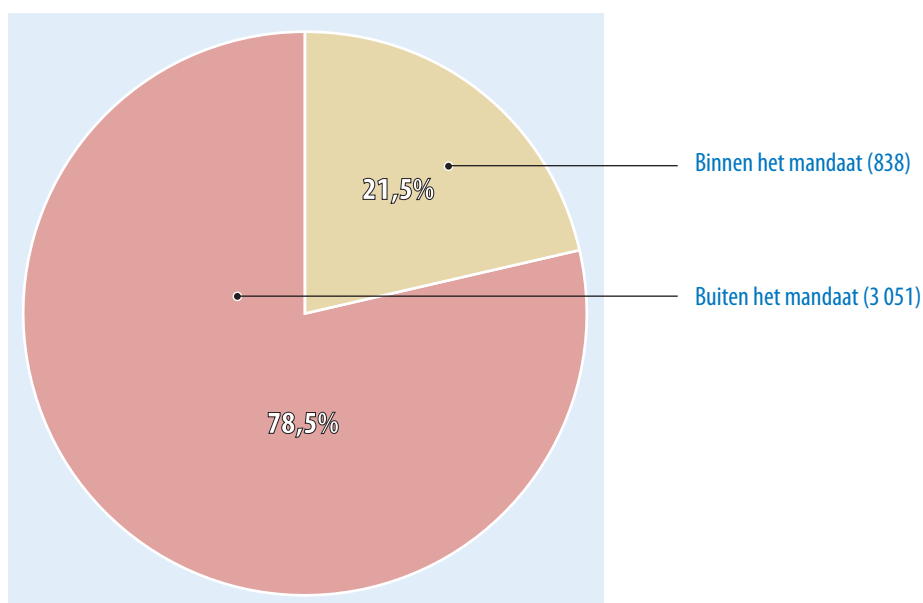
1.2 BEOORDELING VAN ONTVANKELIJKHEID/NIET-ONTVANKELIJKHEID AFGEROND 95%

1.3 INDELING VAN DE KLACHTEN

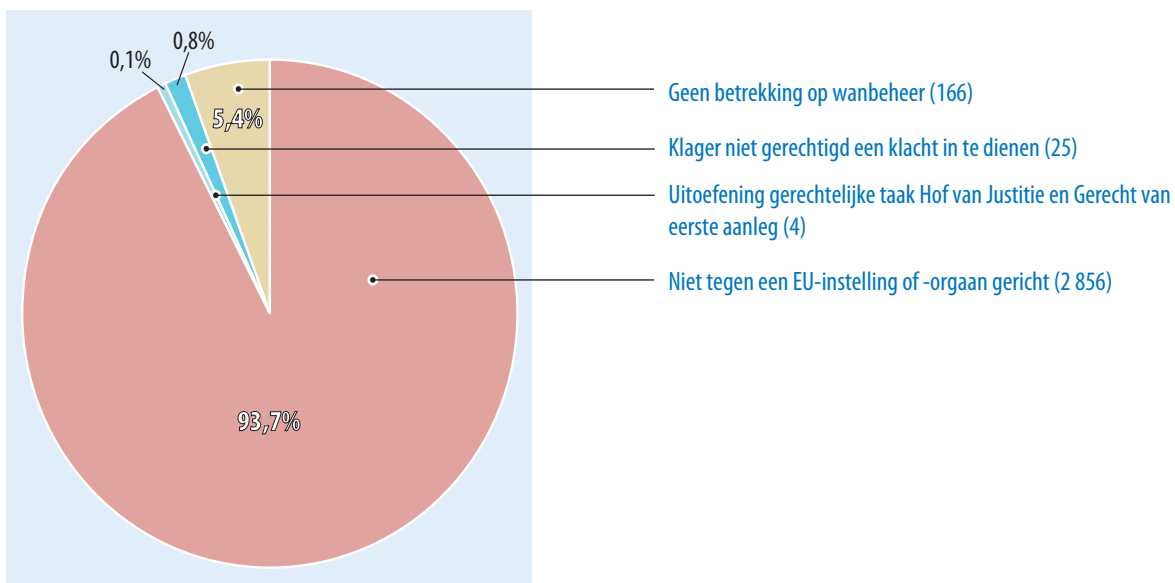
1.3.1 Naar het soort van de door de Europese Ombudsman ten behoeve van klagers ondernomen actie

1.3.2 Uit het oogpunt van het mandaat van de Europese Ombudsman

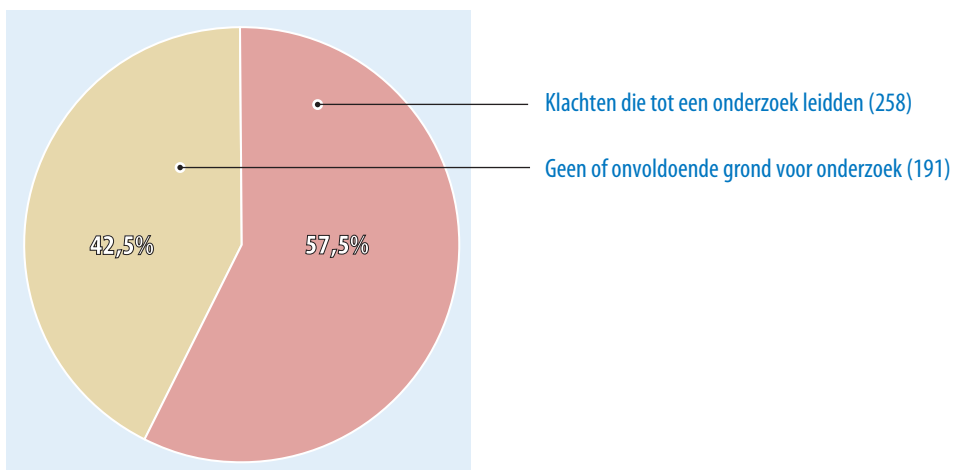

BUITEN HET MANDAAT

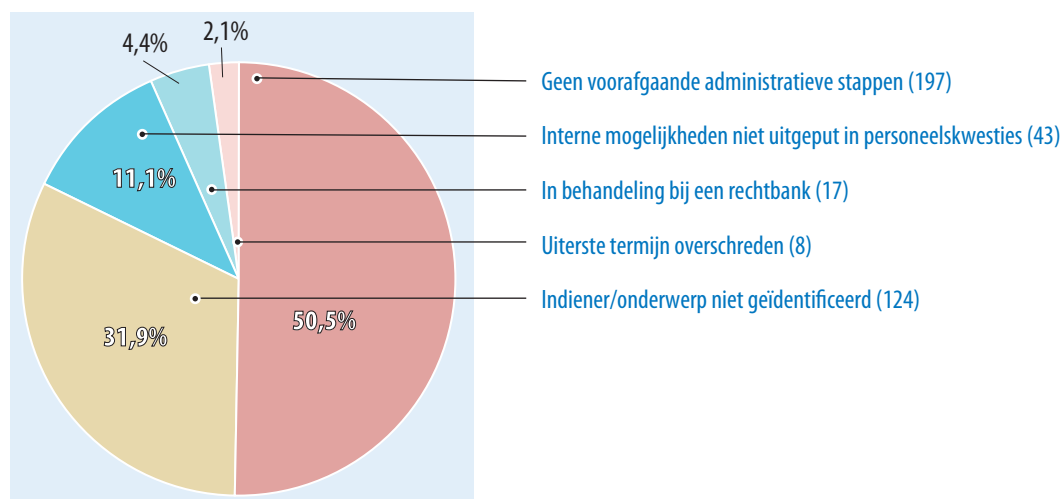

BINNEN HET MANDAAT

Ontvankelijke klachten

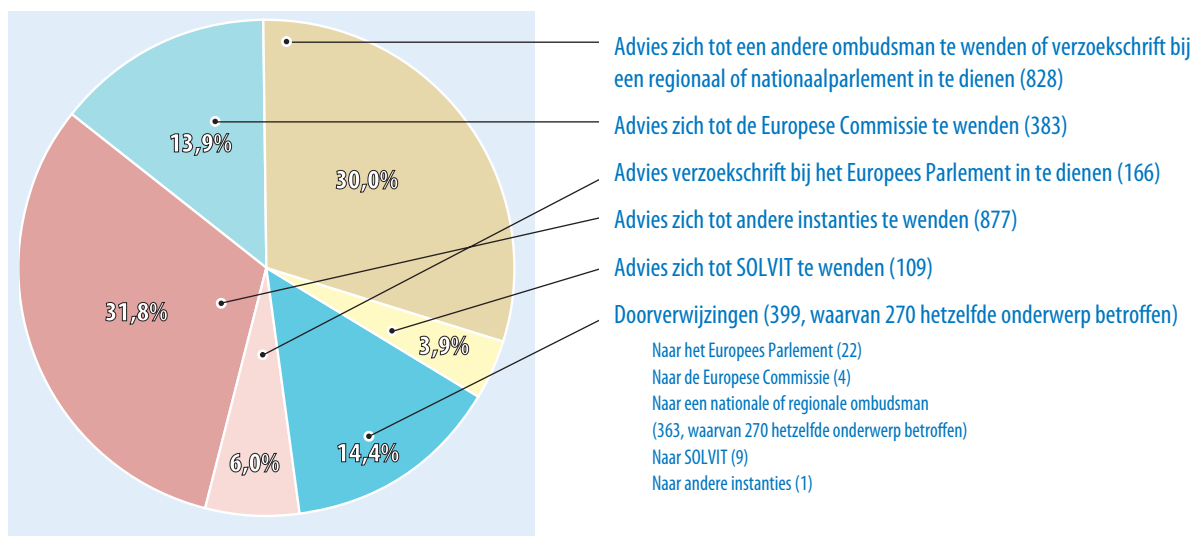
Niet-ontvankelijke klachten

2 DOORVERWIJZINGEN EN ADVIEZEN

(In sommige gevallen is meer dan één advies gegeven)

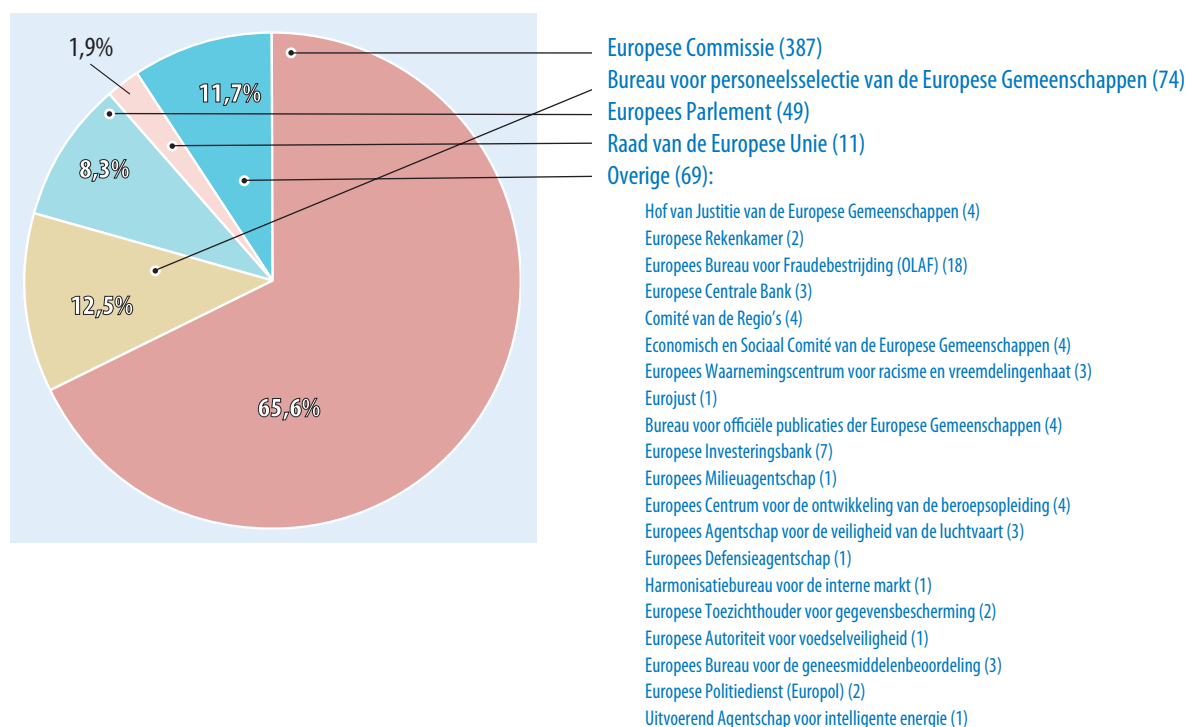

3 IN 2006 BEHANDELDE ONDERZOEKEN 582

In 2006 behandelde de Europese Ombudsman 582 onderzoeken. Daarvan waren er 267 in 2006 ingesteld (negen op eigen initiatief) en waren er 315 overgeheveld uit 2005 (waaronder drie initiatiefonderzoeken).

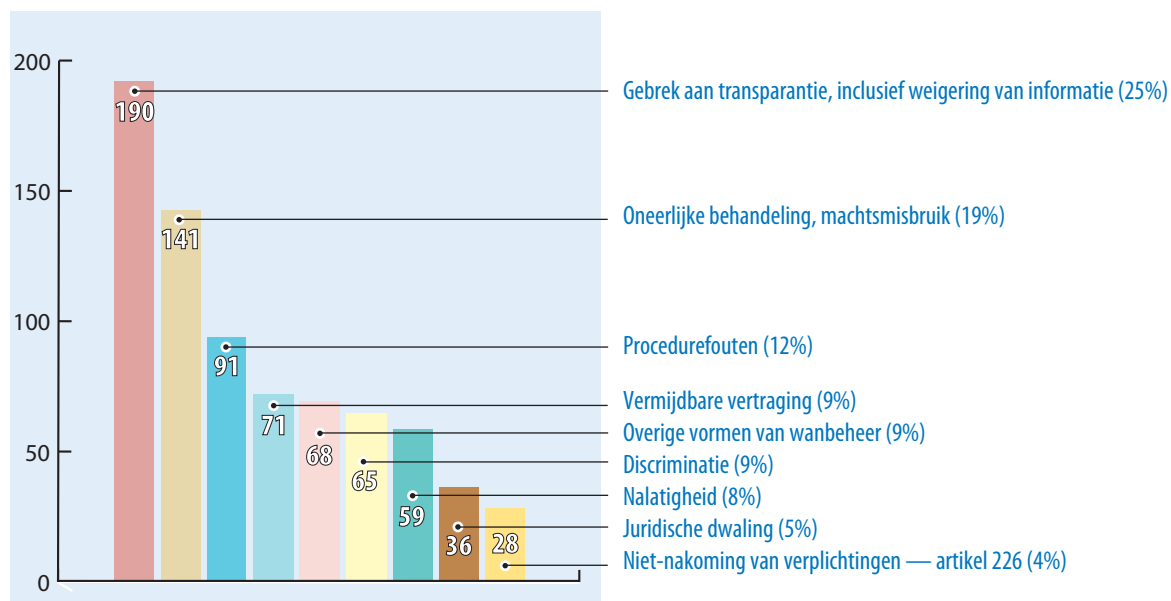
3.1 INSTELLINGEN EN ORGANEN ONDERWORPEN AAN ONDERZOEKEN

(In sommige zaken waren twee of meer instellingen of organen bij het onderzoek betrokken).

3.2 AARD VAN HET VERMEENDE WANBEHEER

(In bepaalde gevallen is er sprake van twee of meer soorten wanbeheer)

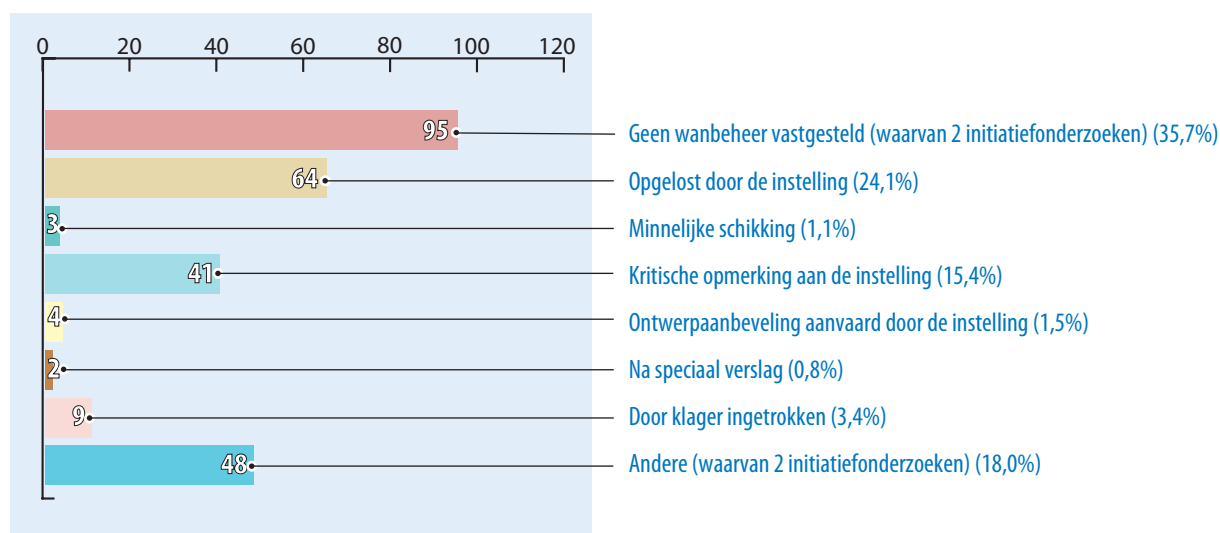

3.3 IN 2006 GEDANE VOORSTELLEN TOT MINNELIJKE SCHIKKINGEN, ONTWERPAANBEVELINGEN EN SPECIALE VERSLAGEN

— Voorstellen voor minnelijke schikkingen	28
— Ontwerpaanbevelingen	13
— Speciale verslagen	2

3.4 AFGESLOTEN ONDERZOEKEN 250⁴

(Onderzoeken werden om een of meer van de volgende redenen afgesloten)

⁴ Waarvan drie onderzoeken op eigen initiatief van de Ombudsman.

4 BRON VAN DE IN 2006 GEREgistREERDE KLACHTEN

4.1 WIE KLAAGT ER?

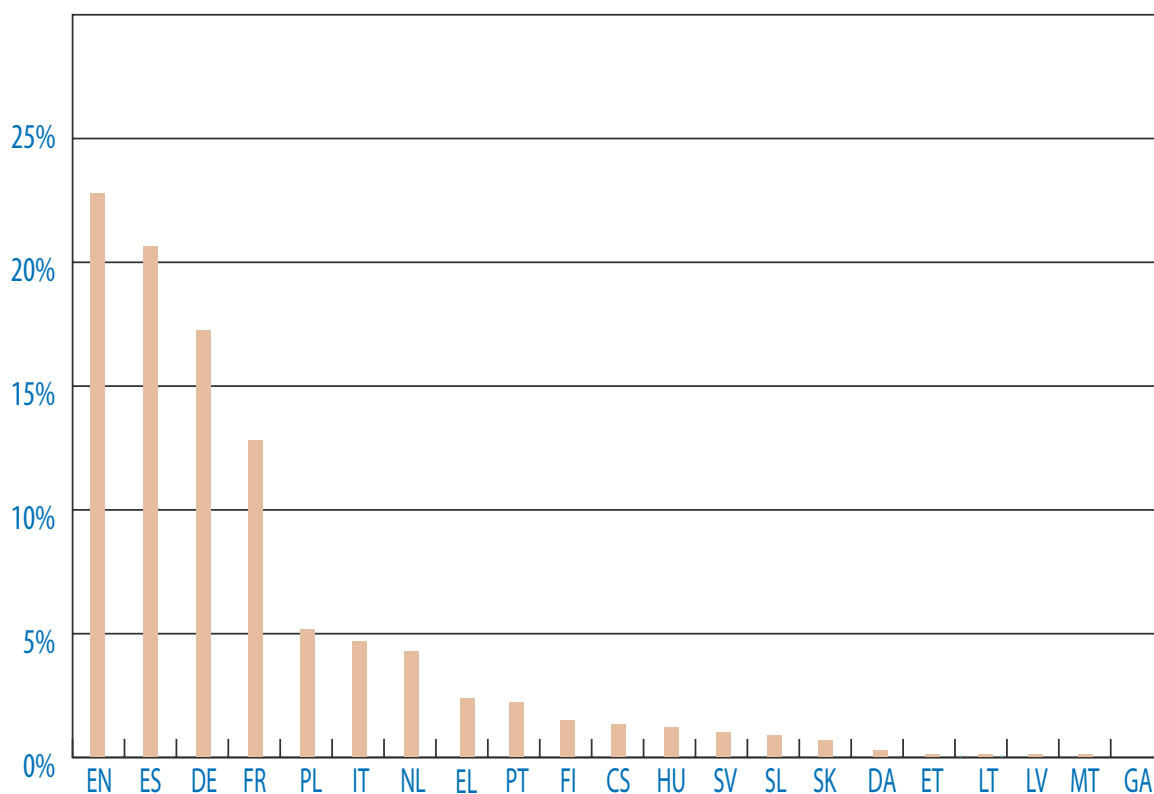

Bedrijven en verenigingen
5,5 % (211)

Individuele burgers
94,5 % (3 619)

4.2 VERDELING VAN DE KLACHTEN NAAR TAAL

4.3

HERKOMST VAN DE KLACHTEN NAAR LAND

Land	Aantal klachten	% van het aantal klachten	% van de EU-bevolking	Ratio ¹
 Luxemburg	54	1,4	0,1	14,2
 Malta	33	0,9	0,1	10,0
 Cyprus	44	1,1	0,2	7,6
 België	241	6,3	2,3	2,8
 Slovenië	44	1,1	0,4	2,7
 Spanje	781	20,4	9,4	2,2
 Finland	74	1,9	1,1	1,7
 Ierland	47	1,2	0,9	1,4
 Oostenrijk	81	2,1	1,8	1,2
 Griekenland	105	2,7	2,4	1,1
 Portugal	96	2,5	2,3	1,1
 Hongarije	72	1,9	2,2	0,9
 Slowakije	37	1,0	1,2	0,8
 Tsjechië	67	1,7	2,2	0,8
 Duitsland	537	14,0	17,8	0,8
 Nederland	106	2,8	3,5	0,8
 Polen	228	6,0	8,2	0,7
 Zweden	53	1,4	1,9	0,7
 Estland	7	0,2	0,3	0,7
 Frankrijk	335	8,7	13,6	0,6
 Letland	12	0,3	0,5	0,6
 Denemarken	20	0,5	1,2	0,4
 Italië	207	5,4	12,7	0,4
 Verenigd Koninkrijk	147	3,8	13,0	0,3
 Litouwen	9	0,2	0,7	0,3
Overige	291	7,6		
Niet bekend	102	2,7		

¹ Dit cijfer werd berekend door het aandeel in het aantal klachten te delen door het aandeel in de bevolking. Een cijfer groter dan 1 betekent dat het betrokken land meer klachten bij de Ombudsman indient dan op grond van het bevolkingsaantal te verwachten zou zijn. Alle percentages in de bovenstaande tabel zijn op één cijfer achter de komma afgerond.

B BEGROTING VAN DE OMBUDSMAN

Een eigen begroting

Sinds 1 januari 2000⁵ is de begroting van de Ombudsman een afzonderlijke afdeling (momenteel afdeling VIIIA) van de begroting van de Europese Unie.

Structuur van de begroting

De ombudsman presenteerde de begroting voor het jaar 2006 in overeenstemming met de nieuwe begrotingsstructuur (nomenclaturen). Met deze nieuwe structuur wordt beoogd de transparantie te vergroten en een versterkte controle door de begrotingsautoriteit te bevorderen, door een beter overzicht mogelijk te maken over gelijksoortige uitgaven; in de structuur die voorheen werd gehanteerd, waren deze uitgaven verspreid over diverse titels of hoofdstukken.

Bijgevolg was de begroting van de Ombudsman voor 2006 onderverdeeld in drie titels. Salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel zijn ondergebracht in titel 1 van de begroting. Titel 2 betreft gebouwen, meubilair, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven. Titel 3, ten slotte, bevat de uitgaven die voortvloeien uit de algemene taken van de instelling.

Samenwerking met het Europees Parlement

Om onnodige duplicatie van administratief en technisch personeel te voorkomen, worden sommige van de technische diensten die de Ombudsman nodig heeft voor het uitoefenen van zijn taken door – of via – het Europees Parlement geleverd. Sectoren waarin de Ombudsman in meer of mindere mate afhankelijk is van ondersteuning door de diensten van het Parlement zijn onder meer:

- vertaling, vertolking en drukwerk;
- huur van kantoorruimte;
- informatietechnologie, telecommunicatie en postverwerking.

De grotere efficiëntie die door de samenwerking tussen de Europese ombudsman en het Europees Parlement werd bereikt, heeft aanzienlijke besparingen voor de communautaire begroting opgeleverd.

De samenwerking tussen het Europees Parlement en de Europese ombudsman is van start gegaan op basis van de kaderovereenkomst van 22 september 1995, die werd aangevuld met overeenkomsten inzake de administratieve samenwerking en de begrotings- en financiële samenwerking, die werden ondertekend op 12 oktober 1995.

Deze samenwerkingsovereenkomsten werden in 2005 opnieuw tegen het licht gehouden om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe situaties die in het tienjarig bestaan van de Europese ombudsman waren ontstaan. Op 15 maart 2006 tekenden de Voorzitter van het Parlement, de heer Josep BORRELL FONTELLES, en de Europese ombudsman een nieuwe overeenkomst, die in april 2006 in werking trad. Het doel ervan is de samenwerking met het Parlement te handhaven op alle gebieden waar aanmerkelijke schaalvoordelen en besparingen mogelijk zijn. Het Europees Parlement zal dan ook diensten aan de Ombudsman blijven leveren op verschillende terreinen, waaronder gebouwen, informatietechnologie, communicatie, medische diensten, opleidingen, vertaling en vertolking.

De nieuwe overeenkomst voorziet in meer helderheid wat betreft het prijsbeleid. Diensten zullen voortaan worden betaald op basis van een eerlijke, transparante en redelijke schatting van de

⁵

Verordening (EG, EGKS, Euratom) nr. 2673/1999 van de Raad van 13 december 1999 tot wijziging van het Financieel Reglement van 21 december 1977 van toepassing op de algemene begroting der Europese Gemeenschappen, PB 1999 L 326, blz. 1.

kosten, met uitzondering van audit- en boekhoudkosten, waarvoor een forfaitair bedrag werd overeengekomen. Deze wijzigingen weerspiegelen tevens de autonomie van de Ombudsman in personeels- en financiële zaken.

De begroting voor 2006

In het organisatieschema van de Ombudsman waren in 2006 in totaal 57 posten opgenomen, tegenover 51 posten in 2005.

Het totale bedrag van de initiële kredieten in de begroting van de Ombudsman voor 2006 was EUR 7 682 538. Titel 1, dat wil zeggen de uitgaven betreffende aan de instelling verbonden personen, bedroeg EUR 5 808 538. Titel 2 (gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedroeg EUR 1 085 000. Titel 3, ofwel de uitgaven die voortvloeien uit de verrichting van specifieke taken door de instelling, bedroeg EUR 789 000. De begroting voor 2006 omvatte totale ontvangsten voor een bedrag van EUR 812 271.

Onderstaande tabel geeft een beeld van de uitgaven in 2006 uitgaande van de kredieten waarvoor betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

(in EUR)

Titel 1	347 167
Titel 2	129 253
Titel 3	819
Totaal	084 239

De begroting voor 2007

De begroting voor 2007, die is opgesteld in 2006, voorziet in een formatieplan van 57 posten (geen nieuwe posten).

De totale kredieten voor 2007 bedragen EUR 8 152 800. Titel 1 (uitgaven betreffende aan de instelling verbonden personen) bedraagt EUR 6 150 300. Titel 2 (gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedraagt EUR 1 251 500. Titel 3 (uitgaven die voortvloeien uit de algemene taken van de instelling) bedraagt EUR 751 000.

De begroting voor 2007 omvat totale ontvangsten voor een bedrag van EUR 939 980.

C

PERSONEEL

Om te waarborgen dat de instelling haar taken naar behoren kan vervullen – dat wil zeggen klachten inzake wanbeheer afhandelen in 23 Verdragstalen en contact zoeken met burgers en ingezetenen van de EU om hen bewust te maken van hun recht een klacht in te dienen – wordt de Ombudsman bijgestaan door hooggekwalificeerd, meertalig personeel. Deze bijlage bevat een volledige lijst van medewerkers in 2006, hun functiebenamingen en contactgegevens, en een beschrijving van de werkzaamheden van de diverse diensten en sectoren binnen het bureau. Aan het einde wordt een kort overzicht gegeven van de vergaderingen en de personeelsretraite die dit jaar hebben plaatsgevonden.

EUROPESE OMBUDSMAN

P. Nikiforos DIAMANDOUROS*Europese ombudsman*

P. Nikiforos DIAMANDOUROS werd op 25 juni 1942 te Athene in Griekenland geboren. Op 15 januari 2003 werd hij tot Europese ombudsman verkozen. Hij begon zijn werk als Europese ombudsman op 1 april 2003 en werd op 11 januari 2005 voor een duur van vijf jaar herkozen.

Van 1998 tot 2003 was hij de eerste nationale ombudsman van Griekenland. Hij is tevens sinds 1993 hoogleraar in de vergelijkende politieke wetenschappen bij de vakgroep politieke wetenschappen en openbaar bestuur aan de Universiteit van Athene (thans met verlof). Van 1995 tot 1998 vervulde hij de functie van directeur en voorzitter van het Grieks Nationaal Centrum voor Sociaal Onderzoek (EKKE).

Hij behaalde de graad van BA aan de Universiteit van Indiana (1963), en een MA (1965), MPhil. (1969) en PhD. (1972) aan de Columbia-universiteit. Voor zijn aanstelling aan de Universiteit van Athene in 1988 had hij onderwijs- en onderzoeksfuncties aan de New York State University en aan de Columbia-universiteit (1973-1978). Van 1980 tot 1983 was hij werkzaam als directeur Ontwikkeling aan het Athens College te Athene in Griekenland. Van 1983 tot 1988 was hij programmadirecteur voor West-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika bij de Onderzoeksraad voor Sociale Wetenschappen in New York. Van 1988 tot 1991 was hij directeur van het Griekse Instituut voor Internationale en Strategische Studies in Athene, een beleidsgerichte onderzoeksinstelling opgericht met gelden van de Ford Foundation en de MacArthur Foundation. In 1997 was hij werkzaam als gasthoogleraar in de politieke wetenschappen in het Juan March-centrum voor Gevorderde Studies in de Sociale Wetenschappen (Madrid).

Hij is werkzaam geweest als voorzitter van de Griekse Vereniging voor Politieke Wetenschappen (1992-1998) en van de Vereniging voor Modern-Griekse Studies in de Verenigde Staten (1985-1988). Tussen 1999 en 2003 was hij lid van de Griekse Nationale Commissie voor de mensenrechten, en van 2000 tot 2003 had hij zitting in de Griekse Nationale Raad voor Bestuurlijke Hervorming. Van 1988 tot en met 1995 was hij medevoorzitter van de subcommissie voor Zuid-Europa van de Onderzoeksraad voor Sociale Wetenschappen te New York, waarvan de activiteiten worden gefinancierd door een subsidie van de Volkswagen-Stiftung. Hij is ook mederedacteur van een reeks over het nieuwe Zuid-Europa; verder ontving hij onderzoeksbeurzen in het kader van Fulbright en de National Endowment for the Humanities.

Hij heeft veel geschreven over de politiek en geschiedenis van Griekenland, Zuid-Europa en Zuidoost-Europa, met name over democratisering, staats- en natievorming en de verhouding tussen cultuur en politiek.

SECRETARIAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Het secretariaat van de Europese ombudsman is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op het eigen kantoor van de ombudsman. Het secretariaat beheert de agenda van de ombudsman, coördineert zijn inkomende en uitgaande correspondentie, adviseert over de relaties

met de overige communautaire instellingen en organen, houdt zich bezig met de protocollaire aspecten van de activiteiten van de instelling en voert algemene secretariële taken uit ten behoeve van de ombudsman.

Alexandra ANDROULAKAKIS
Secretaresse van de Europese ombudsman
(tot en met 30.6.2006)
Tel. +33 3 88 17 25 28

Kelly KOUNDOURI
Secretaresse van de Europese ombudsman
(vanaf 1.7.2006)
Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES
Assistent van de Europese ombudsman
Tel. +33 3 88 17 23 83

SECRETARIS-GENERAAL

Ian HARDEN
Secretaris-generaal (vanaf 1.8.2006)
Tel. +33 3 88 17 23 84

Na zijn aanstelling tot secretaris-generaal en in afwachting van de afronding van de wervingsprocedure voor een nieuw hoofd van de Juridische dienst, bleef de heer Ian HARDEN ook na 1 augustus 2006 de functie van hoofd van de Juridische dienst uitoefenen.

Ian HARDEN werd op 22 maart 1954 te Norwich in Engeland geboren. Hij studeerde rechten aan het Churchill College in Cambridge, behaalde in 1975 zijn BA summa cum laude en in 1976 zijn LLB. Na zijn afstuderen trad hij in dienst van de rechtenfaculteit van de Universiteit van Sheffield, waar hij Lecturer was van 1976 tot 1990, Senior Lecturer van 1990 tot 1993, Reader van 1993 tot 1995, en hoogleraar publiekrecht vanaf 1995. Hij kwam in 1996 als juridisch hoofdadviseur in dienst van het bureau van de Europese ombudsman en was van 1997 tot 1999 hoofd van het secretariaat; sinds 2000 is hij hoofd van de Juridische dienst. Op 1 augustus 2006 werd hij benoemd tot secretaris-generaal van het bureau van de ombudsman. Hij is auteur of medeauteur van tal van publicaties over Europees recht en publiekrecht, waaronder *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) en *European Economic and Monetary Union: the Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Hij is lid van de *Association française de droit constitutionnel* en van de "Study of Parliament Group" in het Verenigd Koninkrijk en honorair hoogleraar aan de Universiteit van Sheffield.

JURIDISCHE DIENST

De Juridische dienst bestaat voornamelijk uit juristen, wier voornaamste verantwoordelijkheid is de door de Europese ombudsman ontvangen klachten te analyseren en onderzoek te doen onder toezicht van het hoofd van de Juridische dienst en drie hoofdsupervisors. Het hoofd van de Juridische dienst adviseert tevens de Ombudsman over de juridische strategie en oriëntatie van de instelling en leidt de dienst. De assistent van het hoofd van de Juridische dienst zorgt voor de interne kwaliteitsbewaking en de managementinformatiesystemen en coördineert de bijdrage van deze dienst aan het jaarverslag.

In 2006 had de dienst in totaal 21 medewerkers, te weten het hoofd van de Juridische dienst, zeven juridisch hoofdadvisers, waarvan drie hoofdsupervisors⁶, elf juridisch adviseurs, een jurist-linguïst, een juridisch assistent en de assistent van het hoofd van de Juridische dienst. In 2006 begeleidde de Juridische dienst vijftien stagiairs.

Murielle RICHARDSON
Assistent van het hoofd van de Juridische dienst
Tel. +33 3 88 17 23 88

⁶

De derde juridisch hoofdadviseur die als hoofdsupervisor fungeert is op 1 november 2006 in dienst getreden.

JURIDISCH ADVISEURS

De juridisch adviseurs behandelen klachten, die bij de Ombudsman in elk van de 23 Verdragstalen van de Europese Unie kunnen worden ingediend. Zij doen ook voorstellen voor initiatiefonderzoeken en voeren deze uit, beantwoorden informatieverzoeken van burgers, ondersteunen de Ombudsman in juridische kwesties, geven advies over de juridische procedures, ontwikkelingen en tradities van hun onderscheiden lidstaten en vertegenwoordigen de Ombudsman bij bepaalde openbare evenementen.

Sabina BALAŽIČ*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY*Juridisch assistente*

Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS*Hoofd van het steunpunt Brussel**Juridisch hoofdadviseur*

Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY*Jurist-linguïst*

Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS*Juridisch hoofdadviseur**Hoofdsupervisor*

Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL*Juridisch hoofdadviseur**Hoofdsupervisor*

Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA*Juridisch hoofdadviseur*

Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS*Juridisch adviseur*

Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ*Juridisch adviseur*

Tel. +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ ARAGÓN*Juridisch hoofdadviseur*

Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON*Juridisch adviseur*

Tel. +32 2 284 14 17

Fergal Ó REGAN*Juridisch hoofdadviseur**Hoofdsupervisor**(vanaf 1.11.2006)*

Tel. +33 3 88 17 67 84

Ida PALUMBO*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ*Juridisch adviseur*

Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE*Juridisch hoofdadviseur*

Tel. +32 2 284 20 03

STAGIAIRS

Marta ARIAS DIAZ*Stagiaire (vanaf 1.9.2006)*

Tel. +33 3 88 17 29 77

Kadri BRÜGEL*Stagiaire (vanaf 28.2.2006)***Anne EISENGRÄBER***Stagiaire (vanaf 31.7.2006)***Ramin FARINPOUR***Stagiair (vanaf 18.9.2006)*

Tel. +33 3 88 16 40 18

Farah JERAJ*Stagiaire (vanaf 1.9.2006)*

Tel. +33 3 88 17 24 12

Giedre KAZLAUSKAITE*Stagiaire (vanaf 31.7.2006)***Beata KULPACZYNSKA***Stagiaire (vanaf 1.9.2006)*

Tel. +33 3 88 17 23 28

Riccardo MONACO*Stagiair (van 16.1.2006 tot en met 31.12.2006)***Teresa PLANA CASADO***Stagiaire (van 1.2.2006 tot en met 31.7.2006)***Zvi RAMAN***Stagiair (vanaf 1.9.2006)*

Tel. +32 2 284 21 80

Brigita SABALIAUSKAITE*Stagiaire (vanaf 1.9.2006)*

Tel. +32 2 283 23 27

Izabela SZOSTAK-SMITH*Stagiaire (vanaf 31.7.2006)***Axel SCHNEIDER***Stagiair (vanaf 1.4.2006)*

Tel. +33 3 88 16.40.72

Alexis VAN MAERCKE*Stagiaire (vanaf 31.7.2006)***Katherine WORTHINGTON***Stagiaire (vanaf 31.7.2006)*

AFDELING ADMINISTRATIE EN FINANCIËN

De afdeling Administratie en financiën is verantwoordelijk voor al het niet-juridische werk van het bureau van de ombudsman. Deze afdeling is onderverdeeld in vier sectoren – de sector Administratie, de sector Financiën, de sector Klachtenafhandeling en de sector Communicatie. Het hoofd van de afdeling Administratie en financiën coördineert het werk van de afdeling. Als coördinator is hij verantwoordelijk voor de organisatie en het functioneren van de afdeling in het algemeen, het personeelsbeleid, het doen van voorstellen voor en het uitvoeren van de financiële en begrotingsstrategie van de instelling en het vertegenwoordigen van de Ombudsman in een aantal interinstitutionele fora. In 2006 had de afdeling in totaal 35 medewerkers, met inbegrip van de negen leden van de sector Klachtenafhandeling, wier werk nauw samenhangt met dat van de Juridische dienst.

João SANT'ANNA*Hoofd van de afdeling Administratie en financiën*

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA werd op 3 mei 1957 te Setúbal in Portugal geboren. Hij studeerde van 1975 tot 1980 rechten aan de Universiteit van Lissabon en schreef zich in 1981 in als advocaat te Lissabon. Van 1980 tot 1982 was hij werkzaam als advocaat in de Juridische en Bestuurlijke Dienst van het Portugese ministerie van Binnenlandse Zaken voor de regio Lissabon. Tussen 1982 en 1984 vervolgde hij zijn juridische studie op het terrein van de intellectuele eigendomsrechten aan de Ludwig-Maximilians-Universität en het Max-Planck-Institut te München. Na zijn terugkeer in 1984 naar Portugal werd hij aangesteld als hoofd van de Juridische en Bestuurlijke Dienst van het Portugese ministerie van Binnenlandse Zaken voor de regio Lissabon. In 1986 werd hij ambtenaar in dienst van het Europees Parlement; hij werkte bij de directoraten-generaal Voorlichting en public relations, Onderzoek, Personeel en financiën, en ten slotte bij de Juridische dienst van het Europees Parlement. Hij kwam in 2000 in dienst van het bureau van de Europese ombudsman als hoofd van de afdeling Administratie en financiën.

SECTOR ADMINISTRATIE

De taken van de sector administratie zijn zeer divers en omvatten personeels- en aanwervingsaangelegenheden, inkomende en uitgaande correspondentie, de telefooncentrale, de kantoorinfrastructuur, coördinatie van de vertaling van documenten, organisatie en het beheer van de bibliotheek van de juridische naslagwerken en het documentatie- en archiefbeleid van de instelling. Deze sector is voorts verantwoordelijk voor het informatietechnologiebeleid van de instelling en alle IT-behoefte van het bureau, waarvoor nauw wordt samengewerkt met het Europees Parlement.

Alessandro DEL BON

Sectorhoofd

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Administratieve ondersteuning, chauffeur

Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

Medewerker informatietechnologie

Tel. + 33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS

Administratieve ondersteuning

Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Medewerker informatietechnologie

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Secrétaris

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Secrétaris

Tel. +33 3 88 17 70 93

Ana MORAIS GASPAS

Secrétairesse (vanaf 1.6.2006)

Tel. +33 3 88 16 40 96

Emese WALTZ

Secrétairesse (vanaf 1.6.2006)

Tel. + 33 3 88 16 40 95

Félicia VOLTZENLOGEL

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 23 94

SECTOR FINANCIËN

De sector Financiën moet ervoor zorgen dat het bureau van de Ombudsman werkt volgens de geldende financiële voorschriften van de EU die moeten garanderen dat de begrotingsmiddelen economisch, efficiënt en adequaat worden besteed. Deze verantwoordelijkheden vloeien voort uit het feit dat de Europese ombudsman over een onafhankelijke begroting beschikt. De voorbereiding en de tenuitvoerlegging van de begroting is het werk van vier financieel medewerkers die onder leiding staan van de gedelegeerde ordonnateur.

Loïc JULIEN

Sectorhoofd

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROMONT

Financieel medewerker

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE

Financieel medewerkster

Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE

Financieel medewerkster

Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS

Financieel medewerker

Tel. +33 3 88 17 24 03

SECTOR KLACHTENAFHANDELING

De sector Klachtenafhandeling is verantwoordelijk voor de registratie, verdeling en follow-up van de bij de Europese ombudsman ingediende klachten. Deze sector zorgt ervoor dat alle klachten in een database worden opgenomen, dat de ontvangst wordt bevestigd en dat ze worden overgedragen aan de Juridische dienst. De sector is verantwoordelijk voor het beheer van alle inkomende en uitgaande correspondentie over klachten, zorgt ervoor dat de vermeldingen over klachten in de database gedurende de gehele klachtenprocedure worden geactualiseerd, controleert de termijnen, maakt statistieken over klachten en archiveert documenten in verband met de klachten.

Isabelle FOUCAUD

Sectorhoofd

Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Secrétaire

Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 24 29

Oualiba MAKHLOUFIA

Secrétairesse (vanaf 1.4.2006)

Tel. +33 3 88 16.40.71

Véronique SCHOOR

Secrétairesse (vanaf 1.11.2006)

Tel. +33 3 88 17 24 29

Caroline ZINCK

Secrétairesse

Tel. +33 3 88 17 40 51

De Europese Ombudsman en zijn medewerkers.

SECTOR COMMUNICATIE

De sector Communicatie helpt de Ombudsman bij het in contact treden met en informeren van de burgers over hun rechten uit hoofde van de wetgeving van de Gemeenschap. Deze sector speelt dus een belangrijke rol bij het verbeteren van de relatie en het vertrouwen tussen burgers enerzijds en Europa en haar instellingen anderzijds.

De sector is verantwoordelijk voor het onderhouden en bevorderen van de relaties met de media, het schrijven en produceren van de publicaties van de ombudsman, het onderhouden van de websites van de ombudsman, het organiseren van de voorlichtingsbezoeken van de Ombudsman en het coördineren van de betrekkingen in het Europese netwerk van ombudsmannen.

Rosita AGNEW*Sectorhoofd*

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD*Sectorhoofd*

Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB*Webontwikkelaar*

Tel. +33 3 88 17 44 10

Dace PICOT-STIEBRINA*Medewerkster communicatie*

Tel. +33 3 88 17 40 80

Gundi GADESMANN*Persvoorlichter*

Tel. +32 2 284 26 09

Gabrielle SHERIDAN*Secretaresse*

Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG*Medewerkster publicaties*

Tel. +33 3 88 17 49 36

PERSONEELSVERGADERINGEN

Om ervoor te zorgen dat de procedures binnen het bureau van de Ombudsman zo efficiënt en effectief mogelijk zijn, de informatievoorziening aan het personeel soepel verloopt en de mogelijkheden voor de medewerkers om zich professioneel te ontwikkelen, worden bevorderd,

Professor Spiros Simitis, Hoogleraar arbeidsrecht, burgerlijk recht en computerwetenschappen aan de Johann Wolfgang Goethe-Universiteit en Voorzitter van de Duitse commissie ethiek, spreekt de medewerkers van de Europese Ombudsman toe. Straatsburg, Frankrijk, 3 februari 2006.

Mevrouw Margot Wallström, Vice-voorzitter van de Europese Commissie belast met institutionele betrekkingen en communicatie, spreekt de medewerkers van de Ombudsman toe. Straatsburg, Frankrijk, 13 december 2006.

belegt de Ombudsman regelmatig personeelsvergaderingen. In de regel geeft de Ombudsman tijdens deze vergaderingen onder andere een overzicht van zijn recente en toekomstige activiteiten, en schetst hij de bestuurlijke, juridische en beleidsontwikkelingen die de instelling aangaan. In overeenstemming met de strategie van de Ombudsman voor de professionele ontwikkeling van zijn medewerkers, worden voor deze vergaderingen regelmatig gastsprekers uitgenodigd. Gastsprekers in 2006 waren prof. Spiros SIMITIS, hoogleraar Arbeids-, Civiele en Computerwetenschappen en Arbeids-, Civiel- en Computerrecht aan de Johann Wolfgang Goethe Universiteit te Frankfurt am Main, Duitsland, en voorzitter van de Duitse Ethische Commissie, die een voordracht hield over de onvolkomenheden en beperkingen van een gemeenschappelijke EU-aanpak van gegevensbescherming, en Margot WALLSTRÖM, vicevoorzitter van de Europese Commissie en verantwoordelijk voor de institutionele betrekkingen en de communicatiestrategie, die inging op de inspanningen van de Commissie om haar relatie met de burger te verbeteren.

PERSONEELSRETRAITE

Met de bedoeling het inzicht in de waarden en de missie van de instelling te ontwikkelen en te versterken, en te bevorderen dat deze doeltreffend in praktijk worden gebracht, organiseerde de Ombudsman in 2006 een personeelsretraite. Het was de eerste keer in haar korte bestaansgeschiedenis dat de instelling een dergelijk initiatief ontplooid. Een retraite is een oefening in zelfreflectie waar het gehele personeel van een instelling bij betrokken wordt. Het is een wijdverbreide praktijk, die de heer DIAMANDOUROS ook al met succes had toegepast in de periode dat hij de eerste nationale ombudsman van Griekenland was.

De medewerkers werden uitgenodigd om, als onderdeel van de voorbereiding op de retraite, hun opvattingen kenbaar te maken over het algehele functioneren van de dienst en over de bredere invloed van het werk van de Ombudsman tot dusver, door deel te nemen aan een evaluatie. Deze evaluatie werd gehouden in de vorm van een vragenlijst aan de hand waarvan de medewerkers verschillende aspecten beoordeelden van de procedures en werkmethoden die de Europese ombudsman op zijn diverse actieterreinen hanteert, alsmede de resultaten die de Ombudsman

voor de burgers in het algemeen had bereikt. Een nevendoelstelling van deze belangrijke activiteit was te zorgen voor een beter risicobeheer binnen de instelling, zoals de internecontrole-normen van de EU vereisen.

Medewerkers van de Ombudsman tijdens de retraite, 11–13 oktober 2006.

De resultaten van de vragenlijst werden voorafgaand aan de bijeenkomst verspreid onder alle medewerkers, samen met ander achtergrondmateriaal. Zij dienden als basis voor de te voeren discussies, die zich toespitsten op (i) de betekenis van behoorlijk bestuur, zowel vanuit conceptueel als vanuit procedureel oogpunt, (ii) het bereiken van enerzijds burgers in het algemeen en anderzijds bepaalde, meer specifieke doelgroepen waarvan een versterkende werking verwacht kan worden in de zin dat zij meer klachten kunnen genereren die onder het mandaat van de Ombudsman vallen, en (iii) het verder versterken en stimuleren van een cultuur van dienstverlening binnen het bureau van de ombudsman.

Ieder personeelslid werd aangemoedigd actief deel te nemen aan de beraadslagingen, of die nu in plenaire vergaderingen of in werkgroepen plaatsvonden, en zijn/haar ideeën over de diverse gespreksonderwerpen uit te spreken. Na afloop was men het erover eens dat de retraite een uiterst productieve en zinvolle ervaring was geweest die voor herhaling vatbaar was.

Medewerkers van de Ombudsman bij de start van de 10km-loop in Straatsburg, 14 mei 2006.

D INDEX VAN BESLUITEN

1 OP ZAAKNUMMER

2003

0495/2003/ELB	79
0617/2003/IP	80
1537/2003/ELB	81
1764/2003/ELB	82

2004

0642/2004/GG	97
0674/2004/PB	93
0956/2004/PB	98
1217/2004/OV	65
2227/2004/MF	84
2312/2004/MHZ	102
2437/2004/GG	85
2467/2004/PB	75
2944/2004/ID	60
3133/2004/JMA	61
3369/2004/JMA	100
3399/2004/OV	94
3403/2004/GG	86
3436/2004/ELB6	70
3501/2004/PB	69

2005

0032/2005/ELB	95
0106/2005/TN	71
0191/2005/BB	61
0289/2005/GG	104
0552/2005/SAB	62
0582/2005/PB	87
0760/2005/GG	88
1037/2005/GG	89
1252/2005/GG	63
1315/2005/BB	59

1429/2005/JF	97
1463/2005/TN	90
1482/2005/MHZ	66
1487/2005/GG	103
1729/2005/JF	77
1776/2005/GG	76
1841/2005/BM	72
1919/2005/GG	78
2172/2005/MHZ	99
2523/2005/TN	64
2601/2005/ID	63
2616/2005/SAB	67
2787/2005/OV	101
3172/2005/WP	72
3389/2005/WP	67
Q3/2005/IP	108

2006

0163/2006/MHZ	91
0242/2006/BM	102
0472/2006/DK	68
0786/2006/JF	96
0800/2006/WP	74
0817/2006/TN	79
0866/2006/SAB	82
1363/2006/MF	71
3297/2006/BU	73
3684/2006/BU	73
OI/1/2006/TN	105
OI/2/2006/JMA	106
OI/3/2006/BB	107
Q1/2006/GK	107

2

OP ONDERWERP

Landbouw (GLB)

Q1/2006/GK	107
------------------	-----

Burgerrechten

2467/2004/PB.....	75
3133/2004/JMA	61
3369/2004/JMA	100
1037/2005/GG	89
1487/2005/GG	103
1776/2005/GG	76
1841/2005/BM	72
1919/2005/GG	78
2601/2005/ID	63
0242/2006/BM	102
0817/2006/TN.....	79
3297/2006/BU	73
3684/2006/BU	73

Contracten

2437/2004/GG	85
0191/2005/BB.....	61
0552/2005/SAB.....	62
1252/2005/GG	63
1315/2005/BB.....	59
2523/2005/TN.....	64
0786/2006/JF	96
0866/2006/SAB.....	92
OI/1/2006/TN	105

Ontwikkelingssamenwerking

1764/2003/ELB	82
---------------------	----

Onderwijs, beroepsopleiding en jeugd

3172/2005/WP	72
--------------------	----

Milieu

1463/2005/TN.....	90
OI/2/2006/JMA	106

Vrij verkeer van personen en diensten

0956/2004/PB.....	98
0289/2005/GG	104
Q3/2005/IP	108

Instellingen

3403/2004/GG	86
--------------------	----

3436/2004/ELB	70
2172/2005/MHZ.....	99
2601/2005/ID	63

Diversen

0800/2006/WP	74
--------------------	----

Openbare toegang

0617/2003/IP	80
3501/2004/PB.....	69
0582/2005/PB.....	87
2787/2005/OV	101
1363/2006/MF	71

Sociaal beleid

2944/2004/ID	60
--------------------	----

Personeel**— Aanwerving**

0674/2004/PB.....	93
2312/2004/MHZ.....	102
3399/2004/OV	94
0032/2005/ELB	95
1482/2005/MHZ.....	66
2616/2005/SAB.....	67
3389/2005/WP	67
0472/2006/DK	68
OI/3/2006/BB.....	107

— Andere vragen

0495/2003/ELB	79
1537/2003/ELB	81
1217/2004/OV	65
2227/2004/MF	84
0106/2005/TN.....	71
0760/2005/GG	88
1429/2005/JF	97
1729/2005/JF	77
0163/2006/MHZ.....	91

Staatssteun

0642/2004/GG	97
--------------------	----

3

PER SOORT VERMEEND WANBEHEER

Machtsmisbruik

1315/2005/BB.....	59
-------------------	----

Vertraging

1217/2004/OV	65
2944/2004/ID	60
0289/2005/GG	104
3172/2005/WP	72
0242/2006/BM	102

Discriminatie

3399/2004/OV	94
0760/2005/GG	88
1482/2005/MHZ.....	66
1487/2005/GG	103
OI/3/2006/BB.....	107

Fout in artikel-226-procedure

0956/2004/PB.....	98
2467/2004/PB.....	75
2944/2004/ID	60
3133/2004/JMA	61
3369/2004/JMA	100
1037/2005/GG	89

Gebrek aan of weigering van informatie

1764/2003/ELB	82
0674/2004/PB.....	93
2227/2004/MF	84
3436/2004/ELB	70
3501/2004/PB.....	69
0032/2005/ELB	95
1463/2005/TN.....	90
1487/2005/GG	103
1776/2005/GG	76
1919/2005/GG	78
2523/2005/TN.....	64
0163/2006/MHZ.....	91
0786/2006/JF.....	96

Gebrek aan transparantie

2172/2005/MHZ.....	99
0472/2006/DK	68
0817/2006/TN.....	79
1363/2006/MF	71

Juridische dwaling

0617/2003/IP	80
2312/2004/MHZ.....	102
2467/2004/PB.....	75
0191/2005/BB.....	61
0582/2005/PB.....	87
1315/2005/BB.....	59
2601/2005/ID	63
2787/2005/OV	101
OI/2/2006/JMA	106

Nalatigheid

0642/2004/GG	97
3403/2004/GG	86
1841/2005/BM	72
0786/2006/JF	96
3297/2006/BU	73
3684/2006/BU	73

Procedurefouten

1315/2005/BB.....	59
1429/2005/JF	97
0800/2006/WP	74

Redenering

1217/2004/OV	65
0191/2005/BB.....	61

Oneerlijke behandeling

0617/2003/IP	80
2437/2004/GG	85
3399/2004/OV	94
0106/2005/TN.....	71
0552/2005/SAB.....	62
1252/2005/GG	63
1429/2005/JF	97
1729/2005/JF	77
2616/2005/SAB.....	67
3389/2005/WP	67
0866/2006/SAB.....	92

Andere vormen van wanbeheer

0495/2003/ELB	79
1537/2003/ELB	81
1429/2005/JF	97
2601/2005/ID	63
OI/1/2006/TN	105

4 VOORBEELDIGE ZAKEN

2467/2004/PB	75
0106/2005/TN	71
1729/2005/JF	77
1776/2005/GG	76
OI/1/2006/TN	105
OI/3/2006/BB	107

5 LIJST VAN ALLE ZAKEN DIE IN 2006 MET EEN KRITISCHE OPMERKING ZIJN AFGESLOTEN**2003**

0495/2003/ELB	79
0617/2003/IP	80
1419/2003/JMA	
1537/2003/ELB	81
1764/2003/ELB	82
1953/2003/PB	
2177/2003/PB	

2004

0075/2004/BB	
0281/2004/JMA	
0674/2004/PB	93
0994/2004/IP	
1219/2004/IP	
2227/2004/MF	84
2437/2004/GG	85
2961/2004/PB	
3399/2004/OV	94
3403/2004/GG	86
3531/2004/TN	
3553/2004/WP	

2005

0032/2005/ELB	95
0287/2005/JMA	
0582/2005/PB	87
0760/2005/GG	88
0818/2005/PB	
0880/2005/TN	
1037/2005/GG	89
1429/2005/JF	97
1459/2005/GG	
1463/2005/TN	90
1707/2005/GG	
1733/2005/BU	
1744/2005/IP	
1919/2005/GG	78
2053/2005/IP	
2924/2005/OV	
3509/2005/JF	

2006

0163/2006/MHZ	91
0786/2006/JF	96
0817/2006/TN	79
0866/2006/SAB	92
1085/2006/MHZ	

Van de zaken waarvan het referentienummer vetgedrukt is weergegeven, is een samenvatting van het besluit opgenomen in paragraaf 3.4 van dit jaarverslag. De volledige tekst van de besluiten in alle bovengenoemde zaken is te vinden op de website van de ombudsman: <http://www.ombudsman.europa.eu>

CONTACT OPNEMEN MET DE EUROPESE OMBUDSMAN

PER POST

De Europese Ombudsman
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR - 67001 Strasbourg Cedex
Frankrijk

TELEFONISCH

+33 3 88 17 23 13

PER FAX

+33 3 88 17 90 62

PER E-MAIL

eo@ombudsman.europa.eu

WEBSITE

<http://www.ombudsman.europa.eu>

DE EUROPESE OMBUDSMAN ONDERZOEKT KLACHTEN OVER WANBEHEER
IN DE INSTELLINGEN EN ORGANEN VAN DE EUROPESE UNIE

DE EUROPESE OMBUDSMAN EN ZIJN PERSONEEL

www.ombudsman.europa.eu